

Державна аудиторська служба України

18.05.2020 № 03-20/2

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ за результатами державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2014 по 31.12.2019

м. Київ
2020 рік

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (далі – ПАТ «НСТУ», НСТУ, Телерадіокомпанія) за період з 01.01.2014 по 31.12.2019.

Аудит проведено відповідно до пункту 4.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на IV квартал 2019 року, Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 252.

Аудиторське дослідження проведено працівниками Держаудитслужби згідно з Програмою аудиту діяльності, затвердженою заступником Голови Держаудитслужби Шкуропатом О.Г., один примірник якої вручено директору фінансовому Стиренко Л.М. Керівник аудиторської групи заступник директора департаменту Нетреба Н.П.

Аудиторський звіт призначений для Кабінету Міністрів України, Держкомтелерадіо, керівництва ПАТ «НСТУ», Наглядової ради ПАТ «НСТУ», працівників державних органів та інших зацікавлених осіб.

ЗМІСТ

I	Вступ	5
	1 Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту діяльності ПАТ «НСТУ»	7
II	Результати аудиторських процедур	21
	1 Гіпотеза 1. Відсутність дієвого контролю Держкомтелерадіо за діяльністю ПАТ «НСТУ» сприяє ухиленню останнього за дотриманням норм законодавства при складанні, затвердженні та виконанні фінансових планів	21
	2 Гіпотеза 2. Неналежна організація процесу формування статутного капіталу ПАТ «НСТУ» призвела до завищення його розміру та знецінила вартість акцій, якими володіє держава	27
	3 Гіпотеза 3. Діюча система управління активами та наявними ресурсами негативно впливає на результат фінансово-господарської діяльності ПАТ «НСТУ»	45
	3.1 Відсутність контролю та ефективних управлінських рішень щодо використання необоротних та нематеріальних активів призводить до втрат майна, можливих доходів та негативно впливає на фінансовий результат діяльності ПАТ «НСТУ»	45
	3.2 Запроваджена комерційна політика не забезпечує покращення фінансової стійкості ПАТ «НСТУ»	65
	3.3 Не виважена політика щодо орендних відносин має наслідком неефективного використання наявних приміщень, як наслідок спричиняє упущені вигоди та понесення непродуктивних витрат	70
	3.4 Неефективні управлінські рішення щодо кадрової політики ПАТ «НСТУ» мали негативний вплив на результат фінансово-господарської діяльності Телекомпанії та її філій.	76
	3.5 Відсутність єдиної політики до виконання власного виробництва не сприяє отриманню додаткових доходів та призводить до неефективних витрат	89
	3.6 Прийняття рішення про залучення приватного каналу до Національного відбору «Пісенний конкурс Євробачення» залишає ПАТ «НСТУ» без ексклюзивного контенту та не дозволяє у повному обсязі здійснити мету задля якої було створено суспільного мовника.	95

	3.7	Політика бухгалтерського обліку з приховування усієї наявної кредиторської заборгованості спричиняє ризик зупинки роботи Телерадіокомпанії та не дозволяє здійснити розвиток матеріально-технічної бази суспільного мовника	98
	4	Гіпотеза 4. Прорахунки з боку ПАТ «НСТУ» при організації і проведенні пісенного конкурсу «Євробачення-2017» та після його завершення стало наслідком упущених вигод, додаткових витрат ресурсів та незабезпечення ощадливості до майна набутого для конкурсу та залишеного у Телерадіокомпанії	108
	5	Гіпотеза 5 Неналежна організація системи внутрішнього контролю і Телерадіокомпанії не сприяє ефективній діяльності ПАТ «НСТУ» та його філій та, як наслідок, прорахунки у діяльності	124
III	Висновки		138
IV	Пропозиції та рекомендації		147
	Джерела інформації		150

I. Вступ

«Якщо суспільне орієнтоване на капітал соціальний, то комерційне з часом може стати орієнтоване на капітал фінансовий, і таким чином рейтинги стають мірилом успіху для комерційних каналів, а довіра стає мірилом успіху для суспільного мовлення»
Євген Глібовицький, член наглядової ради ПАТ «НСТУ» [1]

Одним із мірил розвитку демократичного суспільства є впровадження та забезпечення розвитку суспільного мовлення. Адже саме суспільне мовлення підтримує такі цінності, як дотримання прав людини, повага до інших культур та політична незалежність інформації, яка надається громадськості.

В Україні становлення інституту суспільного мовлення розпочалося у 1997 році з прийняттям Верховною Радою України Закону «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» [2].

Зокрема, відповідно до цього закону суспільне телерадіомовлення – це телерадіоорганізація зі статусом єдиної загальнонаціональної неподільної і неприбуткової системи масової комунікації, яка є об'єктом права власності Українського народу і діє згідно з єдиною програмною концепцією.

Створення такої організації передбачалося за рішенням Верховної Ради України, яка також повинна була затвердити і її статут.

Здійснення нагляду за діяльністю такого суспільного мовника було закріплено за Громадською радою, склад якої формувався по одному із представників від політичних партій, що мали своїх депутатів у Верховній Раді України, всеукраїнських творчих спілок, Президента України, Кабінету Міністрів України, Національного банку України, Генеральної прокуратури України, Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, Антимонопольного комітету України та Державного агентства України з авторських та суміжних прав при Кабінетові Міністрів України.

У листопаді 1997 року та січні 1998 року задля впровадження вимог вказаного закону Верховна Рада України ухвалила дві постанови, на підставі яких де-юре розпочато процес утворення суспільного телерадіомовлення в Україні.

Зокрема, постановами Верховної Ради України від 21 листопада 1997 року № 667/97-ВР^[3] утворено Телерадіоорганізацію Суспільного мовлення «Громадське Українське радіо і телебачення (ГУРТ)» (далі – Телерадіоорганізація «ГУРТ»), мовлення якої повинно було здійснюватися у мережі УТ-2 та УР-3 в обсязі 10 та 22 годин на добу відповідно; від 15 січня 1998 року № 21/98-ВР^[4] - громадську раду новоутвореної суспільної телерадіоорганізації.

Джерелами формування майна, фонду оплати праці та інших видів фінансування телерадіоорганізації ГУРТ, як акціонерного товариства, повинна була стати господарська діяльність, включаючи надходження від рекламної діяльності, а також внески підприємств, установ, організацій, громадян, кошти державного бюджету та інші, не заборонені законодавством надходження.

Поряд з цим, фактична діяльність Телерадіоорганізації ГУРТ так і залишилися лише на папері, а норми Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України» - декларативними.

Упродовж наступного десятиріччя здійснено ще декілька спроб запровадження суспільного мовлення в Україні, проте реальності вони так і не набули.

Відновлення законотворчого процесу становлення суспільного мовлення в Україні відбулося у квітні 2014 року у зв'язку з прийняттям нового Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5].

Новий закон передбачав поступове та послідовне становлення Суспільного телебачення і радіомовлення України на базі Національної телекомпанії України, Національної радіокомпанії України, Державної телерадіокомпанії «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення», Державної телерадіокомпанії «Культура», обласних державних телерадіокомпаній, Державної телерадіокомпанії «Крим», Київської державної телерадіокомпанії, Севастопольської державної телерадіокомпанії, Української студії телевізійних фільмів «Укртелефільм», що реорганізуються, шляхом утворення юридичної особи публічного права «Національна суспільна телерадіокомпанія України».

За цим законом Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання його чинності (15.05.2014) доручалося здійснити заходи, пов'язані із створенням Національної суспільної телерадіокомпанії України, в порядку, визначеному цим Законом. Проте до кінця 2014 року будь-яких рішень щодо створення суспільного мовника Уряд не приймав.

Згодом, парламент упродовж 2015-2016 років ухвалив низку змін до цього закону, які вплинули на реформацію суспільного мовлення в Україні та, відповідно, затягнули процес перетворення на два роки.

Зокрема, на підставі Закону України від 19 березня 2015 року № 271-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо Суспільного телебачення і радіомовлення України»^[6] частину другої статті першої, яка й визначала механізм утворення нового суспільного мовника, викладено у новій редакції.

Так, законодавчо закріплено, що суспільне телебачення і радіомовлення України утворюється Кабінетом Міністрів України у формі публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», 100 відсотків акцій якого належить державі.

Також зазначено, що НСТУ є об'єктом загальнодержавного значення. Відчуження, передача (крім короткострокової оренди), приватизація нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва, земельних ділянок, на яких вони розташовані, а також акцій, що належать державі у статутному капіталі НСТУ, забороняється.

Крім того, з переліку установ на базі яких проводиться утворення суспільного мовника виключено Державну телерадіокомпанію «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення».

Також було виключено норму щодо фінансування ПАТ «НСТУ» з державного бюджету лише протягом чотирьох років з дня набрання чинності цього закону (15.05.2014) у розмірі, який щорічно визначався законом України «Про Державний бюджет України на відповідний рік», та впроваджено таке джерело можливого фінансування суспільного мовника як абонентська плата, що сплачується за послуги НСТУ в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (питання щодо впровадження на законодавчому рівні цього джерела на сьогодні не вирішено).

Законом України від 17 травня 2016 року № 1363-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» щодо порядку приєднання державного підприємства «Українська студія телевізійних фільмів «Укртелефільм»»^[7] також вилучено із переліку об'єктів на базі яких утворюється суспільний мовник державне підприємство «Українська студія телевізійних фільмів «Укртелефільм». Натомість визначено, що до НСТУ приєднується публічне акціонерне товариство «Укртелефільм» (далі – ПАТ «Укртелефільм»), 100 відсотків акцій якого належать державі.

Водночас і дотепер питання щодо приєднання ПАТ «Укртелефільм» до ПАТ «НСТУ» залишилося не вирішеним.

Задля реалізації вимог Закону України «Про Суспільне телебачення та радіомовлення України» Кабінет Міністрів України 07 листопада 2014 року прийняв відповідну постанову про утворення ПАТ «НСТУ» та доручив Державному комітетові телебачення і радіомовлення України (далі – Держкомтелерадіо) підготувати та подати Кабінетові Міністрів України для затвердження проект статуту товариства та здійснити в установленому порядку заходи, пов'язані з утворенням товариства та його державну реєстрацію^[8].

Поряд з цим, Порядок перетворення Національної телерадіокомпанії у ПАТ «НСТУ»^[9] та статут ПАТ «НСТУ»^[10] було затверджено Кабінетом Міністрів України лише у серпні 2015 та грудні 2016 років відповідно.

Довідково: відповідно до наказів Держкомтелерадіо від 28 серпня 2015 року № 205^[11] та від 15 вересня 2015 року № 185^[12] до Національної телекомпанії України (далі – НТКУ) до кінця 2015 року як її філії (центральної дирекції) приєднано Національну радіокомпанію України, Державну телерадіокомпанію «Культура» та 26 обласних державних телерадіокомпаній.
Наказом Держкомтелерадіо від 30.09.2016 № 177^[13] створено комісію з перетворення НТКУ на ПАТ «НСТУ», якій доручено забезпечити виконання заходів з реорганізації НТКУ, визначених Порядком перетворення її в ПАТ «НСТУ». Головою комісії був Голова Держкомтелерадіо Наливайко О.Г., членами комісії від НТКУ – перший заступник генерального директора Харєбін О.В., заступники генерального директора НТКУ Бичок Г.І. та Шматов М.В., начальник управління з юридичних питань Любченко О.М. та начальник управління бухгалтерського обліку та звітності Смальус Н.М.

1. Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту діяльності ПАТ «НСТУ»

Нарешті 19 січня 2017 року задля задоволення інформаційних потреб суспільства, залучення громадян до обговорення та вирішення найважливіших соціально-політичних питань, забезпечення національного діалогу, сприяння формуванню громадянського суспільства відповідно до Закону України «Про

Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5], постанов Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 693 «Про утворення публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України»^[8] та від 05 серпня 2015 року № 567 «Деякі питання утворення публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України»^[9] утворено ПАТ «НСТУ» шляхом перетворення НТКУ та визначено, що товариство є правонаступником майна, прав та обов'язків НТКУ.

Згідно зі статутом, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1039^[10], ПАТ «НСТУ» є публічним акціонерним товариством, 100 відсотків акцій якого належать державі в особі Кабінету Міністрів України.

Єдиним акціонером НСТУ є держава в особі Держкомтелерадіо, що безпосередньо виконує функції з управління корпоративними правами держави у статутному капіталі Телерадіокомпанії.

Статутний капітал ПАТ «НСТУ» становить 2544,27 млн грн, який поділяється на 2544273 прості іменні акції номінальною вартістю 1,0 тис. грн кожна. З дня створення й до тепер розмір статутного капіталу не змінювався.

Поряд з цим, наразі назва та статут Телерадіокомпанії не приведені у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» в частині визначення типу акціонерного товариства^[14].

ЦАБ **РАДИОМОВЛЕННЯ**
Довідково: відповідно до пункту 15-2 частини першої статті 2 Закону України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року № 514-VI (із змінами, внесеними згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» від 16 листопада 2017 року № 2210-VIII^[15] (далі – Закон № 2210)), публічне акціонерне товариство - акціонерне товариство, щодо акцій якого здійснено публічну пропозицію та/або акцій якого допущені до торгів на фондовій біржі в частині включення до біржового реєстру.

Зокрема, згідно із частиною першою статті 24 Закону № 514-VI (в редакції Закону № 2210-VIII) публічне акціонерне товариство зобов'язане пройти процедуру допуску акцій до торгів на фондовій біржі та залишатися допущеним хоча б на одній фондовій біржі в Україні. Проте, ПАТ «НСТУ» є об'єктом загальнодержавного значення, відчуження, передача (крім короткострокової оренди) та приватизація майна, земельних ділянок та акцій, що належать державі у статутному капіталі, забороняється.

Крім того, з урахуванням вимог Закону № 2210 внесені відповідні зміни і до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5], де зазначено, що Суспільне телебачення і радіомовлення України утворюється у формі акціонерного товариства «НСТУ», 100 відсотків акцій якого належать державі.

Відповідно до наказу Держкомтелерадіо від 18 лютого 2019 року № 83^[16] тип ПАТ «НСТУ» визначено як приватне акціонерне товариство.

Крім того, згідно з витягів з Державного реєстру речових прав про нерухоме майно про реєстрацію права власності все нерухоме майно ПАТ «НСТУ» зареєстровано як приватна форма власності.

Згідно з пунктом 19 Статуту Телерадіокомпанія набуває статус юридичної особи з дня державної реєстрації.

Відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ПАТ «НСТУ» дата державної реєстрації 20.02.1995, дата запису – 19.01.2017, номер запису — 1 074 145 0000 064494.

Ідентифікаційний код юридичної особи: 23152907;

місцезнаходження: 04119, м. Київ, Шевченківський район, вул. Мельникова, будинок 42;

основним видом економічної діяльності Телекомпанії є: 60.20 діяльність у сфері телевізійного мовлення.

Для забезпечення основних завдань ПАТ «НСТУ» здійснює мовлення на двох загальнонаціональних каналах мовлення багатоканальної ефірної телемережі (суспільно-політичному та культурно-освітньому), на регіональних каналах мовлення багатоканальної ефірної телемережі та на трьох загальнонаціональних ефірних радіоканалах (суспільно-політичному, культурно-освітньому, молодіжному).

Відповідно до статті 23 Закону України «Про телебачення і радіомовлення України»^[17] та статті 17 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5] діяльність ПАТ «НСТУ» у сфері телебачення і радіомовлення підлягала ліцензуванню. З огляду на зазначене упродовж досліджуваного періоду 162 ліцензії (73 для здійснення мовлення у сфері телебачення та 89 – радіомовлення), виданих НТКУ, було переоформлено на ПАТ «НСТУ», в тому числі шляхом їх зменшення та об'єднання.

Станом на 31.12.2019 ПАТ «НСТУ» має 49 діючих ліцензій, з них 6 – на радіомовлення із обсягом мовлення на окремих територіях від 2 год. 10 хв. до 24 годин на добу, решта – 43 на телевізійне мовлення з обсягом мовлення від 2 годин 15 хвилини на добу (регіональні канали) до 24 годин на добу. При цьому, 5 ліцензій з терміном дії до 2024 року видано на телемовлення в Автономній Республіці Крим, де наразі мовлення не здійснюється.

Трансляція телерадіопрограм на територіях з особливим режимом мовлення – районах України, що межують з тимчасово окупованою територією України (Автономною Республікою Крим та містом Севастополем), районах Донецької та Луганської областей здійснювалась на підставі рішень про видачу дозволів на тимчасове мовлення, прийнятих Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

Крім того, ПАТ «НСТУ» має 9 свідоцтв на знак для товарів і послуг, що містять офіційний двобуквений код назви держави України «UA», а саме: «UA:», «UA: Перший», «UA: Перший DIGITAL», «UA: Суспільне Мовлення України», «UA: Перший UKRAINE», «UA: Суми», «UA: МУЗИКА», «UA: Крим», «UA: Культура».

Поряд з цим, на 22 регіональних каналах здійснюється мовлення з використанням знаку «UA» без отримання свідоцтва України на знак для товарів і послуг на підставі заявок на реєстрацію прав на знаки, поданими ПАТ

«НСТУ» у березні - квітні 2018 року до державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності», які наразі перебувають на розгляді.

Органами управління Телерадіокомпанії є: наглядова рада і правління, положення про які затверджено наказом Держкомтелерадіо від 18 січня 2017 року № 6_[18], та ревізійна комісія, яка контролює фінансово-господарську діяльність правління.

Крім того, відповідно до пункту 41 Статуту ПАТ «НСТУ»_[10] у Телерадіокомпанії в складі органів управління також створюється спеціальний наглядовий орган - редакційна рада.

На яку, як зазначено у пункті 93 Статуту ПАТ «НСТУ»_[10], покладається розроблення та подання на затвердження наглядовій раді редакційного статуту Телерадіокомпанії, контроль за дотриманням телерадіожурналістами цього статуту, контроль за дотриманням прав телерадіожурналістів, вимог щодо заборони цензури і втручання у редакційну та професійну діяльність Телерадіокомпанії та внесення на розгляд наглядової ради питання про відсторонення посадових осіб від управління Телерадіокомпанією або її окремими підрозділами осіб, які порушували редакційний статут та/або вимоги законодавства щодо прав телерадіожурналістів, заборони цензури і втручання у редакційну та професійну діяльність Телерадіокомпанії, про призначення службового розслідування і звільнення цих осіб відповідно до закону та Статуту ПАТ «НСТУ» в разі підтвердження наявності зазначених порушень.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 січня 2017 року № 18-р_[19] Держкомтелерадіо визначено органом, що здійснює функції з управління майном ПАТ «НСТУ».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 січня 2017 року № 18-р Держкомтелерадіо визначено органом, що здійснює функції з управління майном ПАТ «НСТУ».

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 5² Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» передбачено, що орган управління здійснює методологічне та, у межах власних повноважень, нормативно-правове забезпечення питань управління об'єктами державної власності, зокрема щодо: **управління корпоративними правами держави, зокрема забезпечення її представництва в органах управління господарських товариств, у статутних капіталах яких є державні корпоративні права.**

Частиною першою статті 167 Господарського кодексу України визначено, що **корпоративні права - це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.**

Частиною першою статті 172 Господарського кодексу України визначено, що відносини, пов'язані з управлінням корпоративними правами держави, регулюються Законом України «Про управління об'єктами державної

власності», іншими законами України та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них.

Поряд з цим, Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статутом ПАТ «НСТУ» не передбачено участь Держкомтелерадіо у складі наглядової ради ПАТ «НСТУ», що не забезпечило реалізацію його права, як особи що має корпоративні права, правомочності на участь в управлінні господарською організацією Телерадіокомпанії.

В структурі ПАТ «НСТУ» з вересня 2018 року функціонує Служба внутрішнього аудиту. Її функціональна діяльність підпорядкована Наглядовій раді, проте, з адміністративних та кадрових питань, підпорядковується Голові Правління ПАТ «НСТУ».

Телерадіокомпанія складається з центральної дирекції, яка розміщується у м. Києві, та відокремлених регіональних структурних підрозділів – філій ПАТ «НСТУ», які розташовані майже в усіх областях України.

Філії є відокремленими структурними підрозділами без права юридичної особи, керівники яких діють від імені та в інтересах ПАТ «НСТУ», набувають майнових та особистих немайнових прав, несуть обов'язки.

У 2017 році функціонувало 28 філій, у 2018 році — 23, у 2019 році здійснюють господарську діяльність 22 філії.

Відповідно до положень про філії^[21] вони ведуть відокремлений облік результатів своєї діяльності, складають статистичну і податкову звітність, сплачують податки (крім податку на землю) згідно з чинним законодавством України та звітують перед ПАТ «НСТУ» щодо результатів своєї діяльності.

 Довідково: Відповідно до п. 2.6 положень про філії: «Філії ведуть відокремлений облік поточної діяльності, складають статистичну і податкову звітність, сплачують податки згідно з чинним законодавством України, звітують перед ПАТ "НСТУ". ПАТ «НСТУ» складає зведений баланс, подає статистичну звітність з врахуванням показників діяльності по всіх філіях. (Також складається та затверджується єдиний фінансовий план).

Здійснення управління державним майном, що не увійшло до статутного капіталу Телерадіокомпанії у процесі перетворення, покладається на акціонера. Зазначене майно закріплюється за Телерадіокомпанією на праві господарського відання.

Статутом ПАТ «НСТУ»^[10] визначено, що держава забезпечує його належне фінансування, яке відповідно до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5] визначено на рівні не менше 0,2% видатків загального фонду державного бюджету України за попередній рік.

Водночас, пунктом 26 розділу VI Бюджетного кодексу України^[22] передбачено, що норми вказаного закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Упродовж 2017-2019 років через головного розпорядника бюджетних коштів – Держкомтелерадіо з державного бюджету надано ПАТ «НСТУ» та

його філіям фінансової підтримки (КПКВК 1701080 «Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України») на суму 2881,5 млн грн, в тому числі у 2017 році - 1093,3 млн грн, у 2018 році — 776,5 млн грн, у 2019 році — 1011,7 млн гривень.

Кошти виділялися на підставі затвердженого Паспорту бюджетних програм^[22], який є документом, що визначає мету, завдання, напрями використання бюджетних коштів, відповідальних виконавців, результативні показники та інші характеристики бюджетної програми відповідно до бюджетного призначення, встановленого законом про Державний бюджет України, та цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування, реалізацію якої забезпечує головний розпорядник.

УА: СВОБІДА
Довідково: відповідно до пункту 3 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 10 грудня 2010 року № 1536 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15 червня 2015 року № 553 (далі – Загальні вимоги № 1536) та в редакції пункту 3, що діяла до 17.05.2019)^[23], **результативні показники бюджетної програми - особлива складова бюджетної програми, яка характеризує хід її реалізації, ступінь досягнення поставленої мети та виконання завдань бюджетної програми.**

Результативні показники використовуються для проведення оцінки ефективності бюджетної програми, у тому числі ефективності надання послуг, гарантованих державою, інших послуг, що надаються фізичним та юридичним особам органами державної влади, органами місцевого самоврядування та підприємствами (установами, організаціями), яким держава делегувала право надання відповідних послуг.

Відповідно до пункту 3 Загальних вимог № 1536 (в редакції після 17.05.2019) **результативні показники бюджетної програми - кількісні та якісні показники, які визначають результат виконання бюджетної програми, характеризують хід її реалізації, ступінь досягнення цілей державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник, досягнення мети бюджетної програми, виконання завдань бюджетної програми, висвітлюють обсяг і якість надання публічних послуг.**

Одним з показників, які характеризують ступінь досягнення поставлених перед ПАТ «НСТУ» цілей за вказаною бюджетною програмою, є показники продукту, а саме обсяги виробленої продукції: виробництва телерадіопрограм та їх трансляція у аналоговому, цифровому та супутниковому форматі.

Водночас аналіз зазначених показників за паспортами бюджетних програм засвідчив, що упродовж 2017-2019 років спостерігалось зменшення загальної кількості годин виробництва телерадіопрограм ПАТ «НСТУ» з 404778 годин у 2017 році до 304712,7 годин у 2019 році при одночасному зростанні середньої вартості однієї години телерадіопрограм з 1987,7 грн до 2845,8 гривень.

Проте, фактичне виконання обсягів виробництва у 2017 році становило 385684 години, або 95,3% від запланованого обсягу; у 2018 році - 159747,5 годин, або 53%¹.

¹ Термін складання Звіту про виконання паспорта бюджетної програми за 2019 рік на дату завершення аудиту не настав, Звіт про фактичне виконання плану з обсягів виробництва ПАТ «НСТУ» з телепрограм за 2019 рік до аудиту не надано, за даними Деталізованого переліку радіопрограм до звіту про фактичне виконання плану з обсягів виробництва ПАТ «НСТУ» обсяги виробництва радіопрограм становили 59406,65 годин.

Довідково: За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «За підсумком проведеної оптимізації використання всіх каналів радіомовлення на трьох загальнонаціональних ефірних радіоканалів (суспільно-політичному, культурно-освітньому та молодіжному) впроваджено спільне використання каналів ЦД Українське радіо та регіональними філіями відповідно уніфікованої сітки мовлення. Протягом 2017 року зміни до результативних показників продукту та ефективності не вносились, так як оптимізація не є підставою для внесення змін. У зв'язку з чим виникло відхилення на кінець року загальним обсягом 19094,7 год.

Загальний фактичний обсяг мовлення у 2018 році склав 368898,54 год., що відображено у Звіті з обсягів розповсюдження (трансляції) за 2018 рік, який затверджено рішенням правління та надавався до аудиту.

До результативних показників продукту, що характеризують у 2018 році виконання бюджетної програми віднесено 159747,5 год, тобто лише половина від загального обсягу покрито коштами фінансової підтримки. Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» за бюджетною програмою КПКВ 1701080 затверджено фінансування в обсязі 776,5 млн грн, що складає лише 50% від потреби, визначеної Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України».

Поряд з цим, при зменшенні загального обсягу виробництва зростає середня вартість однієї години виробництва. Це обумовлено наступним. Загальний обсяг виробництва відповідає загальному обсягу розповсюдження телерадіопрограм, що покриває бюджетне фінансування. Відповідно, якщо у 2017 році обсяг бюджетного фінансування забезпечив оплату послуг з трансляції в обсягах 385684, год., то у 2018 році лише 159747,5 год з 368 898,54 год., решту ПАТ «НСТУ» сплачує з коштів від господарської діяльності. Середня вартість години виробництва розраховується шляхом ділення загального обсягу поточних видатків на загальний обсяг виробництва, а отже не відображає реальної вартості виробництва.

Разом з тим, слід наголосити, що до показника затрат, який визначає обсяги та структуру ресурсів, які забезпечують виконання бюджетної програми, віднесено штатну чисельність працівників Телерадіокомпанії, а тож узато зоюовязань щодо утримання усіх працівників.

Загалом штатна чисельність працівників ПАТ «НСТУ» та його філій за даними паспортів бюджетних програм (за винятком працівників утримання яких здійснюється за кошти, отримані від господарської діяльності) становила станом на 01.01.2017 – 7057,8 осіб, 01.01.2018 – 6544,8 осіб, 01.01.2019 – 4510,0 осіб.

Водночас при загальному зменшенні кількості працівників обсяг видатків на їх оплату праці мав тенденцію до зростання. А саме: у 2017 році становив 560608,6 тис. грн, 2018 році – 518300,8 тис. грн, 2019 році - 559792,5 тис. гривень.

Крім того, незважаючи на потребу в оновленні виробничого обладнання ПАТ «НСТУ» в межах коштів, виділених з державного бюджету на виробництво у 2017 році, наприкінці року придбано чотири «iPhone 8 64GB Spase Grey» на суму 102,0 тис. гривень.

Щодо виконання показника продукту – обсягу трансляції аудитором встановлено, що загальний обсяг усієї трансляції телерадіопрограм за усіма форматами у 2019 році також знизився порівняно з 2017 роком на 100066,0 годин та обумовлено припиненням аналогової трансляції на території України окрім територій, що межують з Російською Федерацією, та тимчасово окупованих територій.

Поряд з цим, слід наголосити, що у 2018 році фактично видатки на трансляцію ПАТ «НСТУ» провело на суму 55288,8 тис. грн, при запланованих видатках на суму 121680,5 тис. гривень.

Як наслідок, з одним з найбільших провайдерів телекомунікаційних послуг – Концерном РРТ, договори на трансляцію програм було укладено лише на січень-березень 2018 року. З квітня 2018 року трансляція телерадіопрограм

ПАТ «НСТУ» та його філій проводилася Концерном РРТ при відсутності укладених договорів, через що провайдер намагався в судовому порядку вирішити питання щодо оплати ПАТ «НСТУ» фактично наданих йому послуг.

Крім того, з червня по вересень 2018 року Концерн РРТ у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Київській, Одеській, Сумській, Тернопільській, Харківській та Чернігівській областях призупинив трансляцію аналогового мовлення телепрограм програм «UA: ПЕРШИЙ» у проміжок часу з 06:00 до 18:00 годин та з 25 вересня 2018 року й до кінця року зупинив трансляцію телепрограм програм «UA: ПЕРШИЙ» на всій території України, за винятком територій з особливим режимом мовлення, а саме: Білопілья, Тростянець, Шостка (Сумська область), Краматорськ, Маріуполь (Донецька область), Куп'янськ (Харківська область), Підгорівка (Луганська область), Холми (Чернігівська область), Харків, Чернігів та в населених пунктах Донецької області (Бахмут, Авдіївка, Констянтинівка, Світлодарськ), Луганської області (Бараниківка, Біловодськ, Білолуцьк, Зоринівка, Кремінна, Марківка, Пługатар, Сосновий, Солідарне, Троїцьке, Чугинка), Харківської області (Великий Бурлук) та Херсонської області (Генічеськ, Каланчак, Лазурне, Скадовськ, Чаплинка).

А отже частина населення України не мала можливості отримати повну, достовірну та оперативну інформацію про суспільно значущі події в Україні та за кордоном шляхом перегляду передач каналу «UA: ПЕРШИЙ» в аналоговому форматі.

UA: БІЗНЕС За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Розміри фактичних видатків на трансляцію телерадіопрограм ПАТ «НСТУ» в 2018 році є прямим та безпосереднім наслідком порушення норм статті 4 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України», зокрема, неналежного фінансування ПАТ «НСТУ». Даною статтею передбачено, що на утримання ПАТ «НСТУ» з державного бюджету України на поточний рік спрямовується не менше ніж 0,2 відсотка видатків загального фонду державного бюджету України за попередній рік. Тобто в 2018 році сума фінансової підтримки ПАТ «НСТУ» мала би становити 1536 млн грн. Натомість, Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» за бюджетною програмою КПКВ 1701080 «Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України» було затверджено фінансування в обсязі 776,5 млн грн, що складало лише 50% від потреби, визначеної Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України». Через невиконання вимог Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» ПАТ «НСТУ» у 2018 році не було забезпечено 759 млн грн бюджетного фінансування. Керівництво ПАТ «НСТУ» від початку 2018 року надіслало майже три десятки листів першим особам держави України, зокрема, особисто Президенту України, Голові Верховної Ради, а також до органів центральної влади та парламентарів, зокрема, в Кабінеті Міністрів України, Міністерство фінансів, комітет ВРУ з питань свободи слова та інформаційної політики, Держкомтелерадіо, в яких йшлося про ризики недофінансування. Адже в 2018 році всі напрями видатків основної діяльності ПАТ «НСТУ» мали значні обсяги недофінансування від потреби або взагалі не були забезпечені коштами. Відповідно, ПАТ «НСТУ» мало суттєве від'ємне значення фінансового результату у 2018 році. Зокрема, планом використання бюджетних коштів на трансляцію телерадіопрограм на 2018 рік було передбачено тільки 54,7 млн грн, що становило лише 16% від загальної потреби видатків ліцензійного мовлення та покривало лише обсяги фактично наданих послуг операторами телекомунікаційних послуг I кварталу 2018 року, які до того ж ПАТ «НСТУ» було спроможне сплатити тільки протягом 2-го півріччя, виходячи із затвердженого плану бюджетних асигнувань в частині помісячного розподілу видатків на трансляцію. При тому, що річна потреба у фінансуванні трансляції усіх телеканалів ПАТ «НСТУ» з урахуванням виконання умов діючих тоді ліцензій, рішень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення про тимчасове мовлення та збільшення тарифів операторів телекомунікацій на 2018 рік становила 330,0 млн грн. Крім того, паспортом бюджетної програми за КПКВ 1701080 розповсюдження телепрограм в аналоговому форматі з 1-го квітня 2018 року, взагалі не передбачалося.

При визначенні обсягів трансляції телепрограм в аналоговому форматі на 2018 рік в показниках продукту до паспорту бюджетної програми ПАТ «НСТУ» керувалось вимогою постанови Кабінету Міністрів України від

19 липня 2017 року № 563, якою визначено кінцевий термін використання аналогової технології 30 березня 2018 року. Відповідно чого обсяг годин склав 20843,9 год. Але враховуючи, відсутність чітко визначених заходів до планів вимкнення аналогового мовлення та зміни внесені постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 218 до Плану використання радіочастотного ресурсу України якою визначено кінцевий термін використання аналогової технології вже 30 червня 2018 року, ПАТ «НСТУ» продовжує мовити в аналоговому форматі в середньодобових обсягах затверджених на I квартал. Тобто, ПАТ «НСТУ» продовжує забезпечувати мовлення з дотриманням вимог уряду, поінформувавши окремим листом розпорядника бюджетних коштів Держкомтелерадіо, щодо відсутності належного фінансування на оплату послуг з трансляції.

Надалі, Кабінет Міністрів України постановою від 13 червня 2018 року № 509 знову вносить зміни до Плану використання радіочастотного ресурсу України стосовно термінів використання аналогової технології телевізійного мовлення, яким продовжує строки використання технології «Аналогове телевізійне мовлення» до 31 липня 2018 р. як дату припинення аналогового мовлення спочатку в Києві та Кіровоградській області. У решті областей визначений перехід до цифрового телебачення має відбутися до 31 серпня 2018 року. ПАТ НСТУ продовжує виконувати вимогу постанови та продовжує забезпечувати мовлення в аналоговому форматі.

18 липня Кабінет Міністрів ухвалив постанову № 580 «Про внесення змін до Плану використання радіочастотного ресурсу України», згідно з якими аналогове мовлення буде збережено на територіях з особливим режимом мовлення (зона ООС і на кордоні з Кримом). Рішенням передбачено продовження аналогового мовлення на територіях з особливим режимом мовлення, зокрема тих, що межують з тимчасово окупованою територією України – Автономною Республікою Крим, з окремими районами Донецької та Луганської областей, на які засобами ефірного телерадіомовлення транслюються програми держави-агресора.

29 серпня було ухвалено постанову Кабінету Міністрів України № 667, згідно з якою для «визначених Національною радою з питань телебачення і радіомовлення каналів мовлення на територіях, що межують з Російською Федерацією та тимчасово окупованими територіями, та каналів мовлення на територіях, де розповсюджуються програми ПАТ «НСТУ» і телерадіоорганізацій місцевого мовлення, які не мають ліцензій на цифрове мовлення» 1 травня 2019 року є кінцевою датою використання технології аналогового телевізійного мовлення.

ПАТ «НСТУ» неодноразово зверталось листами до Держкомтелерадіо, щодо необхідності забезпечити фінансування на виконання вищезазначених урядових постанов, враховуючи і введення військового стану в 10 областях України. Але обсяги фінансування у 2018 році залишено без змін. Поряд з цим, усі напрями видатків ПАТ «НСТУ» основної діяльності мали значні обсяги недофінансування від потреби, деякі взагалі не забезпечені коштами.

Інформація про актуальний стан справ доводилася і до Концерну РРТ, зокрема, в листі № 02-48/1481 від 18.05.2018. І хоча Концерн РРТ, з яким були укладені договори на різні види послуг, а не тільки трансляцію телерадіопрограм на січень-березень 2018 року, на той момент був одним з найбільших постачальників послуг для ПАТ «НСТУ», але тільки в частині аналогової трансляції.

Щодо вирішення справ судовому порядку. По перше, на даний час немає жодного відкритого провадження щодо стягнення оплати з ПАТ «НСТУ» за фактично-надані послуги Концерном РРТ. По друге, укладення між сторонами договору щодо послуг, може мати місце виключно в порядку, передбаченому Законом України «Про публічні закупівлі», норми якого є спеціальними, а тому підлягають переважному застосуванню перед нормами Господарського та Цивільного кодексів України.

Крім того, частина 7 статті 181 Господарського кодексу України є загальною нормою, яка застосовується з урахуванням спеціальних норм, що регулюють спірні правовідносини, зокрема, частини 5 статті 179 Господарського кодексу України та норм Законів України «Про публічні закупівлі», «Про телекомунікації», «Про телебачення і радіомовлення».

Відповідними судовими рішеннями господарського суду міста Києва в справах № 910/6972/19, 910/7507/19, 910/8817/19 було відмовлено Концерну РРТ в задоволенні позову до ПАТ НСТУ про визнання договору укладеним на період з 01.04.2018 по 31.12.2018. Крім того, станом на сьогодні, рішення суду у вказаних судових справах набули законної сили та є чинні».

На оплату послуг з трансляції упродовж 2017-2019 років спрямовано 296,9 млн грн, в тому числі 250,9 млн грн — коштом фінансової підтримки (або 85%).

З огляду на викладене, замість забезпечення наявним фінансовим ресурсом виконання основних показників продукту кошти спрямовувалися на оплату праці усієї штатної чисельності працівників ПАТ «НСТУ» та її філій, за винятком працівників, оплата праці яких здійснювалася коштом від господарської діяльності.

Поряд з цим, ще однією проблемою, яка пов'язана із трансляцією, є визначення обсягу фінансування на її оплату.

Зокрема, як засвідчили результати дослідження, проведені щодо обґрунтованості тарифів, застосованих двома найбільшими надавачами телекомунікаційних послуг з трансляції телерадіопрограм ПАТ «НСТУ», а саме: Концерном РРТ та товариством з обмеженою відповідальністю «ЗЕОНБУД» (далі – ТОВ «ЗЕОНБУД»)^[24,26], через відсутність державного регулювання зазначеного тарифу надавачі самостійно встановлюють тарифи на ці послуги. При цьому, підтверджуючих документів щодо понесених фактичних витрат для обґрунтування достовірності визначення тарифів як Концерн РРТ, так і ТОВ «ЗЕОНБУД» не надали.

За поясненням в.о. генерального директора Концерну РРТ Мікрюкова С.А.: *«Відповідно до п.5 ст.38 Закону України «Про телекомунікації» оператори телекомунікаційних мереж мають право, а отже не зобов'язані, встановлювати тарифи на окремі послуги, що ними надаються. Тарифи на телекомунікаційні послуги встановлюються Концерном РРТ на рік та публікуються у ДК - «Зв'язок», але за технічне обслуговування та експлуатацію технічних засобів замовників оплата здійснюється за договірними цінами»* ^[24].

Інший оператор телекомунікаційних послуг ТОВ «ЗЕОНБУД» відмовив в наданні документів щодо підтвердження достовірності тарифів мотивуючи відсутністю їх державного регулювання та, відповідно, комерційною таємницею.

Отже, відсутність інформації щодо обґрунтованості тарифів свідчить про наявний ризик їх невідповідності. В свою чергу, відсутність в договорах на надання послуг з трансляції телерадіопрограм норми щодо надання ПАТ «НСТУ» інформації про розрахунки тарифів (калькуляції), створює ризик їх завищення та, відповідно, завищення витрат на оплату вказаних послуг. Загалом з Концерном РРТ та ТОВ «ЗЕОНБУД» укладено договорів на надання послуг з трансляції телерадіопрограм загалом на суму 301984,9 тис. гривень.

Довідково: За поясненнями ПАТ «НСТУ»: Відповідно до Закону України про телекомунікації розділу XI «РЕГУЛЮВАННЯ ТАРИФІВ І РОЗРАХУНКІВ» визначено:

Стаття 66. Регулювання тарифів:

1. Тарифи на телекомунікаційні послуги встановлюються операторами, провайдерами телекомунікацій самостійно, за винятком випадків, передбачених у частині другій цієї статті.

2. Державному регулюванню шляхом встановлення граничних або фіксованих тарифів підлягають:

- 1) тарифи на загальнодоступні послуги;
- 2) тарифи на надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг;
- 3) розрахункові такси за послуги пропуску трафіка до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг;
- 4) тарифи на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій.

Стаття 67. Принципи регулювання тарифів

1. Тарифне регулювання на ринку телекомунікацій України базується на таких принципах:

- 1) базування розрахунків тарифів на собівартості цих послуг з урахуванням отримання прибутку;
- 2) залежність рівня тарифів від рівня якості телекомунікаційних послуг;

- 3) недопущення встановлення демпінгових або дискримінаційних цін з боку окремих операторів, провайдерів телекомунікацій;
- 4) необхідність уникнення перехресного субсидування одних телекомунікаційних послуг за рахунок інших;
- 5) стягнення почасової плати за фактичний час отримання споживачем телекомунікаційних послуг.

Стаття 68. Порядок розрахунків за телекомунікаційні послуги

1. Розрахунки за телекомунікаційні послуги здійснюються на умовах договору про надання телекомунікаційних послуг між оператором, провайдером телекомунікацій та споживачем або без договору за готівкову оплату чи за допомогою карток тощо в разі одержання споживачем замовленої за передоплатою (авансованої) послуги за тарифами, затвердженими згідно із законодавством. Отже, відповідальність за достовірність розрахунків тарифів і правильність застосування тарифів на телекомунікаційні послуги несе виконавець, оператор телекомунікаційних послуг і регулюється законодавством України. Калькуляція складових тарифів в ПАТ НСТУ – відсутня. Отже, здійснити перевірку достовірності вищезазначених розрахунків на підставі наявних первинних документів (Договорів, актів здавання-приймання наданих послуг, тарифів) не надається можливим.

За даними фінансової звітності ПАТ «НСТУ» упродовж досліджуваного періоду отримало доходів на загальну суму 3309,4 млн грн, з яких фінансова підтримка з державного бюджету становить 87% від обсягу доходів. При цьому, в розрізі окремих філій таке фінансування становило до 99%.

Отже, законодавче визначений розмір державного фінансування не стимулює ПАТ «НСТУ» та його філії до збільшення доходів, отриманих у результаті провадження господарської діяльності, в тому числі від продажу власної теле- та радіо продукції і плати за користування авторськими та суміжними правами, які за визначенням статті 14 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»¹³¹ є одним з джерел фінансування Телерадіокомпанії.

У 2017 році окрім коштів фінансової підтримки ПАТ «НСТУ», як єдина мовна організація на території України, що є членом Європейської мовної спілки, отримало кошти за КПКВК 1701370 «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення – 2017» (далі – КПКВК 1701370) на підготовку та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» з державного бюджету на суму 325,3 млн грн та з бюджету м. Києва - 165,4 млн гривень.

Станом на 31.12.2019 первісна вартість майна ПАТ «НСТУ» (основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, інвестиційна нерухомість та оборотні активи) становила 3725,9 млн грн, в тому числі вартість майна на суму 2544,3 млн грн включено до статутного капіталу Телерадіокомпанії.

У фінансових планах Телерадіокомпанії щорічно плануються збитки та фактично упродовж 2017-2019 років ПАТ «НСТУ» є збитковим. Непокриті збитки станом на 31 грудня 2019 року становили 1918 млн гривень.

Задекларований результат фінансово-господарської діяльності здебільшого це амортизація необоротних активів, що свідчить про відсутність здійснення капіталовкладень як на розвиток так і на збереження існуючої інфраструктури. Наразі лише надходження від оренди спрямовуються на капітальні видатки.

За даними Облікової політики ПАТ «НСТУ» ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у період аудиту повинно здійснюватись за вимогами МСФЗ та МСБО. Датою першого застосування МСФЗ визначено 01.01.2018.

Фактично погоджені процедури стосовно фінансової звітності, включаючи філії, було зроблено станом на 31.12.2017. Зокрема здійснено трансформацію фінансової звітності шляхом коригування статей балансу на вказану дату.

Крім того, в мережі Інтернет розміщено низку матеріалів, які свідчать про проблеми в діяльності як центральної дирекції, так і філій.

Зокрема, ці матеріали стосувалися зменшення регіонального мовлення у загальній сітці мовлення та змін у кадровій політиці ПАТ «НСТУ».

UA: МОВЛЕННЯ

за поясненнями ПАТ «НСТУ»: Варто вказати, що у процесі проведення реформи нормальною є ситуацію опору змінам, їх жвавого обговорення та появи різних бачень, що може призводити до публічних виступів з метою відстоювання власних поглядів щодо подальшого розвитку Суспільного мовлення. Керівництво телерадіокомпанії заохочує дискусію на ці теми та подібні виступи, проводить публічні діалоги, обговорення, круглі столи, інформаційні акції.

Що ж стосується висвітлення роботи Суспільного мовника у ЗМІ, то більш повний аналіз висвітлення роботи телерадіокомпанії у ЗМІ виглядає так: у 2019 році про роботу мовника опубліковано 7774 матеріали у національних медіа, з них 4755 позитивних, що становить 61,17% від загальної кількості, негативних новин – лише 4,41%, решта новин - нейтральні.

Слід також зазначити, що Суспільний мовник пройшов незалежний репутаційний аудит та отримав позитивні й нейтральні оцінки за всіма репутаційними факторами від незалежної міжнародної компанії.

Поряд з цим, в період проведення аудиту проведено анкетування, яким охоплено 541 особу, з них: респонденти чотирьох вікових категорій (від 14-20, 20-30, 30-40, 40-50, 50 років і вище) щодо популярності серед глядачів м. Києва та Черкаської, Миколаївської та Чернігівської областях суспільного телерадіомовлення^[27].

На питання «Чи відомо Вам про суспільне телерадіомовлення» – 62% респондентів відповіли «так». Проте відповіді опитуваних про знання того, що ПАТ «НСТУ» є єдиним суспільним мовником, який створено з метою задоволення інформаційних потреб суспільства у більшості відповіли «ні», тобто «не відомо» - 71% (308 осіб), «відомо» - 29% (123 особи).

Переважна частина респондентів не дивиться телепередачі ПАТ «НСТУ» UA:Перший, UA:Культура (58% або 249 осіб) та не слухає радіопередачі UA:Українське радіо, UA:радіо Культура, UA:Радо Промінь (69% або 299 осіб). Щодо теле - та радіопередач, які виробляються на регіональному рівні (місцевий телерадіоканал із логотипом UA:), то 72% опитаних його не дивляться/не слухають; 21%, частково дивляться/слухають.

Серед причин відсутності інтересу до теле - та радіопрограм ПАТ «НСТУ», місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: у більшості зазначено «не цікаві радіопередачі» - 53%, «не цікаві телепередачі» - 26%.

Опитані глядачі та слухачі з числа тих хто частково дивляться (слухають) теле та радіо передачі зазначили, що в основному дивляться (слухають) кожен день – 12%, 1-2 рази на тиждень просто контент взагалі – 26%, лише новини (23%) та дивляться (слухають) улюблені передачі – 10%. Крім того, деякі респонденти (по 17%) зазначили, що переглядають/прослуховують лише улюблені передачі та 2-3 рази на тиждень дивляться (слухають) контент.

Більшість респондентів зазначили, що дивляться («слухають») частково («окремі теле та радіопередачі») на каналі UA:Перший – 16%; через мережу

Internet та на YouTube – 28%. Найменшою популярністю для перегляду (прослуховування) користуються – радіоканал UA: радіо Культура, twitter, instagram.

При цьому більша частина опитуваних відмітила, що не звертають увагу на наявність логотипу UA (65%) при перегляді.

За розміщення соціальної реклами на суспільному, яка спрямована на досягнення суспільно корисних цілей, популяризацію загальнонародських цінностей і розповсюдження якої не має на меті отримання матеріального прибутку висловились 54% респондентів.

Опитуванням встановлено, що переважна частина респондентів слідкує за перебігом відбору представника України для участі у музичному конкурсі «Євробачення» та самим конкурсом – 55%.

Респонденти, що дивляться відбір представника України для участі у музичному конкурсі «Євробачення» та сам музичний конкурс слідкують за його перебігом на каналі UA:Перший (18%, що спостерігають за відбором та конкурсом); СТБ – (37%). При цьому третина респондентів давали декілька відповідей, тобто слідкують за відбором та конкурсом одночасно на декількох каналах (наприклад: телеканал СТБ та мережа Internet або ж і телеканал UA:Перший, і СТБ і мережа Internet).

Що ж до дитячого музичного конкурсу «Євробачення», то 72% відповіли, що його не дивляться (не слухають). Основною причиною є відсутність інтересу та не цікавість передачі.

Таким чином, проведене анкетування засвідчило, що більша частина опитаних не дивиться/не слухає теле- та радіопроеграми ПАТ «НСТУ», місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: через не цікавість теле- та радюпередач.

Водночас глядачі/слухачі теле- та радіопроеграм ПАТ «НСТУ» відмітили, що в основному вони дивляться/слухають новини та улюблені передачі, іноді – усі програми, заявлені на день.

Як підтвердження результатів опитування в мережі Інтернет розміщено рейтинг каналу «UA: Першого» за 2019 рік, сформований на даних телепанелі, які належать ІТК².

Згідно з дослідженням показники «UA: Першого» впали по всіх основних аудиторіях – від «4+, вся Україна» до «18-54, 50 тис.+» (глядачі віком 18-54 років, мешканці міст із населенням понад 50,0 тис. осіб). Канал не дотягнув до частки 1% по жодній з основних аудиторій. Найвищу середньорічну частку він має за «18+, вся Україна» – 0,71%. За комерційною аудиторією «18-54, 50 тис.+» – 0,4% (рис.1).

² Результати взято на сайті https://stv.detector.media/reformuvannya/tv/pokazniki_ua_pershogo_u_2019_rotsi_vpali_po_vsikh_osnovnikh_auditoriyakh/

Рис. 1 Показники суспільного мовника

При цьому, топовими програмами каналу «UA: Першого» залишаються новини, спортивні програми та соціально-політична програма «Зворотній відлік».

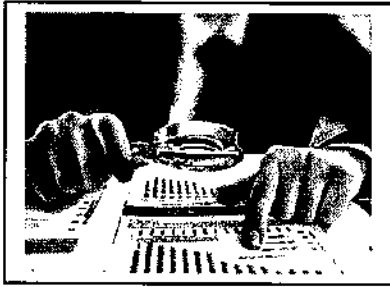
Крім того, глядачі/слухачі теле- та радіопрограм місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: на запропоноване питання щодо змін у суспільному радіомовленні були такі як: «більше свого, регіонального», «нові розважальні передачі», «забрати з перегляду фільми, що випустили в Європі ще до війни», «добавити до контенту розважальні передачі, художні фільми після 2010 року», а також покращити якість контенту, здійснювати трансляцію за будь-яких умов, збільшення часу регіонального мовлення, пристосувати контент під потреби сучасності та повернути програму «Від щирого серця».

З огляду на викладене, а також те, що ревізія з окремих питань фінансово-господарської діяльності ПАТ «НСТУ», проведена у 2017 році, виявила низку недоліків та порушень фінансової дисципліни, прийнято рішення щодо проведення державного фінансового аудиту діяльності ПАТ «НСТУ», який здійснюється вперше.

Результати попереднього вивчення діяльності ПАТ «НСТУ» та його філій засвідчили про наявність низки недоліків та проблем, які вплинули або можуть негативно вплинути на рівень управління фінансово-господарською діяльністю Телерадіокомпанії, через що Держаудитслужба у програмі аудиту визначила питання, які потребували більш детального дослідження, та проблеми, які негативно впливають на діяльність ПАТ «НСТУ».

Сво

II. Результати аудиторського дослідження

Гіпотеза 1. Відсутність дієвого контролю Держкомтелерадіо за діяльністю ПАТ «НСТУ» сприяє ухиленню останнього за дотриманням норм законодавства при складанні, затвердженні та виконанні фінансових планів.

Відповідно до підпункту 4 пункту 5 Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 341_[28], Держкомтелерадіо організовує планово-фінансову роботу на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління, здійснює контроль за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, забезпечує організацію та вдосконалення бухгалтерського обліку.

Крім того, до повноважень Держкомтелерадіо з огляду на вимоги пунктів 6, 7 частини першої статті 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року № 185-V_[29] належить затвердження річних фінансових планів, здійснення контролю за їх виконанням та вжиття заходів задля поліпшення їх роботи.

Довідково: Згідно із частиною другою статті 72 Господарського кодексу України_[20] основним плановим документом державного комерційного підприємства є фінансовий план, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів. Фінансовий план підлягає затвердженню до 01 вересня року, що передує плановому.

Відповідно до частини 3 статті 89 Господарського кодексу України_[20] господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) прямо чи опосередковано належить державі, зобов'язане на кожний наступний рік складати і виконувати річний фінансовий план відповідно до статті 75 цього Кодексу.

Частиною другою статті 75 Господарського кодексу України передбачено, що фінансовий план підлягає затвердженню до 01 вересня року, що передує плановому, якщо інше не передбачено законом:

- підприємств, що є суб'єктами природних монополій, та підприємств, плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень, - Кабінетом Міністрів України;
- інших підприємств - органами, до сфери управління яких вони належать.

Складання, затвердження та контроль виконання фінансових планів передбачено Порядком складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженим наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02 березня 2015 року № 205_[30] (далі - Порядок № 205).

Відповідно до пункту 4 Порядку № 205_[30], проєкт фінансового плану підприємства, підписаний керівником підприємства, з пронумерованими та прошнурованими сторінками у двох примірниках разом з пояснювальною запискою в паперовому та електронному вигляді подається суб'єкту управління об'єктами державної власності до 01 червня року, що передує плановому.

Пунктом 5 цього Порядку суб'єкти управління у строк, що становить не більш як 10 робочих днів з дня надходження проєкту фінансового плану підприємства, здійснюють аналіз зазначеного проєкту з обов'язковим порівнянням його показників з показниками фінансово-господарської діяльності підприємства за два попередні роки, приймають рішення про затвердження/погодження фінансового плану або повернення його на доопрацювання та в письмовій формі повідомляють підприємство про прийняте рішення.

У разі повернення проєкту фінансового плану на доопрацювання підприємство забезпечує його доопрацювання з урахуванням зауважень та подає на повторне затвердження/погодження протягом строку, встановленого суб'єктом управління, але не більш як 10 робочих днів з дня надходження зауважень до проєкту.

Слід вказати, що як Порядком № 205, так і Господарським кодексом України не встановлено особливого порядку щодо термінів складання,

затвердження та виконання фінансових планів для новоутворених господарських товариств.

Оскільки ПАТ «НСТУ» розпочало свою господарську діяльність (ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності тощо як суб'єкт господарювання) з 19.01.2017, а НТКУ у 2016 році мала статус бюджетної установи, фінансовий план станом на 19.01.2017 з об'єктивних причин³ не затверджено.

Поряд з цим, з огляду на завдання, покладені на Держкомтелерадіо, та враховуючи вимоги Порядку № 205_[30], Держкомтелерадіо направило до ПАТ «НСТУ» лист від 13.02.2017 № 66/6-2_[31], в якому доручила Телерадіокомпанії надати на затвердження проєкт фінансового плану на 2017 рік не визначивши при цьому термін подачі проєкту.

Як наслідок, ПАТ «НСТУ» направило Держкомтелерадіо проєкт фінансового плану 13.09.2017, тобто через 7 місяців з дати отримання доручення від органу управління. Держкомтелерадіо, в особі Голови Наливайка О.І., затвердило фінансовий план ПАТ «НСТУ» на 2017 рік 26.09.2017_[31].

Аналогічна ситуація щодо складання та подання на затвердження проєктів фінансових планів ПАТ «НСТУ» допущена у 2018 та 2019 роках.

Довідково: проєкт фінансового плану ПАТ «НСТУ» на 2018 рік погоджено Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» 28.02.2018 (протокол № 19) та направлено до Держкомтелерадіо листом від 07.03.2018 № 8/1_[31], незважаючи на термінові факсограми органу управління від 21.06.2017 № 146/6-2 та від 03.11.2017 № 226/6-2_[31]; на 2019 рік - погоджено Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» 12.02.2019 (протокол № 27) та направлено до Держкомтелерадіо листом від 12.02.2019 № 09/01-НР_[31], незважаючи на лист Держкомтелерадіо від 11.07.2018 № 109/6-2_[31].
Фінансові плани на 2018 та 2019 роки затверджені головою Держкомтелерадіо Наливайком О.І. 23.03.2018 та 28.02.2019 відповідно, тобто після початку фінансового року.

Поряд з цим, процес організації складання та затвердження фінансового плану ПАТ «НСТУ» є тривалим, оскільки фінансовий план включає показники його філій та відповідно до Статуту потребує обов'язкового погодження із Наглядовою Радою.

Довідково: пунктом 4 Порядку № 205_[30] передбачено, що у разі необхідності суб'єкти управління самостійно встановлюють диференційовані строки подання проєктів фінансових планів підприємств, але не пізніше 01 червня року, що передує плановому.

Слід вказати, що ПАТ «НСТУ» до філій задля отримання показників для включення до фінансового плану на 2018 та 2019 роки надіслав 3 електронні факсограми від 21.08.2017 з доповненням від 22.08.2017 (у 2018 році дата надходження факсограми не вказана) та наказ Телерадіокомпанії від 31.05.2018 № 249, якими встановлювалися строки подання філіями власних проєктів фінансових планів у терміни, які унеможливають подання ПАТ «НСТУ» зведеного проєкту фінансового плану до Держкомтелерадіо в термін до 01 червня року, що передує плановому.

³Національна телерадіокомпанія України у 2016 році мала статус бюджетної установи. При цьому відповідно до чинного законодавства не передбачено затвердження фінансових планів для бюджетних установ.

НАЗ БОСІДІВАННЯ

Довідково: Пунктом 7.2. Розділу 7 Положень про філії ПАТ «НСТУ»^[21] визначено, що філія складає фінансову, бюджетну, податкову, статистичну й іншу звітність і подає її відповідним державним органам та ПАТ «НСТУ» в терміни, в порядку та в обсязі, які встановлені чинним законодавством України та внутрішніми документами ПАТ «НСТУ» показники якої (відповідно до вимог чинного законодавства) включаються в зведену (консолідовану) фінансову звітність ПАТ «НСТУ».

Отже, не встановлення Держкомтелерадіо для ПАТ «НСТУ» диференційованого строку подання проєкту фінансового плану та незабезпечення з боку ПАТ «НСТУ» своєчасного збору даних для його формування на відповідний рік призвело до затвердження фінансових планів на 2017 рік через 7 місяців після отримання доручення Держкомтелерадіо, на 2018 та 2019 роки з порушенням терміну, визначеного пунктами 4, 5 Порядку № 205^[30].

Як наслідок, зволікання у 2017 - 2019 роках з розробкою, складанням та затвердженням фінансових планів на відповідні роки *призвело до здійснення ПАТ «НСТУ» з порушенням вимог пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2012 року № 899 «Про порядок здійснення витрат суб'єктами господарювання державного сектору економіки у разі незатвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку» (далі – Порядок № 899)^[32] витрат без затвердження фінансових планів загалом на суму 26909,0 тис. грн, в тому числі у квітні - травні 2017 року нематеріальних активів (у складі капітальних інвестицій: 3-ий платіж спортивні права на трансляцію на території України Кубка Світу з футболу ФІФА 2018) на суму 23563,1 тис. грн, у 2018 році (інформаційні послуги) – 2583,4 тис. грн та у 2019 році (інформаційні послуги) – 762,5 тис. гривень.*

НАЗ БОСІДІВАННЯ

Довідково: Відповідно до положень пункту 1 постанови № 899^[32] у разі не затвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку, суб'єктам господарювання державного сектора економіки заборонено здійснювати витрати на: капітальні інвестиції (за винятком випадків, рішення щодо яких прийнято Кабінетом Міністрів України); придбання та оренду легкових автомобілів; маркетингові та інформаційно-консультаційні послуги; консалтингові послуги; страхування (крім витрат на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, обов'язкове страхування та страхування відповідно до міжнародних договорів); представницькі заходи; виробництво та розповсюдження реклами; благодійну, спонсорську та іншу допомогу; відрахування до резерву сумнівних боргів та з 18.09.2018 - не можуть здійснювати продаж, списання державного майна, виплату винагороди (премії) керівникам.

За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Згідно з постановою № 899 суб'єкти господарювання державного сектора економіки (далі — суб'єкти господарювання) у разі не затвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку: можуть здійснювати витрати, які безпосередньо пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг). Всі придбання, здійснені без наявності затверджених фінансових планів, є витратами, які безпосередньо пов'язані із виробництвом та реалізацією продукції (не придбання прав на спортивні події призводить до неможливості їх трансляції, інформаційних послуг – здійснювати виробництво якісних новин та іншого продукту). Віднесення вказаних витрат до капітальних інвестицій лише виключно із специфіки бюджетного законодавства, в частині придбання прав. Не придбання зазначених прав призвело б до неможливості виконання основних завдань НСТУ, визначених статтею 4 Закону України «Про суспільне телебачення і радіомовлення України» та пунктом 9 Статуту ПАТ «НСТУ».

Також аудит засвідчив, що наявні прорахунки при формуванні проєктів фінансових планів. Зокрема, ПАТ «НСТУ» при формуванні проєкту фінансового плану на 2019 рік в частині витрат на оплату за трансляцію телепрограм (інші витрати у складі собівартості реалізованої продукції (товарів,

робіт і послуг) не врахувало вимоги пункту 38 розділу I Плану використання радіочастотного ресурсу України, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09 червня 2006 року № 815_[33], щодо припинення аналогового мовлення з 01 травня 2019 року на територіях, де розповсюджуються програми ПАТ «НСТУ» і телерадіоорганізацій місцевого мовлення, які не мають ліцензій на цифрове мовлення, за винятком територій з особливим режимом мовлення та для визначених Національною радою з питань телебачення і радіомовлення каналів мовлення на територіях, що межують з Російською Федерацією та тимчасово окупованими територіями.

Довідково: Положенням 38 Розділу I Плану використання радіочастотного ресурсу України, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09 червня 2006 року № 815 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2018 року № 667)_[33] визначено строк припинення використання радіотехнології для аналогового телевізійного мовлення - 31 серпня 2018 року, крім територій з особливим режимом мовлення (відповідно до Закону України від 7 грудня 2017 року N 2244-ХІІ «Про внесення змін до деяких законів України щодо тимчасових дозволів на мовлення в зоні проведення антитерористичної операції та прикордонних районах України»); для м. Києва та Кіровоградської області 31 липня 2018 року; для визначених Національною радою з питань телебачення і радіомовлення каналів мовлення на територіях, що межують з Російською Федерацією та тимчасово окупованими територіями, та каналів мовлення на територіях, де розповсюджуються програми ПАТ «НСТУ» і телерадіоорганізацій місцевого мовлення, які не мають ліцензій на цифрове мовлення, 1 травня 2019 року.

Слід вказати, 21 ліцензія на ефірне (аналогове) мовлення каналів регіональних філій ПАТ «НСТУ» були анульовані рішенням Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України від 17.01.2019 № 43.

Упродовж 2019 року для здійснення своєї діяльності ПАТ «НСТУ» використовувало 7 діючих ліцензій на ефірне мовлення, а саме: загальнонаціонального телеканалу «UA: ПЕРШИЙ» та 6 регіональних каналів «UA: ДОНБАС», «UA: ЛЬВІВ», «UA: СУМИ», «UA: ХАРКІВ», «UA: ХЕРСОН» та «UA: ЧЕРНІВ».

До ліцензії НР № 01058-м на ефірне (аналогове) мовлення під логотипом «UA: ПЕРШИЙ» рішенням Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України від 10.01.2019 № 21 внесено зміни та визначено території на яких розповсюджуються трансляції програм, а саме: АР КРИМ, Донецька, Луганська, Сумська, Харківська, Херсонська та Чернігівська області.

Крім того, у фінансовому плані на 2019 рік до інших витрат у складі собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт і послуг) включено видатки на оплату послуг за трансляцію телерадіопередач Всесвітньої служби радіомовлення України «Українське радіо» в аналоговому форматі із розрахунку 19 годин на добу при відсутності ліцензії на мовлення за цим каналом. В 2019 році трансляція радіопрограм Всесвітньої служби радіомовлення України «Українське радіо» в аналоговому форматі не здійснювалося.

З огляду на вказане, ПАТ «НСТУ» необґрунтовано збільшило суму витрат у фінансовому плані на 2019 рік на 101150,71 тис. грн, які враховано Держкомтелерадіо при затвердженні фінансового плану у повному обсязі. Держкомтелерадіо не скористався вимогами пункт 5 Порядку № 205 та не повернув Телерадіокомпанії фінансовий звіт на доопрацювання. Зміни до фінансового плану на 2019 рік не вносилися.

Отже, незабезпечення належного контролю з боку Держкомтелерадіо за діяльністю ПАТ «НСТУ» призвело до формування завищених показників витрат на трансляцію у 2019 році загалом на суму 101150,71 тис. грн та здійснення видатків упродовж 2017-2019 років на суму 26909,0 тис. грн при відсутності затверджених фінансових планів.

Крім того, за результатами аналізу виконання Телерадіокомпанією показників фінансових планів за 2017-2018 роки та 9 місяців 2019 року (табл.1) встановлено наступне.

Для ПАТ «НСТУ» основним показником дохідності є інші операційні доходи (фінансова підтримка з державного бюджету та у 2017 році бюджетне фінансування на організацію та проведення пісенного конкурсу Євробачення 2017), частка яких у загальній сумі фактичних доходів від усіх видів діяльності становила понад 90% (за винятком 2019 року – 87,4%).

Поряд з цим, показник чистого доходу (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) перевиконано на 14,3% лише у 2017 році. У 2018 та за 9 місяців 2019 року порівняно з плановими показниками ці доходи виконано на 64% та 85% відповідно, а їх частка у складі загального обсягу доходів збільшилася з 6,1% у 2018 році до 9,7% за 9 місяців 2019 року.

Таблиця 1

Основні планові та фактичні показники фінансово-господарської діяльності ПАТ «НСТУ» за 2017-2018 роки та 9 місяців 2019 року (за даними фінансової звітності) (тис. грн)

Стаття	2017		2018		9 місяців 2019	
	план	факт	план	факт	план	факт
Доходи (всього) в тис. грн:	1733177,1	1537287,2	888083,6	956430,9	1277171,0	815727,0
У т.ч. чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	59451,4	67935,7	90684,0	57991,9	92933,7	79156,0
У т.ч. інші операційні доходи	1673725,7	1469282,5	797399,6	897714,0	1184237,6	697661,0
Інші фінансові доходи	0	11,0	0	478,0	0	112,7
Інші доходи	0	58,0	0	247,0	0	38797,0
Витрати (всього) в тис. грн:	2436449,0	2279623,0	2266547,0	1313564,3	1529289,4	946547,0
у т.ч. собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2205623,2	2077980,7	2044876,8	1074258,0	1292149,4	740800,0
Адміністративні витрати	200028,5	167998,0	198886,7	210173,0	210999,6	168124,0
Витрати на збут	14748,9	14501,0	14513,8	16422,0	18281,9	19238,9
Інші операційні витрати	16048,4	19127,0	8269,7	12465,0	7858,5	15642,0
Інші витрати	0	17,0	0	246,3	0	2742,0
Чистий фінансовий результат в тис. грн:						
Збиток	703271,9	742335,8	1378463,4	357133,4	252118,1	130820,0

Отже, доходи від здійснення власної господарської діяльності не дозволяють покривати витрати товариства.

У структурі витрат найбільшу питому вагу становить собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та адміністративні витрати.

За 2017-2019 роки до складу собівартості віднесено витрати на суму 3893038,7 тис. грн (85,8% від загальної суми витрат за вказаний період), до складу адміністративних витрат - 546295 тис. грн (12,0% від загальної суми витрат за вказаний період).

Інші операційні витрати, інші витрати та витрати на збут у загальній сумі витрат становлять 97395,9 тис. грн або 2,2% від загальної суми витрат за 2017-2018 та 9 місяців 2019 року.

Зменшення собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) у 2018 році порівняно з 2017 роком пов'язано із зменшенням витрат на оплату праці (запроваджена з квітня 2018 року нова структура зі зменшеною штатною чисельністю) та витрат на трансляцію телерадіопрограм (через відсутність коштів у достатній кількості не укладалися договори на трансляцію з Концерном РРТ упродовж квітня – грудня 2018 року).

Перевиконання фактичного показника адміністративних витрат у 2018 році над плановими є амортизація основних засобів та нематеріальних активів.

Поряд з цим, проведена перекласифікація заборгованості відповідно до вимог МСФЗ, стала підставою відображення заборгованості Європейської мовної спілки (далі – ЄМС) перед ПАТ «НСТУ» на суму 430425,0 тис. грн, як фінансової гарантії проведення пісенного конкурсу Євробачення-2017 та сплаченої Телерадіокомпанією у 2016 році, у складі «Довгострокової дебіторської заборгованості», яка раніше обліковувалась у складі поточних зобов'язань».

Загальну оцінку ефективності управління Телерадіокомпанії та використання її активів проведено за 2017-2019 роки за сукупністю коефіцієнтів відповідно до Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 14 лютого 2006 року № 170 (далі – Методика № 170)^[34].

Зокрема, *коефіцієнт рентабельності активів* за 2017-2019 роки становив (-0,234), (-0,140) та (-0,162) відповідно та засвідчив погіршення стану використання активів і незабезпеченість розміру чистого прибутку на 1 гривню активів.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу за 2017-2019 роки становив (-0,273), (-0,181) та (-0,224) відповідно та засвідчив погіршення фінансового стану товариства і його низьку інвестиційну привабливість.

Коефіцієнт рентабельності діяльності за 2017-2019 роки становив (-10,927), (-6,158) та (-3,749) відповідно та засвідчив про недостатній рівень прибутковості і не здатності НСТУ до відтворення та розширення основного виду діяльності.

Коефіцієнт зносу основних засобів має тенденцію до збільшення (у 2017 році - 0,828, у 2018 році - 0,874, у 2019 році - 0,916), що засвідчило про поступове моральне і фізичне зношення основних засобів та потребу в негайних заходах спрямованих на оновлення основних засобів.

Коефіцієнт фінансової стабільності за 2017-2019 роки становив 6,036, 4,8 та 3,191 відповідно, що засвідчило про низький рівень та нестабільність фінансового стану товариства.

Коефіцієнт покриття за 2017-2019 роки становив 3,457, (-1,789) та (-9,64) відповідно при нормативному значенні більше 1 та засвідчив про недостатність оборотних ресурсів у ПАТ «НСТУ» для покриття поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (норматив - збільшення) становив за 2017-2019 роки 1,176, 1,165 та 0,348 відповідно та свідчить про недостатність наявних оборотних активів для покриття короткострокових зобов'язань Товариства.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2017 році становив 0,013, у 2018 році – 0,052, у 2019 році – 0,058 при нормативному значенні 0,2-0,25 та засвідчив нездатність Телерадіокомпанії негайно погасити короткострокову кредиторську заборгованість.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу у 2017-2019 роках становив 0,142, 0,172 та 0,239 відповідно, що засвідчив негативну тенденцію та не прийнятний рівень частки залучених коштів (кредитів) у структурі капіталу Товариства.

З огляду на зазначене, негативні результати фінансово-господарської діяльності та значна залежність від бюджетного фінансування є фактором, який може ускладнити можливість залучення позикових коштів (кредитів) з метою відтворення та розширення основного виду діяльності і, як наслідок, поліпшення фінансового стану Товариства у майбутньому. А аналіз коефіцієнтів зносу основних засобів та їх оновлення засвідчив, що знос основних засобів значно випереджає рівень їх оновлення.

Отже, оновлення основних засобів, інвестиційна активність та інші види діяльності, направлені на розширення основного виду діяльності, штучно стримуються недостатнім фінансуванням, що своєю чергою призводить до неможливості поліпшити показники фінансового стану.

Гіпотеза 2. Неналежна організація процесу формування статутного капіталу ПАТ «НСТУ» призвела до завищення його розміру та не гарантує дотримання інтересів акціонера та кредиторів.

У серпні 2015 року Уряд постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року за № 567^[9] затвердив Порядок перетворення НТКУ у ПАТ «НСТУ», який передбачав доручення Держкомтелерадіо на створення комісії з перетворення та затвердження її персонального складу. При цьому, у додатку до цієї постанови було затверджено склад комісії з реорганізації Національної телекомпанії, обласних телерадіокомпаній та Національної радіокомпанії.

До складу комісії, визначеного Урядом мали увійти: Голова та заступник Голови Держкомтелерадіо, начальники управління телебачення і радіомовлення, фінансово-економічного управління та управління внутрішнього аудиту Держкомтелерадіо, генеральний директор, перший заступник генерального директора та заступник генерального директора Національної телекомпанії, директор виконавчої філії Національної телекомпанії «Центральна дирекція «Українське радіо» та його перший заступник, перший заступник Голови Фонду державного майна та Голова професійної спілки працівників культури України (за згодою).

На виконання вимог цієї постанови Держкомтелерадіо наказом від 13.08.2015 № 169_[35] затвердило персональний склад комісії з реорганізації Національної телекомпанії, Національної радіокомпанії, обласних телерадіокомпаній та державного підприємства «Українська студія телевізійних фільмів «Укртелефільм», утвореної Урядом.

Цій комісії було доручено здійснити організацію забезпечення процесу перетворення, підготовки та подання переліку майна, яке увійде до статутного капіталу товариства і закріпленого майна на праві господарського відання, організувати проведення оцінки майна Національної телекомпанії та вжиття інших заходів, необхідних для перетворення Національної телекомпанії у товариство.

Задля забезпечення роботи комісії з перетворення Держкомтелерадіо наказом від 28.08.2015 № 205_[11] визначила персональний склад інвентаризаційної комісії для проведення інвентаризації та оцінки майна НТКУ, до складу якої увійшли лише працівники НТКУ, а саме: голова комісії - генеральний директор НТКУ Аласанія З.Г., члени комісії: перший заступник генерального директора НТКУ Харєбін О.В., заступник генерального директора Бичок Г.І., начальника управління бухгалтерського обліку та звітності (головного бухгалтера) Смаліус Н.М., начальник управління з юридичних питань Любченко О.Ф., директор з виробництва (по роботі з персоналом) дирекції по роботі з персоналом Лисенко О.Ф., начальник фінансово-економічного управління Волошинова Л. Г., заступника директора технічного дирекції технічного забезпечення телемовлення та виробництва телепрограм Монахов С.Ю. та заступник директора комерційного дирекції з комерційної діяльності Коваль Л.В.

За цим наказом на комісію покладалася персональна відповідальність за правильність проведення інвентаризації активів НТКУ та зобов'язань станом на 31.10.2015, своєчасність подання та достовірність її результатів.

Слід відмітити, що на колегії Держкомтелерадіо 29.09.2015 (протокол № 7/26) Голова Держкомтелерадіо Наливайко О.І. наголошував про посилення виконавської дисципліни при здійсненні реорганізації обласних телерадіокомпаній, які приєднувалися як філії до НТКУ.

У серпні 2016 року наказом від 29.08.2016 № 161^[36] Держкомтелерадіо знову видає наказ про створення інвентаризаційної комісії, якій доручено забезпечити інвентаризацію необоротних активів станом на 31.08.2016 задля його оцінки та визначення розміру статутного капіталу та надати до 25.10.2016 Держкомтелерадіо матеріали повної інвентаризації майна НТКУ, схвалених протокольним рішенням комісії з реорганізації НТКУ.

Склад комісії утворено із представників комісії, створеної наказом від 28.08.2015 № 205 за винятком Монахова С.Ю. та Коваль Л.В., яких до цієї комісії не залучили.

Нарешті наказом Держкомтелерадіо від 30.09.2016 № 177^[13] припинено діяльність НТКУ шляхом перетворення у ПАТ «НСТУ» та знову створено комісію з перетворення НТКУ, яку спочатку очолював генеральний директор НТКУ Аласанія З.Г.

Задля включення до її складу представників Держкомтелерадіо у листопаді 2016 року змінено її склад (наказ Держкомтелерадіо від 25.11.2016 № 213^[37]) та головою цієї комісії визначено Голову Держкомтелерадіо Наливайка О.І.

Зазначена комісія забезпечувала виконання заходів з реорганізації НТКУ, визначених Порядком перетворення Національної телекомпанії у публічне акціонерне товариство «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року № 567^[9] та покладених на комісію створеної Урядом. Але на відміну від попереднього складу комісії до її складу не увійшли працівники управління телебачення і радіомовлення, фінансово-економічного управління та управління внутрішнього аудиту Держкомтелерадіо.

За поданням комісії Голова Держкомтелерадіо, який був одночасно і головою комісії з перетворення, наказом від 15.12.2016 № 231^[38] затвердив акт оцінки майна станом на 30.09.2016, яке увійшло до статутного капіталу ПАТ «НСТУ», на суму 2544273 тис. гривень.

Зокрема, до статутного капіталу включено сукупну вартість єдиного (цілісного) майнового комплексу на суму 3090259,0 тис. грн, який складається із вартості необоротних та оборотних активів на суму 2576278,0 тис. грн та 513981,0 тис. грн відповідно, за виключенням довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень (21585 тис. грн)^[38 60].

Загальна вартість майна, щодо якого прийнято рішення про вилучення (не включення) зі статутного фонду, становить 524401,6 тис. грн, зокрема:

- вартість житлового фонду – 9016,3 тис. грн;
- вартість об'єктів, що не підлягають приватизації (приміщення сховищ цивільної оборони, капличка та будинок «Зв'язок історичного музею») - 15824,3 тис. грн;

- вартість майна, щодо якого комісією прийнято рішення про вилучення зі статутного капіталу – 499561,0 тис. грн (з яких: по філії «Волинська регіональна дирекція» нежитлове приміщення, що належить до комунальної власності територіальної громади м. Луцька в особі Луцької міської ради залишковою вартістю 12323,9 тис. грн; по філіях «Закарпатська регіональна дирекція» та «Дніпропетровська регіональна дирекція» – захисні споруди

цивільного захисту залишковою вартістю 53901,8 тис. грн і 168,7 тис. грн відповідно; по філії «Вінницька регіональна дирекція» – 1/2 частки комплексу нежитлових будівель, що є пам'яткою архітектури, залишковою вартістю 2741,6 тис. грн; по Телерадіокомпанії – дебіторська заборгованість (сплачена фінансова гарантія на проведення ПКС-2017) на суму 430425,0 тис. грн).

Довідково: пунктом 34 оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 № 1891 (далі - Методика № 1891)⁽⁶⁾, визначено, що до майна, що включається у сукупну вартість активів, належать: необоротні активи (основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, інвестиційна нерухомість, довгострокові біологічні активи, довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість, відстрочені податкові активи, інші необоротні активи); оборотні активи (запаси, поточні біологічні активи, дебіторська заборгованість, поточні фінансові інвестиції, гроші та їх еквіваленти, витрати майбутніх періодів, інші оборотні активи); необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття.

Згідно з пунктом 35 Методики № 1891 чиста вартість єдиного майнового комплексу підприємства (ЧВ) визначається за такою формулою: $ЧВ = (H + O) - (Д + П + B)$, де H - вартість необоротних активів, у тому числі необоротних активів, утримуваних для продажу, та груп вибуття; O - вартість оборотних активів; $Д$ - вартість довгострокових зобов'язань і забезпечень, за якими акціонерне товариство буде правонаступником; $П$ - вартість поточних зобов'язань і забезпечень, за якими акціонерне товариство буде правонаступником; B - вартість зобов'язань, пов'язаних з необоротними активами, утриманими для продажу, та групами вибуття, якщо акціонерне товариство буде правонаступником за такими зобов'язаннями.

Пунктом 36 Методики № 1891 визначено, що для визначення розміру статутного капіталу акціонерного товариства чиста вартість єдиного майнового комплексу зменшується на вартість державного житлового фонду, об'єктів, що не підлягають приватизації, та іншого майна, щодо якого комісією з перетворення приймається рішення про його вилучення з чистої вартості єдиного (цілісного) майнового комплексу.

Разом з тим, слід вказати, що один з членів комісії підписав акт із зауваженнями **щодо включення до статутного капіталу безнадійної дебіторської заборгованості та грошових коштів, за якими НТКУ втрачена можливість для задоволення кредиторських вимог та їх повернення на загальну суму 4867,59 тис. грн**, а саме: через віднесення АТ «Єврогазбанк» до категорії неплатоспроможних (станом на 01.01.2017 перебував у стані ліквідації, яка мала завершитися до 17.11.2017⁴ включно), у якому розміщувалися валютні кошти НТКУ в еквіваленті 3939,3 тис. грн та рахувалася дебіторська заборгованість на суму 928,29 тис. грн, за розміщені кошти на депозиті. Кредиторську вимогу НТКУ було акцептовано та віднесено до 7-ої черги кредиторських вимог. Наразі банк ліквідовано.

Аудитом також доведено, що станом на 30.09.2016 (дата формування статутного капіталу) за даними бухгалтерського обліку не було відображено реальну суму кредиторської заборгованості.

А саме, за оперативною інформацією, яка щомісячно НТКУ надавалася Держкомтелерадіо щодо розрахунків з ЄМС, на вказану дату рахувалася кредиторська заборгованість на суму 37751,19 тис. грн, яка не була відображена за даними бухгалтерському обліку.

4 Відкликання Національним банком України банківської ліцензії АТ «Єврогазбанк» відбулося у листопаді 2014 року та відповідно розпочато його ліквідацію, яку фактично завершено у листопаді 2019 року.

Також станом на 30.09.2016 була наявна кредиторська заборгованість перед АТзОВ «EuroNews»⁵ за ліцензійний внесок за право на трансляцію і розповсюдження міжнародного каналу «EuroNews» на суму 10591224 євро 48 центів, що еквівалентно 251076,2 тис. грн, яка не була відображена за даними бухгалтерського обліку.

Як наслідок, не відображення наявної кредиторської заборгованості та не включення її до фінансової звітності станом на 30.09.2016 у складі зобов'язань призвело до завищення розміру статутного капіталу на 288827,4 тис. гривень.

Довідково: за результатами проведеного ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» аудиту фінансової звітності ПАТ «НСТУ» з дати утворення (19.01.2017) та станом на 31.12.2017, товариством відмовлено у висловленні думки щодо фінансової звітності ПАТ «НСТУ» за 2017 рік через відсутність достатніх та прийняття аудиторських доказів щодо припущень, використаних для розрахунку справедливої вартості станом на 19.01.2017 нематеріальних активів та основних засобів, включаючи незавершені капітальні інвестиції, які були внесені в статутний капітал.

Крім того, аудитом засвідчено завищення розміру статутного капіталу загалом на суму 182674,31 тис. грн, через включення до нього майна, яке є непридатним до використання, зношеним та морально застарілим, за вартістю яка значно перевищила реальну шляхом його дооцінки, та включення майна, яке перебувало у спільній власності.

Зокрема, як комісія з перетворення Тернопільської обласної телерадіокомпанії у філію НТКУ (Тернопільська регіональна дирекція)^[54], так і комісія з перетворення НТКУ в ПАТ «НСТУ» не врахували той факт, що на дату перетворення у філії ПАТ «НСТУ» «Тернопільська регіональна дирекція» (далі – Філія «Тернопільська РД») було відсутнє документальне підтвердження прав власності на будинок телерадіокомпанії, що ставило під сумнів можливість його включення до статутного капіталу.

Поряд з цим, його не лише включили до статутного капіталу, а й врахували за вартістю переоцінки, проведеної станом на 30.09.2016, що перевищила фактичну вартість до оцінки у 194 рази (переоцінено з 297,4 тис. грн до 57807,9 тис. грн) (рис.2).

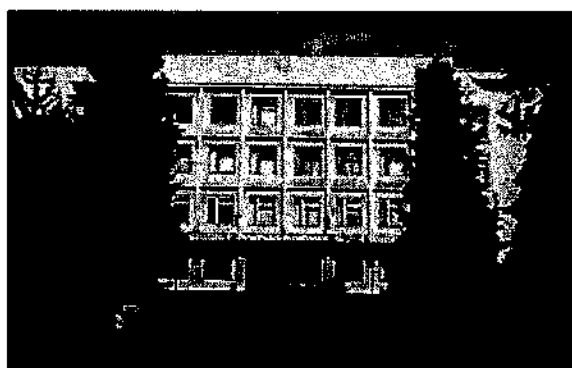

Рис. 2 Будинок телерадіокомпанії

⁵ Господарські операції щодо розрахунків з АТзОВ «EuroNews» докладно висвітлено на стор.83 аудиторського звіту.

Водночас не вжиття заходів колишнім керівництвом Тернопільської обласної державної телерадіокомпанії та ПАТ «НСТУ» і менеджера Філії «Тернопільська РД» з упорядкування питання передачі будинку телерадіокомпанії з комунальної власності до державної надало можливість 15.11.2018 право власності на цю будівлю зареєструвати за Тернопільською обласною радою, оскільки будівля є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст Тернопільської області. За рішенням Західного апеляційного господарського суду від 28 квітня 2020 року по справі № 921/389/19 скаргу ПАТ «НСТУ» щодо визнання прав власності на вказану будівлю залишили без задоволення.

Крім того, станом на 30.09.2016 на балансі цієї Філії рахувалося 6 автомобілів, з яких по 5 (рік випуску з 1995 по 2010 роки) нараховано амортизацію повністю, проте їх переоцінили і вартість після переоцінки, що увійшла до статутного капіталу, становила **262,2 тис. грн.** Завдяки переоцінці упродовж 2017-2019 років на ці автомобілі нараховано амортизацію на суму 130,0 тис. грн, в тому числі й на автомобілі які не використовуються з дати перетворення у Філію «Регіональна РД»

За результатами незалежної оцінки необоротних активів **Філії ПАТ «НСТУ» «Волинська регіональна дирекція»** ((на той час Філія НТКУ (Волинська регіональна дирекція), далі – Філія «Волинська РД»)^[40], яких на дату оцінки обліковувалося на суму **4694,03 тис. грн**, визначено їх справедливу залишкову вартість на загальну суму **32770,71 тис. грн**, що майже у 7 разів перевищує відповідну величину до переоцінки.

Зокрема залишкова вартість будівель і споруд із 112,31 тис. грн збільшилася до 27754,02 тис. грн, або у понад 23,5 рази. Залишкова вартість двох гаражів та будинку радіо, на які повністю нарахований знос, збільшено на 8482,1 тис. гривень.

За результатами проведеної незалежної оцінки необоротних активів **Філії ПАТ «НСТУ» «Житомирська регіональна дирекція»** ((на той час Філія НТКУ (Житомирська регіональна дирекція), далі – Філія «Житомирська РД»)^[42] вартість будинків та споруд, які увійшли до статного капіталу, переоцінено з **90,49 тис. грн до 65329,17 тис. грн**, або у 722 рази.

Поряд з цим, до складу цього майна увійшов гаражний комплекс за адресою м. Житомир вул. Перемоги, 75, у складі 6 окремих споруд, які обліковувалися у Філії «Житомирська РД» під одним інвентарним номером та знаходилися в зруйнованому стані (рис.3).

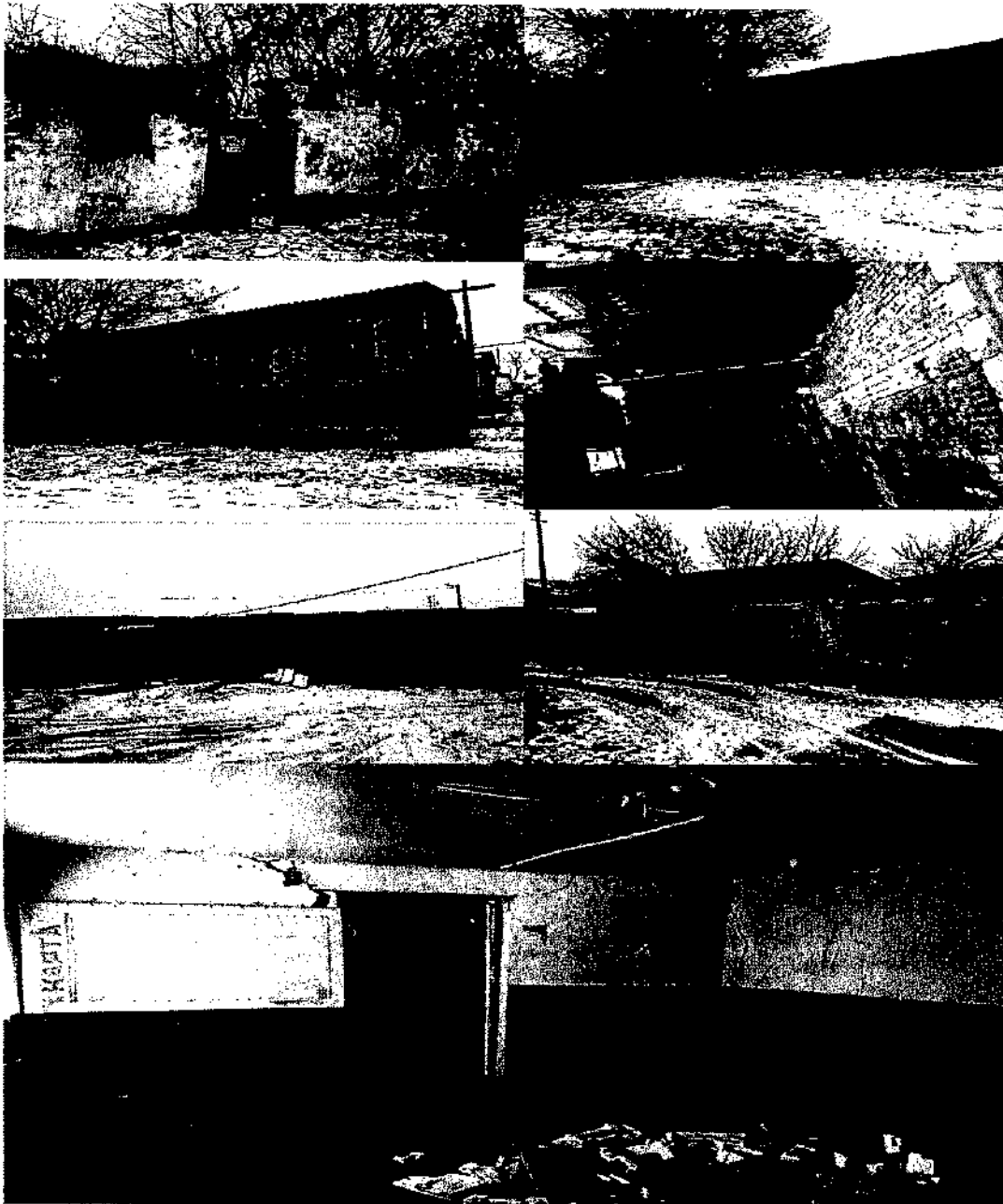

Рис. 3 Фото гаражного комплексу Філії «Житомирська РД»

Зазначений гаражний комплекс був переданий Житомирською ОДТРК, в якій на порушення вимог пункту 3 розділу II, пункту 11 розділу 3 Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23 листопада 2015 року №11, також обліковувався як один інвентарний об'єкт.

За експертною оцінкою, проведеною станом 30.09.2016, вартість гаражного комплексу становила 2021,04 тис. грн, без розподілу дооцінки вартості на кожну із 6-ти будівель.

Поряд з цим, у липні 2019 року новим оцінювачем - ТОВ «Актив Експерт», з яким ПАТ «НСТУ» уклав договір від 02.05.2019 №258-7/4, визначено окремо вартість кожного з шести приміщень. При цьому, три до оцінено на 3010,05 тис. грн (приміщення «А» 2177,93 тис. грн, приміщення «В» 679,49 тис. грн, приміщення Е 152,64 тис. грн), а зруйновані приміщення та приміщення, які

потребують капітального ремонту («Б» «Г» «Д») було оцінено в нуль гривень. Результати переоцінки відображені по бухгалтерському обліку Філії у грудні 2019 року.

Аналогічний факт проведення повторної переоцінки майна, яке знаходиться в аварійному стані, здійснено і у *Філії ПАТ «НСТУ» «Закарпатська регіональна дирекція»* ((на той час Філія НТКУ (Закарпатська регіональна дирекція), далі – Філія «Закарпатська РД»)^[43].

Зокрема, вартість будівлі фільмосховища площею 188,1 м², яка в окремих місцях стін будівлі має від дощів вимиту цегляну кладку та тріщини у несучих стінах, пошкоджений дах (рис. 4), та залишкова вартість якої станом на 30.09.2016 дорівнювала нулю, у 2016 році була переоцінена до 107,74 тис. грн; станом на 01.01.2019 дорівнювала нулю, після проведеної дооцінки у 2019 році коштує 425,11 тис. гривень.

Рис. 4 Будівля допоміжної служби (адмінбудинок) у Філії «Закарпатська РД»

Аналогічно з будівлею допоміжної служби (адмінбудинок) площею 307 м² (рис. 5), яка також знаходиться в аварійному стані, у 2016 році було переоцінено з 992,47 тис. грн до 5388,04 тис. грн. Поряд з цим у 2019 році її вартість зменшено з 4629,22 тис. грн до 693,83 тис. гривень.

Handwritten signature

Рис. 5 Будівля фільмосховища Філії «Закарпатська РД»

Подібні ситуації з майном встановлено у Філії ПАТ «НСТУ» «Одеська регіональна дирекція» (на той час Філія НТКУ «Одеська регіональна дирекція», далі – Філія «Одеська РД») [50] та Філії ПАТ «НСТУ» «Харківська регіональна дирекція» (на той час Філія НТКУ (Харківська регіональна дирекція), далі – Філія «Харківська РД») [55].

На обліку *Філії ПАТ «НСТУ» «Херсонська регіональна дирекція»* ((на той час Філія НТКУ «Херсонська регіональна дирекція», далі – Філія «Херсонська РД»)^[56] станом на 31.12.2019 на субрахунку 1522 «Інвестиції» обліковується незавершене будівництво (чотириповерхова будівля, гараж та електронідстанція), вартістю 7518,3 тис. грн, яке увійшло до статутного капіталу ПАТ «НСТУ». Будівництво цього комплексу було розпочато у 1991 році та зупинено у 1997 році. До складу цього об'єкта входить будівля гаражу, до якої прибудована електрична підстанція. Наразі будівля гаражів перебуває в задовільному стані та в ній зберігаються 3 автомобілі Філії.

При проведенні переоцінки майна станом на 30.09.2016 вартість капітальних інвестицій (незавершене будівництво) зросла із 745,45 тис. грн до 7518,0 тис. грн, або у 10 разів.

За результатами обстеження цієї будівлі (рис. 6) встановлено, що будівля непридатна для використання, а саме: вікна та двері в переважній кількості відсутні, плитка, якою облицьовано фасад та всередині будівлі, в більшості відпала, в деяких місцях зруйновані внутрішні стіни.

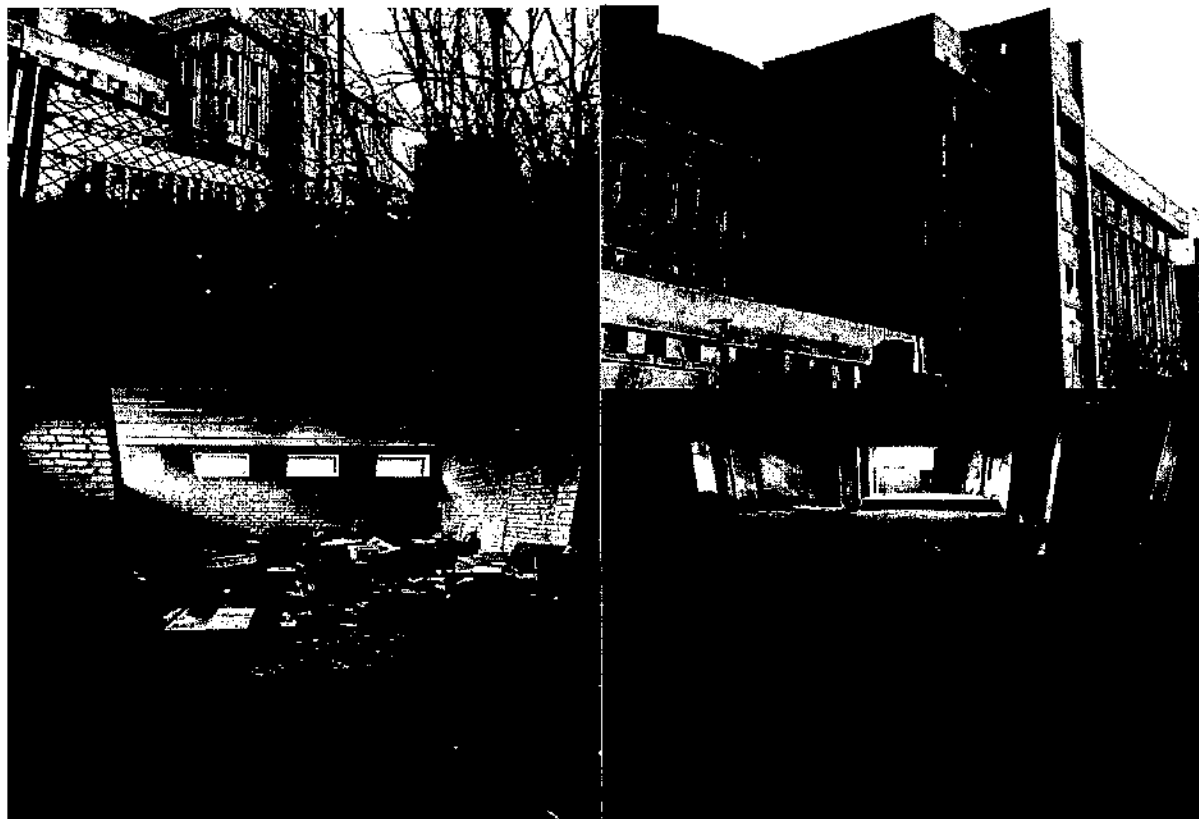

Рис. 6 Будівля Філії «Херсонська РД»

Поряд з цим, відповідно до рішення сесії Херсонської обласної ради «Про включення об'єкта незавершеного будівництва по пр. Ушакова, 38 у м. Херсоні до об'єктів спільної власності територіальних громад Херсонської області» від 05.04.2012 № 458 вищезазначений об'єкт незавершеного будівництва включено до об'єктів спільної власності територіальних громад Херсонської області та рішенням сесії «Про надання права оперативного управління» від 10.05.2012

№ 485 комунальній установі з капітального будівництва та експлуатації Херсонської обласної ради надано право оперативного управління об'єктом незавершеного будівництва за адресою пр. Ушакова, 38.

Проте, до аудиту акт приймання-передачі цього об'єкта від Херсонської ОДТРК чи Філії «Херсонська РД» комунальній установі з капітального будівництва та експлуатації Херсонської обласної ради не надано.

ЦНА **ЕРСПІАНЕ**
КОМУНАЛЬНА
Довідково: відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» від 03 березня 1998 року №147/98-ВР₁», визначено, що право на прийняття рішення про передачу об'єктів незавершеного будівництва з державної у комунальну власність здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України.

Крім того, рішенням сесії Херсонської обласної ради від 27.12.2013 № 954, зазначений об'єкт незавершеного будівництва було включено до переліку об'єктів, що пропонувалися до приватизації у 2014 році.

Відповідно до інформації наданої комунальним підприємством «Херсонське бюро технічної інвентаризації», зазначений об'єкт в Херсонському бюро технічної інвентаризації обліковується в книзі обліку незакінченого будівництва підприємств і організацій за реєстровим № 165 від 25.12.2012 та включений до об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Херсонської області.

Херсонська обласна рада під час аудиту підтвердила факт включення цього об'єкта незавершеного будівництва до об'єктів спільної власності територіальних громад Херсонської області та повідомила, що 30 березня 2018 року зареєструвала його в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, де власником є територіальна громада Херсонської області, в особі Херсонської обласної ради (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна №1523054565101).

Таким чином, не вжиття заходів колишнім керівництвом Херсонської обласної державної телерадіокомпанії, НТКУ та ПАТ «НСТУ» і менеджера Філії «Херсонська РД» з упорядкування питання передачі об'єкта незавершеного будівництва за адресою м. Херсон, пр. Ушакова, 38, з комунальної власності до державної власності та в подальшому до власності ПАТ «НСТУ» призвело до врахування у статутному капіталі вартості цього об'єкта на суму 7518,0 тис. грн, що є спільною власністю територіальних громад Херсонської області, в особі Херсонської обласної ради.

Водночас витрати з охорони цієї будівлі та оплата послуг за електроенергію, спожиту під час охорони, упродовж всього досліджуваного періоду несла Філія «Херсонська РД». Зокрема, коштом фінансової підтримки здійснено таких витрат загалом на суму **553,87 тис. гривень**.

Лише під час аудиту Філією підготовлено та направлено до ПАТ «НСТУ» проект позовної заяви до Господарського суду про визнання протиправними дії державного реєстратора та скасування рішень Херсонської обласної ради.

Аудит також засвідчив, що майже усіма філіями до статутного капіталу включено вартість великої кількості застарілого та «морально зношеного майна» (телевізори, відеомагнітофони, телефони, комп'ютерної техніки 80-х - 90-х років випуску), більшість яких вже на дату проведення перетворення не використовувалося у виробничому процесі.

Зокрема, такі факти встановлено у *Філії «Тернопільська РД»*^[54], якою не використовувалося у виробничому процесі майно на суму 880,0 тис. грн, в тому числі застарілого майна, придбаного до 2000 року, на суму 848,8 тис. гривень.

У *Філії ПАТ «НСТУ» «Миколаївська регіональна дирекція»* ((на той час Філія НТКУ (Миколаївська регіональна дирекція), далі – Філія «Миколаївська РД»)^[49] також обліковувалося майно у кількості 123 одиниць, яке не використовувалося у виробничому процесі оскільки є морально і фізично зношеним. Водночас його вартість при перетворенні з нульовою оцінено на суму 854,9 тис. грн та включено до статутного капіталу.

Із загальної кількості облікованих необоротних активів у *Філії «Волинська РД»*^[40], які увійшли до статутного капіталу (32770,71 тис. грн), більше половини, а саме 477 одиниць, або 52,4 відсотка, є повністю зношеними та мали нульову залишкову вартість.

Під час аудиту у *Філії ПАТ «НСТУ» «Львівська регіональна дирекція»* (далі – Філія «Львівська РД»)^[48] встановлено крадіжку майна, що увійшло до статутного капіталу ПАТ «НСУ», а саме: трактора марки «Т-25» та вертикально-свердлильного станка марки «2Ц-11», вартістю 127,6 тис. грн та 173,0 грн відповідно. Причини відсутності майна працівники філії так і не пояснили, натомість надали ухвалу слідчого судді Галацького районного суду м. Львова від 22.10.2019, за якою зобов'язано працівників Галицького відділу поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати досудове розслідування. Проте, Філією документів щодо стану справ за фактом крадіжки не надано.

Не забезпечено схоронність цієї філією і іншого майна, що увійшло до статутного капіталу. Зокрема, під час аудиту не надалося можливим ідентифікувати автомобіль, який в обліку філії рахується як автомобіль марки «ГАЗ-24», із державним номерним знаком «АА 5896 МІ» (виготовлений в 1978 році, інвентарний № 10510976, первинною вартістю 12,04 тис. грн станом на 21.12.2019 нарахований знос відповідно до облікових даних складав 76%), оскільки наявний лише не укомплектований кузов білого кольору (рис. 7) та є два номерних знаки.

Рис. 7. Автомобіль Філії «Львівська РД».

В занедбаному та непридатному до використання стані, такі що не підлягають ремонту, виявлено 2 автомобілі, які увійшли до статутного капіталу, під час обстеження майна *Філії «Херсонська РД»* [56], а саме: ПТС «Магнолія» КАМАЗ 53213 (1985 року випуску) та AVIA (1995 року випуску), які зберігаються під відкритим небом (рис. 8). Зазначені автомобілі у 2016 році були дооцінені на суму 518,39 тис. грн і наразі їх вартість знову дорівнює нулю.

Рис. 8 автомобілі Філії «Херсонська РД»

Handwritten signature or mark.

Подібні факти встановлено майже в кожній філії ПАТ «НСТУ».

Поряд з цим, аудитом встановлено, що при проведенні перетворення Рівненської та Львівської обласних телерадіокомпаній та в подальшому утворення Філій «Рівненська РД» та «Львівська РД» комісією з перетворення не було враховано наявні у 2-х філіях права користування чотирма земельними ділянками, вартість яких становила 60242,1 тис. грн та які не були відображені в обліку цих філій упродовж 2017-2019 років^[62].

Довідково: Відповідно до відомостей з Державного земельного кадастру, декларацій з плати на землю, інформації ПАТ «НСТУ» інформації Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру та Департаменту земельних ресурсів Виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) встановлено, що на момент проведення аудиту у користуванні ПАТ «НСТУ» перебуває 46 земельних ділянок, загальною площею 34,94 га (крім тимчасово окупованих територій та окремих районів Донецької та Луганської областей), з них 20,70 га перебувають у користуванні регіональних філій ПАТ «НСТУ» та 14,23 га у користуванні центрального апарату ПАТ «НСТУ» в м. Києві.

Відповідно до наданих Витягів із Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень із зазначеної кількості земель за ПАТ «НСТУ» відповідно до вимог Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» зареєстровано право постійного тільки на 8,59 га, або близько 24,6% від загального обсягу земель, які перебувають у користуванні Товариства (права постійного користування на решту земельних ділянок зареєстрована за припиненими державними телерадіокомпаніями та не переоформлена на Товариство).

До акту оцінки майна, проведеної станом на 30.09.2016 включено земельні ділянки, які обліковувалися в бухгалтерському обліку НТКУ за субрахунками 101, 122 та 01 загальною площею 18,64 га вартістю 214958 тис. гривень.

Водночас аудитом встановлено, що станом на 30.09.2016 та упродовж 2016-2018 років НТКУ (ПАТ «НСТУ») та їх філії фактично користувалися 46 земельними ділянками загальною площею 34,9 га, тобто на 16,26 га більше, ніж обліковувалось на балансі НТКУ.

Відповідно до пункту 96 Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] майно Телерадіокомпанії складається з основних фондів, оборотних засобів, коштів, майнових прав, зокрема з права господарського відання майном, переданим Телерадіокомпанії на праві господарського відання, та права постійного користування земельними ділянками, інших матеріальних та нематеріальних активів, цінних паперів, а також інших активів, відображених у бухгалтерському обліку Телерадіокомпанії.

Зокрема, при наявності актів на право постійного користування не було відображено по обліку філій права на земельну ділянку за адресою: м. Рівне, вул. Котляревського 20, площею 0,379 га (вартістю станом на 2018 рік 8072,6 тис. грн), яку використовувала Філія «Рівненська РД» (рис. 9), та за адресами: м. Львів, вул. Князя, 5, вул. Кривоноса, 9 (ділянка під гаражами), вул. Панча, 12 загальною площею 2,74 га (вартістю станом на 2018 рік 52169,5 тис. грн, рис. 10), які використовує Філія «Львівська РД».

Рис. 9 Земельна ділянка Філія «Рівненська РД»

Handwritten signature or mark.

Фото земельних ділянок у м. Львів за адресами: вул. Князя, 5 та вул. П.Панча, 12

Рис. 10 Земельні ділянки Філія «Львівська РД»

Отже, через недотримання вимог пункту 96 Статуту ПАТ «НСТУ», в частині формування майна, та неякісне проведення інвентаризації при перетворенні філій НТКУ до ПАТ «НСТУ» занижено вартість активів, з яких сформовано статутний капітал, на суму 60242,1 тис. гривень.

Також без узгодження з НТКУ її Філія «Закарпатська РД» провела дооцінку двох земельних ділянок, розташованих за адресою: м. Ужгород, вул. Київська набережна, 18 (на земельній ділянці розміщено радіобудинок, гараж, рис. 11) та вул. Лобачевського, 26, загальною площею 0,119 га і відобразила їх вартість наприкінці року по субрахунку 101 на загальну суму 8048,6 тис. гривень. Водночас в акті оцінки та даних передавального акту необоротних активів, оборотних активів та зобов'язань НТКУ, затвердженого наказом Держкомтелерадіо від 17.01.2017 № 3, вартість зазначених земельних ділянок визначена на суму 5629,4 тис. грн, яка і була врахована при формуванні статутного капіталу.

Зміни до розміру статутного капіталу ПАТ «НСТУ» також не вносилися. ***Як наслідок, розмір статутного капіталу занижено на суму 2419,2 тис. гривень.***

Сгу

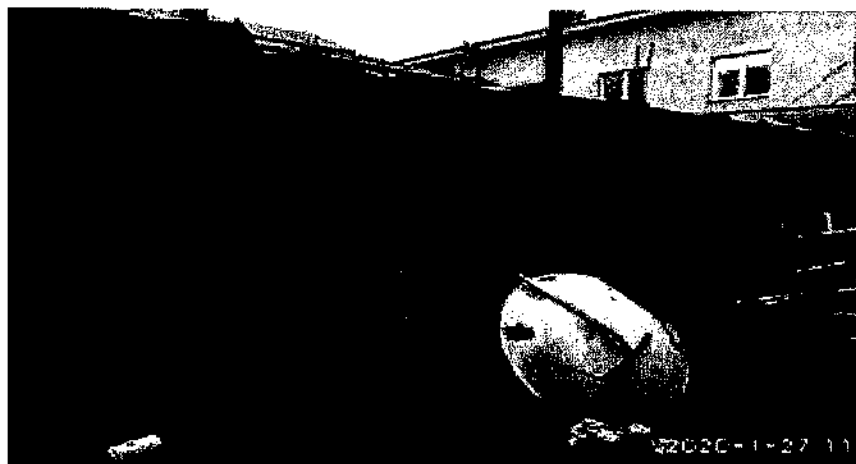

Рис. 11 Земельні ділянки Філія «Закарпатської РД»

Разом з цим, слід зазначити, що станом на **31.12.2017** включно розрахункова вартість чистих активів ПАТ «НСТУ» становила 1976968 тис. грн, або на **567305** тис. грн менше розміру статутного капіталу; станом на **31.12.2018** — 1758578 тис. грн, або на **785695** тис. грн менше розміру статутного капіталу.

Довідково: За вимогами частини 3 статті 155 Цивільного кодексу України ^[63], якщо після закінчення другого та кожного наступного фінансового року вартість чистих активів акціонерного товариства виявиться меншою від статутного капіталу, товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу та зареєструвати відповідні зміни до статуту у встановленому порядку.

Вартість чистих активів ПАТ «НСТУ» визначена шляхом вирахування із суми активів, прийнятих до розрахунку, суми його зобов'язань, прийнятих до розрахунку, відповідно до Методичних рекомендацій щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств, схвалених рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.11.2004 № 485^[64].

Станом на **31.12.2019** включно розрахункова вартість чистих активів ПАТ «НСТУ» становила 2893545 тис. грн, або на **349272** тис. грн більше розміру статутного капіталу.

Поряд з цим, таке перевищення відбулося завдяки відображенню за даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» *результатів переоцінки нерухомого майна, які враховані при складанні фінансової звітності за 2019 рік. Так, станом на 31.12.2019 додатковий капітал від дооцінки становив 1941685 тис. гривень.*

Водночас за вимогами параграфів 29-30 МСБО 16 «Основні засоби», суб'єкт господарювання має обирати своєю обліковою політикою або модель собівартості або модель переоцінки щодо оцінки основних засобів після первинного визнання.

Обліковою політикою ПАТ «НСТУ»⁶ обрало модель оцінки основних засобів після первинного визнання - модель собівартості, за якою після визнання активом, об'єкт основних засобів слід обліковувати за його

⁶ Облікова політика ПАТ «НСТУ» за міжнародними стандартами фінансової звітності затверджена наказами від 23.12.2018 № 594 (розділ 3.2.3), від 30.09.2019 № 146 (3.2.3).

собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Відповідно до методу обліку основних засобів за собівартістю, основні засоби не дооцінюються в разі збільшення їх справедливої вартості.

Проте аудитом встановлено, що ПАТ «НСТУ» укладено договір з ТОВ «Актив Експерт» від 02.05.2019 № 258-7/4 з проведення незалежної оцінки нерухомого майна.

Відповідно до Звіту про незалежну оцінку справедливої вартості об'єктів нерухомого майна, що обліковувалися на рахунку 103 та належали ПАТ «НСТУ» станом на 01.01.2019 встановлено, що ТОВ «Актив Експерт», з яким було укладено договір на оцінку майна від 02.05.2019 № 258-7/4, проведено незалежну оцінку 365 об'єктів нерухомого майна згідно із переліком, наданим Телерадіокомпанією. Оцінці підлягали 81 об'єкт (будівлі і споруди) по центральній дирекції та 284 об'єкти (будівлі і споруди) по філіях ПАТ «НСТУ». За висновком ТОВ «Актив Експерт» справедлива вартість об'єкта оцінки станом на 01.01.2019 становила 2855480766,0 грн, що у 2,6 рази більше залишкової вартості цих об'єктів.

ЦА: беззастережно
Довідково: За вимогами додатків Г5, Г6 до параграфу 18 МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» суб'єкт господарювання може вибрати оцінити об'єкт основних засобів на дату переходу на МСФЗ за його справедливою вартістю та використати цю справедливу вартість як доцільну собівартість на цю дату. Суб'єкт господарювання, який уперше застосував МСФЗ, може вибрати використати переоцінку об'єкта основних засобів за попередніми ЗПБО на дату переходу на МСФЗ (або до цієї дати) як доцільну собівартість на дату переоцінки.

Параграф 14 МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» передбачає, що попередні оцінки суб'єкта господарювання відповідно до МСФЗ на дату переходу на МСФЗ повинні узгоджуватися з попередніми оцінками, зробленими на цю саму дату за попередніми ЗПБО (після коригувань для відображення будь-якої різниці в облікових політиках), якщо немає об'єктивного свідчення, що ці попередні оцінки були помилкові.

Бухгалтерський облік ПАТ «НСТУ» з 17.02.2017 (затвердження Облікової політики) ведеться за вимогами МСБО та МСФЗ. Проте, станом на 31.12.2017 було зроблено погоджені процедури стосовно фінансової звітності, включаючи філії. Зокрема здійснено трансформацію фінансової звітності шляхом коригування статей балансу на вказану дату.

Проте, датою першого застосування МСФЗ ПАТ «НСТУ» визначено 01.01.2018, фінансова звітність станом на 31.12.2018 є першою звітністю за МСФЗ.

За даними аудиту ТОВ «Ернст энд Янг Аудиторські послуги» станом на 19.01.2017 ПАТ «НСТУ» визначила справедливу вартість нематеріальних активів та основних засобів, включаючи незавершені капітальні інвестиції.

Тобто, на дату переходу на МСФЗ (Додаток А МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності») - початок першого періоду, за який суб'єкт господарювання подає повну порівняльну інформацію згідно з МСФЗ у своїй першій фінансовій звітності за МСФЗ) ПАТ «НСТУ» визнав справедливу вартість основних засобів як доцільну собівартість, за переоцінкою об'єктів основних засобів за попередніми ЗПБО. Також, не встановлено об'єктивних свідчень, що ці попередні оцінки були помилкові.

Слід зазначити, що ПАТ «НСТУ» намагалося скористатися правом проведення переоцінки майна за вимогами МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», з цією метою було укладено договір з ТОВ «Самсон» від 05.04.2018 № 74-17/4 з проведення незалежної оцінки майна, проте її результати не були відображені за даними бухгалтерського обліку.

ЦІЛІ РОЗ'ЯСНЕННЯ Довідково: параграфом 15 МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» передбачено, що суб'єкт господарювання може отримати інформацію після дати переходу на МСФЗ щодо попередніх оцінок, зроблених ним за попередніми ЗПБО. Відповідно до параграфу 14, суб'єкт господарювання розглядає отримання такої інформації таким самим чином, як і події, які не коригують після звітного періоду, відповідно до МСБО 10 «Події після звітного періоду».

При цьому, параграф 17 МСФЗ визначає, що параграфи 14 - 16 МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» застосовуються до звіту про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду. Вони також застосовуються до порівняльного періоду, представленого у першій фінансовій звітності суб'єкта господарювання згідно з МСФЗ, і в цьому випадку посилання на дату переходу на МСФЗ замінюються посиланнями на дату кінця порівняльного періоду.

Отже, перша звітність за МСФЗ складена станом на 31.12.2018, відповідно період, за яким ПАТ «НСТУ» мало право отримати інформацію після дати переходу на МСФЗ щодо попередніх оцінок, зроблених ним за попередніми ЗПБО, був обмежений 2018 роком.

Крім того, фактично господарська операція за результатами проведеної у 2019 році переоцінки нерухомого майна, здійснена ПАТ «НСТУ» відповідно до вимог параграфу 31 МСБО 16 «Основні засоби» за моделлю переоцінки, що не відповідає моделі, обраної Обліковою політикою. Зокрема, із врахуванням параграфів: 36 щодо переоцінки всього класу основних засобів, до якого належить нерухоме майно (рахунки 100, 103), 39 щодо відображення результатів переоцінки збільшена первісна вартість основних засобів на суму зносу – 11074,5 млн грн, сума дооцінки основних засобів, яка віднесена на збільшення капіталу в дооцінках – 1944,2 млн грн; зменшена первісна вартість основних засобів на суму уцінки зносу 577,6 млн грн, уцінено основні засоби – 162,7 млн грн).

Відповідно до частини шостої статті 12 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» підприємства, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами, зобов'язані забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами після подання першої фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами, що визнається такою у порядку, визначеному міжнародними стандартами.

Таким чином, застосування результатів переоцінки нерухомого майна у 2019 році не відповідає Обліковій політиці ПАТ «НСТУ», суперечить вимогам МСФЗ і МСБО та не може бути визнаним для забезпечення чистими активами розміру статутного капіталу станом на 31.12.2019.

З огляду на вказане, незабезпеченість чистими активами величини статутного капіталу призводить до його зменшення, а отже не забезпечує вартість акцій.

Отже, неналежна організація процесу формування статутного капіталу ПАТ «НСТУ» призвела до завищення його розміру на суму 417766,63 тис. грн та не гарантує дотримання інтересів акціонера та кредиторів.

Гіпотеза 3. Діюча система управління активами та наявними ресурсами негативно впливає на результат фінансово-господарської діяльності ПАТ «НСТУ».

3.1. Відсутність контролю та ефективних управлінських рішень щодо використання необоротних активів призводить до втрат майна, можливих

доходів та негативно впливає на фінансовий результат діяльності ПАТ «НСТУ».

Аудитом встановлено, що формування майна ПАТ «НСТУ» та його філій здійснено на підставі Передавального акту необоротних активів, оборотних активів та зобов'язань, підписаного комісією з перетворення НТКУ та затвердженого наказом Держкомтелерадіо від 17.01.2017 № 3_{Г381}.

До складу цих активів, які не враховані при формуванні статутного капіталу та надано Телерадіокомпанії на праві господарського відання, увійшов **житловий фонд** ПАТ «НСТУ» у складі 7 службових приміщень загальною площею 317,1 м², первісною вартістю 12644,2 тис. грн (знос 7244,8 тис. грн) та залишковою вартістю 5399,3 тис. гривень.

ЦІЛІ ОБОВ'ЯЗКИ

Довідково: за поясненнями ПАТ «НСТУ»: «службові приміщення – це квартири в житлових будинках м. Києва, реєстрацію яких ПАТ «НСТУ» на час проведення аудиту не забезпечено, у зв'язку із відсутністю в передавальному акті (правовстановлюючий документ) адреси квартир, що унеможливило подальшу реєстрацію.

До аудиту надано технічні паспорти та свідоцтва на право власності лише на 6 квартир. Свідоцтва на право власності на ці квартири, видані Головним управлінням житлового забезпечення Київської міської державної адміністрації, посвідчують їх належність НТКУ на праві загальнодержавної власності.

На одну квартиру свідоцтво про право власності та технічний паспорт не надано.

Усі 7 квартир упродовж 1999-2007 років згідно з договорами були надані працівникам НТКУ і членам їх сімей у користування для проживання та у разі звільнення працівники мали звільнити та повернути ці квартири Телекомпанії.

Натомість на час аудиту лише в одній квартирі проживає співробітниця ПАТ «НСТУ».

Відповідальність за майно на праві господарського відання – це зона відповідальності Держкомтелерадіо. За такою відповіддю працює Департамент управління активами, який несе відповідальність за ефективне управління та розпорядження майном_[65, 66].

За даними дослідження в 4-х квартирах проживають особи, які звільнилися з НСТУ (НТКУ) упродовж 2005-2018 років, проте так і не звільнили квартири.

Відшкодування комунальних послуг здійснюється споживачами цих квартир безпосередньо надавачам таких послуг.

Одна квартира, яка розташована у спальному районі по вул. А. Ахматової, 15 (загальна площа 39,45 м²), з дати виселення жильців ПАТ «НСТУ» за участю

державного виконавця (07.08.2017) залишається вільною. Рішення щодо її подальшого використання ПАТ «НСТУ» не приймало.

Натомість постачальники за спожиті комунальні послуги, енергоносії та послуги з утримання будинку і прибудинкової території виставили Телерадіокомпанії до оплати рахунків загалом на суму 73,5 тис. гривень.

Разом з тим, через безвідповідальне ставлення до майна з боку ПАТ «НСТУ» договори з постачальниками цих послуг не уклалися, заборгованість в обліку Телерадіокомпанії на вказані послуги не відображена та щомісяця зростає.

Поряд з цим, за умови її надання у оренду понад 1 місяць ПАТ «НСТУ» розрахунково додатково отримав би дохід за жовтень-грудень 2017 року, 2018-2019 роки загалом на суму **140,0 тис. грн** (вартість двокімнатних квартир у цій будівлі (рис. 12) за даними сайту 100realty.ua (<https://100realty.ua/object/420061116>) 13,0 тис. грн, середня вартість на однокімнатні квартири у цьому районі без урахування наявних меблів – 5000,0 тис. грн)[67].

Рис. 12 Будинок у м. Києві по вул. Ахматова, 15

Враховуючи, що в 4-х квартирах проживають вже не працівники Телерадіокомпанії на безоплатних умовах, ПАТ «НСТУ» втратив можливість орієнтовно отримати доходів від надання їх в оренду упродовж 2017 – 2019 років на суму **645,0 тис. гривень**.

Крім того аудитом встановлено факт приватизації у 2009 році квартири первісною вартістю 1992,9 тис. грн, яку у 2007 році надано працівнику Телекомпанії⁷. При цьому скасування права власності на цю квартиру за Телекомпанією та переведення її у комунальну власність територіальної громади Деснянського району до державного житлового фонду для подальшої її приватизації співробітником НТКУ та членами його родини здійснено у 2008 році за зверненням керівника Телекомпанії.

При цьому, вказане рішення керівника НТКУ було прийнято одноосібно, без погодження з органом управління - Держкомтелерадіо, без належного документального оформлення, яке не було відображено в обліку Телекомпанії та призвело в подальшому до відчуження державного майна.

Після приватизації, у 2009 році вказану квартиру було продано третім особам.

Отже, НТКУ не дотримуючись вимог Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності»[68] у 2008 році здійснила відчуження державного майна на суму **1992,9 тис. гривень**.

Проте, вартість цієї квартири й наразі (станом на 01.01.2020) відображена в обліку ПАТ «НСТУ».

⁷ у 2010 році даного працівника НТКУ було звільнено.

Довідково: за поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Дана квартира була включена в акт приймання передачі з НКТУ до ПАТ «НСТУ». Списання з балансу квартири неможливе без рішення Держкомтелерадіо. Наразі питання щодо подальших дій вирішується».

Поряд з цим, безвідповідальне ставлення комісії з перетворення щодо визначення майна, яке включено до Передавального акту необоротних активів, оборотних активів та зобов'язань, також зазначений факт приватизації не виявило.

За інформацією, наданою за підписом фінансового директора НСТУ Стиренко Л.М. (лист від 26.12.2019 № 02-7/3857), «...у 2018 році до ПАТ «НСТУ» прийшла невстановлена особа та повідомила, що квартира по вул. Будищанська, 5 була нею приватизована ще у 2009 році. На прохання надати документи для встановлення особи та документи щодо приватизації, представнику ПАТ «НСТУ» було відмовлено. Для перевірки вказаної інформації одразу було зроблено витяг із Державного реєстру речових прав на нерухоме майно за адресою: м. Київ, вулиця Будищанська, будинок 5, квартира 82. За вказаними параметрами запиту у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно відомості були відсутні. ПАТ «НСТУ» періодично моніторило реєстр та робило витяги. Як підтвердження надаємо витяги від 21.03.2019 та від 05.12.2019. Отже, ПАТ «НСТУ» не мало необхідних доказів (документів) для інформування розпорядника майна (Державний комітет телебачення і радіомовлення України). 06.12.2019 року Кравченко Б.М. звернувся листом (вх. № К-143/5 від 06.12.2019 р.) де з метою інформації надав копії документів, щодо приватизації квартири № 82 по вул. Будищанська, 5 (копія листа із всіма додатками надавалась Вам раніше). Як бачимо з наданих документів, квартира була приватизована ще у 2009 році до моменту складання передавального акту та, відповідно, створення ПАТ «НСТУ». При цьому жодних документів щодо приватизації (у т.ч. документів про надання дозволу/погодження на приватизацію) чи посилань на них в передавальному акті немає. Чому ця інформація не була з'ясована членами комісії з перетворення НТКУ перед складанням та підписанням передавального акту нам невідомо. Одразу після отримання підтверджуючих документів щодо минулої приватизації квартири листом №1.2.-7/3670 від 10.12.2019 р. (надавався раніше), ПАТ «НСТУ» звернулось до розпорядника майна щодо вжиття відповідних заходів реагування.

Для інформування органу управління – Держкомтелерадіо щодо використання службових квартир ПАТ «НСТУ» направило лист № 02-7/3782 від 21.12.2019 р. (додається). Звертаємо увагу, що в передавальному акті (у додатку 26 «Інформація щодо договорів (угод), строк дії яких не закінчився (діючих угод) станом на 31.12.2016 та додатку 27 «Інформація щодо договорів (угод), строк дії яких закінчився станом на 31.12.2016 р. інформація щодо договорів користування квартирами відсутня».

Отже, слід звернути увагу, що під час аудиту задля вжиття відповідних заходів реагування ПАТ «НСТУ» повідомило Держкомтелерадіо про факт відчуження квартири.

Водночас, слід зазначити, що упродовж 2017-2019 років за даною квартирою, при фактичному вибутті об'єкту основних засобів, в супереч МСБО 16 «Основні засоби»[69] нараховано зносу на суму **314,4 тис. грн**, що вплинуло на збільшення витрат ПАТ «НСТУ» у вказаних періодах.

Довідково: За вимогами параграфу 7 МСБО 16 «Основні засоби» та Облікової політики ПАТ «НСТУ»: «Собівартість об'єкта основних засобів слід визнавати активом, якщо і тільки якщо:

а) є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до суб'єкта господарювання;

б) собівартість об'єкта можна достовірно оцінити»,
тобто, повинні виконуватись дві умови.

В даному випадку, жодна умова з наведеного не може бути достовірно визначено. Оскільки:

1. ймовірність майбутніх економічних вигод, пов'язаних з квартирою, із врахуванням її цільового призначення - вирахувати не можливо;
2. для достовірності оцінки собівартості квартири, як об'єкта основних засобів, необхідно здійснити її оцінку, яка в свою чергу неможлива, оскільки відсутні правовстановлюючі документи, як цього вимагає постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року № 1440 «Про затвердження Національного стандарту *№ 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав».*

Крім того, за визначенням параграфу 6 МСБО 16 «Амортизація - це систематичний розподіл суми активу, що амортизується, протягом строку його корисної експлуатації».

Слід зазначити, що по 4-х квартирах, які ПАТ «НСТУ» не використовувало та в яких безоплатно мешкають особи, які не є його працівниками, упродовж 2017-2019 років сума нарахованого зносу становила 1034,5 тис. гривень.

Таким чином, не забезпечення здійснення ефективного управління та розпорядження житловим фондом, не надало можливості ПАТ «НСТУ» отримати додатково розрахунково коштів на суму 785,0 тис. грн. Крім того, пасивна діяльність щодо втраченого ще НТКУ майна на суму 1992,9 тис. грн, призвела до необґрунтованих витрат на суму 314,4 тис. грн, що негативно вплинуло на фінансовий результат діяльності ПАТ «НСТУ».

Схожа ситуація щодо неефективного використання майна, нарахування амортизації на майно, що не використовується або взагалі непридатне до використання, спостерігається і у філіях ПАТ «НСТУ».

Зокрема, під час огляду майна, закріпленого за **Філією ПАТ «НСТУ» «Одеська регіональна дирекція»** (до 19.01.2017 – Філія НТКУ «Одеська регіональна дирекція, далі – Філія «Одеська РД») [50], встановлено, що в обліку філії відображено вартість гуртожитку на суму 3617,0 тис. грн площею 211,8 м², яке не увійшло до статутного капіталу через самовільне захоплення цієї будівлі громадянами Скасс В.Ф., Скасс О.М. і Турчиновичем О.В. та подальшу її незаконну приватизацію цими громадянами у 1995 році. Слід зазначити, що ці громадяни здійснили самовільну прибудову та надбудову гуртожитку.

Упродовж досліджуваного періоду у працівників філії відсутній доступ до будівлі, оскільки гуртожиток з 2009 року обнесений парканом і сторонніх осіб на території гуртожитку не допускають.

Площа земельної ділянки, обнесеної парканом становить 1033,90 м² (рис. 13).

Рис. 13. Фото гуртожитку, який перебуває на балансі Філії «Одеська РД»

Довідково: 21.04.1999 Приморський районний суд м. Одеси задовольнив позови прокуратури Одеської області та визнав недійсними розпорядження Одеського міського агентства з приватизації житла та земельних ділянок, виданих на ім'я Скасс В.Ф., Скасс О.М та Турчишинова О.В.

На виконання рішення Приморського районного суду Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Одеської міської ради прийняло рішення від 25.02.1999 № 111 «Про скасування розпорядження органу приватизації від 21.12.1995 № 69414» та № 112 «Про скасування розпорядження органу приватизації від 21.12.1995 № 69413». Приморською районною адміністрацією було прийнято розпорядження від 04.04.2006 № 716 «Про самовільне виконання робіт по будівництву та надбудові другого поверху над гуртожитком Телерадіокомпанії», відповідно до якого зазначених громадян зобов'язано демонтувати незаконні прибудови та надбудови, здійснені ними на території Одеської обласної державної телерадіокомпанії.

Станом на момент проведення дослідження усі незаконні надбудови та прибудови не демонтовано, приміщення не звільнено.

Документального підтвердження щодо повідомлення Держкомтелерадіо з цього факту також не надано.

Згідно з витягом з Єдиного реєстру об'єктів державної власності щодо державного майна від 16.07.2016 № 12919 суб'єктом управління, який здійснює управління майном (Гуртожитком), є Держкомтелерадіо, балансоутримувачем - НТКУ, структурною компонентою визначена Філія НТКУ «Одеська регіональна дирекція».

Водночас у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно за адресою: м. Одеса, Фонтанська дорога, будинок 3, право власності на будівлю Гуртожитку не встановлено.

Отже, бездіяльність колишнього керівництва Одеської ОДТРК та наразі менеджера Філії «Одеська РД» призвела до втрати майна на користь третіх осіб загалом на суму 3617,0 тис. грн (за результатами переоцінки 2016 року, до переоцінки вартість будівлі становила 507,66 тис. гривень).

Упродовж 2017-2019 років Філія витратила на оплату комунальних послуг, спожитих Гуртожитком, не здійснювала.

Поряд з цим, ПАТ «НСТУ» здійснило оплату податку на землю на суму **295,0 тис. грн** без проведення його відшкодування вказаними особами та Філія нарахувала у досліджуваному періоді амортизацію на цю будівлю загалом на суму **1456,68 тис. грн**, що своєю чергою вплинуло на результат роботи ПАТ «НСТУ» та її філії.

ЦА: РІСХІВНИК
Довідково: за поясненнями ПАТ «НСТУ»: «1. Щодо земельного податку. Відповідно до статті 270 Податкового кодексу України об'єктами оподаткування є земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні. У зв'язку з тим, що на даній земельній ділянці знаходиться будинок, який обліковується на балансі ПАТ «НСТУ» у разі несплати земельного податку є ризик нарахування зобов'язань та штрафних санкцій з боку податкової служби.
 2. Щодо амортизації. Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» та Облікової політики ПАТ «НСТУ» амортизація нараховується, навіть якщо основні засоби тимчасово виведені з активної експлуатації у зв'язку з ремонтом, переміщенням, модернізацією, консервацією тощо.
 Нарахування амортизації припиняється на одну із зазначених нижче дат, що сталася раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу; на дату, з якої припиняють визнання активу; на дату, коли балансова вартість дорівнює ліквідаційній вартості.
 Амортизація нараховувалась оскільки щодо будинку відсутні умови для припинення нарахування амортизації, визначені обліковою політикою ПАТ «НСТУ».

Дослідженням також встановлено, що до вартості активів філії ПАТ «НСТУ» «Регіональна дирекція UA: ДОНБАС» включені необоротні активи, які знаходяться на тимчасово окупованій території та обліковуються на її балансі в сумовому значенні загалом на суму 56919,3 тис. грн. Інформація про їх залишкову вартість відсутня (втрачена). Внаслідок здійснення антитерористичної операції в містах Луганська та Донецька, філією втрачено контроль над об'єктами необоротних активів та, як наслідок, збитки Філії від їх втрати становлять 57226,9 тис. гривень.

Під час аудиту також встановлено, зарахування на баланс ПАТ «НСТУ» земельних ділянок без наявності оформлених документів на право користування, призвело до викривлення даних фінансової звітності товариства.

Так, у 2018 році під час проведення рекласифікації ПАТ «НСТУ» без наявності документів щодо права користування земельними ділянками Філії «Одеська РД» площею 1,78 га, вартістю 68136,1 тис. грн, Філії «Запорізької РД» площею 1,16 га та 0,29 га, загальною вартістю 5252,8 тис. грн, Філії «Луганської РД» без визначення площі земельної ділянки вартістю 1487,8 тис. грн. було оприбутковано права користування на них [62].

ЦА: СРСІВНИК
Довідково: відповідно до параграфу 12 МСБО 38 «Нематеріальні активи» актив є ідентифікованим, якщо він: а) може бути відокремлений, тобто його можна відокремити або відділити від суб'єкта господарювання і продати, передати, ліцензувати, здати в оренду або обміняти індивідуально або разом з пов'язаним з ним контрактом, ідентифікованим активом чи зобов'язанням, незалежно від того, чи має суб'єкт господарювання намір зробити це, або б) виникає внаслідок договірних або інших юридичних прав, незалежно від того, чи можуть вони бути передані або відокремлені від суб'єкта господарювання або ж від інших прав та зобов'язань.

Отже в супереч вимог параграфу 18 МСБО 38 «Нематеріальні активи»[70] за даними обліку ПАТ «НСТУ» обліковувалися не ідентифіковані

матеріальні активи на суму 74876,7 тис. грн та як наслідок, вартість активів завищена на вказану суму.

Аудиторське дослідження також засвідчило, що в ПАТ «НСТУ» не забезпечено дієвого контролю за використанням земельних ділянок Телерадіокомпанії та її філій, як наслідок, товариство щорічно сплачує податок на землю за їх використання сторонніми юридичними особами без компенсації таких витрат та несе додаткові витрати через неналежне оформлення прав користування земельними ділянками.

Зокрема, за результатами обстеження земельної ділянки за адресою: м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 42 встановлено збудовані об'єкти нерухомості, які не обліковуються на балансі ПАТ «НСТУ», на них відсутня будь-яка технічна і дозвільна документація та розміщені на земельних ділянках, зайнятих під будівлею площею 3597,9 м². Аудитом встановлено, що договорів на відшкодування земельного податку під вищезазначеними самочинно збудованими будівлями, не укладалися та відшкодування не здійснювалося[62].

Довідково: відповідно до вимог статті 206 Земельного кодексу України[71] використання землі в Україні є платним. Відповідно до статті 269 Податкового кодексу України[72] платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі. Об'єктами оподаткування відповідно до статті 270 Податкового кодексу України є земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні.

Земельна ділянка за адресою м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 42 площею 11,39 га використовується ПАТ «НСТУ» без належно оформлених документів. За даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» за зазначену земельну ділянку сплачує податок на землю площею 11,39 га. Відповідно до довідки про розмір нормативно-грошової оцінки земельної ділянки (91:105:0027) № Ю-46417/2019, виданої Департаментом земельних ресурсів Виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) 16.01.2019, нормативно-грошова оцінка земельної ділянки, розташованої за адресою м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 42, площею 113969,63 м² становить 643083,43 тис. гривень.

Відповідно до Податкових декларацій з плати на землю ПАТ «НСТУ» та даних бухгалтерського обліку у період 2017-2019 роки за користування зазначеною земельною ділянкою Товариство нарахувало та сплатило 47954,7 тис. грн, зокрема у 2017 році - 12861,7 тис. грн, у 2018 році - 15800,5 тис. грн, у 2019 році - 19292,5 тис. гривень[62].

Проведеним аналізом відомостей з реєстру речових прав на нерухоме майно від 06.03.2019 № 185617557 встановлено, що на будівлі, виявлені під час обстеження, оформлене право приватної власності за ТОВ «БАЛТІК СПОРТ МЕДІА ГРОУП» (є нерезидентом України), загальна площа зазначених будівель складає 885,5 м², реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна – 1735802480000.

Право приватної власності оформлено на підставі довідки б/н, виданої 28.12.2018 ТОВ «БТІ-ЄВРОФАСП», що не відповідає вимогам статті 27 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»[73] та пункту 40 Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2018 року № 1127[74], якими встановлено вичерпний перелік документів, на підставі яких здійснюється така реєстрація.

Договори ПАТ «НСТУ» з ТОВ «БАЛТІК СПОРТ МЕДІА ГРОУП» на відшкодування земельного податку під вищезазначеними самочинно

збудованими будівлями та відшкодування не укладалися та фактично кошти від цього товариства до Телерадіокомпанії не надходили.

ЦІНА

Довідково: відповідно до декларацій з плати на землю нормативно-грошова оцінка 1 м² становить у 2017 році – 3,8 тис. грн, 2018 – 3,8 тис. грн, 2019 - 5,6 тис. грн відповідно.

Упродовж 2017-2019 років ПАТ «НСТУ» здійснив сплату земельного податку за земельну ділянку площею 3100 м² (м. Київ, вул. Ю.Ілленка (Мельникова), 42), тобто з урахуванням земельної ділянки, де розташоване майно сторонньої юридичної особи ТОВ «БАЛТІК СПОРТ МЕДІА ГРОУП».

Як наслідок ПАТ «НСТУ» упродовж 2017-2019 років здійснена оплата земельного податку на загальну суму 1304,5 тис. грн (у тому числі під будівлями 225,5 тис. грн) без відповідного відшкодування іншою юридичною особою.

Поряд з цим, результати обстеження цієї ж земельної ділянки (м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 4) засвідчили розташування на ній будівель загальною площею 371,7 м², у яких розміщується обладнання телепорту державного підприємства «Укркосмос» (обладнання кодування/декодування та засоби трансляції телесигналу у форматах DVB-S MPEG-2/4 та DVB-S2 MPEG-4, SD/HD та антенне поле). Зазначені будівлі є власністю ДП «Укркосмос», що підтверджено зустрічною звіркою, проведеною на підприємстві^[75].

Оскільки ПАТ «НСТУ» не уклало договори на відшкодування земельного податку та комунальних послуг з ДП «Укркосмос», відповідно відшкодування земельного податку та комунальних послуг (крім оплати за використану електроенергію) ДП «Укркосмос» не здійснювало. За результатами обстеження встановлено, що площа земельної ділянки яку займають будівлі ДП «Укркосмос» становить 497,9 м². **Отже, ПАТ «НСТУ» сплатило упродовж 2017-2019 років земельного податку за земельну ділянку, яка використовується ДП «Укркосмос», загалом на суму 209,5 тис. грн, без відшкодування понесених витрат сторонньою юридичною особою.**

Поряд з цим, за результатами зустрічної звірки, проведеної в ДП «Укркосмос», встановлено, що дане підприємство у 2017-2018 роках також самостійно сплатило земельний податок на суму 111,53 тис. гривень.

Не забезпечило ПАТ «НСТУ» відшкодування витрат по сплаті земельного податку за ділянку, яка використовується ТОВ «Гарант Груп Інвест» задля проведення дольової участі у будівництві житлового комплексу на земельній ділянці по вул. Л. Первомайського, 5-Б в Печерському районі м. Києва^[62].

Так, відповідно до умов договору про дольову участь у будівництві житлового комплексу від 10.12.2002, укладеного між Національною радіокомпанією України та ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Кийпромтехнологія», на земельній ділянці по вул. Л. Первомайського, 5-Б в Печерському районі м. Києва було передбачено будівництво житлового комплексу з підземним автопаркінгом, офісними приміщеннями та закладами з обслуговування населення.

ОА: ЄВРОПАН

Довідково: земельна ділянка за адресою м. Київ, вул. Л. Первомайського, 5-б, загальною площею 0,73 га (кадастровий номер 8000000000:82:036:0100) вартістю 19 751,7 тис. грн надана у постійне користування Національній радіокомпанії України (далі – НРК) за цільовим призначенням: для будівництва, експлуатації та обслуговування житлового комплексу з підземним автопаркінгом, офісними приміщеннями та закладами по обслуговуванню населення відповідно до Державного акта на право постійного користування земельною ділянкою зареєстрованого в книзі записів реєстрації державних актів на право власності на землю та на право постійного користування землею, договорів оренди землі за № 02-9-00008 від 15.11.2004.

Під час корпоратизації НТКУ зазначена земельна ділянка увійшла до статутного капіталу ПАТ «НСТУ» та обліковується на балансі Товариства. Наразі право постійного користування за ПАТ «НСТУ» не переоформлено.

У 2014 році укладено Угоду від 28.02.2014 про заміну сторони в Договорі № 001/Б від 10.12.2002 про дольову участь у будівництві житлового комплексу.

За умовами цієї угоди змінена інвестора-забудованика з ТОВ «НВП «Кийпромтехнологія» на ТОВ «Гарант Груп Інвест» та вищезазначений договір викладено у новій редакції.

Предметом цього договору є зобов'язання та права сторін по будівництву об'єкта на земельній ділянці з метою отримання кожною із сторін у збудованому об'єкті своєї частини в порядку та на умовах, визначених у договорі, та виконання робіт (ремонті і часткового технічного переоснащення існуючого об'єкта) в порядку та на умовах, визначених у договорі. Пунктом 1.5 договору строк будівництва об'єкта та виконання робіт складає 4 роки з моменту початку будівництва об'єкту.

За умовами Договору НРУ отримує частину площі нежитлового призначення в об'єкті в розмірі 1104,7 м² в якості компенсації замість адміністративно-виробничого корпусу за адресою: м. Київ, вул. Л. Первомайського, 5-Б та частину площі нежитлового призначення в об'єкті в розмірі, що за експертною оцінкою її вартості не може бути меншою за ринкову вартість права постійного користування земельною ділянкою, яка зазначена в 1.6 Договору.

За умовами договору ТОВ «Гарант Груп Інвест» отримає у власність решту об'єкта крім частини площі нежитлового призначення в об'єктів, що визначена в пункті 4.1.1 договору.

Слід зазначити, що умовами договору не визначено техніко-економічні показники об'єкта будівництва.

Договірними зобов'язаннями не передбачено відшкодування податку на землю з боку ТОВ «Гарант Груп Інвест» НРУ.

До аудиту не надано дозвільні документи щодо будівництва цього об'єкту (дозвіл на будівельні роботи, проектна документація, експертний звіт, документ що затверджує проектну документацію тощо).

Крім того, після корпоратизації та утворення ПАТ «НСТУ» до договору не внесено відповідних змін про зміну сторони договору та будь-які інші зміни, як в частині проектних та інших рішень.

Аудитом установлено, що ТОВ «Гарант Груп Інвест» 18.10.2018 звернулося до ПАТ «НСТУ» із вимогою про затвердження проекту «Будівництва житлового комплексу з підземним автопаркінгом, офісними

приміщеннями та закладами по обслуговуванню населення на вул. Леоніда Первомайського, 5-Б у Печерському районі м. Києва».

У відповідь на зазначену вимогу ПАТ «НСТУ» відмовило ТОВ «Гарант Груп Інвест» у затвердженні вищезазначеного проекту, посилаючись на те, що договір містить всі ознаки договору про спільну діяльність, а тому згідно з положеннями Порядку укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 відсотків, договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 11 квітня 2012 року № 296, НРК повинна була погодити з Кабінетом Міністрів України укладення вказаного вище договору. Оскільки таке погодження отримане не було, договір вважається укладеним з перевищенням повноважень та є недійсним на підставі ст. 215, 203 Цивільного кодексу України та виконуватись не буде.

У листопаді 2018 року ТОВ «Гарант Груп Інвест» звернулось до Господарського суду міста Києва з позовом до ПАТ «НСТУ» про зобов'язання виконати умови зазначеного договору, яке задоволене рішенням Господарського суду м. Києва від 14.01.2019 у справі № 910/15250/18.

На апеляційну скаргу ПАТ «НСТУ» постановою Північного апеляційного господарського суду від 15.05.2019 рішення суду першої інстанції залишено без змін.

Касаційну скаргу ПАТ «НСТУ» постановою Верховного Суду від 15.08.2019 задоволено частково, рішення Господарського суду міста Києва від 14.01.2019 та постанову Київського апеляційного господарського суду від 15.05.2019 у справі скасовано, справу передано на новий розгляд до Господарського суду міста Києва.

Відповідно до рішення Господарського суду міста Києва від 16.10.2019 повторно задоволено позовні вимоги ТОВ «Гарант Груп Інвест» та зобов'язано ПАТ «НСТУ» затвердити проект будівництва житлового комплексу по вул. Л.Первомайського, 5-Б, тобто на зазначеній земельній ділянці.

Обстеження цієї земельної ділянки засвідчило, що роботи із будівництва житлового комплексу фактично не ведуться, на майданчику розміщені частини будівельних конструкцій та збудована під'їзна дорога (рис. 14).

Рис.14. Земельна ділянка ПАТ «НСТУ» за адресою: м. Київ, вул. Л. Первомайського, 5-Б

Поряд з аудит засвідчив, що відповідно до даних декларацій з плати на землю та даних бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» упродовж 2017-2019 років сплачено податок на землю за цю ділянку загалом на суму **7759,2 тис. гривень.**

Водночас керівництво ПАТ «НСТУ» не здійснювало заходи щодо розірвання або упорядкування умов договору від 10.12.2002 № 001/Б (в редакції від 28.02.2014), земельна ділянка за адресою: м. Київ, вул. Первомайського 5-б, площею 0,73 га не використовувалася за цільовим призначенням, не переоформлено право постійного користування за ПАТ «НСТУ», однак здійснюється нарахування та сплата земельного податку.

ОАБ МОБИЛІТІ
за поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Щодо визначення техніко-економічних показників об'єкта будівництва. 10.12.2002 між Національною радіокомпанією України та ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Кийпромтехнологія» був укладений договір про дольову участь у будівництві житлового комплексу № 001/Б. У подальшому, 28.02.2014 між Національною радіокомпанією України, ТОВ «НВП «Кийпромтехнологія» та ТОВ «Гарант Груп Інвест» була укладена угода про заміну сторони вищевказаного договору № 001/Б від 10.12.2002 про дольову участь у будівництві житлового комплексу. Відповідно до п. 1 цієї угоди сторони дійшли згоди щодо заміни у договорі № 001/Б від 10.12.2002 сторони 2-ТОВ «НВП «Кийпромтехнологія» на ТОВ «Гарант Груп Інвест».

Крім того, 28.02.2014 між НРКУ та ТОВ «Гарант Груп Інвест» був укладений додаток № 4 до договору № 001/Б від 10.12.2002 про дольову участь у будівництві житлового комплексу (надалі-договір), за умовами якого сторони вирішили змінити та внести доповнення до договору № 001/Б від 10.12.2002 та викласти його в новій редакції.

Пунктом 1.3. Договору про дольову участь у будівництві житлового комплексу № 001/Б від 10.12.2002 (в редакції Додатку № 4 від 28 лютого 2014 року) передбачено, що техніко-економічні показники об'єкта (площа, архітектурні та технічні характеристики, склад інженерних мереж тощо) визначаються на підставі проектної документації, погодженої стороною 2 у встановленому законодавством порядку з компетентними органами та затвердженої стороною 1. До того ж, умовами договору визначено, що «Об'єкт» - це житловий комплекс з підземним автопаркінгом, офісними приміщеннями та закладами по обслуговуванню населення, що буде розташований на земельній ділянці. Отже, укладаючи договір сторони встановили порядок визначення техніко-економічних показників об'єкта будівництва, який передбачає, що вони будуть визначені сторонами договору на підставі проектної документації.

Таким чином, можна зробити висновок, що умовами договору і не повинні бути встановлені техніко-економічні показники об'єкта будівництва, оскільки сторони узгодили механізм їх визначення, який пов'язаний саме з проектною документацією. Відповідно до частини першої статті 627 Цивільного кодексу України сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості. Частиною першою статті 628 Цивільного кодексу України визначено, зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

2. Щодо здійснення заходів розірвання або упорядкування умов договору від 10.12.2002 року № 001/Б (в редакції від 28.02.2014). Так, станом на 10.04.2020 у Верховному Суді у складі колегії суддів Касаційного господарського суду знаходиться у провадженні справа № 910/15250/18 за касаційною скаргою ПАТ «НСТУ» на рішення Господарського суду м. Києва від 16.10.2019 року і постанову Північного апеляційного господарського суду у справі за позовом ТОВ «ГарантГрупІнвест» до ПАТ «НСТУ» про зобов'язання виконати умови договору. Розгляд касаційної скарги ПАТ «НСТУ» було призначено на 31.03.2020. Однак, на підставі ухвали від 17.03.2020 по справі № 910/15250/18 Верховний суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду з метою дотримання постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 відклав розгляд касаційної скарги.

Отже, наразі ПАТ «НСТУ» вживаються заходи та ведеться відповідна позовна робота щодо Договору про дольову участь у будівництві житлового комплексу №001/Б від 10.12.2002 (в редакції Додатку №4 від 28 лютого 2014 року) про що свідчить факт знаходження на розгляді у Верховному Суді у складі колегії суддів Касаційного господарського суду відповідної судової справи № 910/15250/18.

3. Щодо переоформлення права постійного користування за ПАТ «НСТУ» на земельну ділянку за адресою: м. Київ, вул. Л.Первомайського, 5-б.

Земельну ділянку за адресою м. Київ, вул. Первомайського, 5-б було виділено для будівництва, експлуатації та обслуговування житлового комплексу з підземним автопаркінгом, офісними приміщеннями та закладами по обслуговуванню населення на підставі рішення Київської міської ради від 10.07.2003 № 638-8/798 «Про надання і вилучення земельних ділянок та припинення права користування».

Так дійсно, ПАТ «НСТУ», як правонаступнику вказаної земельної ділянки, яка внесена на підставі Передавального акту до її статутного капіталу, необхідно переоформити право постійного користування у встановленому чинним законодавством порядку. ПАТ «НСТУ» зі свого боку було підготовлено всі необхідні документи для забезпечення перереєстрації права постійного користування.

Однак, в частині реєстрації майнових прав на вказану земельну ділянку ПАТ «НСТУ» підпадає під дію статті 24 Закону України від 17.02.2011 № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності», відповідно до якої з 01.01.2015 заборонено надання земельних ділянок для містобудівних потреб, якщо для відповідної території не розроблений план зонування території або детальний план.

Оскільки, наразі у м. Києві не розроблено план зонування території або детальний план, а тому твердження звіту про те, що ПАТ «НСТУ» не переоформлено право постійного користування за ПАТ «НСТУ» на земельну ділянку за адресою: м. Київ, вул. Л.Первомайського, 5-б не ґрунтуються на вимогах закону.

4. Щодо переоформлення право постійного користування за ПАТ «НСТУ» на земельну ділянку за адресою: м. Київ, вул. Л.Первомайського, 5-б, та нарахування та сплати земельного податку.

Згідно з абзацами 4, 5 п. 2-1 Прикінцевих положень Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» визначено, що внесення нерухомого майна до статутного капіталу НСТУ може здійснюватися на підставі обліку майна без попередньої державної реєстрації права власності на таке майно. Державна реєстрація прав на нерухоме майно, внесенне до статутного капіталу НСТУ, здійснюється на підставі передавального акта та акта оцінки майна, внесеного до статутного капіталу НСТУ. Передавальний акт та/або акт оцінки майна є документами, що підтверджують виникнення, перехід, припинення прав на майно, внесенне до статутного капіталу НСТУ. Земельну ділянку за адресою: м. Київ, вул. Л. Первомайського, 5-б внесено до статутного капіталу на підставі відповідного Передавального акта, що і підтверджує перехід права на земельну ділянку до ПАТ «НСТУ». До того ж, пунктом 24 Статуту визначено, що ПАТ «НСТУ» має у власності майно, що внесено до його статутного капіталу. Отже, фактично з моменту внесення майна до статутного капіталу ПАТ «НСТУ» набуло право власності на нього.

Відповідно до статті 269 Податкового кодексу України платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі. Порядок оплати земельного податку у м. Києві регулюється Положенням про плату за землю в місті Києві, затвердженому Рішенням Київської міської ради від 23 червня 2011 року № 242/5629 «Про встановлення місцевих податків і зборів у м. Києві».

За таких обставин можна зробити висновок, що ПАТ «НСТУ» на виконання вимог Податкового кодексу України, Положення про плату за землю в місті Києві, затвердженого Рішенням Київської міської ради від 23 червня 2011 року № 242/5629 «Про встановлення місцевих податків і зборів у м. Києві» зобов'язана сплачувати земельний податок незалежно від факту переоформлення права постійного користування на ПАТ «НСТУ», в зв'язку з чим посилання звіту на те, що ПАТ «НСТУ» здійснюється нарахування та сплати земельного податку не ґрунтуються на вимогах Податкового кодексу та інших вимог чинного законодавства України.

Аналогічні факти щодо використання земельних ділянок та сплати земельного податку за інших сторонніх юридичних осіб устанавлено у філіях ПАТ «НСТУ».

Зокрема, *Філією ПАТ «НСТУ» «Вінницька регіональна дирекція»* (далі – Філія «Вінницька РД»)^[39] та ПАТ «НСТУ» не забезпечено відшкодування земельного податку на суму **16,1 тис. грн**, сплаченого з липня по грудень 2019 року за земельну ділянку на якій розташована адміністративна будівля (будинок Радіо площею 438,9 м²), яка своєю чергою 12.06.2019 відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 року № 263-6 була передана до сфери управління Вінницької обласної державної адміністрації.

Аналогічний факт устанавлено в *Філії «Волинська РД»* [40], де сплачено земельного податку у 2017-2019 роках на суму **40,5 тис. грн** за земельну ділянку, що фактично є сквером і використовується мешканцями прилеглих до земельної ділянки будинків та працівниками Центра надання адміністративних послуг Луцької міської ради.

У Філії ПАТ «НСТУ» «Хмельницька районна дирекція» (далі – Філія «Хмельницька районна дирекція»)^[57] не проведено відшкодування земельного податку на суму **8,9 тис. грн**, сплаченого у 2017-2019 роках за земельну ділянку площею 560 м², на якій розташовані гаражі та контейнери сторонніх юридичних осіб, які фактично користуються земельною ділянкою. Філія земельною ділянкою не користується.

Загалом упродовж 2017-2019 років ПАТ «НСТУ» сплатив земельний податок за громадські місця та місця загального користування на суму 9633,7 тис. гривень.

Також результати аудиту засвідчили, що складний та довготривалий процес оформлення прав користування земельними ділянками спричинив додаткові витрати по сплаті земельного податку за окремими земельними ділянками упродовж 2017-2019 років.

Зокрема, базою оподаткування, як зазначено у статті статтею 271 Податкового кодексу України^[72], є нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим розділом або площа земельних ділянок, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 листопада 2016 року № 489 (далі - Порядок НГО)^[76].

Додатком 1 до цього Порядку зокрема встановлені коефіцієнти, які характеризують функціональне використання земельної ділянки.

Своєю чергою класифікація видів цільового призначення земель, затверджена наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року № 548^[77] та застосовується при веденні Державного земельного кадастру.

Відповідно до приміток до Додатку 1 Порядку НГО для земельних ділянок, інформація про які не внесена до відомостей Державного земельного кадастру, коефіцієнт, який характеризує функціональне використання земельної ділянки (Кф), з липня 2018 року застосовується із значенням 3,0.

За даними податкових декларацій по платі за землю та даних бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ», оскільки для земельної ділянки, яка розташована за адресою: м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 42, не проведено державну реєстрацію прав користування, не встановлено категорії земель та цільового призначення, для визначення нормативно-грошової оцінки зазначеної земельної ділянки застосовувався коефіцієнт функціонального призначення 3 та, відповідно було сплачено земельного податку у 2018 році - 12662,9 тис. грн, у 2019 році – 19292,5 тис. гривень^[62].

ПАТ «НСТУ» за поясненнями ПАТ «НСТУ»: «У 2016 році між «Національною телекомпанією України» (НТКУ) та ТОВ «ДЕМЕТРА ПЛЮС» було укладено договір № 53-29/11 від 06.07.2016 про розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель відповідно до вимог Земельного кодексу України, Закону України «Про землеустрій», Закону України «Про Державний земельний кадастр» та рішення

Київської міської ради від 10.09.2015 №958/1822 «Про інвентаризацію земель міста Києва» на земельну ділянку по вул. Ілленка, 42.

Виконуючи обов'язки, відповідно до укладеного договору, ТОВ «ДЕМЕТРА ПЛЮС» неодноразово подавало розроблену технічну документацію на погодження до Головного управління Держгеокадастру у м. Києві.

Головне управління Держгеокадастру у м. Києві на кожне звернення надавало висновок про непогодження документації у зв'язку із черговими зауваженнями. У 2019 році представники ПАТ «НСТУ» неодноразово зустрічались із керівництвом Держгеокадастру у м. Києві щодо ситуації, що склалася. Нажаль, це ніяким чином не вплинуло на результат.

У висновку від 28.01.2019 № 19-26-0.31-158/35-19 одним із зауважень було зазначено відсутність у технічній документації топоплану масштабу 1:500. На усунення зазначеного зауваження між ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» та ТОВ «ДЕМЕТРА ПЛЮС» було укладено договір № 0524/1 332-7/4 від 24. 06. 2019 про надання геодезичних послуг для виготовлення топографічного плану М 1:500. Після виконання умов договору виготовлений план було включено до складу технічної документації із землеустрою та подано на погодження до Головного управління Держгеокадастру у м. Києві. Головне управління Держгеокадастру у м. Києві висновком від 05.12.2019 № 97-26-0.31-2939/35-19 відмовило в погодженні технічної документації та надало перелік чергових зауважень над усуненням яких на даний час працює ТОВ «ДЕМЕТРА ПЛЮС».

Розрахунок земельного податку проведено відповідно до довідок про розмір нормативно-грошової оцінки земельної ділянки, яку щорічно ПАТ «НСТУ» отримувало в Департаменті земельних ресурсів Виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація).

ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ
Довідково: Відповідно до довідки про розмір нормативно-грошової оцінки земельної ділянки (91:105:0027) № Ю-46417/2019, виданої Департаментом земельних ресурсів Виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) 16.01.2019, нормативно-грошова оцінка земельної ділянки, розташованої за адресою: м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 42 та площею 113969,63 м² станом на 01.01.2019 становила 643083,43 тис. гривень.

З січня по липень 2018 року нормативно-грошова оцінка зазначеної земельної ділянки складала 428723 тис. грн, а з липня 2018 року по січень 2019 року збільшилася до 643083,43 тис. гривень.

Водночас, відповідно до даних Містобудівного кадастру м. Києва, зазначена земельна ділянка відноситься до території громадських будівель та споруд, а отже відповідно до додатка 1 Порядку НГО, при визначенні нормативно-грошової оцінки зазначеної земельної ділянки повинен був застосовуватися коефіцієнт 0,7.

З огляду на вказане, оскільки не проведено оформлення прав постійного користування земельною ділянкою за адресою: м. Київ, вул. Ю. Ілленка (Мельникова), 42, що спричинило застосування з липня 2018 року при визначенні її НГО коефіцієнту 3, загальна сума земельного податку за 2018 – 2019 роки розрахунково збільшилася на **8118,4 тис. грн**, зокрема у 2018 році на **1687,5 тис. грн** та у 2019 році - на **6430,9 тис. грн**, що призвело до додаткових витрат ПАТ «НСТУ» на зазначену суму.

ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ
Довідково: загальна сума земельного податку за 2018-2019 роки сплачена ПАТ «НСТУ» за зазначену земельну ділянку становила 31995,4 тис. грн, або майже 33% від загальної суми сплаченого земельного податку за всі земельні ділянки ПАТ «НСТУ».

Аналогічні факти установлені і щодо розрахунку земельного податку за використання земельних ділянок філій ПАТ «НСТУ»[62], а саме:

по Філії «Одеська РД» за використання земельної ділянки, розташованої за адресою: м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 3, площею 1,78 га, якою користується Одеська філія ПАТ «НСТУ»;

по Філії ПАТ «НСТУ» «Запорізька регіональна дирекція» (далі – Філія «Запорізька РД») за користування земельними ділянками за адресою:

м. Запоріжжя, вул. Олександра Матросова, 21, площею 1,16 га та вул. Олександра Матросова, 24, площею 0,29 га.

Відповідно до податкових декларацій по платі за землю та даних бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» у 2018-2019 роках Товариством сплачено за використання цих земель із застосуванням коефіцієнту 3 до НГО - 3718,2 тис. грн земельного податку.

Поряд з цим, своєчасне оформлення прав постійного користування на ці земельні ділянки та встановлення відповідних кодів функціонального призначення на них надало б можливість скоротити витрати по сплаті податку на землю на 9220,1 тис. гривень.

Натомість, Філія ПАТ «НСТУ» «Чернівецька регіональна дирекція» (далі – Філія «Чернівецька регіональна дирекція»)^[62] при наявності оформлених документів на право постійного користування земельною ділянкою у м. Чернівці площею 0,52 га, вартістю 337,3 тис. грн не отримала у 2017 році оновлений витяг з технічної документації про нормативно-грошову оцінку зазначеної земельної ділянки.

Як наслідок, при визначенні розміру її нормативно-грошової оцінки, яка є базою для визначення розміру податку на землю, застосовувався коефіцієнт функціонального призначення «1» замість «0,5», що призвело до завищення нормативно-грошової оцінки на 4779,6 тис. грн та, відповідно, спричинило збільшення суми сплаченого земельного податку на **50,7 тис. гривень**.

У 2018 році ця ж філія при заповненні заяв на отримання витягу з технічної документації про нормативно-грошову оцінку земельної ділянки не вказала код цільового призначення зазначеної земельної ділянки, як наслідок, при визначенні її нормативно-грошової оцінки застосовувався коефіцієнт функціонального призначення «2,0» замість «0,5».

Зазначене призвело до завищення нормативно-грошової оцінки у 2018 році на 14894,4 тис. грн та, відповідно, спричинило збільшення суми сплаченого земельного податку на **148,9 тис. гривень**.

 Довідково: відповідно до податкових декларацій по платі за землю та даних бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» за земельну ділянку за адресою: м. Чернівці, вул. Головна 91-а, площею 0,52 га, якою користується Чернівецька філія ПАТ «НСТУ» у 2017-2019 роках загалом нараховано та сплачено 395,0 тис. грн податку на землю.

*Отже, безвідповідальне ставлення керівництва Філії «Чернівецька РД» до здійснення заходів з оновлення даних про нормативно-грошову оцінку земельної ділянки площею 0,52 га призвело до непродуктивних витрат загалом на суму **199,6 тис. гривень**.*

Крім того, аудитом встановлено, що порушення законодавства із визначення строку корисного користування нематеріальних активів спричиняє необґрунтовані витрати та, як наслідок, негативно впливає на фінансовий результат діяльності ПАТ «НСТУ».

Зокрема, аудитом встановлено низку недоліків щодо обліку об'єктів інтелектуальної власності на субрахунку 125 «Авторське право та суміжні з ними права».

Так, до передавального балансу станом на 01.01.2017 було включено спортивні права (табл. 2) зі строком корисного використання об'єктів нематеріальних активів, визначених розпорядженням НТКУ від 30.11.2015 № 36/1-р,- до 31.12.2016, а отже з цієї дати з урахуванням вимог МСБО 38 «Нематеріальні активи» припиняється визнання їх активами.

Таблиця 2

Дані про нематеріальні активи ПАТ «НСТУ» включені до передавального балансу

Об'єкт нематеріальних активів	Первісна вартість, грн	Знос, грн	Залишкова вартість, грн
спортивні права на трансляцію на території України зимових 2014 року (Сочі) та літніх 2016 року (Ріо-де-Жанейро) Олімпійських ігор	3975728,31	331310,69	3644417,62
спортивні права на трансляцію на території України Літніх Паралімпійських Ігор 2016 року (Ріо-де-Жанейро)	83001,17	6916,76	76084,41

За умови дотримання до 31.12.2016 вимог пунктів 2, 3 розділу IV Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11[78], та пункту 2 розділу IV Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 12 жовтня 2010 року № 1202 (далі – Положення 122) [79], зазначені спортивні права станом на 01.01.2017 повинні були бути повністю амортизовані.

Проте, сума нарахованої амортизації на вказаними об'єктами нематеріальних активів станом на 01.01.2017 становила лише 338,23 тис. гривень.

Водночас пунктом 3 розділу IV Положення 122 передбачено, що нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється суб'єктом державного сектору при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс).

В подальшому⁸ (2017-2019 роки) на об'єкти нематеріальних активів, що фактично втратили властивості активу, продовжувалося нарахування амортизації, що суперечить вимогам пункту 97 МСБО 38 «Нематеріальні активи»[70], в частині припинення нарахування амортизації починаючи (в даному випадку) з дати припинення визнання цього активу, а саме 31.12.2016.

Оскільки, всупереч вимог параграфу 104 МСБО № 38 «Нематеріальні активи»[70] період і метод амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації не переглядався на кінець кожного фінансового

⁸ Наказом ПАТ «НСТУ» від 02.03.2017 № 136 затверджено Методичні рекомендації щодо відображення в обліку господарських операцій НСТУ та його філій. Тобто, цим наказом оформлено фактичний перехід від бухгалтерського обліку бюджетної установи до бухгалтерського обліку суб'єкту господарювання, з застосуванням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

року, сума амортизації за 2017 рік на суму 3720,4 тис. грн необґрунтовано нарахована та віднесена до складу витрат ПАТ «НСТУ», що в свою чергу негативно вплинуло на фінансовий результат за 2017 рік.

Слід вказати, що зазначені вище об'єкти нематеріальних активів були включені до переліку активів, що увійшли до статутного капіталу ПАТ «НСТУ», та у грудні 2019 року списані з обліку.

Аналогічні факти недотримання вимог законодавства спостерігалися і за придбаними в період аудиту спортивними правами.

Довідково: Лівову частку фінансової підтримки за КПКВК 1701080 на 2017 та 2019 роки за КЕКВ 3210 «Капітальні трансфери підприємствам» передбачено саме на придбання спортивних прав. А саме, у 2017 році — з передбачених 101093,7 тис. грн на придбання спортивних прав використано 80835,3 тис. грн, або 80%; у 2019 році - з 21038 тис. грн використано 20990,6 тис. грн, або 99,8 % відповідно.

Згідно з договорами придбання більшості прав на трансляцію спортивних подій передбачається за окремим графіком та окремими платежами. Проте, у більшості випадків ПАТ «НСТУ» у зв'язку з недостатністю/несвоєчасністю бюджетного фінансування, оскільки коштами від господарської діяльності НСТУ не спроможне придбати спортивні права, не дотримувалося цих графіків сплати.

Як приклад, упродовж лютого-квітня 2017 року ПАТ «НСТУ» в недотримання графіку було сплачено решту платежів⁹ прав на трансляцію на території України етапів Кубка Світу та Чемпіонату Світу з Біатлону сезон 2016/2017 з терміном дії прав відповідно до договору - до 30.04.2018, на загальну суму 1584,8 тис. гривень.

Аналогічно, при придбанні прав на трансляцію Етапів Кубка Світу та Чемпіонату Світу з біатлону сезону 2017/2018, умовами договору визначено термін дії вказаних прав до 31.12.2018. Проте, в недотримання графіку оплати спортивні права вартістю 2475,1 тис. грн оплачені 26.12.2017.

Поряд з цим, аудитом встановлено, що за даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» спортивні права на трансляцію Етапів Кубка Світу та Чемпіонату Світу з біатлону сезонів 2016/2017 на суму 2140,77 тис. грн та 2017/2018 на суму 2475,09 тис. грн, строк корисного використання яких закінчився 30.04.2018 та 31.12.2018 відповідно, що фактично за даними первинних документів втратили властивості активу, обліковувалися до грудня 2019 року¹⁰.

Крім того, на вказані об'єкти нематеріальних активів продовжувалось нарахування амортизації, що суперечить вимогам параграфу 97 МСБО 38 «Нематеріальні активи»^[70], в частині припинення нарахування амортизації починаючи (в даному випадку) з дати припинення визнання цього активу.

⁹ Станом на 01.01.2017 за даними бухгалтерського обліку обліковувалися спортивні права на трансляцію на території України етапів Кубка Світу та Чемпіонату Світу з Біатлону сезон 2016/2017 вартістю 75 000 EUR, з терміном дії прав до 30.04.2018, а саме 1-й платіж у сумі 20 000 EUR (у гривневому еквіваленті 548,7 тис. грн.) оплата якого була здійснена відповідно до графіка у 2016 році. Згідно графіку 2-й платіж визначено до 15.01.2017, 3-й — до 15.02.2017.

¹⁰ У грудні 2019 відповідно до Протоколу № 34 від 27.12.2019 засідання постійно діючої комісії приймання-передачі, введення в експлуатацію та списання необоротних активів ПАТ «НСТУ» спортивні права списані з балансу ПАТ «НСТУ».

Загальна сума необґрунтовано нарахованої амортизації за 2018 рік склала 462,2 тис. грн, за 2019 рік — 1324,7 тис. грн та віднесена до складу витрат ПАТ «НСТУ», що в свою чергу негативно вплинуло на фінансовий результат за 2018 - 2019 роки.

Також у 2017 році придбано медіа права на безкоштовну трансляцію в Україні та показ Олімпійських ігор 2018/2020 років. Договором від 13.12.2017 визначено, що строк для Зимових олімпійських ігор розпочинається з 01.12.2017¹¹ і триває до 31.08.2018, та для Літніх олімпійських ігор - з 01.12.2017 по 31.12.2020. Крім того, визначено, що для уникнення сумніву: строк для Зимових олімпійських ігор завершується 31.08.2018, і будь-яке посилення не повинно продовжувати строк для Зимових ігор поза таку дату.

Відповідно до визначеного графіку платежів 28.12.2017 здійснена оплата за права на трансляцію Зимових Олімпійських ігор 2018 року на суму 55711,9 тис. грн, із зазначенням строку корисного використання до 22.12.2019, що суперечить умовам Договору від 13.12.2017 та є недотриманням параграфу 94 МСБО 38 «Нематеріальні активи»^[70] в частині того, що строк корисної експлуатації нематеріального активу, який походить від договірних чи інших юридичних прав, не повинен перевищувати період чинності договірних або інших юридичних прав.

Отже, в період з 01.09.2018 необґрунтовано нараховано амортизації за 2018-2019 роки на суму 30177,3 тис. грн (2018 рік - 9 285,3 тис. грн, 2019 рік - 20891,9 тис. грн), яка віднесена до складу витрат ПАТ «НСТУ», що в свою чергу негативно вплинуло на фінансовий результат за 2018-2019 роки.

Спортивні права на трансляцію Зимових Олімпійських ігор 2018 року на суму 55 711,9 тис. грн списані у грудні 2019 року.

Поряд з цим, за договором від 19.12.2017 № 94-13/1, укладеним між ПАТ «НСТУ» та ТОВ «АЙТІ-ТІВІ», придбано невиключну ліцензію (невиключні права) на комп'ютерну програму «Програмний комплекс «InMedia».

Відповідно до пункту 1.5. Договору зазначено, що строк дії невиключної ліцензії визначається впродовж всього строку охорони авторських прав, які належать ТОВ «АЙТІ-ТІВІ». Вартість придбаної невиключної ліцензії складає 945,0 тис. грн. Відповідно до Акту введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів строк корисного використання визначено «безстроково», тобто без визначення конкретного періоду дії.

За вимогами параграфу 107 МСБО 38 «Нематеріальні активи»^[70] нематеріальні активи з невизначеним строком корисної експлуатації не підлягають амортизації. *Проте, протягом 2018-2019 років на об'єкт нематеріальних активів з невизначеним строком корисного використання «невиключна ліцензія на комп'ютерну програму «Програмний комплекс «InMedia» нараховано амортизації на суму 787,5 тис. грн (в тому числі за 2018 рік - 393,7 тис. грн, за 2019 рік - 393,8 тис. грн). Станом на 31.12.2019*

¹¹ змінами внесеними від 18.06.2018, строк дії медіа прав змінено в частині їх початку, а саме: з 16.01.2018.

нематеріальний актив «невиключна ліцензія на комп'ютерну програму «Програмний комплекс «InMedia» має нульову вартість.

Подібні факти встановлено і щодо обліку нематеріальних активів по субрахунку 127.

Зокрема, за даними бухгалтерського обліку упродовж 2017-2019 років на цьому рахунку обліковуються ліцензії на мовлення.

Аудитом встановлено, що частина зазначених ліцензій відповідно до рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 30.03.2017 № 448, було анульовано, а частина підлягала переоформленню.

Проте, за ліцензіями, що були анульовані, необґрунтовано в недотримання вимог параграфу 97 МСБО 38 «Нематеріальні активи»^[70] *нараховано амортизацію на суму 444,0 тис. грн.* Тільки у грудні 2019 року зазначені ліцензії було списано з балансу ПАТ «НСТУ».

Таким чином, недотримання вимог законодавства щодо обліку нематеріальних активів призвело до необґрунтованого збільшення операційних витрат ПАТ «НСТУ» на суму 36916 тис. грн, в тому числі: за 2017 рік - 3720,4 тис. грн, за 2018 рік - 10141,2 тис. грн, за 2019 рік - 22610,4 тис. гривень.

Отже, відсутність контролю та ефективних управлінських рішень щодо використання оборотних та нематеріальних активів призвело до втрат можливих доходів на суму 785,0 тис. грн та майна 5609,9 тис. грн, необґрунтованих витрат загалом на суму 36001,18 тис. грн, сплати земельного податку за земельні ділянки, які використовували сторонні юридичні і фізичні особи, без відшкодування понесених ним витрат, та у завищених розмірах загалом на суму 27171,8 тис. грн та завищення вартості активів на суму 74876,7 тис. грн, що негативно вплинуло на фінансовий результат діяльності ПАТ «НСТУ».

3.2. Запроваджена комерційна політика не забезпечує покращення фінансової стійкості ПАТ «НСТУ».

Як засвідчили результати аудиту 79% у структурі доходу від реалізації становлять доходи від комерційної діяльності.

Упродовж 2017-2019 років від розміщення реклами, телепродажу, повідомлень про спонсорів отримано 162304,5 тис. гривень.

Проте, за період аудиту план надходжень від комерційної діяльності виконано лише у 2017 році (план — 33919,7 тис. грн, факт - 35597,3 тис. грн). При цьому враховуючи що у 2017 році Україна була країною організатором проведення пісенного конкурсу «Євробачення» 2017, план надходжень від комерційної діяльності в період підготовки та проведення конкурсу систематично не виконувався.

Поряд з цим, виконання плану надходжень від комерційної діяльності у 2018 році становило лише 51,3%, у 2019 році — 86,03% (рис. 15).

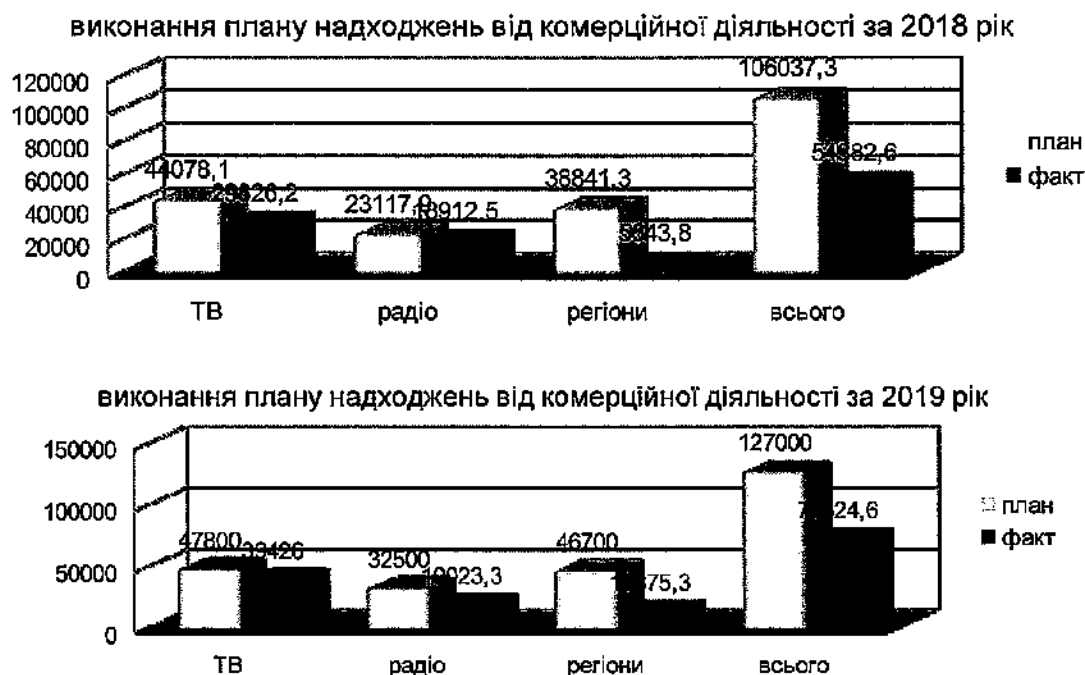

Рис. 15. Дані про надходження коштів від комерційної діяльності ПАТ «НСТУ» та його філій у 2018 – 2019 роках.

Аудитом доведено, що на виконання плану надходжень від комерційної діяльності, мають вплив декілька чинників.

По-перше ПАТ «НСТУ» для здійснення статутної діяльності отримуючи кошти з державного бюджету не зацікавлено у збільшенні власних надходжень від комерційної діяльності.

Для Департаменту комерційної діяльності, який безпосередньо здійснює діяльність ПАТ «НСТУ» з розміщення реклами, телепродажу, повідомлень про спонсорів, розроблено окремий від Телерадіокомпанії порядок преміювання за результатами роботи. Загальні положення цього порядку передбачають нарахування премій працівникам департаменту при виконанні плану грошових надходжень від комерційної діяльності не менш ніж 20% та її розрахунок залежить від конкретного відсотку виконання плану.

Тобто, розроблення плану надходжень від комерційної діяльності має скоріше декларативний характер, ніж стимулює до реалізації усіх комерційних можливостей.

За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Беручи до уваги, частку телеканалу, загальні надходження від реклами значно перевищують потенційні надходження від реклами в залежності від ринкової частки телеканалу. Також, наводимо інформацію щодо показників рейтингу та частки телеканалу:

	Канал	18+		18-54	
		rat%	shr%	rat%	shr%
2019	UA:PERSHIY	0,08	0,57	0,06	0,45

Сгу

Звертаємо увагу, що за комерційною аудиторією 18-54 вся Україна, рейтинг каналу нижче на 25%. Продаж рекламного часу здійснюється за комерційною аудиторією та попит рекламодавців на розміщення реклами базується тільки на цих показниках.

Розрахунок ймовірних розмірів розцінок на телеканалі UA:Перший, який базується на порівнянні прайсових розцінок на телеканалах 1+1 та ICTV та рейтингів на цих телеканалах, не враховує той факт, що фактичні розцінки, за якими здійснюється розміщення реклами на цих телеканалах відрізняються у декілька разів.

Формування плану надходжень від комерційної діяльності базується на зростанні показників аудиторії телеканалу UA:Перший, але фактично за 2017- 2019 рр. було зниження рейтингу телеканалу. Телеканал UA:Культура взагалі не був включений до досліджень, а це є основним чинником для рекламодавців при виборі телеканалів для розміщення реклами.

По-друге, реформування контентної складової ПАТ «НСТУ» (зміни редакційної політики у 2018 році) з накладанням певних рекламних обмежень, які характерні для суспільних мовників світу, відбувалося і зменшення чистого доходу від комерційної діяльності регіональних філій.

Систематичне невиконання планів регіональними філіями пов'язане головним чином із припиненням у 2018 році надання послуг з організації та проведення святкових музичних вітань, виготовлення відео- та аудіороликів, а також сюжетів та програм на замовлення, які у загальному обсязі надходжень складала 35% до 60%.

Наприклад, зменшення доходів Філії «Чернігівська РД»^[60] у 2018 році пов'язано невиходом в телеэфір передач вітань на замовлення, яка приносила 60% доходу від власних надходжень, у Філії «Вінницька РД» – 54%.

По-третє, несистемний підхід з розміщення реклами (спонсорство, телепродаж тощо) на телерадіоканалах ПАТ «НСТУ» свідчать про істотні прорахунки як на стадії планування комерційної діяльності, так і при її впровадженні.

Відомостей щодо статистичних даних стосовно попиту на послуги ПАТ «НСТУ» до аудиторського дослідження не надано.

Поряд з цим, ПАТ «НСТУ» протягом періоду аудиту надав послуг з розміщення реклами в ефірі телеканалів «UA: Перший» та «UA: Культура» і радіоканалів «Українське радіо – 1» на загальну суму 172153,7 тис. грн, в тому числі (рис. 16):

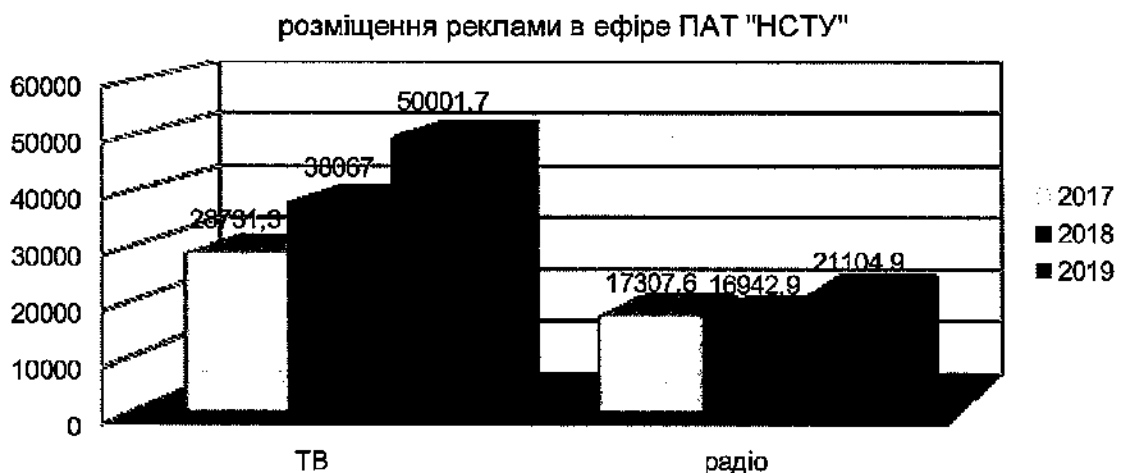

Рис.16. Дані щодо розміщення реклами в ефірі ПАТ «НСТУ»

Слу

Тобто, обсяги розміщення реклами (спонсорство, телепродаж тощо) на телерадіоканалах ПАТ «НСТУ» упродовж 2017-2019 років збільшуються.

Так, наприклад, в травні місяці 2017 року на телеканалі з логотипом «UA: Перший» ефірний час для реклами був заповнений на 30,26% від обсягу доведених згідно із законодавством часу реклами (квота)¹², у травні 2018 року – на 42,23 %, у травні 2019 року – на 75,22%.

Проте, привертає увагу факт не використання в повному обсязі квот на розміщення реклами (спонсорство, телепродаж тощо). Так, середнє значення заповнення ефірної сітки на центральних теле-радіоканалах (використання квоти) ПАТ «НСТУ» у 2017 році становило 37,4%, у 2018 році — 17,8%, у 2019 році — 26,0%.

При цьому стратегія планування на наступний рік не зважає на досягнуті фактичні результати. Так, на 2018 рік планові квоти на розміщення реклами на центральних радіоканалах необґрунтовано розраховані удвічі більше ніж квоти на розміщення реклами на центральних телеканалах в інтервалі 06:00-24:00 (18 годин на добу) та встановлені на рівні максимально можливих відповідно до вимог частини 2 статті 13 Закону України «Про рекламу»^[80]. Проте, фактичне заповнення ефірної сітки на радіоканалах (УР1, УР2, УР3) становило від 1,1% до 18,8%.

На 2019 рік планові квоти на розміщення реклами в інтервалі 06:00-24:00 (18 годин на добу) на центральних радіоканалах було ще збільшено, а у червні, вересні та листопаді 2019 року, вони доведені з розрахунку розміщення реклами 24 години на добу. Проте, фактичне заповнення ефірної сітки на радіоканалах (УР1, УР2, УР3) становило від 20,3% до 16,3%.

Фактичне заповнення ефірної сітки на телеканалах («UA: Перший», Культура) у 2018 році становило 52,2% та 3% відповідно, у 2019 році — 77,3% та 94,1% відповідно.

По-четверте, відсутність єдиного алгоритму застосування критеріїв для розрахунку надання знижок/надбавок замовникам послуг з розміщення реклами, що мають однакові чинники та впливають на формування ціни.

За інформацією Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, що наведена в мережі Інтернет (https://issuu.com/svetlanastepanenko4/docs/reityngitk_3kvart2018), телеканал під логотипом «UA: Перший» відноситься до розважально-інформаційного телеканалу, основними конкурентами якого є телеканали Україна, 1+1, ICTV, Інтер, НТН.

За наданими до аудиту показниками рейтингів AVR% та shr% за період 2017 – 2019 роки, телеканал «UA: Перший» мав рейтинги протягом нижче, ніж канал 1+1 в 8 – 15 разів, ніж канал ICTV в 5 – 13 разів.

¹² Згідно з частиною четвертою статті 14 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5] протягом перших чотирьох років з моменту утворення НСТУ трансляція реклами, телепродажу, повідомлень про спонсорів на каналах мовлення НСТУ впродовж кожної астрономічної години та астрономічної доби фактичного мовлення не може перевищувати обсягів, встановлених чинним законодавством.

Відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про рекламу»^[80] на радіо час мовлення, відведений на рекламу, не може перевищувати 20 відсотків протягом кожної астрономічної години фактичного мовлення.

З урахуванням моніторингу враховуючи наведені прайсові розцінки та рейтинги телеканалів початкова прайсова ціна реклами протягом періоду з 01.01.2017 по 31.12.2019 на телеканалі UA:Перший могла коливатися від 3,5 тис. грн до 6,3 тис. грн за хвилину з урахуванням ПДВ (розрахунок проведений шляхом зменшення прайсових цін каналів 1+1 та ICTV на відповідний рейтинг).

Проте, упродовж 2017-2019 років послуги з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу в ефірі теле – радіо каналів ПАТ «НСТУ» надавалися за розцінками, які затверджувалися наказами та протоколами правління Телерадіокомпанії у значно нижчих розмірах за прайсові.

Зокрема, мінімальні розцінки на надання послуг з розміщення реклами в ефірі телеканалів ПАТ «НСТУ» коливалися від 628,91 грн до 96,56 грн (табл. 3).

Таблиця 3

Мінімальні розцінки на надання послуг з розміщення реклами в ефірі телеканалів ПАТ «НСТУ» затверджені відповідними наказами

Накази	Канал	Мін. розцінки 1 хв., грн. з ПДВ
Наказ НТКУ від 01.04.2016 № 129	UA: ПЕРШИЙ (ефірне аналогове та супутникове мовлення,)	510,00
	UA: ПЕРШИЙ DIGITAL багатоканальне мовлення)	160,00
	UA: ПЕРШИЙ UKRAINE	100,00
Наказ ПАТ НСТУ від 21.02.2017 № 105	UA: ПЕРШИЙ (ефірне аналогове та супутникове мовлення,)	628,91
	UA: ПЕРШИЙ DIGITAL багатоканальне мовлення) UA: Крим	96,56
Наказ ПАТ НСТУ від 17.03.2017 № 161	UA: ПЕРШИЙ (ефірне аналогове та супутникове мовлення,)	519,48
	UA: ПЕРШИЙ (ефірне аналогове та супутникове мовлення,) та UA: ПЕРШИЙ DIGITAL (багатоканальне мовлення)	628,91
	UA: Крим	96,56

Розцінки на надання послуг з розміщення реклами в ефірі теле-радіо каналів ПАТ «НСТУ» для національного виробника затверджені протоколом засідання правління ПАТ НСТУ від 29.08.2017 № 15 (табл. 4).

Таблиця 4

Розцінки на надання послуг з розміщення реклами в ефірі теле-радіо каналів ПАТ «НСТУ» для національного виробника

Канал	Акційні розцінки 1 хв., грн. з ПДВ
UA: ПЕРШИЙ (ефірне аналогове та супутникове мовлення, багатоканальне мовлення)	430,00
UA: КУЛЬТУРА (супутникове мовлення, багатоканальне мовлення)	125,00
УР-1	125,00

Згідно з протоколом засідання правління НСТУ від 18.09.2017 № 17 до 31.12.2017 затверджено ціни на надання послуг з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу, аудіовізуальних творів в ефірі телеканалу «UA:ПЕРШИЙ» та телеканалу «UA:ПЕРШИЙ DIGITAL» (табл. 5):

Таблиця 5

Ціни на надання послуг з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу, аудіовізуальних творів в ефірі телеканалу «UA:ПЕРШИЙ» та телеканалу «UA:ПЕРШИЙ DIGITAL»

Часові відрізки	Одиниця виміру	Розцінки 1 хв., грн з ПДВ
«UA:ПЕРШИЙ» (ефірне аналогове та супутникове мовлення)		
06:27-09:30	1 хвилина	400
09:31 – 18:00	1 хвилина	400
18:01 – 23:30	1 хвилина	630
23:31 – 24:00 та 00:01 – 01:09	1 хвилина	400
«UA:ПЕРШИЙ DIGITAL» (багатоканальне мовлення)		
09:30 – 18:00	1 хвилина	400
18:01 – 23:30	1 хвилина	630

Слід зазначити, що розрахунок собівартості видачі в ефір 1 хвилини реклами аналогового мовлення під логотипом «UA: Перший» та багатоканального мовлення під логотипом «UA: Перший Digital» наведений у таблиці 4 дорівнює 422,37 гривень.

З першого січня 2018 року на підставі протоколу засідання правління ПАТ «НСТУ» від 29.12.2017 № 33 було запроваджено нові розцінки, які для каналів «UA: Перший» та «UA: Перший Digital» не відрізнялися від попередньої редакції. Водночас були затверджені розцінки для радіо^[81] (табл. 6).

Таблиця 6

Розцінки на надання послуг з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу в ефірі загальнонаціональних телерадіоканалів ПАТ «НСТУ»

Часові відрізки	Розцінки 1 хв., грн з ПДВ, 2018 рік
UA: ПЕРШИЙ (ефірне аналогове та супутникове мовлення)	
UA: ПЕРШИЙ DIGITAL, (багатоканальне мовлення)	
06:31-09:30	400,00
09:31 – 18:00	400,00
18:01 – 23:30	630,00
23:31 – 06:30	400,00
UA: КУЛЬТУРА (супутникове та багатоканальне мовлення)	
00:00 – 24:00	70
«Українське радіо- Перший канал»	
00:00-24:00	150,00
«Українське радіо- Промінь»	
00:00-24:00	75,00
«Українське радіо- Культура»	
00:00-24:00	50
«Українське радіо- «Всесвітня служба «Радіомовлення України»	
00:00-24:00	25,00

Поряд з цим, у серпні 2018 року на засіданні Правління ПАТ «НСТУ» (протокол від 20.08.2018 № 70) розцінки для окремих каналів та регіонів переглянуто та затверджено у новій редакції^[81] (табл. 7).

Таблиця 7

Розцінки на надання послуг з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу в ефірі телеканалів ПАТ «НСТУ»

Телеканали ПАТ «НСТУ»	Ціна за 30 сек, грн з ПДВ
UA: ПЕРШИЙ	2400
UA: КУЛЬТУРА	360
Регіональні телеканали з територією розповсюдження на міста з населенням 1 млн та більше	360
Регіональні телеканали з територією розповсюдження на міста з населенням менше 1 млн	240

З огляду на наведене, аудитом доведено, що в ПАТ «НСТУ» була відсутня єдина стратегія та системність щодо формування ціни на послуги з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу в ефірі телеканалів ПАТ «НСТУ».

За наданими до аудиту поясненнями *«Ціни на надання послуг з розміщення програм телепродажу в ефірі регіональних телеканалів філій ПАТ «НСТУ», реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу, аудіовізуальних творів в ефірі телеканалів «ua: перший» та «ua: перший digital» (постанова правління від 18.09.2017 № 17) є вільними, відповідали запитам ринку телерадіо послуг та мали короткостроковий термін.*

Розрахунки розцінок на надання послуг з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу, аудіовізуальних творів в ефірі загальнонаціональних та регіональних телерадіоканалів (постанова правління від 29.12.2017 № 33) встановлювались на основі порівняльного методу з розцінками найближчих конкурентів.

Стосовно розцінок на надання послуг з розміщення реклами в ефірі телерадіоканалів ПАТ «НСТУ» для національного виробника (постанова правління від 26.08.2017 № 15), вони встановлювались з ідеї дозволити українським підприємцям на вигідних умовах скористатися послугами реклами на суспільному...

Стосовно розцінок на послуги з розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу в ефірі телеканалів ПАТ «НСТУ» (постанова правління від 20.08.2018 № 70), вони встановлювались на підставі даних моніторингової панелі ємності ринку та статистичних даних щодо попиту на послуги ПАТ «НСТУ» [81].

Крім того, протоколом ПАТ «НСТУ» від 20.08.2018 № 70_[81] затверджені знижки та надбавки, які поділяються на: агентські (- 25%), пакетні знижки (- 10%), сезонні знижки, об'ємні знижки на бюджет (19,0 тис. грн – (- 5%), 19 000,0 тис. грн – (- 37%), об'ємна додаткова знижка, граничний розмір якої становить до – 85% (конкретний розмір зазначеної знижки визначається директором департаменту з комерційної діяльності за погодженням з виконавчим директором ПАТ «НСТУ» та надається за умови укладення договорів з одним контрагентом на розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу на суму більшу ніж 1,5 млн грн з ПДВ протягом року).

Проте, аналізом розцінок на прикладі рекламодавців, чий надходження від рекламних послуг на телеканалах ПАТ «НСТУ» складають у 2017 році – 75,28 %, у 2018 році – 54 %, у 2019 році – 50%, встановлено що незважаючи на зростаючий попит, рекламні послуги надаються за мінімально затвердженими розцінками.

Наприклад, ТОВ «Глобал Медіа Груп» придбав протягом 2017 – 2018 років найбільше рекламного часу на суму 39946,5 тис. грн. Середня ціна придбаної

однієї хвилини реклами (з 9:30 до 23:30) у четвертому кварталі 2018 року (з урахуванням наданих знижок) становила 278,00 гривень.

ТОВ Медіанезалежність та ТОВ Студіо Модерна придбавали послуги з розміщення реклами та телепродажу протягом 2018 – 2019 років незалежно від об'ємів наданих рекламних послуг вартістю за хвилину відповідно 630,00 та 640,00 грн (з ПДВ) відповідно. Зазначені ціни не змінювались протягом двох років, незважаючи на постійне збільшення попиту у вказаний період на рекламні послуги на каналі мовлення «UA: Перший».

Приватне підприємство «ТЮСО» отримувало рекламні послуги протягом 2018 – 2019 років незалежно від їх об'ємів вартістю за хвилину від 100,00 до 150,00 грн (з ПДВ).

Водночас за умови застосування мінімальної розцінки на розміщення реклами, яка діяла у період надання послуг, наприклад лише для ТОВ «Глобал Медіа Груп», надала б можливість ПАТ «НСТУ» додатково отримати доходи на суму **17530,5 тис. гривень**.

Крім того, привертає увагу зростання дебіторської заборгованості за надані послуги з розміщення реклами, яка станом на 01.01.2018 становила 9481,2 тис. грн; станом на 01.01.2019 – 12 579,4 тис. грн; станом на 31.12.2019 — 15 580,0 тис. гривень.

Таким чином, здійснення комерційної діяльності ПАТ «НСТУ» не передбачає безпосереднього зв'язку між фактичним обсягом надходжень та досягненням максимального результату для досягнення економічних і соціальних результатів та виконання завдань, визначених цим Статутом.

Як наслідок, потужні резерви додаткових надходжень від комерційної діяльності залишаються поза увагою ПАТ «НСТУ».

Отже, запроваджена комерційна політика не забезпечує покращення фінансової стійкості ПАТ «НСТУ».

3.3. Не виважена політика щодо орендних відносин має наслідком неефективного використання наявних приміщень, як наслідок спричиняє упущені вигоди та понесення непродуктивних витрат.

У структурі чистого доходу від реалізації дохід від оренди приміщень та майна становив 41578,7 тис. грн, або 18,7% та має чітку тенденцію до зростання від 4850,6 тис. грн у 2017 році до 24 475,7 тис. грн у 2019 році.

Проте, незважаючи на позитивні тенденції цього доходу аудитом встановлено низку факторів, що негативно впливають на його розмір.

Зокрема, аудитом доведено, що через не здійснення належного контролю за виконанням договорів оренди майна не забезпечено покриття орендарями витрат ПАТ «НСТУ», що не сприяло ефективному використанню ним коштів.

Так, за умовами діючих договорів про відшкодування витрат на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг, укладених ПАТ «НСТУ» з орендарями, передбачено, що найменування послуг, щомісячна вартість витрат балансоутримувача, порядок і умови їх оплати, визначаються у додатку № 1 до цих Договорів, що є їх невід'ємною частиною. При цьому щомісячна вартість

(розмір) витрат балансоутримувача на утримання об'єкта оренди може бути змінена балансоутримувачем в односторонньому порядку у випадку зміни діючих тарифів на послуги, що надаються їх надавачами, *та/або зміни розміру та/чи складу витрат* балансоутримувача на утримання об'єкта оренди, шляхом направлення відповідного повідомлення орендарю^[67].

Відповідно до податкових декларацій з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, починаючи з жовтня 2018 року ПАТ «НСТУ» сплачує податок на нерухоме майно.

При цьому до рахунків-фактур, які виставлялися орендарям до оплати для відшкодування витрат по утриманню орендованого майна, *витрати* ПАТ «НСТУ» *по сплаті податку на нерухоме майно не включалися*, чим не дотримувалися вимоги Порядку передачі в оренду нерухомого майна ПАТ «НСТУ» (далі - Порядок), затвердженого Правлінням ПАТ «НСТУ» (протокол від 17.10.2017 № 21)^[82].

Як наслідок, витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті податку на нерухоме майно, передане згідно з 54 діючими договорами в оренду у будівлях, розташованих у м. Київ, які упродовж періоду з 01.10.2018 по 31.12.2019 становили **371,6 тис. грн**, не відшкодовані орендарями.

Для прикладу, витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті податку на майно за орендовані ТОВ «Київ Бізнес Девелопмент» приміщення площею 2042 м² склали 138,4 тис. грн, Держкомтелерадіо — 49,7 тис. грн, ТОВ «Ресторан 500» приміщень — 33,9 тис. грн, які до оплати орендарям не виставлялися та відповідно не відшкодовувалися.

Отже, не врахування в договорах оренди нерухомого майна та в договорах про відшкодування витрат на утримання орендованого нерухомого майна умов щодо відшкодування усіх фактичних витрат, пов'язаних з його утриманням, призвело до незабезпечення покриття витрати по сплаті податку на нерухоме майно на суму 371,6 тис. гривень.

Також аудит засвідчив, що не забезпечення ПАТ «НСТУ» реалізації своїх прав як власника майна призвело до недоотримання доходів від оренди.

Дослідженням умов договорів оренди та рахунків-фактур, виставлених ПАТ «НСТУ» до оплати орендарям, встановлено, що набувши з 17.01.2017 права власності на нерухоме майно ПАТ «НСТУ» не забезпечено своєчасне переукладання або внесення змін до 13 договорів оренди цього майна, які були укладені з орендарями Регіональним відділенням Фонду державного майна України по м. Києву (далі – РВ ФДМУ) як орендодавцем державного майна в 2004-2017 роках та передбачали сплату 50 або 70 відсотків орендної плати до державного бюджету.

Із 13 зазначених договорів до 7 договорів у листопаді-грудні 2017 року було внесено зміни в частині орендодавця - на ПАТ «НСТУ» та сплати орендної плати 100% на його рахунок, до 5 договорів – такі зміни не вносилися, РВ ФДМУ їх достроково припинено за взаємною згодою сторін з орендарями у періоді з березня 2017 року по березень 2018 року.

Довідково: Відповідно до частини 1 статті 761 Цивільного кодексу України ^[63] право передавання майна у найм має власник речі або особа, якій належать майнові права.

Згідно із статтею 15 Закону України «Про оренду державного та комунального майна»^[83] (в редакції, що діяла до 27.12.2019) у разі зміни власника майна, переданого в оренду, до нового власника переходять права і обов'язки за договором оренди.

За статтею 24 Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] Телерадіокомпанія має у власності майно, що внесене до її статутного капіталу, та/або інше майно, набуте нею на підставах, що не заборонені законодавством. За Телерадіокомпанією закріплено на праві господарського відання державне майно, що передане їй відповідно до законодавства. Телерадіокомпанія володіє, користується та розпоряджається майном відповідно до мети своєї діяльності з урахуванням обмежень, встановлених законодавством та цим Статутом.

Отже, відсутність Фонду державного майна України єдиної позиції щодо переукладення договорів оренди на майно, передане у відання ПАТ «НСТУ», та не забезпечення у повному обсязі дій щодо переукладення окремих договорів оренди, не надало можливості реалізувати Телерадіокомпанії своїх прав, як власника, та, відповідно, отримати упродовж періоду з 19.01.2017 по 31.03.2018 доходів від здачі в оренду майна на суму 737,9 тис. гривень».

Неузгодженість в документах, які регулюють внутрішні організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, не забезпечили відшкодування витрат ПАТ «НСТУ» зі сплати земельного податку.

Так, задля передачі вільних приміщень у строкову оренду в жовтні 2019 року правління ПАТ «НСТУ» затвердило Порядок, який регулює внутрішні організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває у власності ПАТ «НСТУ».

Довідково: Відповідно до п. 1.2 Порядку його дія поширюється на відносини, пов'язані з орендою нерухомого майна, яке увійшло до статутного фонду ПАТ «НСТУ» та належить товариству на праві власності.

Дія Порядку не поширюється на відносини: пов'язані з орендою майна, яке обліковується на балансі товариства, але не увійшло до його статутного фонду. Таке майно передається в оренду відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна»^[83] та постанови Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 1995 року № 786 «Про Методику розрахунку і порядок використання плати за оренду державного майна»; оренди іншого майна (крім нерухомого)^[84]; в яких ПАТ «НСТУ» виступає як орендар (п. 1.3 Порядку).

Згідно із п. 1.4 Порядку координація робіт, розробка, супровід, зберігання, облік та контроль за виконанням договорів оренди майна покладаються на департамент управління активами центральної дирекції ПАТ «НСТУ», а у філіях – на керівників філій.

Відповідно до Порядку питання передачі в оренду майна НСТУ самостійно вирішує та здійснює за результатами електронних торгів в електронній торговій системі «Prozorro» (далі - Prozorro) (пункти 2.2, 4.1 Порядку).

Довідково: Рішення щодо початкового розміру орендної плати та умов для розміщення оголошення на Prozorro приймає правління ПАТ «НСТУ» за поданням виконавчого директора на підставі пропозицій департаменту управління активами центральної дирекції ПАТ «НСТУ» (п. 4.6 Порядку).
Остаточний розмір орендної плати визначається за результатами торгів в Prozorro та підлягає щорічній індексації (п. 5.4, 5.5 Порядку).

Згідно із Порядком договори оренди та договори про відшкодування витрат орендодавця на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг орендарю укладаються за встановленими примірними формами, що є додатками 1 та 2 до цього Порядку (пункти 4.4, 5.7 Порядку).

Дослідженням умов примірних форм договорів (додатки 1 та 2 до Порядку) встановлено наявність у них суперечностей в частині сплати податку на землю, а саме: згідно з додатком 1 до Порядку плати за землю включається до складу орендної плати, а додаток 2 до Порядку передбачає відшкодування орендарем податку за землю в складі всіх витрат балансоутримувача, пов'язаних з орендованим майном.

Довідково: Згідно із п. 4.5 договору оренди нерухомого майна (примірна форма), що є додатком 1 до Порядку, орендна плата не включає вартість комунальних послуг (послуг електропостачання, теплопостачання, газопостачання, водопостачання та водовідведення), експлуатаційних та інших витрат, що безпосередньо пов'язані із орендованим майном.
Разом з цим у п. 4.8 цього договору вказано, що до складу орендної плати входить плата за користування частиною земельної ділянки, разом із прибудинковою територією, на якій знаходиться будівля, розмір якої пропорційний розміру орендованого майна у будівлі.
Пунктом 2.1 договору про відшкодування витрат на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг (примірна форма), що є додатком 2 до Порядку, визначено, що найменування послуг, щомісячна вартість витрат балансоутримувача, порядок і умови їх оплати, визначаються у додатку № 1 до цього договору, що є його невід'ємною частиною. Додаток № 1, зокрема, передбачає відшкодування орендарем витрат балансоутримувача зі сплати податку на землю.
Відповідно до п. 2.2 договору про відшкодування витрат на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг (примірна форма), що є додатком 2 до Порядку, оплата вартості витрат балансоутримувача на утримання об'єкта оренди (у т.ч. включаючи, але не обмежуючись, відшкодування податку на землю з урахуванням площі об'єкта оренди) та комунальних послуг, що надаються орендарю, здійснюється орендарем щомісячно шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок балансоутримувача на підставі рахунків балансоутримувача.

Як наслідок, у пропозиціях про початковий розмір орендної плати, що визначався шляхом порівняльного аналізу із об'єктами-аналогами за середньо ринковою ціною, та умови проведення аукціону в системі Prozorro, який відповідно до Порядку надавав департамент управління активами центральної дирекції ПАТ «НСТУ», зазначалося про сплату орендарем лише комунальних та експлуатаційних платежів **та в жодному випадку не обумовлено** про оплату інших витрат орендодавця, як це визначено типовим договором оренди. Лише в одному випадку (подання від 27.08.2019 № 141 для розміщення оголошення щодо користування приміщеннями №№ 44, 49-55 четвертого поверху будинку, розташованого за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 26, площею 125,4 м²) передбачено як додатково відшкодування орендарем земельного податку.

В подальшому ці пропозиції розглядалися та затверджувалися на правлінні ПАТ «НСТУ», і за результатами аукціонів укладалися договори з орендарями, що відповідали типовим формам 1 та 2, затверджених Порядком.

При цьому стаття 797 Цивільного кодексу України^[63] передбачає, що плата, яка справляється з наймача будівлі або іншої капітальної споруди (їх окремої частини), складається з плати за користування нею і плати за користування земельною ділянкою.

Як наслідок, до рахунків-фактур, які виставлялися орендарям до оплати для відшкодування витрат по утриманню орендованого майна, витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті земельного податку не включені та відповідно не відшкодовані орендарями.

При цьому витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті земельного податку в частині приміщень, переданих згідно 49 діючих договорів в оренду (у будівлях, розташованих у м. Київ), упродовж 2018-2019 років склали **274,7 тис. гривень**.

Як приклад, за орендовані ТОВ «Ресторан 500» приміщення ПАТ «НСТУ» сплатило земельний податок на суму 74,4 тис. грн, ТОВ «Київ Бізнес Девелопмент» — 92,2 тис. грн, які до оплати орендарям не виставлялися та відповідно не відшкодовувалися.

Також має місце факт передачі ПАТ «НСТУ» в оренду приміщення площею 20,9 м² за 1,0 грн (без ПДВ) з урахуванням плати за користування частиною земельної ділянки, разом із прибудинковою територією. Тоді як розмір земельного податку за 1 м² площі будівлі в місяць становить 3,03 грн (за даними податкової декларації за 2019 рік). За місяць витрати ПАТ «НСТУ» зі сплати земельного податку за це приміщення склали 63,33 грн, а за період з 01.07.2019 по 31.12.2019 - 316,65 грн, які також не виставлялися до відшкодування та не оплачені орендарем (договір оренди від 01.07.2019 № 340-7/4 з Благодійним фондом підтримки створення та розвитку суспільного телебачення і радіомовлення України).

При проведенні комісійного обстеження станом на 29.01.2020 орендованих ТОВ «Ресторан 500» нежитлових приміщень в будівлі по вул. Б. Грінченка, 9, м. Київ встановлено, що фактично орендар використовує площу, яка за даними Технічного паспорту, складає 522,2 м², що на 51,2 м² більше площі, яка була передана йому ПАТ «НСТУ» по договору оренди нерухомого майна.

Довідково: Згідно з договором оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 ПАТ «НСТУ» як орендодавцем, в особі виконавчого директора Лєва О.С., було передано орендарю - ТОВ «Ресторан 500», в особі директора Шадчнєвої А.В., у строкове платне користування нерухоме майно згідно з Технічним паспортом площею 471,0 м² на 1 поверсі будівлі по вул. Б. Грінченка, 9, м. Київ, з усіма внутрішніми системами та комунікаціями, що існували на час укладання договору, за його цільовим призначенням: культурно-просвітницький простір з об'єктом громадського харчування та строком по 31.01.2021.

Досліджено, що площа приміщень орендаря збільшилася внаслідок реконструкції частини нежитлових приміщень 1-го поверху будівлі, яка була завершена ще в січні 2019 року.

Довідково: Згідно з даними реєстру на офіційному сайті Державної архітектурно-будівельної інспекції декларація про готовність об'єкта до експлуатації за № КВ 141190301569 зареєстровано в січні 2019 року. Замовником реконструкції частини нежитлових приміщень 1-го поверху по вул. Б. Грінченка, 9 під заклад громадського харчування є ТОВ «Ресторан 500».

Проте ПАТ «НСТУ» не забезпечено внесення до договору оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 відповідних змін в частині зобов'язання орендаря сплатити орендну плату за використання збільшеної внаслідок реконструкції площі нежитлових приміщень, починаючи з дати готовності об'єкта до експлуатації, та сплати орендної плати. Як наслідок, ПАТ «НСТУ» упродовж періоду з 01.02.2019 по 31.01.2020 втратив можливість отримати дохід від орендної плати на суму **251,6 тис. грн**, у т.ч. за період з 01.02.2019 по 31.12.2019 – на суму **230,5 тис. гривень**.

Під час аудиту на розгляд правління направлено подання від 30.01.2020 № 170/6-3 щодо затвердження необхідних змін до договору оренди.

Подібні факти з використанням майна установлено у філіях ПАТ «НСТУ».

Зокрема, через не надання в строкове платне користування вільних приміщень філій ПАТ «НСТУ» упродовж 2017–2019 років втрачена можливість додатково отримати доходів від передачі приміщень в оренду.

Як приклад, у періоді із січня по грудень 2019 року на підставі 8 договорів оренди, укладених між орендарями та ПАТ «НСТУ», останнім надано в оренду нежитлові приміщення, які обліковувалися на балансі **Філії ПАТ «НСТУ» «Дніпровська регіональна дирекція»^[41]**, площею 1329,1 м² для розміщення офісів, станції технічного обслуговування, виробничих приміщень, що становило лише 12,6% від корисних площ 7-ми будівель (10551,7 м²). При цьому, приміщення площею **2052,8 м²** (19,2% корисної площі) як потенційні об'єкти оренди були вільні та не використовувалися.

З урахуванням середньої вартості 1 м² нежитлової площі, визначеної на підставі експертної оцінки аналогічних приміщень, які фактично передані в оренду, через не надання в строкове платне користування вільних приміщень за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 ПАТ «НСТУ» втратило можливість додатково отримати доходи від передачі приміщень в оренду (упущені вигоди) на загальну суму **2200,9 тис. грн** (у 2017 році – 853,3 тис. грн; 2018 році – 936,6 тис. грн, 2019 році – 411,0 тис. грн).

Крім того, за умови організації передачі в оренду ПАТ «НСТУ» незадіяних у виробничому процесі приміщень, філія могла б отримати додатковий дохід від орендарів як компенсацію своїх витрат на суму **536,5 тис. грн** (367,2 тис. грн - відшкодування орендарями витрат по теплопостачанню, 169,3 тис. грн - експлуатаційні витрати (охорона приміщень)).

Також під час проведення обстеження приміщень, що обліковуються на балансі **Філії «Тернопільська РД»^[54]**, встановлено, що в адміністративному будинку знаходяться вільні приміщення загальною площею 688 м², які можливо було б здавати в оренду фізичним та юридичним особам. Як наслідок, за період

з 01.01.2019 по 30.10.2019 ПАТ «НСТУ» втрачено можливість отримати доходи в сумі **786,4 тис. грн** (враховуючи середню вартість 1 м² оренди приміщень за умовами чинних в 2019 році договорів оренди становить 127,0 грн).

При цьому, у разі визначення орендної плати за середньоринковими цінами за передані по 16 договорах в оренду 1619,05 м² приміщень, що обліковуються на балансі Філії «Одеська РД», за період 2017-2019 роки ПАТ «НСТУ» могло би додатково отримати коштів від надання приміщень в оренду на загальну суму **3083,4 тис. гривень**.

Також у Філії «Одеська РД»^[50] проведеним обстеженням приміщень, що здаються в оренду, встановлено факт використання орендарем - ТОВ Фірма «Добробуд-93» під розміщення кав'ярні більшої площі, ніж передано йому по договору оренди на 17,49 м² (площа нерухомого майна, яке фактично використовується орендарем 22,49 м², тоді як по договору оренди - 5,0 м²). Як наслідок, ПАТ «НСТУ» недоотримано **41,9 тис. грн** орендної плати.

При здачі в оренду упродовж досліджуваного періоду наявних вільних приміщень Філії «Львівська РД» загальною площею 798,5 м² із застосуванням середньомісячної орендної плати (110,28 грн за 1 м²) ПАТ «НСТУ» розрахунково могло б отримати доходів в загалом на суму **3134,4 тис. гривень**.

Отже, не виважена політика щодо орендних відносин має наслідком неефективного використання наявних приміщень, як наслідок спричиняє упущені вигоди та понесення непродуктивних витрат загалом на суму 11419,3 тис. гривень.

3.4 Неефективні управлінські рішення щодо кадрової політики ПАТ «НСТУ» мали негативний вплив на результат фінансово-господарської діяльності Телекомпанії та її філій.

Забезпечення життєдіяльності будь-якого підприємства, перш за все залежить від правильно побудованої організаційної структури.

Відповідно до підпункту 15 пункту 66 Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] до виключної компетенції Правління належить затвердження структури та штатного розпису Телерадіокомпанії, прийняття рішення про утворення та ліквідацію відокремлених структурних підрозділів.

Так, у 2017 році кадрова політика ПАТ «НСТУ» була націлена на оптимізацію штатної структури шляхом ліквідації непотрібних штатних одиниць, переведення вагової частини програмного продукту (за винятком інформаційного та суспільно – політичного мовлення) та допоміжних служб на аутсорсинг на конкурсних засадах. Як наслідок, у 2017 році було скорочено 1632 особи.

Задля проведення «м'якого» звільнення за результатами спільного рішення представницького органу сторони профспілок та представників колективів філій ПАТ «НСТУ» і адміністрації ПАТ «НСТУ» внесли зміни до положення про преміювання та умов Колективних договорів, де передбачили заохочувальні виплати для працівників, що забажають припинити трудові відносини, а саме:

з 20.02.2017 по 20.08.2017 – у розмірі трьох посадових окладів;

з 21.08.2017 по 20.09.2017 – у розмірі одного посадового окладу.

Разом з тим, такі заохочення тривали і у 2018 році.

Загалом на такі виплати ПАТ «НСТУ» спрямувало кошти фінансової підтримки загалом на суму **2676,98 тис. гривень**.

ЦА: ФОБЛАНК
Довідково: відповідно до статті 97 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП)^[83] форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, ставки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами, установами, організаціями самостійно у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами.

Підпунктом 2.3.2 пункту 2.3 Інструкції зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 № 5^[86] визначено що до заохочувальних виплат відносяться: винагороди за підсумками роботи за рік, щорічні винагороди за виступу років (стаж роботи); премії, що виплачуються у встановленому порядку за спеціальними системами преміювання, виплачені відповідно до рішень уряду; премії за сприяння винахідництву та раціоналізації, створення, освоєння та впровадження нової техніки і технології, введення в дію в строк і достроково виробничих потужностей й об'єктів будівництва, своєчасну поставку продукції на експорт та інші; премії за виконання важливих та особливо важливих завдань; одноразові заохочення, не пов'язані з конкретними результатами праці (наприклад, до ювілейних та пам'ятних дат, як у грошовій, так і натуральній формі); грошова винагорода державним службовцям за сумлінну безперервну працю в органах державної влади, зразкове виконання трудових обов'язків.

Слід зазначити, що суттєвого скорочення чисельності (50 %) зазнали філії ПАТ «НСТУ» – із 4308 од. (станом на 01.01.2017) чисельність працівників скоротили до 2152 од. (станом на 01.09.2019). Проте чисельність Центральної дирекції було збільшено на 32% – із 1227 од. (станом на 01.01.2017) до 1624 од. (станом на 01.09.2019). При цьому у 2018 році чисельність центральної дирекції збільшено на 13 % (від 1615 од. до 1828 од.), а у 2019 році зменшено чисельність на 11 % (з 1828 од. до 1624 од.)¹³.

Крім того, слід вказати, що у цей період до структури та штатного розпису Правління постійно вносило зміни, які стосувалися як введення додаткових посад, так і їх виведення – у 2017 році такі зміни Правління зробило 29 разів, у 2018 році – 5 разів; у 2019 році – 24 рази.

Зокрема, утримання корпункту м. Кривий Ріг з чисельністю 15 осіб наразі не забезпечує ефективну діяльність Філії ПАТ «НСТУ» «Дніпровська регіональна дирекція»^[41], як наслідок не виконуються планові показники з теле та радіовиробництва. Скорочення працівників цього пункту з 15 до 9 осіб задля ефективної його діяльності надало б змогу заощадити 3889,9 тис. гривень.

Отже, упродовж трьох років Правління НСТУ так і не змогло остаточно визначитися, яка структура потрібна Телерадіокомпанії.

На підтвердження того, що структура Телерадіокомпанії в цілому не забезпечує всіх процесів в діяльності НСТУ є й те, що НСТУ постійно залучає фахівців (у тому числі таких, які передбачає діючий штатний розпис) на

¹³ Зазначена інформація наведена без урахування процесів реорганізацію дирекцій «Українське радіо», «Культура» та Київської регіональної дирекції, які були приєднані до Центральної дирекції з одночасним скороченням чисельності від 1517 од. до 724 од., при цьому у 2019 року їх чисельність збільшили від 511 до 724 одиниці.

умовах укладання з ними договорів цивільно-правового характеру. При цьому винагорода за цими договорами значно перевищує оплату праці згідно із штатним розписом за аналогічними посадами, про що зазначено далі по тексту.

Загалом у 2017-2018 роках НСТУ скоротило, а також звільнило за угодою сторін працівників центральної дирекції, у тому числі тих, які безпосередньо брали участь у створенні ефірного продукту, з виплатою вихідної допомоги та заохочувальних виплат у розмірі від одного до трьох посадових окладів загалом на суму 813,7 тис. гривень.

В той же час, упродовж 2018-2019 років залучило на умовах ЦПХ редакторів, журналістів, звукооператорів, операторів, режисерів, звукорежисерів та інших фахівців, на оплату праці яких витратило 22814,5 тис. гривень.

Поряд з цим, впровадження аутсорсингу також не завжди свідчить про ефективність витрачання коштів.

Зокрема, через скорочення у штаті центральної дирекції прибиральниць у січні 2019 року ПАТ «НСТУ» уклало договір з ТОВ «Сервіс менеджмент інтренешнл» на комплексні послуги з прибирання будівель, споруд і прибудинкової території ПАТ «НСТУ» по вул. Мельникова, 42 загальною площею 55900 м² прибудинкової території та щоденного прибирання приміщень площею 44800 м². Вартість послуг Телерадіокомпанії коштувала 3553,9 тис. гривень.

Поряд з цим, як засвідчила документація, надана цим товариством для участі у відкритих торгах, кількість прибиральників, які будуть здійснювати такі послуги налічує 6 працівників. Не змогло товариство підтвердити наявність відповідної кількості працівників і під час зустрічної звірки^[87], що здійснювалася у неї. За калькуляцією послуг заробітна плата становить 2598,0 тис. гривень.

Слід зазначити, що згідно із встановленими законодавчими нормами площу, заявлену до щоденного прибирання, повинні забезпечувати понад 100 прибиральників.

Отже, ставиться під сумнів можливість фактичного виконання оплачених ПАТ «НСТУ» послуг з прибирання.

Загалом, упродовж 2017-2019 років Правління НСТУ скоротило чисельність Телерадіокомпанії на 36%, при цьому витрати на оплату праці збільшилися більше ніж удвічі – у 2017 році сума цих витрат становила 158,51 млн грн (при середньомісячній заробітній платі 8066,8 грн), а вже у 2019 році – сягнули 321,12 млн грн (при середньомісячній заробітній платі 13420,20 гривень).

Проте це не означало, що бажані підвищення оплати праці торкнулися всіх категорій працівників НСТУ, а постійні коливання та зміни в структурі забезпечили підвищення ефективності діяльності Телерадіокомпанії.

Також дослідження засвідчило, що одним із повноважень Наглядової ради є встановлення умов та розмірів оплати праці працівників. Проте аналіз структури заробітної плати працівників НСТУ окремо по категоріям

засвідчив великий розрив, що негативно впливає на ефективність діяльності ПАТ «НСТУ».

Зокрема, Наглядова рада ПАТ «НСТУ» встановила посадовий оклад у лютому 2017 року Голові правління ПАТ «НСТУ» у розмірі 76,8 тис. грн, в травні 2017 року шести членам правління ПАТ «НСТУ» у розмірі 57,6 тис. грн кожному. В подальшому у серпні 2019 року їх посадові оклади було збільшено до розміру 118,0 тис. грн та 98,0 тис. грн відповідно.

З 15 червня 2017 року за погодженням із Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» до штатного розпису Телерадіокомпанії введено 18 посад працівників керівного складу та встановлено їм посадові оклади на рівні 43,2 тис. грн (або 75% від посадового окладу членів правління, 56% – від окладу Голови правління), а саме: виконавчому директору, технічному директору; директору з економіки, фінансовому директору, вісьмом генеральним продюсерам (за напрями та платформами), тощо.

Водночас умови та розмір оплати праці інших працівників ПАТ «НСТУ», зокрема журналістів, на засіданні 22.02.2017 Наглядова рада вирішила встановити на основі тарифних ставок (посадових окладів), що діяли в НТКУ станом на дату її припинення.

Так, станом на 15.06.2017 заробітна плата працівників виробничих підрозділів, які є головною ланкою у створенні продукту, забезпечують основну діяльність Телерадіокомпанії та яких необхідно в першу чергу заохочувати до вироблення якісного та конкурентоздатного продукту, у 11-30 разів менше від окладів працівників правління та працівників керівного складу.

Як приклад, посадовий оклад директора творчого об'єднання, директора програм становив 7,4 тис. грн, або 9,5% від окладу Голови правління та 13% – члена правління; телеоператора та режисера телебачення 1 категорії – 4,8 тис. грн, або 6,1% від окладу Голови правління та 8,3% – члена правління; кореспондента спеціального, ведучого програми, редактора літературного – 4,6 тис. грн або 5,9% від окладу Голови правління та 8% – члена правління.

Окремо слід зазначити, що аудит засвідчив випадки встановлення посадових окладів окремим категоріям працівників на рівні меншому від мінімальної заробітної плати, визначеного законодавством. Наприклад, упродовж 2017 року посадовий оклад слюсаря-ремонтника та токаря встановлено на рівні 2,6 тис. грн, що менше мінімальної заробітної плати на 576,0 грн (станом на 01.01.2017 – мінімальну заробітну плату визначено на суму 3,2 тис. грн).

Наступний перегляд розмірів заробітної плати працівників Телерадіокомпанії відбувся у жовтні 2017 року, які були введені в дію з 23.04.2018, та вересні 2018 року (підвищено посадові оклади керівному складу, інших працівників залишено на рівні окладів, визначених у квітні 2017 року).

Зокрема, посадовий оклад (мінімальний/максимальний) телеоператора у жовтні 2017 року було збільшено спочатку до 7,8/15,6 тис. грн та у вересні не переглядався, а максимальний посадовий оклад генерального продюсера з 43,2 тис. грн підвищено до 56,2 тис. гривень.

Таким чином, підвищення окладів працівникам, яких не віднесено до керівного складу, відбулося майже через рік після збільшення окладів Голові правління, членам правління та іншим працівникам керівного складу ПАТ «НСТУ». При цьому фактично заробітна плата залишилася на попередньому рівні, так як Колективний договір на 2018 – 2023 роки не передбачає доплати та надбавки до заробітної плати, а новий посадовий оклад фактично дорівнює сумі попереднього окладу з урахуванням доплат та надбавок.

Також, не дивлячись на те, що на своїх засіданнях Наглядова рада та Правління ПАТ «НСТУ» постійно розглядають питання щодо підвищення заробітної плати працівникам не керівного складу, цих заходів виявилось не достатньо та донині збережено значний розрив в оплаті праці між керівним та не керівним складом працівників: у 2017 році (квітень – червень) в 3 – 7 разів; у 2018 році (травень – липень) у 4,2 – 8,1 разів; у 2019 році (жовтень, листопад) в 2,5 – 10 разів.

Під час аудиту проведений аналіз отримання в середньому заробітної плати працівниками правління ПАТ «НСТУ», категорії «Керівництво», департаменту фінансів (управління бухгалтерського обліку та звітності), департаменту організаційної роботи, департаменту програм (дирекція програм), творчого об'єднання спортивних програм та творчого об'єднання «КРИМ», а саме.

У період квітень-червень 2017 року в середньому заробітна плата Голови, членів правління ПАТ «НСТУ» та керівництва становила від 59,25 тис. грн до 71,92 тис. грн, що відповідно дорівнюється 804,97% – 1034,25% середньої заробітної плати по Україні.

Заробітна плата працівників департаменту організаційної роботи та управління бухгалтерського обліку та звітності в середньому становила від 12,95 тис. грн до 21,65 тис. грн, що відповідно дорівнюється 186,21% та 311,4% середньої заробітної плати по Україні та від 18% до 36,5% від заробітної плати керівних працівників ПАТ «НСТУ».

Крім того заробітна плата працівників ПАТ «НСТУ» діяльність яких безпосередньо пов'язана з виробництвом та випуском програм в середньому становила від 10,06 тис. грн до 13,05 тис. грн, що відповідно дорівнюється 144,65% та 187,06% середньої заробітної плати по Україні та від 13,9% до 22% заробітної плати керівних працівників ПАТ «НСТУ».

Крім того, враховуючи що оклади керівного складу ПАТ «НСТУ» значно вище ніж оклади працівників не керівного складу ПАТ «НСТУ» середній відсоток премії керівному складу також вище середнього відсотку премії працівникам не керівного складу.

Аудитом підтверджено неефективність застосованої системи преміювання.

Так, упродовж 2017 – 2019 років преміювання працівників ПАТ «НСТУ» здійснювалося відповідно до Положення про преміювання працівників НТКУ та Порядку преміювання працівників ПАТ «НСТУ», які є Додатком №1 до Колективного договору Національної телекомпанії України на 2012 – 2013 роки.

та Колективного договору публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України на 2018 – 2023 роки відповідно.

Упродовж дії Положення про преміювання працівників НТКУ призначення премії працівникам Телерадіокомпанії здійснювалося відповідно до розміру коефіцієнту трудової участі, а саме показників від 0,25 до 4,75 за якими встановлюється коефіцієнт трудової участі. Крім того, у Положенні визначений перелік виробничих упущень і порушень, за які встановлюється «0» коефіцієнт трудової участі.

Нарахування премії здійснювалося на підставі наданих розмірів коефіцієнтів трудової участі по кожному працівнику структурного підрозділу Телерадіокомпанії підписаних керівником структурного підрозділу та затверджених виконавчим директором.

Порядок преміювання працівників ПАТ «НСТУ» поширюється на всіх працівників, крім працівників керівного складу ПАТ «НСТУ» (перелік посад яких наведено у пункту 1 додатку 3 до протоколу № 22 засідання Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 26.07.2018), яким преміювання за результатами роботи за місяць встановлюється правлінням ПАТ «НСТУ» у розмірі що не перевищує одного місячного посадового окладу такого працівника та працівників департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ», яким порядок преміювання встановлюється рішенням правління ПАТ «НСТУ» за результатами виконання плану надходжень від комерційної діяльності зазначеного департаменту на відповідний рік, а також крім працівників, функціонально підпорядкованих Наглядовій раді ПАТ «НСТУ», порядок преміювання яких встановлюється окремим рішенням Наглядової ради.

Розміри преміювання керівного складу ПАТ «НСТУ» розглядаються на засіданні правління ПАТ «НСТУ» згідно з підставами для преміювання у відсотковому виразі, виходячи з посадових окладів, відповідно до відпрацьованого часу.

Пропозиції щодо встановлення відсотка преміювання працівників не керівного складу складаються та підписуються керівником структурного підрозділу та затверджуються Головою правління ПАТ «НСТУ».

Також на засіданні Наглядової ради 19 липня 2017 року під час встановлення премій Голові та членам правління ПАТ «НСТУ» за результатами роботи у II кварталі 2017 року членами Наглядової ради було прийнято, що всі подальші рішення щодо преміювання приймати на підставі досягнення показників ефективності (KPI) роботи Правління та наявної пояснювальної записки – звіту про виконану Правлінням роботу.

Крім того у жовтні 2017 року Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» було вирішено створити постійний комітет Наглядової ради ПАТ «НСТУ» з питань призначень і винагород посадових осіб.

Одним із питань, що підлягає підготовці та вивченню комітетом є розробка політики ПАТ «НСТУ» у сфері винагород, включаючи політику щодо преміювання за підсумками роботи голови та членів Правління (систему показників ефективності), встановлення системи заохочень для управлінського персоналу.

Проте Положення про комітет з питань призначень та винагород посадових осіб Наглядової ради Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» було затверджено на Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» лише у жовтні 2019 року.

У листопаді 2017 року (протокол № 16) Наглядова рада затвердила Положення про преміювання Голови та членів правління Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», яке встановлює розміри премій Голові та членам правління ПАТ «НСТУ», а також порядок підготовки та затвердження *Показників ефективності роботи правління ПАТ «НСТУ»*, які правління із залученням представників Комітету Наглядової ради з призначень і винагород посадових осіб щорічно розробляє, а Наглядова рада затверджує.

Водночас взаємозв'язок розміру преміювання із станом виконання цих показників згадане положення не містить.

Разом з тим, пунктом 1 перехідних положень Положення про преміювання № 1 визначено, що до затвердження *Показників ефективності роботи правління та членів правління ПАТ «НСТУ»* Наглядова рада приймає рішення про преміювання на підставі подання голови правління та звітів кожного із членів правління, у яких відображені фактично досягнуті показники в роботі.

Таким чином, через відсутність затверджених *Показників ефективності роботи правління ПАТ «НСТУ»*, призначення премії Голові та членам правління упродовж 2017-2019 років здійснювалося лише на підставі звітів про виконану роботу за квартал. До аудиту надані звіти членів правління тільки за четвертий квартал 2017 року, які оприлюднено на офіційному сайті ПАТ «НСТУ» <https://corp.suspilne.media/document/44>. Як приклад:

НА СЛУХАННІ Довідково: Протокол №17 засідання Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 26 грудня 2017 року:

3. Про встановлення премій Голові та членам правління ПАТ «НСТУ» за результатами роботи у IV кварталі 2017 року.

Тетяна Лебедева поінформувала, що надійшло подання від голови правління про встановлення премій членам правління за результатами роботи у четвертому кварталі 2017 р.

Вадим Міський запропонував встановити премію голові правління за результатами роботи у четвертому кварталі 2017 р. в розмірі 3-місячного посадового окладу - 230 400 грн.

Тетяна Лебедева повідомила, що голова правління презентував загальний звіт, а члени правління подали звіти за четвертий квартал кожен за своїм напрямом діяльності. Всі члени Наглядової ради мали змогу з ними ознайомитися.

Тетяна Лебедева зауважила, що робота проведена велика, але суспільному мовленню критично не вистачає належних public relations.

Тетяна Лебедева поцікавилася чи потребує обговорення встановлення премій голові та членам правління за результатами роботи у IV кварталі 2017 року.

Лаверентій Малазонія заявив, що такі великі премії для членів правління НСТУ є неприпустимими. Особливо у той час, коли належним чином не преміюються працівники НСТУ, роботою яких пишається правління НСТУ та які безпосередньо працюють над виробництвом нових телепроектів: журналісти, оператори, редактори та інші. За його інформацією вони отримують мізерні кошти. На думку Л.Малазонії, звіти членів правління на 90% складаються з переліку виконання їхніх посадових обов'язків, які вони мають виконувати за контрактом і за які вони отримують зарплатню. На його думку, це не коштує 172 тис 800 грн кожному. Він зауважив, що це неприпустимо хоча б тому, що НСТУ не отримала з бюджету величезних коштів і, до речі, не тисне на уряд з вимогою повністю дотримуватись закону про суспільне телебачення.

Володимир Яворівський зауважив, що у нього викликає дискомфорт велика розбіжність між зарплатами правління і рядових журналістів. До нього звернулися журналісти "Центрального каналу" повідомивши, що вони отримують 4,5 - 7 тисяч гривень на місяць. Володимир Яворівський звернувся до голови правління з

*пропозицією більше думати про працівників суспільного.
Олександр Павліченко підтримав зауваження про великий розрив між зарплатою керівництва і інших працівників. Він повідомив, що на деяких підприємствах діє коефіцієнт відмінності зарплати керівництва і працівників та поцікавився, чи існує такий коефіцієнт у ПАТ «НСТУ».*

Слід зазначити, що встановлена за результатами роботи у четвертому кварталі 2017 року премія (пункт 3 рішення Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 26.12.2017 року протокол № 17 та пункт 1 перехідних положень Положення про преміювання № 1) у розмірі 3-х місячного посадового окладу Голові правління Аласанії З. – 230400 грн та членам правління: Вінтоніву Р.І., Гребенюк І.І., Кольцовій О.А., Макарову Ю.В., Никоненку Р.Ю., Чернотицькому М.М. у сумі 172800 грн кожному було виплачено упродовж 2018 року, а саме у лютому, квітні, травні, грудні місяцях.

Поряд з цим, слід зазначити, що статтями 3, 42 Господарського кодексу України передбачено, що господарська діяльність здійснюється суб'єктами господарювання для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку.

ПАТ «НСТУ» за результатами 2017 року спрацювало із збитками на суму 742335,8 тис. гривень.

Крім того 24 вересня 2018 року на засіданні правління ПАТ «НСТУ» (протокол № 77) було розглянуте питання *систематичного недофінансування Телерадіокомпанії, а також той факт, що розмір фінансової підтримки ПАТ «НСТУ», який передбачено Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» становив лише 50% від суми передбаченої Законом України «Про суспільне телебачення і радіомовлення України».*

Внаслідок чого *«...через суттєве недофінансування ПАТ «НСТУ» з Державного бюджету України у поточному 2018 році, що загрожує, зокрема, неможливістю у наступні періоди виплачувати працівникам ПАТ «НСТУ» заробітну плату та здійснювати обов'язкові платежі зі сплати податків...»* Правлінням було розглянуто питання критичного фінансового стану ПАТ «НСТУ» та затверджено План антикризових заходів ПАТ «НСТУ».

Одним з пунктів плану було припинення виплати премій керівному складу ПАТ «НСТУ» з жовтня 2018 року та будь-яких видів матеріальної допомоги (до окремого рішення правління ПАТ «НСТУ»).

Таким чином упродовж жовтня – грудня 2018 року премії працівникам ПАТ «НСТУ» категорії «Керівництво» не виплачувалися. Проте загалом за 2018 рік було нараховано та виплачено премії за рахунок фінансової підтримки у загальній сумі – 1210,37 тис. гривень.

Також, як було зазначено вище премії Голові та членам правління за результати роботи у 2018 році не нараховувалися та не виплачувалися *окрім здійснення виплати премій, які були призначені у 2017 році за IV квартал.*

Загалом у 2018 році за рахунок фінансової підтримки працівникам центральної дирекції ПАТ «НСТУ» було нараховано та виплачено премії на загальну суму – 22904,36 тис. грн, крім того премії за IV квартал 2017 року Голові та членам правління у загальній сумі – 1094,4 тис. грн; премії до ювілею – 35,08 тис. грн. Також виплачено надбавки за високі досягнення –

2874,6 тис. грн, надбавки за інтенсивність праці, складність та напруженість – 6998,5 тис. гривень.

Відповідно до Додатку 1 Колективного договору на 2018 – 2023 роки рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 27.04.2018 № 53_[88] затверджений Тимчасовий порядок преміювання працівників департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ» та рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 5.11.2018 № 84 зі змінами Порядок преміювання працівників департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ»_[89].

Слід зазначити, що Департамент з комерційної діяльності (далі – Департамент) передбачений структурою ПАТ «НСТУ», відповідно до свого положення є самостійним структурним підрозділом центральної дирекції ПАТ «НСТУ» та підпорядковується виконавчому директору ПАТ «НСТУ».

До структури Департаменту входять: управління з продажу реклами на загальнонаціональних телерадіоканалах з продажу реклами на загальнонаціональних телерадіоканалах; управління з продажу реклами на регіональних телерадіоканалах.

Департамент організовує та забезпечує надання послуг з розміщення рекламних матеріалів; здійснює підготовку пропозицій та проектів договорів на надання послуг з розміщення рекламних, спонсорських матеріалів, надання платних послуг відповідно до вимог законодавства, тощо.

Утримання працівників Департаменту з комерційної діяльності здійснюється за рахунок господарської діяльності ПАТ «НСТУ».

Не зважаючи на те що відповідно до пункту 144 Статуту ПАТ «НСТУ»_[10] працівники Департаменту з комерційної діяльності також є частиною трудового колективу Телерадіокомпанії які беруть участь у її діяльності та діяльності її відокремлених структурних підрозділів премія працівникам Департаменту нараховується за умови виконання Департаментом плану грошових надходжень за відповідний місяць не менш як на 20% та може досягати суми значно вищої посадового окладу працівника Департаменту, в той час коли іншим працівникам ПАТ «НСТУ» сума премії згідно з Положенням про преміювання обмежена посадовим окладом.

Слід зазначити, що відповідно до статі 18 КЗпП положення колективного договору поширюються на всіх працівників підприємства, установи, організації незалежно від того, чи є вони членами професійної спілки, і є обов'язковими як для власника або уповноваженого ним органу, так і для працівників підприємства, установи, організації.

Як приклад, згідно з розрахунком преміювання працівників керівного складу Департаменту в лотому 2019 року за виконання плану грошових надходжень за січень 2019 року на 134,4% директору Департаменту з комерційної діяльності та заступникам директора було нараховано та виплачено премії на суму 126,6 тис. грн та по 88,6 тис. грн відповідно; в травні 2019 року, за виконання плану грошових надходжень за квітень 2019 року на 72,07 %, директору Департаменту з комерційної діяльності та заступникам директора Департаменту - 59,4 тис. грн та по 41,6 тис. грн відповідно.

Таким чином, директору Департаменту та його заступникам за виконання плану грошових надходжень у січні 2019 року на 134,37 % у лютому 2019 року нараховано та виплачено премії у розмірі 426,4 % та 317,1 % від посадового окладу відповідно; у квітні 2019 року на 72,07 % у травні 2019 року нараховано та виплачено премії у розмірі 199,9 % та 148,7 % від посадового окладу відповідно.

Також, виконання плану працівниками відділу продажу управління радіо Департаменту з комерційної діяльності (начальник управління, завідувач відділу, провідні експерти) у лютому 2019 року коливалося від 1,73% до 278,97% відповідно розрахункова сума премії становила від 0 грн до 63,6 тис. грн; у квітні 2019 року - від 4,2% до 190,0% відповідно розрахункова сума премії становила від 0 грн до 48,3 тис. гривень

Таким чином, наприклад у квітні 2019 року при виконанні плану надходжень від комерційної діяльності в середньому на 84,6% середня сума премії по відділу склала 22,5 тис. грн, що по відношенню із середнім окладом по відділу складає 192,4%.

Водночас премія за січень 2019 року заступникам виконавчого директора, генеральним продюсерам, директорам департаментів ПАТ «НСТУ» в своїй більшості була призначена у розмірі посадового окладу, який становив від 29,7 тис. грн до 43,2 тис. грн; за квітень 2019 року - в розмірі від 15% до 100% посадового окладу (в середньому 55%).

Крім того, середній розмір премії працівникам не керівного складу, а саме: ТВО суспільно-політичного мовлення (керівник групи, провідні ведучі програми, редактор, фахівець, продюсер) за січень 2019 року становив 46 % при середньому розмірі посадового окладу 8,4 тис. грн; Департаменту програм (режисер ефіру, випусковий ефіру, режисер, редактор, провідний фахівець) - 28 % при середньому розмірі посадового окладу 8,1 тис. гривень.

Подібна ситуація була з премією за квітень, а саме: із 22,5 осіб працівників не керівного складу ТВО суспільно-політичного мовлення (керівник групи, провідні ведучі програми, редактор, фахівець, продюсер) премія була призначена 11 особам в розмірі від 10% до 100% посадового окладу (в середньому 44,4%) при середньому розмірі посадового окладу 13,9 тис. грн; ТО «UA:Київ» (адміністратор, головний редактор, ведучий програми, кореспондент, асистент режисера) із 48 осіб премія була призначена 7 особам в розмірі від 10% до 20% (в середньому 16%) при середньому розмірі посадового окладу 9,2 тис. гривень.

Слід зазначити, всього факт грошових надходжень від комерційної діяльності Департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ» у 2018 році становив – 54382,6 тис. грн, що складає 51,0% плану грошових надходжень від комерційної діяльності Департаменту на 2018 рік. Розрахункова сума видатків на оплату праці працівникам Департаменту комерційної діяльності склала 4280,93 тис. грн, у тому числі мотиваційна виплата (премія) – 2251,9 тис. грн, що складає 5,41% від грошових надходжень.

Факт грошових надходжень від комерційної діяльності Департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ» у 2019 році становив 72324,6 тис. грн, що

складає 68,04% плану грошових надходжень від комерційної діяльності Департаменту на 2019 рік. Розрахункова сума видатків на оплату праці працівникам Департаменту комерційної діяльності становила 10607,7 тис.грн, у тому числі мотиваційна виплата (премія) – 2251,9 тис. грн, що складає 9% від грошових надходжень.

Слід зазначити, що середній розмір премії працівників Департаменту фінансів у жовтні – листопаді 2019 року становив 3,9 тис. гривень.

Також, упродовж 2017 року, січня – квітня 2018 року працівникам ПАТ «НСТУ», посади яких згідно з Переліком посад журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, які прирівнюються до посад керівних працівників, спеціалістів секретаріату (апарату) відповідного органу державної влади або органу місцевого самоврядування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1038 (Постанова № 1038)^[90] відносяться до посади «журналіст», нараховувалася та виплачувалася надбавка за інтенсивність праці, за високі творчі досягнення у розмірі до 50 відсотків посадового окладу з урахуванням надбавки за вислугу років.

Слід зазначити, що надбавка за інтенсивність праці, за високі творчі досягнення у розмірі до 50% нараховувалася з урахуванням надбавки за вислугу років відповідно до Порядку оплати праці журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.03.1999 № 377 (далі – Постанова № 377)^[91], розділу III Додатку 8 до Колективного договору за 2012 – 2013 роки.

У грудні 2016 року Постанова № 377 на підставі Постанови КМУ № 1038 втратила чинність, проте нарахування журналістам надбавки за інтенсивність праці проводилося з урахуванням надбавки за вислугу років.

Крім того, нормативними та законодавчими актами відповідно до яких Наглядною радою (протокол від 22.02.2017 № 6) вирішено встановити умови та розмір оплати праці працівників ПАТ «НСТУ» зокрема журналістів передбачено встановлення надбавки за інтенсивність праці у розмірі до 50 відсотків посадового окладу.

Водночас статтею 10 КЗпП та статтею 1 Закону України «Про колективні договори і угоди» від 01 липня 1993 року № 3356-ХІІ передбачено, що колективний договір укладається на основі чинного законодавства. Також, відповідно до статті 97 КЗпП форми і системи оплати праці, встановлюються у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами.

Довідково: Пункт 156 Статуту публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1039 «...форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються в колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (міжгалузевими) угодами».

Галузевою угодою між Державним комітетом телебачення і радіомовлення України та Профспілкою працівників культури України на 2017-2021 роки у сфері телебачення і радіомовлення передбачається виплата надбавок в розмірах, визначених нормативними актами Кабінету Міністрів України з питань оплати праці для бюджетних установ та організацій.

Також, підпунктом 2 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників, установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» від 30 серпня 2002 року № 1298 зазначено, що нарахування надбавок здійснюється у розмірі до 50 відсотків посадового окладу.

Таким чином, у зв'язку з тим що керівництвом ПАТ «НСТУ» не були внесені зміни у Додаток 8 до колективного договору на 2012-2013 роки внаслідок змін у законодавчих та нормативних актах стосовно нарахування надбавки за інтенсивність праці «журналістам», ПАТ «НСТУ» упродовж 2017 року, січня – травня 2018 року здійснювало нарахування журналістам дирекції ПАТ «НСТУ» надбавки за інтенсивність праці у розмірі до 50 відсотків посадового окладу з урахуванням надбавки за вислугу років.

Суцільним перерахунком нарахування надбавки за інтенсивність «журналістам» центральної дирекції ПАТ «НСТУ» за січень-травень 2017 року встановлено, що різниця між нарахованою надбавки «журналістам» у розмірі до 50 відсотків посадового окладу з урахуванням надбавки за вислугу років та надбавки у розмірі до 50 відсотків посадового окладу без урахування надбавки за вислугу років склала – 557,07 тис. грн, у тому числі нарахування єдиного соціального внеску на загальну суму 100,5 тис. гривень^[93].

Упродовж 2017 – 2019 років через прорахунки та порушення з боку роботодавця (ПАТ «НСТУ») процедури звільнення працівників, скорочення штатної чисельності Телерадіокомпанія несе додаткові витрати із відшкодуванням заробітної плати працівникам поновленим на роботі за час їх «вимушеного прогулу», штрафних санкцій за порушення трудового законодавства та судових витрат.

Внаслідок порушення законодавства під час вивільнення працівників ПАТ «НСТУ» та її філіями понесено додаткових витрат на загальну суму 1435,9 тис. грн, у тому числі видатки по заробітній платі 1348,9 тис. гривень.

Зазначене свідчить про неналежне дотримання норм чинного законодавства про працю, яке призвело до прийняття неефективних управлінських рішень, внаслідок яких в подальшому були додатково понесені витрати.

Дослідженням даних трудових книжок та документів, що зберігаються в особових справах працівників центральної дирекції ПАТ «НСТУ» та Філії ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Запорізька регіональна дирекція» та співставленням їх з кваліфікаційними вимогами, затвердженими у посадових інструкціях працівників, встановлені випадки утримання 10 працівників освіта яких не відповідає кваліфікаційним вимогам.

А саме, відповідно до наказу від 31.08.2017 № 770-к до центральної дирекції ПАТ «НСТУ» на посаду інженера II категорії комплексу сантехнічних систем, котельного обладнання, технологічного кондиціонування та вентиляційних систем управління з обслуговування і ремонту інженерного обладнання та мереж Департаменту господарського та інженерного забезпечення прийнято Величко О.І., яка у 2016 році закінчила Київський національний університет культури і мистецтв і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Туризмознавство» та здобула кваліфікацію – спеціаліст з туризмознавства.

Водночас, відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 1 Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України 29.12.2004 № 336 основними кваліфікаційними вимогами на посади провідного інженера, інженера I, інженера II категорії, інженера є наявність повної вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст) та стаж роботи.

Довідково: Провідний інженер: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера I категорії - не менше 2 років.
Інженер I категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст); для магістра - без вимог до стажу роботи, спеціаліста - стаж роботи за професією інженера II категорії - не менше 2 років.
Інженер II категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера - не менше 1 року.
Інженер: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст) без вимог до стажу роботи.

Крім того до Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Запорізька регіональна дирекція» прийняті 8 працівників: 2 провідних інженери (оператори ефіру), редактор, 3 телеоператори, керівник групи телеоператорів, провідний бухгалтер освіта яких не відповідає кваліфікаційним вимогам, які затверджені керівником Запорізької філії в посадових інструкціях робітників філії, а саме відсутність повної вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст).

При цьому, керівник групи телеоператорів, два телеоператори та провідний бухгалтер здобули лише повну загальну середню освіту.

Довідково: відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (Випуск 83 Діяльність у галузі радіомовлення та телебачення), затвердженого Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 19.11.2002, на всі професії професіоналів основною кваліфікаційною вимогою є наявність повної вищої освіти відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст).

Упродовж 2017 – 2019 років на оплату праці (з нарахуваннями) вказаних працівників використано коштів на суму **3198,23 тис. гривень**.

Крім того, аналізом використання коштів на оплату праці у 2018 році у Філії «Львівська РД» встановлено, утримання працівника на посаді завідувача відділу анонсування та художньо-постановочного оформлення програм при

відсутності цієї посади в штатному розписі філії «Львівська регіональна дирекція». Утримання понадштатної одиниці призвело до зайвого використання видатків по заробітній платі за рахунок фінансової підтримки з державного бюджету України на суму *128,9 тис. грн*, у т.ч. сума єдиного соціального внеску – 23,2 тис. гривень.

Вищезазначене свідчить про неналежне дотримання норм чинного законодавства про працю, яке призвело до прийняття неефективних управлінських рішень, внаслідок яких в подальшому були додатково понесені витрати.

Отже, неефективні управлінські рішення щодо кадрової політики ПАТ «НСТУ» призвели до додаткових витрат на суму 4798,85 тис. грн та мали негативний вплив на результат фінансово-господарської діяльності Телекомпанії та її філій.

3.5 Відсутність єдиної політики до виконання власного виробництва не сприяє отриманню додаткових доходів та призводить до неефективних витрат.

Згідно з пунктом 14 Статуту № 1039_[10] Предметом діяльності Телерадіокомпанії є: діяльність у сфері телевізійного мовлення; діяльність у сфері радіомовлення; виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм; розповсюдження кіно- та відеофільмів, телевізійних програм тощо.

Відповідно до частини другої статті 14 розділу III Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»_[5] одним із джерел фінансування НСТУ є продаж власної теле- і радіопродукції, плати за користування авторським і суміжними правами, та відповідно до підпункту 2 пункту 101 Статуту ПАТ «НСТУ» за рахунок доходів, отриманих у результаті провадження господарської діяльності, в тому числі від продажу власної теле- і радіопродукції, плати за користування авторськими та суміжними правами формується майно Телерадіокомпанії.

При цьому, пунктом 87 Статуту визначено, що Телерадіокомпанія не зобов'язана висвітлювати діяльність органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб.

 Довідково: статтею 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» [17] визначено, що власний продукт телерадіоорганізації — програми та передачі, їх частини, які повністю або частково створені та/чи профінансовані телерадіоорганізацією.

Загальний обсяг виробництва телерадіопрограм ПАТ «НСТУ», вироблених коштом фінансової підтримки, за 2017 рік становив 385684 годин, середня вартість виробництва однієї години телерадіопрограм становила 2090,5 тис. грн; за 2018 рік – 159747,5 годин та 4514,8 тис. грн та за 2019 рік – 331898,4 годин та 2 592,3 тис. грн відповідно.

Загальний обсяг виробництва телерадіопрограм ПАТ «НСТУ», вироблених коштом фінансової підтримки, за 2017 рік становив 385684 годин, середня вартість виробництва однієї години телерадіопрограм становила

2090,5 тис. грн; за 2018 рік – 159747,5 годин та 4514,8 тис. грн та за 2019 рік – 331898,4 годин та 2592,3 тис. грн відповідно.

При цьому, загальний обсяг виробництва телерадіопрограм ПАТ «НСТУ», вироблених коштом фінансової підтримки, у 2018 році виконано на 53% від запланованого, а у порівнянні з 2017 роком він зменшився у 2,4 рази. У 2019 році фактичний обсяг виробництва телерадіопрограм ПАТ «НСТУ» виконано на 108,9%.

Варто зазначити, що у загальному обсязі виробництва телерадіопрограм, виготовлених коштом фінансової підтримки, за 2017 рік частка власного виробництва становила 31%, у 2018 році – 47,8%, у 2019 році – 45,1%.

Дослідженням питання власного виробництва встановлено низку факторів, що негативно впливають на діяльність ПАТ «НСТУ».

По-перше, відсутність чіткого підходу до формування собівартості власної продукції свідчить про істотні прорахунки як на стадії планування видатків на її створення, так і при здійсненні виробничої діяльності.

ПАТ «НСТУ» з метою унормування загальних правил документування своєї управлінської діяльності розробило низку внутрішніх регламентів щодо порядку підготовки та виробництва творчих проєктів. Проте аудитом встановлено, що більшість з них, носять декларативний характер.

Так, з метою належного документального оформлення телерадіопередач власного виробництва, наказом від 24.05.2018¹⁴ № 228 затверджено «Порядок підготовки проєктів наказів ПАТ «НСТУ» про виробництво творчих проєктів», яким визначено вимоги щодо оформлення проєктів власного виробництва.

Крім того, відповідно до пунктів 3.6, 3.8 Положення про планово-економічний департамент - департамент повинен здійснювати розрахунок собівартості (кошторис) та складати звітні калькуляції собівартості готової продукції (виконуваних робіт і послуг); до пункту 3.4 Положення про департамент управління бюджетом - складати планові кошториси витрат на виробництво та виконання розрахунку собівартості виробництва чи надання послуг в рамках статутної діяльності ПАТ «НСТУ»

Фактично у 2018 році із 84 наданих до аудиту наказів на виробництво телевізійних передач та програм кошториси витрат додані лише до 22 наказів на виробництво проєктів, картками яких передбачено залучення сторонніх виконавців.

Дослідженням наказів за 2018 рік та карток на виробництво спеціального проєкту до Дня захисника України з робочою назвою «Трансляція концерту зразково-показового оркестру Збройних Сил України 14 жовтня 2018 року», спецпроєкту щодо висвітлення надання автокефалії Українській православної церкві, спецпроєкту до Дня захисника України, міжпрограмних роликів «Завдяки тобі» (флешмоб), спеціального проєкту до Дня пам'яті Батуринської трагедії, спецпроєкту до прем'єри спектаклю по п'єсі Олега Сенцова, проєкту «Скелетон. Етапи Кубка світу 2018-2019», проєкту «Шаровари-шоу»,

¹⁴ До затвердження даного Порядку діяв наказ ПАТ «НСТУ» від 06.02.2017 № 82, в частині діяльності та відповідальності директорів творчо-виробничих об'єднань ПАТ «НСТУ», директорів філій, щодо виробництва власних телерадіопередач.

встановлено, що кошториси витрат за цими проектами не склалися, до їх виконання залучення сторонніх виконавців не передбачалося, *тобто розрахунок планової/фактичної собівартості цих проектів не здійснювався.*

Натомість за картками проектів «Букоголіки», «Розсекречена історія», «Розсіяні» до виконання проектів передбачалося залучення сторонніх виконавців за договорами цивільно-правового характеру (ведучого, головного редактора та автора-ведучого відповідно), *проте в недотримання пунктів 4, 9 Порядку № 228, кошториси витрат за цими проектами не складено.*

За наданою до аудиту інформацією по центральній дирекції найбільшу частку у виробництві власних програм займають ранкові шоу (25%), новини (17%), ток-шоу (12%), спортивні міжнародні спецпроекти (10%).

Як встановлено аудитом виробництво продукції упродовж досліджуваного періоду здійснювалося як власними силами (штатними працівниками), так із залученням сторонніх осіб.

При цьому аудитом встановлено, що Телерадіокомпанія уклала договори цивільно-правового характеру з фізичними особами на виконання певних робіт при наявності відповідних штатних посад^[94].

Наприклад, відповідно до наказу ПАТ «НСТУ» від 06.03.2018 № 112 розпочато виробництво проекту «По обіді-шоу».

До складу творчої групи включено 14 штатних працівників ПАТ «НСТУ» (шеф-редактор, редактор, режисер в студії, режисер ПТС, 5 операторів, 2 звукорежисери, 2 режисери монтажу та адміністратор) та 4 особи за договорами ЦПХ (3 ведучих і оператор-постановник).

До наказу додано зведений кошторис витрат на послуги сторонніх виконавців (організацій, фізичних осіб), відповідно до якого загальна сума витрат на цикл програм становить 2190,6 тис. грн. На підтвердження фактично понесених ПАТ «НСТУ» витрат на виробництво цього проекту надано договір ЦПХ, укладений з фізичною особою, відповідно до якого надаються послуги операторської постановки програми «По обіді-шоу» (здійснює творчий виробничий процес підготовки і створення складних постановочних телевізійних програм, реалізуючи засобами операторського мистецтва втілення авторського і режисерського задумів, керує операторською групою, керувати установкою спеціального освітлення тощо).

Загальна вартість послуг за договором ЦПХ становила 74,5 тис. грн. Слід зазначити, що незважаючи на те, що штатним розписом творчого об'єднання суспільно-політичного мовлення на 2018 рік передбачена посада головного оператора із місячним фондом оплати праці 16,0 тис. грн, ПАТ «НСТУ» уклало договір ЦПХ на операторські послуги та їх оплатило на суму **51,9 тис. гривень.**

Крім того, ПАТ «НСТУ» укладений договір із ФОП про надання телевізійних послуг зі створення формату, концепції та координації виробництва програми «По обіді-шоу» вартістю **25 тис. грн.** Водночас, договір укладений за наявності у штаті ТО суспільно-політичного мовлення виробничої групи продюсера креативного з місячним фондом оплати праці 17,47 тис. гривень.

Також, на підтвердження понесених витрат надано договір, укладений ПАТ «НСТУ» із ТОВ «Театрон» на надання послуг зі створення готової

універсальної декорації для програм суспільно-політичного мовлення в павільйоні № 2, вартістю 1340,0 тис. гривень.

Розрахунок фактично понесених затрат на виробництво проекту «По обіді-шоу» не здійснювався.

Аналогічна ситуація щодо виробництва оновленого проекту «Світло».

До складу творчої групи включено 12 штатних працівників ПАТ «НСТУ» (керівник-проекту, головний редактор, виконавчий продюсер, гостьовий редактор, оператор постановник, режисер, звукорежисер, асистент режисера, 5 операторів) та 2 особи за договорами ЦПХ (ведучий і редактор). До картки проекту додано розрахунок зведених витрат на послуги сторонніх виконавців на суму 113,7 тис. гривень.

На підтвердження фактично понесених витрат на виробництво проекту надано договори ЦПХ, укладені з фізичною особою, на надання послуг з підготовки, ведення та роботи у кадрі програми «Світло», загальною вартістю 204,96 тис. грн. При цьому у штаті ТО публіцистичних та соціальних програм у 2017 році перебував відділ ведучих із 5 шт. од. та у 2018 році - із 3-х шт. од. із посадовим окладом 4,6 тис. гривень.

При умові залучення до виробництва проекту штатного працівника із максимальною надбавкою 50% фактичні витрати на послуги ведучого за жовтень 2017 року - грудень 2018 року становили б ***103,5 тис. гривень.***

Таким чином, прийняття рішення щодо укладання договору ЦПХ фізичною особою, який фактично працював при виробництві проекту «Світло» на постійній основі, призвело до ***неефективного використання коштів фінансової підтримки на виробництво продукції загалом на суму 123,8 тис. гривень.***

Також, Телерадіокомпанією розпочато виробництво спеціального проекту під робочою назвою «Національні теледебати», в подальшому робоча назва змінена на «Зворотній відлік». Кошторис витрат на виробництво проекту «Зворотній відлік» становив 3 112,9 тис. грн. Витрати передбачалося здійснити за рахунок фінансової підтримки з державного бюджету на суму 723,8 тис. грн та коштів гранту - 2389,1 тис. грн. (грантодавець Інтерньюс Нетворк).

Одним із завдань проекту є підтримка виробництва контенту, який пов'язаний із виборами, зокрема незалежного контенту для покращення дискусії щодо питань публічної політики.

Варто зазначити, що звіти про фактичні витрати, понесені на виробництво проекту «Зворотній відлік» та розрахунок собівартості продукції за цим проектом не здійснювався.

За даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» упродовж 2019 року на виробництво проекту «Зворотній відлік» спрямовано коштів гранту на суму 16877,7 тис. грн. Під час аудиту встановлено, що до виконання проекту залучено 41 сторонню особу, з якими при виробництві проекту «Зворотній відлік» упродовж 2019 року укладено 99 договорів ЦПХ.

При цьому встановлено випадки укладання договорів ЦПХ на послуги, які за своїми посадовими обов'язками виконують штатні працівники ПАТ «НСТУ».

Зокрема, при наявності у штаті ТО освітнього мовлення 2-х провідних ведучих програми з посадовим окладом 12,0 тис. грн та одного провідного

ведучого програми з посадовим окладом 24,0 тис. грн, у 2019 році укладено по три цивільно-правові угоди з фізичними особами про надання послуг з підготовки і роботи у кадрі прямиоефірного телевізійного спецпроекту «Зворотній відлік» на загальну суму 1057,5 тис. грн, які фактично були її постійними телеведучими.

Тобто, внаслідок прийняття рішення про залучення до ведення програми «Зворотній відлік» сторонніх осіб ПАТ «НСТУ» додатково понесені витрати (кошти гранту) на оплату праці щонайменше у сумі 850,95 тис. гривень.

Загалом прийняття рішення щодо укладання у 2019 році договорів ЦПХ зі сторонніми особами на надання послуг при виробництві проекту «Зворотній відлік» за наявності питаних посад, до посадових обов'язків яких входить виконання цих робіт, спрямовано коштів гранту на суму 1026,6 тис. гривень.

Таким чином прийняття управлінських рішень щодо залучення до власного виробництва проектів сторонніх осіб на виконання послуг, які передбачені посадовими обов'язками штатних працівників, Телерадіокомпанією на що використано коштів фінансової підтримки на суму 364,7 тис. грн та грантових коштів на суму 1026,6 тис. гривень негативно вплинуло на результат фінансово-господарської діяльності.

По-друге, недотримання вимог статті 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в частині визначення власного продукту призводить до завищення обсягів власного мовлення та, як наслідок, збільшує собівартість однієї години виробництва порівняно з плановими показниками, включеними до паспорту бюджетної програми.

Аудитом встановлено включення до обсягу програм власного виробництва проектів, які не фінансувались ПАТ «НСТУ»^[95].

Зокрема, проект «Обличчя війни». Цикл спецрепортажів на UA: ПЕРШИЙ про переселення зі сходу та півдня України, про те, як вони облаштовуються на нових місцях, і хто їм допомагає та підтримує. А також про тих, хто залишився у зоні конфлікту, які передано «Благодійним фондом Підтримки створення та розвитку суспільного телебачення і радіомовлення України» на безоплатній основі. Авторські права аудіовізуального твору «Обличчя війни» вартістю 627,2 тис. грн оприбутковано за рахунком 125 «Авторське право та суміжні з ним права». Проте, включено ПАТ «НСТУ» до «Деталізованого переліку програм власного виробництва за 2017 рік, що були розміщені прем'єрним показом на UA: ПЕРШИЙ».

Аналогічно, проект «Телевізійне реаліті-шоу «Шахтарська зміна».

«Благодійним фондом Підтримки створення та розвитку суспільного телебачення і радіомовлення України» передано на безоплатній основі аудіовізуальний твір – документального серіалу з елементами реаліті «Шахтарська зміна» (6 серій) та виключні майнові права на його використання, загальною вартістю 1791,5 тис. грн. Виключні права на аудіовізуальний твір «Шахтарська зміна» (6 серій) відображені за рахунком 125 «Авторське право та суміжні з ним права». Проте, 6 випусків програми включено до

«Деталізованого переліку програм власного виробництва за 2018 рік, що були розміщені прем'єрним показом на UA: ПЕРШІЙ».

За проектом «Своя Земля» «Благодійним фондом Підтримки створення та розвитку суспільного телебачення і радіомовлення України» передано на безоплатній основі аудіовізуальний твір – відеофільм під робочою назвою проекту «Своя земля» (50 серій) та виключні майнові права на його використання, вартістю 2862,9 тис. грн, які оприбутковано за рахунком 125 «Авторське право та суміжні з ним права». Проте, творчий телевізійний проект «Своя земля» внесений до плану обсягів виробництва телепрограм ПАТ «НСТУ» до категорії Репортаж (складний формат) в обсягах 50 епізодів і включено до «Деталізованого переліку програм власного виробництва за 2018 рік, що були розміщені прем'єрним показом на UA: ПЕРШІЙ».

Враховуючи, що аудіовізуальні твори (та виключні майнові права на їх використання) «Обличчя війни», «Шахтарська зміна» та «Своя Земля» отримані ПАТ «НСТУ» від Благодійного фонду на безоплатній основі:

- вказані аудіовізуальні твори необґрунтовано включено ПАТ «НСТУ» до Деталізованих переліків програм власного виробництва за 2017 та 2018 роки, що були розміщені прем'єрним показом на UA: ПЕРШІЙ;

- творчий телевізійний проект «Своя земля» необґрунтовано включений до плану обсягів виробництва телепрограм ПАТ «НСТУ» до категорії Репортаж (складний формат) в обсягах 50 епізодів по 13 хвилин кожен, загальним хронометражем 10 год 50 хвилин.

Отже, неналежна організація процесу обліку собівартості власного виробництва, відсутність єдиного підходу до її економічних розрахунків, не дає можливості виявляти резерви її зниження і поліпшення фінансового стану ПАТ «НСТУ» та здійснювати належне виробничо-господарське управління, як у поточній ситуації, так і на перспективу.

По-третє, відсутність бухгалтерського обліку готової продукції (аудіо та відеопродукції власного виробництва) не надає можливості отримати додаткові надходження задля провадження статутної діяльності.

Одним із джерел можливих доходів від комерційної діяльності є виробництво, продаж і прокат відео- та аудіозаписів на різноманітних носіях.

Поряд з цим, зважаючи на те, що наказами на початок виробництва власних телерадіопрограм та картками проектів не передбачено створення нематеріальних активів, затрати на їх виробництво у звітному періоді відносилися на витрати Телерадіокомпанії, оприбуткування по обліку нематеріальних активів, які є результатами виробництва власних проектів, не здійснювалося.

Слід вказати, що в ПАТ «НСТУ» розроблена Методика розрахунку та формування собівартості виробництва контенту публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», яка затверджена рішенням правління ПАТ «НСТУ» 20.05.2019 № 121^[96] і передбачає пооб'єктний облік витрат (п. 1.8 Методики).

За інформацією, наданою до аудиту, за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 до фонотеки УР на постійне зберігання прийнято 242 аудіозаписи звучанням 45 год. Облік аудіоматеріалів здійснюється програмним забезпеченням «Електронна картотека», картковим каталогом та інвентаризаційними журналами. Станом на 31.12.2019 аудіофонди УР, що становлять художню та історичну цінність, нараховують 106055 фонограм, звучанням 10494 год 25 хв.

Станом на 24.02.2020 у кількісному обліку в редакції кіно- відеофондів та відеозабезпечення рахується 39224 програми та 11343 фільмів, що становить 32928 годин відеоматеріалів на фізичних носіях та стрічковій бібліотеці, а також 10652 матеріалів, що становить 5212 годин в цифровій системі обліку. З них 3920 передач та фільмів було поставлено на облік в проміжку з 01.01.2017 по 31.12.2019.

Довідково: згідно з пунктом 2.16 Положення про департамент з виробництва центральної дирекції ПАТ «НСТУ», затвердженого рішенням правління від 06.11.2017 № 24, одним із основних завдань департаменту є комплектація, зберігання, облік та класифікація кіно-, відеопродукції та фонограм ПАТ «НСТУ».

Водночас, за аналітичною довідкою вартості виробництва творчих проєктів за січень-жовтень 2019 року, встановлено, що внутрішні витрати Телерадіокомпанії (оплата праці штатних працівників творчих об'єднань, оплата праці працівників департаменту телевиробництва та нарахування на оплату праці) відносяться на виробництво без розподілу в межах конкретних проєктів. При цьому накладні витрати на виробництво становлять 123,05%.

Відповідно до вимог параграфу 6 МСБО 38 «Нематеріальні активи» визначено, що права на такі об'єкти, як кінофільми, відеозаписи, вистави, рукописи, патенти та авторські права поширюється сфера його застосування.

Тобто ПАТ «НСТУ» не забезпечило розрахунок витрат на виготовлення продукції за об'єктами, та як наслідок, наразі відсутня можливість оцінити первинну вартість нематеріального активу задля проведення подальших дій з отримання доходів від їх використання.

Отже, відсутність єдиної політики до виконання власного виробництва не сприяє отриманню додаткових доходів та призвела до неефективних витрат на суму 1391,3 тис. гривень.

3.6 Фінансова неспроможність ПАТ «НСТУ» щодо організації, проведення Національного відбору «Пісенний конкурс Євробачення» та створення якісного контенту, стала наслідком залучення до цього заходу приватного каналу.

Пісенний конкурс «Євробачення» (далі - ПКЄ)— щорічний пісенний конкурс, що проводиться країнами-членами ЄМС, виробляється під егідою ЄМС, як частина міжнародного обміну телевізійними програмами.

ПКЄ складається із національного відбору учасника ПКЄ та міжнародного ПКЄ.

Міжнародний ПКЄ складається з трьох Шоу наживо: два Півфінали, що зазвичай проходять щорічно, як правило у травні, по вівторках і четвергах, і

один Фінал, що проходить по суботах (у країні Члена, який переміг у конкурсі попереднього року).

Кожна пісня, яка змагається в міжнародному ПКЄ, повинна бути вибрана за допомогою національного відбору, який організовується кожним Мовником-учасником. Національний відбір організовується під виключну відповідальність відповідного Мовника-учасника.

ПАТ «НСТУ», як член ЄМС, контролює проведення Національного відбору учасника Конкурсу від України та зобов'язано забезпечити повну прозорість та дотримання правил Конкурсу. Правила ПКЄ щорічно ЄМС розповсюджує членам ЄМС. Правила проведення в Україні національного відбору учасника ПКЄ розробляються відповідно до вимог Правил ЄМС та публікуються на сайтах <http://1tv.com.ua> і www.stb.ua.

ПАТ «НСТУ» починаючи з 2017 року зверталось до ЄМС задля отримання дозволу на залучення ТОВ «Телеканал «СТБ» до проведення національного відбору і трансляції пісенних конкурсів Євробачення у 2017, 2018 та 2019 роках мотивуючи це значними фінансовими труднощами [97].

Поряд з цим, до аудиту не надано інформації щодо витрат на забезпечення висвітлення в Україні ПКЄ, витрати на виробництво спеціальних проєктів ПКЄ, отже оцінити наскільки реалізація проєкту є затратною не надалось можливим.

На підставі отриманого дозволу ПАТ «НСТУ» у 2018 – 2019 роках уклало угоди про співпрацю з ТОВ «Телеканал «СТБ».

Відповідно до угод про співпрацю ПАТ «НСТУ» надає ТОВ «Телеканал СТБ» статус інформаційного партнера ПКЄ та гарантує, що залучить його для проведення заходів, пов'язаних з Національним відбором.

ТОВ «Телеканал СТБ» з 2017 року проводить національний відбір учасника ПКЄ від України у партнерстві з ПАТ «НСТУ», з метою визначити учасника та пісню, що представлятимуть Україну на ПКЄ.

Натомість ПАТ «НСТУ» залучаючи приватний телеканал «СТБ» в якості ексклюзивного співорганізатора і другого мовника Національного відбору, обмежує себе в своїх діях, так як угодами про співпрацю передбачено, що жодна інша сторона не може протягом строку дії Угоди отримати від ПАТ «НСТУ» права на виробництво та трансляцію Національних відборів засобами телебачення і радіо, так і через мережу Інтернет.

Довідково: в договірній практиці так звана «умова про ексклюзивність» – положення, яке обмежує одного з контрагентів у праві придбавати аналогічний товар у конкурентів постачальника, надавати аналогічні послуги іншим клієнтам тощо.

За своєю суттю умова про ексклюзивність означає покладення на сторону договору зобов'язання негативного змісту, тобто обов'язку не вчиняти певних дій – не укладати аналогічні договори та/або не співпрацювати на аналогічних умовах з іншими контрагентами (як правило, конкурентами сторони, на користь якої встановлюється такий обов'язок).

Крім того, ПАТ «НСТУ» у 2018-2019 роках на підставі отриманих дозволів ЄМС уповноважив ТОВ «Телеканал «СТБ» на трансляцію фіналу ПКЄ виключно у прямому ефірі та на лінійній основі, а півфіналів ПКЄ - у прямому ефірі та один повтор протягом 48 годин після кожної відповідної прямої

трансляції. Ці права були відображені в субліцензійних угодах, укладених між ПАТ «НСТУ» та ТОВ «Телеканал СТБ» від 14.02.2018 №8-23/2 та від 13.12.2018 №247-10/2).

Аудитом встановлено, що за 2017-2019 роки ПАТ «НСТУ» здійснено витрат, пов'язаних з проведення національного відбору і трансляції ПКЄ у 2017 - 2019 роках на загальну суму 7872,5 тис. грн (за 2017 рік — 667,2 тис. грн, 2018 рік — 3 917,3 тис. грн, 2019 рік - 3 287,9 тис. грн). Фактичні витрати здійснені за наступними напрямками:

- внески за участь у ПКЄ на користь ЄМС - 5 948,5 тис. грн;
- оплата вартості технічних послуг з доставки супутникового сигналу по трансляції Програм ПКЄ (мультилатеральні трансляції) - 1 422,9 тис. грн;
- оплата витрат на відрядження щодо ПКЄ на суму 354,3 тис. грн;
- придбання невиключних прав на використання Програм Національних відборів учасника ПКЄ (національний відбір), які проводив ТОВ «Телеканал «СТБ» — 146,8 тис. гривень.

Доходів, пов'язаних з проведення національного відбору і трансляції пісенних конкурсів Євробачення у 2017 - 2019 роках, отримано на загальну суму 2 621,7 тис. грн (2017 рік — 363,2 тис. грн, 2018 рік — 745,5 тис. грн, 2019 рік - 1 513 тис. грн), в тому числі за напрямками:

- отримано від ТОВ «Телеканал «СТБ» винагороди (роялті) за одержання прав на трансляцію Програм ПКЄ на суму 1 216,5 тис. грн;
- отримано від ТОВ «Телеканал «СТБ» компенсації 50% вартості технічних послуг з доставки супутникового сигналу по трансляції Програм ПКЄ (мультилатеральні трансляції) ¹⁵ на суму 446,6 тис. грн;
- надання послуг з реклами та спонсорської інформації в ефірі телеканалу «UA:Перший» під час трансляції Національних відборів Євробачення та ПКЄ на суму 1 021,6 тис. гривень.

Слід зазначити, що рівень популяризації ПКЄ в Україні досить високий. Наприклад, в години трансляції півфіналів і фіналів Національних відборів ПКЄ рейтинг «UA:Перший» збільшується в 2,1-5,2 рази в порівнянні з середнім рейтингом каналу. При цьому, рейтинг ТОВ «Телеканал «СТБ» за аналогічних умов зростає від 1,75 до 10,63.

Таким чином, сплачуючи чималі внески за участь у ПКЄ та вартість технічних послуг ПАТ «НСТУ» щорічно отримує дозвіл від ЄМС для надання права ТОВ «Телеканал «СТБ» транслювати кожен з Програм ПКЄ виключно у прямому ефірі та на лінійній основі.

А щорічно проведення національного відбору учасника ПКЄ від України виключно ТОВ «Телеканал «СТБ», впливає на зниження іміджу та престижу каналу «UA:Перший» та спричиняє відтік аудиторії від Суспільного мовника.

Отже, фінансова неспроможність ПАТ «НСТУ» щодо організації, проведення Національного відбору «Пісенний конкурс Євробачення» та

¹⁵Трансляції Програм ПКЄ здійснюється ТОВ «Телеканал «СТБ» та на телеканалі «UA: Перший» одночасно.

створення якісного контенту, стала наслідком залучення до цього заходу приватного каналу.

3.7. Політика бухгалтерського обліку з приховування усієї наявної кредиторської заборгованості спричиняє ризик зупинки роботи Телерадіокомпанії та не дозволяє здійснити розвиток матеріально-технічної бази суспільного мовника.

Наявність прихованої кредиторської заборгованості, призводить до викривлення фінансової звітності ПАТ «НСТУ» та надання користувачам неправдивої інформації.

Так, аудитом встановлено непоодинокі факти не відображення за даними бухгалтерського обліку кредиторської заборгованості.

По-перше, у 2010-2015 роках НТКУ виконувало зобов'язання за договором від 08.09.2005 № 602-25, укладеним між Телекомпанією та Товариством-видавцем багатомовного європейського інформаційного каналу EuroNews (La Societe Editrice de La Chaine Europeenne Multilingue d'Informations Euronews (SECEMIE), яке після реорганізації у грудні 2008 року перейменовано в акціонерне товариство Euronews SA (EURONEWS Sokiete Anonyme (Limited Liability company).

 Довідково: Слід зазначити, що передумовою виникнення зовнішньоекономічних відносин між НТКУ та АТОВ «EURONEWS» стало доручення Президента України В.Ющенка від 26.07.2005 № 1-1/722, у якому зазначалось що з метою посилення присутності України в європейському та світовому інформаційних просторах, створення можливостей для реалізації Національною телекомпанією України спільних творчих проєктів з європейськими телекомпаніями – членами Європейської Мовної Спільки, Прем'єр-Міністру України Ю. Тимошенко та генеральному директору НТКУ Т. Стецьківу здійснити в установленому порядку заходи щодо набуття НТКУ статусу акціонера міжнародного телевізійного каналу (загальноєвропейський канал новин) EuroNews, реалізації цієї телекомпанією спільно з провідними європейськими телекомпаніями – членами Європейської Мовної Спільки творчих проєктів.

За умовами зобов'язань за договором від 08.09.2005 № 602-25 НТКУ придбано 2590 нових акцій SECEMIE SA вартістю 207,1 тис. євро зі сплатою щорічних внесків у розмірі визначеному SECEMIE SA та за умови сплати повної суми вартості акцій та річного внеску Телекомпанія матиме однакові права та обов'язки з іншими власниками акцій SECEMIE, особливо щодо трансляції Euronews відповідно до загальної ліцензії та правил ЄМС.

За бухгалтерським обліком НТКУ витрати з придбання 2590 акцій у сумі 1236,7 тис. грн обліковано у складі нематеріальних активів на субрахунок 122 «Нематеріальні активи» на підставі отриманого свідоцтва про внесення НТКУ до реєстру акціонерів SECEMIE (з урахуванням свідоцтва про перереєстрацію цінних паперів, виданого 28.07.2011). Дивіденди упродовж 2013-2019 років на рахунок НТКУ (ПАТ «НСТУ») не надходили.

У випадку затримки платежів, як зазначено у зобов'язаннях за договором від 08.09.2005 № 602-25, відшкодування виплачуватиметься згідно зі встановленою у Франції ставкою якщо зазначений внесок не буде сплачено протягом місяця з дня отримання щорічного рахунку.

Станом на 31.03.2015 за даними бухгалтерського обліку НТКУ не було відображено кредиторську заборгованість по сплаті щорічного внеску за 2013 та 2014 роки в сумі 197,4 тис. євро (або 4 891,8 тис. грн) з причини відсутності бюджетних асигнувань на виконання зобов'язань за договором від 08.09.2005 № 602-25.

За даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» станом на 31.12.2019 кредиторська заборгованість за договором від 08.09.2005 № 602-25 з Euronews також відсутня.

Між тим, за даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» станом на 01.01.2020 на субрахунку 127 «Інші нематеріальні активи» обліковується Свідоцтво про реєстрацію цінних паперів в реєстрі АТ «Євроньюз» на суму 1236,7 тис. грн, відповідно до якого НТКУ є власником 2590 номінативних акцій товариства SECEMIE, що стало Euronews S.A., а також Свідоцтво про внесення у реєстр іменних цінних паперів про те, що НТКУ володіє акціонерним рахунком № 25 і внесене до реєстрів товариства Euronews записом від 11 травня 2006 року як власник 2590 іменних акцій «В».

Таким чином, ПАТ «НСТУ», яке є правонаступником НТКУ, є акціонером компанії Euronews S.A. та володіє його іменними акціями.

Слід зазначити, що ПАТ «НСТУ» на правах акціонера регулярно отримує електронною поштою від компанії Euronews S.A. протоколи зборів акціонерів та дію взаємовідносин за договором від 08.09.2005 № 602-25 наразі не припинено.

Отже, виникає ризик іншого позову компанії Euronews S.A. до ПАТ «НСТУ», який є правонаступником НТКУ, щодо сплати боргу за договором від 08.09.2005 № 602-25 в еквіваленті 197,4 тис. євро, що як наслідок призведе також до судових витрат та видатків з юридичного представництва.

Разом з тим, окрім зазначених відносин, між НТКУ та компанією Euronews відносини також регулювалися укладеним між сторонами 21.10.2010 Ліцензійною угодою (далі – Ліцензійна угода), предметом якої є вироблення і трансляція Euronews Міжнародного сервісу українською мовою у своїй штаб-квартирі в Екюллі, Франція, або в будь-якому іншому місці, що може бути обрано Euronews, 24 години на добу, 7 днів на тиждень, щотижня. Euronews зберігає за тобою повний редакторський контроль під час роботи з НТКУ, щоб забезпечити, що сервіс відповідає найвищим стандартам.

Ліцензійну угоду від НТКУ підписано генеральним директором Єгором Бенкендорфом та його заступником Валідом Арфушем, від Euronews – головою виконавчої ради Філіпом Кайла та генеральним директором виконавчої ради – Майклом Пітерсом.

Ukrainian Довідково: З метою налагодження співпраці по створенню україномовного каналу «Euronews» 21.10.2010 між Віце-прем'єр-міністром України Колесниковим Б.В. та генеральним директором Виконавчої ради Євроньюз Пітерсом М. підписано Меморандум, яким передбачено, що співпраця буде реалізовуватися на підставі Угоди, що має бути підписана у цей же день між EURONEWS та НТКУ, з урахуванням законодавства Франції та України.

На момент підписання ліцензійної угоди Національна телекомпанія України, правонаступником якої є ПАТ «НСТУ», була бюджетною установою та мала статус неприбуткової організації.

Пунктом 10.9 Ліцензійної угоди зазначено, що враховуючи умови, визначені у даній угоді, та враховуючи той факт, що НТКУ є державною компанією, фінансування якої здійснюється виключно державою, сторони погодились, що будь-який платіж за цією угодою буде зроблено НТКУ з бюджету, що призначений НТКУ державою (Україна), та виділений НТКУ у відповідності до діючого законодавства України.

При цьому, пунктом 12.2 Ліцензійної угоди обидві сторони домовились, що Міжнародний сервіс українською мовою буде запущено 24.08.2011.

Також пункт 16.6 Ліцензійної угоди передбачав що, враховуючи той факт, що НТКУ є державною телевізійною компанією, яка фінансується виключно за рахунок Державного бюджету України, сторони погодились, що угода набере чинності після того, як відповідні суми, зазначені в пункті 10.5, будуть виділені з бюджету, що наданий НТКУ державою (Україна) та будуть виділені НТКУ у відповідності до діючого законодавства України.

Пункт 16.3 Ліцензійної угоди передбачав, що при розірванні договору українською стороною, НТКУ погоджується компенсувати витрати по розірванню, якщо вони безпосередньо пов'язані з розірванням, за винятком випадку, коли Euronews порушує одне зі своїх суттєвих зобов'язань щодо угоди або форс-мажорні обставини. В угоді зазначено, що сторони визнають, що витрати, пов'язані з розірванням договору, будуть складати від 500,0 тис. євро до 1500,0 тис євро, в залежності від часу розірвання договору.

Вказані умови ліцензійної угоди були вкрай не вигідні у разі виникнення вказаних обставин. Лише для запуску проекту, операційних витрат на підготовчий період і 50 % від щорічного ліцензійного внеску за перший рік ліцензійного періоду за цією угодою, з державного бюджету виділено 8,3 млн євро.

Листом за № 8-01-15/302, направленим НТКУ 23.02.2015 на адресу EURONEWS, в зазначено, що НТКУ припиняє виконання зобов'язань за Ліцензійною угодою у зв'язку з настанням форс-мажорних обставин.

Довідково: Крім того, в акті ревізії фінансово-господарської діяльності Національної телекомпанії України від 06.07.2015 № 03-21/07 за період з 01.07.2013 по 31.03.2015, а з окремих питань за період з 01.01.2010 по 31.03.2015, проведеної працівниками Державної фінансової інспекції України (далі – акт № 03-21/07) зазначено, що за результатами ревізії фінансово-господарської Національної телекомпанії України за період з 01.04.2010 (з окремих питань – з 01.12.2005) по 01.07.2011 від 29.09.2011 № 03-22/132, проведеної працівниками Головного контрольно-ревізійного Управління (далі – акт № 03-22/132), встановлено, що в якості обґрунтування вартості витрат за ліцензійною угодою від 21.10.2010, НТКУ надано представлений Euronews бюджет на суму 11,0 млн євро, який незалежно від поседнання декількох видів договірних відносин (створення україномовної версії, членські внески, права на інтелектуальну власність) фактично передбачає об'ємний перелік витрат на його утримання. Зокрема перелік передбачає витрати, пов'язані: з пошуком, спієбесідами, утриманням персоналу, їх переїздом, проживанням та експатріацією тощо, зі сплатою управлінських внесків та корпоративних послуг, податків та витрат на оренду, а також витрати, пов'язані зі створенням майбутнього програмного телепродукту (зйомки, опитування глядачів). Також, до цього бюджету EURONEWS включено накладні та непередбачувані витрати, які загалом є не чим іншим як необґрунтованим резервом коштів. Лише на такі цілі передбачено 868,0 тис. євро (9,5 млн грн по курсу Нацбанку на жовтень-листопад 2010 року).

Законами України про державний бюджет на відповідний рік, у 2011-2015 роках передбачалися відповідні обсяги бюджетних асигнувань для здійснення необхідних платежів за Ліцензійною угодою за КПКВК 1701080 «Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, створення та функціонування україномовної версії міжнародного каналу «Euronews».

Довідково: За даними акта ревізії № 03-21/07 протягом 2013-2015 років НТКУ щороку здійснювало планування коштів на оплату ліцензійних внесків за Ліцензійною угодою від 21.10.2013 з урахуванням погашення заборгованості по оплаті внесків попереднього періоду.

У 2014 році та на 2015 рік (станом на 31.03.2015) потреба у коштах в сумі 262 411,4 тис грн (10 591, тис євро) на погашення заборгованості за ліцензійними внесками перед EURONEWS при затвердженні бюджетних асигнувань не врахована.

На неодноразові звернення НТКУ про виділення бюджетних асигнувань на погашення заборгованості по сплаті ліцензійних внесків кошти фактично на дату складання акта ревізії не виділено.

Станом на 31.12.2014, 01.01.2015 та 31.03.2015 за даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності по загальному фонду за КПКВК 1701080, КЕКВ 3160 «Придбання землі та нематеріальних активів» Телекомпанією не відображено кредиторську заборгованість в сумі 10 591,2 тис євро (в еквіваленті – 262 411,4 тис грн), яка виникла внаслідок відсутності бюджетних асигнувань у 2014 році та січні – березі 2015 року на оплату другої частини ліцензійного внеску за Ліцензійний період з 24.08.2012 по 23.08.2013, першої та другої частини ліцензійного внеску за ліцензійний період з 24.08.2013 по 23.08.2014 та першої частини ліцензійного внеску за ліцензійний період з 24.08.2014 по 23.02.2015.

Враховуючи наведене, бюджетна заборгованість НТКУ по розрахунках з компанією «Euronews» за передавальним актом ПАТ «НСТУ» не передавалася та за даними бухгалтерського обліку не обліковувалася.

Разом з цим, станом на 31.12.2019 ПАТ «НСТУ» за кредитом субрахунку 474 «Забезпечення інших витрат і платежів» відображено забезпечення витрат за судовими рішеннями на суму 251076,2 тис. гривень.

Крім того, ПАТ «НСТУ», як мовник-організатор ПКЄ-2017 був зобов'язаний перерахувати на рахунок ЄМС кошти фінансової гарантії в сумі 15,0 млн євро, які ЄМС відповідно до п. 6.2 додатка 8 до Договору з мовником-організатором зобов'язалась найпізніше 30 червня 2017 року повернути за умови, що ПКЄ-2017 пройшов на рівні, повністю та виключно задовільному для ЄМС, та за відсутності жодних не врегульованих претензій та/або зобов'язань.

На підставі розпорядження Кабінету Міністрів від 08 серпня 2016 року № 571-р «Про здійснення заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення»[98], зі змінами від 19 жовтня 2016 року № 750-р Міністерство фінансів України за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету виділив Держкомтелерадіо 430620 тис. грн для фінансування заходів з проведення пісенного конкурсу, на умовах їх повернення.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 року № 568-р «Деякі питання підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення»[99] зі змінами від 08 серпня 2016 року № 571-р НТКУ укладено договір доручення з ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України» (далі – ПАТ «Укресімбанк») щодо купівлі останнім,

як повіреним, 15 млн Євро за рахунок отриманих від НТКУ коштів у гривні, які в подальшому перераховано на рахунок Європейської мовної спілки як фінансової гарантії з подальшим поверненням ЄМС відповідної суми коштів після завершення заходу.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2016 № 571-р «Зміни, що вносяться до пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 року № 568» [100] передбачено Державному комітетові телебачення і радіомовлення разом з Національною телекомпанією, Державній казначейській службі забезпечити зарахування коштів у сумі, еквівалентній 15 млн. євро, отриманих Національною телекомпанією від Європейської мовної спілки, до загального фонду державного бюджету.

ПАТ «Укресімбанк» після перерахування від НТКУ 449 805,0 тис. грн 19.08.2016 було закуплено 15,0 млн євро за ринковим курсом валют, що склався на міжбанківському валютному ринку України (28,695 грн за 1 євро) та перераховано на рахунок ЄМС, залишок невикористаних коштів у сумі 19 380,0 тис. грн повернуто НТКУ, який в повному обсязі перераховано до державного бюджету. Між тим, винагорода ПАТ «Укресімбанк» склала 195,0 тис. гривень.

За даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» станом на 31.12.2019 за дебетом субрахунку 183 «Довгострокова дебіторська заборгованість» обліковується заборгованість по коштах фінансової гарантії у сумі 430425 тис. гривень.

Слід зазначити, що контрагентом по дебіторській заборгованості на суму 430425,0 тис. грн за даними обліку значиться ПАТ «Укресімбанк», яким за договором доручення ПАТ «НСТУ» здійснювалося лише перерахування коштів фінансової гарантії на рахунок ЄМС.

Слід вказати, що вказана дебіторська заборгованість за контрагентом ПАТ «Укресімбанк» була передана за передавальним актом, затвердженим Держкомтелерадіо від 17.01.2017 № 3.

Одночасно, станом на 31.12.2019 за кредитом субрахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками перед Кабінетом Міністрів України обліковується заборгованість по коштах фінансової гарантії у сумі 430425,0 тис. гривень.

Листом від 18.05.2017 ЄМС повідомила ПАТ «НСТУ» про блокування коштів фінансової гарантії, розміщеної на рахунку ЄМС, на підставі повідомлення Женевського Управління зі стягнення боргів (Geneva Debt Enforcement Office) у зв'язку з вимогою третьої особи Euronews S.A. у розмірі 11 592,5 тис. швейцарських франків, боржником якої є ПАТ «НСТУ».

Довідково: Акціонерне товариство «Євроньюз» (Euronews S.A.) звернулося до господарського суду міста Києва з позовом про стягнення з ПАТ «НСТУ» 10 591, 2 тис. євро, що еквівалентно 251 076,2 тис. грн., простроченого ліцензійного платежу за укладеним сторонами ліцензійним договором від 21.10.2010.

Рішенням Господарського суду міста Києва від 17.10.2016 в справі 910/12143/15 стягнуто з державної організації «Національна телекомпанія України» з будь-якого рахунку, виявленого державним виконавцем під час виконання даного рішення суду, на користь акціонерного товариства «Євроньюз» (EURONEWS SA; 60, chemin des Mouilles, 69130, Lyon Ecully, France; адреса для листування: 01001, м. Київ, вул. Володимирська, 4, приміщення представництва "Г.Л.Н. Європа") 10 591 224 (десять мільйонів п'ятсот дев'яносто одну тисячу

двісті двадцять чотири) євро 48 центів, що еквівалентно 251 076 179 (двохста п'ятдесяти одному мільйону сімдесяти шести тисячам ста сімдесяти дев'яти) грн. 58 коп., і 73 080 (сімдесят три тисячі вісімдесят) грн. судового збору. Вказане рішення було залишено без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 05.04.2017 та Постановою Верховного суду України від 05.09.2017.

З метою стягнення вказаних сум, акціонерне товариство «Євроноюз» звернулося до Женевського Управління зі стягнення боргів з відповідною заявою про блокування коштів фінансової гарантії, розміщеної на рахунку ЄМС на підставі вказаних вище рішень суду.

Враховуючи отриману інформацію щодо блокування коштів фінансової гарантії ПАТ «НСТУ» 25.05.2017, 09.06.2017, 22.06.2017 направило відповідні листи на адреси Кабінету Міністрів України, Держкомтелерадіо, ЄМС, Міністерства фінансів та Міністерства юстиції України, в яких повідомило про блокування коштів фінансової гарантії.

За результатом розгляду листа ПАТ «НСТУ» від 25.05.2017 № 01-09/2349 та в рамках опрацювання доручення, яке отримало ПАТ «НСТУ» від Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 08.06.2017 № 20835/1/1-17, ПАТ «НСТУ» були укладені договори з швейцарською юридичною компанією Schellenberg Wittmer Ltd, яка має висококваліфікованих спеціалістів у галузі швейцарського права для надання послуг, пов'язаних із представництвом інтересів ПАТ «НСТУ» у судових справах, по яких ПАТ «НСТУ» та Euronews S.A. виступають як відповідачі так і позивачі: щодо накладення арешту (секвестр) на кошти фінансової гарантії, подача клопотання/заперечення про зняття арешту (проти постанови про секвестр від 16.05.2017 року), про визнання права власності на кошти (права вимоги щодо повернення коштів) – revendication, анулювання рішення Управління примусового стягнення заборгованості щодо секвестру, клопотання про арешт коштів у розмірі 394,5 тис. швейцарських франків.

UAS **РЕЗУЛЬТАТИ** *Довідково: За даними Вікіпедії - Schellenberg Wittmer є однією з найбільших комерційних юридичних фірм в Швейцарії, виникла в 2000 році в результаті злиття юридичних фірм Schellenberg & Haissly в Цюріху і Brunschwig Wittmer в Женеві. Фірма має більш 150 юристів і юристів в своїх офісах в Цюріху, Женеві і Сінгапурі. Фірма в основному працює в області комерційного права. У 2009 і 2012 роках названа «Швейцарською юридичною фірмою року».*

Згідно укладених договорів (від 17.07.2017 № 22-09/5 на суму 25,5 тис. швейц. франків, від 03.12.2018 № 8-8/5 на суму 31,0 тис. швейц. франків, від 29.11.2019 № 5-8/5 на суму 37,86 тис. швейц. франків) компанія Schellenberg Wittmer Ltd надавала ПАТ «НСТУ» юридичні послуги щодо представництва інтересів замовника у суді Женева під час розгляду справи судом першої інстанції та підготовки та подання всіх документів, необхідних для забезпечення ефективного представництва інтересів замовника; продовження судового оскарження арешту, накладеного Женевським управлінням примусового стягнення заборгованості на гарантію, надану ЄМС, та вживання заходів для повернення коштів фінансової гарантії.

За надані послуги з юридичного представництва у Женеві ПАТ «НСТУ» вже сплатило юридичній компанії Schellenberg Wittmer Ltd 56,2 тис. швейц. франків, або 1421,9 тис. грн (за договором від 17.07.2017 – 93,6 тис. грн (3,3

тис. швейц. франків), за договором від 03.12.2018 – 419,9 тис. грн (15,0 тис. швейц. франків), за договором від 19.11.2019 – 908,4 тис. грн (37,86 тис. швейц. франків).

Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст) як орган, відповідальний за представництво інтересів держави у справі за позовом держави Україна до компанії Euronews S.A., на запит Держаудитслужби від 10.02.2020 № 03-14/84-2020 надало інформацію про судові провадження, предметом яких є кошти фінансової гарантії для забезпечення виконання умов договору стосовно проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення».

 Відповідно до пункту 2 Порядку здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, затвердженого Указом Президента України від 25 червня 2002 року № 581, органом, відповідальним за здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, є Міністерство юстиції України.

Мін'юст листом (вх № 14-482 від 13.02.2020) повідомив, що провадження щодо визнання права власності на кошти (права вимоги щодо повернення коштів) триває з липня 2017 року. Так, отримавши інформацію про арешт коштів фінансової гарантії у Швейцарській конфедерації, держава Україна в особі Мін'юсту 10.07.2017 звернулася до Женевського управління зі стягнення боргів (Office des poursuites de Geneve) із листом про необхідність усунення порушень прав держави Україна у зв'язку з арештом гарантії, тим самим порушивши провадження щодо визнання права власності на кошти (revendication).

За результатами останнього засідання 27.08.2019 суд ухвалив рішення, яким було визнано за необхідне залучити незалежного експерта для підготовки експертного висновку з питань українського права, а також залучити судового перекладача для перекладу статті 17 Бюджетного кодексу України.

Щодо додаткового клопотання Euronews S.A. про арешт фінансової гарантії на суму 394,5 тис. швейц. франків за результатами поданих державою заперечень на скаргу Euronews S.A. швейцарський суд ухвалив рішення, яким підтримав позицію держави, відхилив клопотання Euronews S.A. про зупинення виконання повідомлення Женевського управління зі стягнення боргів від 03.12.2019, а також надав сторонам можливість подати письмові пояснення по суті скарги.

03.01.2020 компанія Euronews S.A. відкликала свою скаргу на повідомлення Женевського управління зі стягнення боргів від 03.12.2019, у зв'язку з чим швейцарський суд 06.01.2020 постановив ухвалу про залишення справи без розгляду.

Отже, попри спроби компанії Euronews S.A. збільшити розмір арештованої гарантії на її частину 394,5 тис. швейц. франків, рішення суду щодо остаточної суми її арешту не змінилося (11 586,0 тис. швейц. франків (10 591,2 тис. євро на момент арешту) та судові витрати на суму 6,5 тис. швейц. франків).

На сьогодні 03.02.2020 ПАТ «НСТУ» та держава Україна були ознайомлені з наказом Женевського управління зі стягнення боргів про

додатковий арешт на кошти фінансової гарантії у розмірі 7323,2 тис. швейц. франків, на що держава має подати клопотання про оскарження арешту.

Да даними офіційного порталу оприлюднення інформації про публічні закупівлі України ProZorro на оплату послуг з юридичного консультування та юридичного представництва по справі за позовом держави Україна до компанії «Euronews SA» Мін'юст вже витратив 275,4 тис. доларів США.

Таким чином, справа щодо повернення коштів фінансової гарантії для проведення пісенного конкурсу «Євробачення» до Державного бюджету України за участі держави Україна охоплює два паралельні провадження, а саме: провадження щодо зняття арешту на кошти гарантії та провадження щодо визнання права власності на кошти (права вимоги щодо повернення коштів) - revendication.

Наразі ПАТ «НСТУ» разом з Мін'юстом продовжують судові справи в частині оскарження арешту в розмірі 11 592,5 тис. швейцарських франків, накладеного секвестром Женевського управління примусового стягнення заборгованості № 17 070497 L на гарантію, надану Європейській мовній спілці у Женеві, в частині визнання права власності на кошти – «revendication» та вживають всіх можливих заходів для повернення коштів зазначеної фінансової гарантії, а також повернення в державний бюджет залишку фін гарантії, з якого було знято арешт.

Отже, кошти фінансової гарантії у сумі 15,0 млн євро, які за рахунок коштів державного бюджету були виділені та перераховані ЄМС за умових їх повернення, за рішенням Женевського суду (Швейцарія) заблоковано у зв'язку з вимогою третьої сторони - компанії Euronews S.A. по сплаті ПАТ «НСТУ» боргу за ліцензійним договором 2010 року.

Як наслідок, не забезпечено виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2016 № 571-р «Зміни, що вносяться до пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 року № 568» щодо зарахування коштів у сумі, еквівалентній 15 млн. євро, до загального фонду державного бюджету.

ОЛЕ КОСІВЦІВ
За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «12.02.2015 ПАТ «НСТУ» направило листа до Прем'єр-міністра Яценюка А. П. щодо вирішення питання погашення боргу ПАТ «НСТУ» перед АТ «Євроньюз». Вказаний лист було залишено без реагування. 18.02.2015 ПАТ «НСТУ» повторно направило листа до Прем'єр-міністра Яценюка А.П. щодо вирішення питання погашення боргу ПАТ «НСТУ» перед АТ «Євроньюз». Вказаний лист було залишено без реагування.

13.04.2017 та 25.04.2017 ПАТ «НСТУ» направило листа до Прем'єр-міністра Гройсмана В.Б. щодо вирішення питання погашення боргу ПАТ «НСТУ» перед АТ «Євроньюз». 18.06.2017 Прем'єр-міністр Гройсман В.Б. надав доручення відповідальним особам спільно опрацювати порушені питання ПАТ «НСТУ» та подати узгоджені пропозиції щодо погашення боргу ПАТ «НСТУ» перед АТ «Євроньюз» та повернення коштів до Державного бюджету України, доцільності і можливості відновлення роботи україномовної версії міжнародного каналу «Євроньюз».

У той же час Європейська мовна спілка листом від 18.05.2017 повідомила ПАТ «НСТУ» про блокування коштів фінансової гарантії, розміщеної на рахунку ЄМС, на підставі повідомлення Женевського Управління зі стягнення боргів (Geneva Debt Enforcement Office) у зв'язку з вимогою третьої особи Euronews S.A. у розмірі 11592522,50 швейцарських франків, боржником якої є ПАТ «НСТУ».

В рамках опрацювання доручення, яке отримало ПАТ «НСТУ» від Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 18.06.2017 ПАТ «НСТУ» були укладені договори з швейцарською юридичною компанією Schellenberg

Wittmer Ltd, яка має висококваліфікованих спеціалістів у галузі швейцарського права для надання послуг пов'язаних із представництвом інтересів ПАТ «НСТУ» в Женевському Управлінні зі стягнення боргів.

Також, на виконання вказаного доручення, Міністерство Юстиції України визначено органом, який відповідальний за здійснення захисту інтересів держави у справі за позовом держави України до Euronews S.A. про скасування арешту (секвестру) № 17 070497 L у розмірі 11 592 522,50 швейцарських франків на підставі Порядку здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України.

10.07.2017 Держава Україна в особі Міністерства юстиції здійснила процесуальну інтервенцію у справу про арешт гарантійних коштів, що знаходилась в провадженні суду першої інстанції кантону Женеви Швейцарської Конфедерації, а також звернулась до Женевського управління зі стягнення боргів із листом про необхідність усунення порушень прав держави Україна у зв'язку з арештом коштів фінансової гарантії.

Одночасно ПАТ «НСТУ» подало заяву, у якій заперечило проти стягнення на кошти гарантії, посилаючись на те, що кошти фінансової гарантії насправді є коштами Державного бюджету України та належать державі Україна.

Також на виконання доручення Прем'єр-міністра Гройсмана В.Б., Міністерства Юстиції України від 07.08.2017 № 2534/7 з подальшими змінами була затверджена Міжвідомча робоча група з питань, пов'язаних із захистом прав та інтересів держави у справі про повернення коштів фінансової гарантії, перерахованих для забезпечення пісенного конкурсу «Євробачення» до якої також увійшли представники ПАТ «НСТУ».

Таким чином, справа щодо повернення коштів фінансової гарантії для проведення пісенного конкурсу «Євробачення» до Державного бюджету України за участі держави Україна охоплює два паралельні провадження в відповідних судових інстанціях Швейцарії, а саме провадження щодо зняття арешту на кошти гарантії та провадження щодо визнання права власності на кошти (права вимоги щодо повернення коштів) - revendication.

Враховуючи наведене в період з 2017 по 2020 роки Міністерство Юстиції України разом з ПАТ «НСТУ» здійснюють всі можливі заходи для повернення коштів фінансової гарантії та вирішення питання щодо погашення існуючої заборгованості перед Euronews S.A.

Крім того, 12.02.2020 ПАТ «НСТУ» направило листа до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України та Міністерства юстиції України щодо наявної заяви акціонерного товариства «Європьюз» від 04.02.2020 про видачу дублікату наказу Господарського суду міста Києва від 24.04.2017 щодо стягнення з ПАТ «НСТУ» в примусовому порядку боргу в розмірі 10591224 євро 48 центів, що еквівалентно 251 076 179 грн 58 коп.

18.02.2020 Кабінет Міністрів України надав доручення Міністерству фінансів України, Міністерству юстиції України, Держкомтелерадіо, Міністерству культури молоді та спорту України розглянути лист ПАТ «НСТУ» від 12.02.2020 та поінформувати Кабінет Міністрів України.

В той же час, 18.02.2020 Відділом примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України було відкрито виконавче провадження № 61321781 щодо стягнення з ПАТ «НСТУ» на користь акціонерного товариства «Європьюз» боргу в розмірі 10 591 224 євро 48 центів, що еквівалентно 251 076 179 грн 58 коп, та 73 080 грн судового збору та постановами від 18.02.2020 та 20.02.2020 № 61321781 накладено арешт на грошові кошти, які містяться на всіх рахунках телекомпанії, що призвело до повної зупинки діяльності ПАТ «НСТУ».

21.02.2020 ПАТ «НСТУ» направило лист до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України та Міністерства культури молоді та спорту України щодо наявного арешту та блокування рахунків ПАТ «НСТУ» і зупинки всієї телекомпанії. Вказаний лист було залишено частково без реагування.

02.03.2020 Міністерство фінансів України своїм листом просило ПАТ «НСТУ» повідомити про причини утворення заборгованості перед акціонерним товариством «Європьюз» та про заходи які вживались телекомпанією для недопущення її утворення та розірвання ліцензійного договору від 21.10.2010, укладеного з акціонерним товариством «Європьюз».

20.03.2020 ПАТ НСТУ направило відповідь на лист Міністерства фінансів України в якому надало пояснення щодо існуючої заборгованості та просило виділити кошти з державного бюджету для погашення існуючої заборгованості в розмірі 10591 224 євро 48 центів, що еквівалентно 251 076 179 грн 58 коп, та 73 080 грн перед акціонерним товариством «Європьюз», згідно рішення господарського суду міста Києва від 17.10.2016 в справі № 910/12143/15 та 1.6 млн євро виконавчого збору (ВП № 61321781), яке ПАТ «НСТУ» тепер має заплатити ще додатково.

03.04.2020 отримало від Міністерства культури, молоді та спорту України лист № 5001/20.1 від 31.03.2020 щодо наявності проєкту доручення Прем'єр-міністра України та листа Міністерства фінансів України від 04.03.2020 щодо погашення існуючої заборгованості та повернення коштів фінансової гарантії.

У відповідь на вказаний лист, 06.04.2020 ПАТ «НСТУ» направило відповідь, в якому повідомило Міністерства культури, молоді та спорту України, що ПАТ «НСТУ» підтримує в повному обсязі доручення Прем'єр-міністра України щодо погашення заборгованості ПАТ «НСТУ» перед акціонерним товариством «Європьюз», та просило дофінансувати ПАТ «НСТУ» суму в розмірі 11650346,93 Євро та 80592,81 грн, оскільки погашення вказаних сум боргу самостійно телекомпанією несе великий ризик і загрозу щодо належного функціонування Суспільного мовника.

Таким чином, оскільки на виконання доручення від Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 08.06.2017 № 20835/1/1-17 та згідно Порядку здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, затвердженого Указом Президента України від 25.06.2002 № 581/2002 станом на сьогодні ПАТ «НСТУ», через швейцарську юридичну компанію Schellenberg Wittmer Ltd разом з Міністерством юстиції України продовжують ведення судових справ в частині захисту інтересів ПАТ «НСТУ» та Держави України, а також вживають всіх можливих заходів для повернення коштів зазначеної фінансової гарантії та погашення існуючої заборгованості перед АТ «Європньюз».

На послуги з юридичного представництва у Женеві ПАТ «НСТУ» та Мін'юст вже витратили відповідно 56,2 тис. швейцарських франків та 275,4 тис. доларів США, або понад 7,3 млн гривень.

Отже, зволікання з вирішенням питання щодо погашення заборгованості за Ліцензійним договором в подальшому призведе до збільшення витрат ПАТ «НСТУ» та Мінюсту по видатках з юридичного представництва та до збільшення судових витрат.

По-друге, ПАТ «НСТУ» є дійсним членом 16 Європейської мовної спілки. За статутом та фінансовим кодексом ЄМС всі її члени повинні щорічно сплачувати членські внески, встановлені обов'язкові платежі та здійснювати своєчасну оплату платежів за придбання ліцензійних прав спортивних чемпіонатів світового та європейського значення за графіком, встановленим ЄМС відповідно до правил ЄМС щодо придбання спортивних прав. Проте, ПАТ «НСТУ» систематично не дотримується графіків сплати рахунків, що надаються ЄМС.

Так, станом на 31.12.2019 ПАТ «НСТУ» має заборгованість з оплати прав на трансляцію Кубка світу з футболу 2022 у сумі 849 000 EUR, в тому числі 840 000 EUR з терміном оплати, який минув від 105 до 470 днів тому.

Слід зазначити, що недотримання ПАТ «НСТУ» граничного терміну оплати створює ризик застосування ЄМС штрафних санкцій. Крім того аудитом встановлено, чисельні факти не відображення за даними бухгалтерського обліку зобов'язань за рахунками з оплати членських внесків, обов'язкових платежів та придбання ліцензійних прав, які були надіслані ЄМС.

Оскільки, до передавального акту необоротних активів, оборотних активів та зобов'язань, затвердженому наказом Державного комітету телебачення і радіомовлення від 17.01.2017 № 3 не було включено заборгованість за розрахунками з ЄМС, станом на 01.01.2017 за даними бухгалтерського обліку була відсутня кредиторська заборгованість за розрахунками з ЄМС на суму 33427,56 тис. грн.

Проте і в подальшому, кредиторська заборгованість за розрахунками з ЄМС станом на 01.01.2018 на суму 85336,4 тис. грн, на 01.01.2019 - 5832,8 тис. грн, на 31.12.2019 - 25 581,3 тис. грн за даними бухгалтерського обліку відсутня.

16 Міжнародна діяльність ПАТ «НСТУ» та ЄМС до 29.06.2017 року здійснювалась в межах її членства, як правонаступника Державної телерадіомовної компанії України. За рішенням Генеральної асамблеї ЄМС від 29.06.2017 року, схвалено заявку ПАТ «НСТУ» на вступ до спілки для повноцінного членства у ЄМС.

Отже, таке не відображення в обліку зобов'язань ПАТ «НСТУ», є недотриманням вимог параграфу 3.1.1 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» у частині визнання фінансового зобов'язання у своєму звіті про фінансовий стан тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договірних положень.

Крім того, відсутність зареєстрованої кредиторської заборгованості унеможливорює здійснення її врахування при об'єктивному плануванні видатків на наступні роки.

Отже, політика бухгалтерського обліку з приховування усієї наявної кредиторської заборгованості спричиняє ризик зупинки роботи Телерадіокомпанії та не дозволяє здійснити розвиток матеріально-технічної бази суспільного мовника.

Гіпотеза 4. Прорахунки з боку ПАТ «НСТУ» при організації і проведенні пісенного конкурсу «Євробачення-2017» та після його завершення стало наслідком упущених вигод, додаткових витрат ресурсів та незабезпечення ощадливості до майна набутого для конкурсу та залишеного у Телерадіокомпанії.¹⁷

У 2016 році переможцем пісенного конкурсу Євробачення-2016 стала учасниця від України Джамала, у зв'язку з чим Україна отримала право на проведення Пісенного конкурсу Євробачення-2017 (далі – ПКЄ-2017).

3 Вікіпедії: Пісенний конкурс Євробачення (англ. Eurovision Song Contest) - щорічний пісенний конкурс, що проводиться з 1956 року між країнами-членами Європейської мовної спілки (ЄМС). Менеджмент конкурсу з української сторони здійснює Національна суспільна телерадіокомпанія України. Загальну координацію цього міжнародного конкурсу здійснює ЄМС.

Підготовка до проведення Конкурсу починається за кілька тижнів потому, як країна перемагає і надсилає до ЄМС підтвердження того, що вона має намір і змогу проводити конкурс у себе. Вибирається місто проведення (зазвичай столиця країни, але не завжди) та концертний зал, придатний до події такого масштабу.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України 01 червня 2016 року № 411_[10] було затверджено склад Організаційного комітету з підготовки та проведення Євробачення-2017 на чолі з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом. Заступником голови Оргкомітету визначено генерального директора НТКУ Аласанія З.Г.

Вже з 24 червня 2016 року, після проведення установчих зустрічей з ЄМС - власником конкурсу, розпочався відбір міста-господаря Євробачення-2017.

¹⁷ Фото використано з сайту <https://ukranews.com/ua/news/473706-ukraina-mayzhe-na-2-misyaci-zatrymuje-start-prodazhu-kvytkiv-na-yevrobachennya-2017>

Довідково: Відбір тривав трохи більше двох місяців і складався з чотирьох етапів: подачі заявок на участь у відборі адміністраціями українських міст, попереднього аналізу заявок робочою групою НТКУ, їхнє представлення на засіданні Оргкомітету та обрання фіналістів відбору, й інспекції міст-фіналістів за участю представників ЄМС та Оргкомітету.

Паралельно з вирішенням організаційних питань, формувалася команда Євробачення-2017. Попередньо до її складу увійшло 20 співробітників НТКУ і 18 додатково залучених фахівців.

НТКУ, правонаступником якої є ПАТ «НСТУ», як єдина мовна організація на території України, що є членом ЄМС, вже мала у 2005 році досвід організації і проведення в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», а отже основні принципи та вимоги ЄМС щодо організації та проведення конкурсу в частині технічного забезпечення, комунікаційних, рекламних послуг, оренди приміщень, конструкцій, трибун, послуг з освітлення, транспортних послуг вже були відомі.

З Вікіпедії: Пісенний конкурс «Євробачення-2005» став 50-м в історії «Євробачення». Він відбувся в Києві після перемоги Руслани на конкурсі 2004 року в Стамбулі, де вона представляла Україну з піснею «Wild dances». Це була перша перемога України відтоді, як вона дебютувала 2003 року. Конкурс, організований ЄМС і НТКУ, проходив у «Палаці спорту» і складався з півфіналу (19 травня) та фіналу (21 травня).

Одним з головних завдань організаторів конкурсу було уникнути помилок, допущених при проведенні конкурсу у 2005 році. Отже, після проведення установчих зустрічей з ЄМС, тобто після 24 червня 2016 року, НТКУ, як потенційний мовник-організатор, мав не зволікаючи проводити активний моніторинг цін та підрядників з основних видів товарів, робіт та послуг, необхідних для забезпечення організації ПКЄ-2017.

11 серпня 2016 року НТКУ уклала з ЄМС договір з мовником-організатором та відповідно взяла на себе виконання функцій з організації ПКЄ-2017.

Довідково: Між Асоціацією «Європейська мовна сітка» та НТКУ (мовник-організатор), правонаступником якої є ПАТ «НСТУ», укладено договір з мовником-організатором від 11.08.2016 (далі - договір з ЄМС), підписаний від НТКУ - Генеральним директором Аласанія З.Г., від ЄМС (Швейцарія) - Президентом Жан Поль Філаппо та Генеральним директором Інґрід Деогенре, за умовами якого (розділ «Розклад пісенного конкурсу «Євробачення-2017») країна-господар ПКЄ-2017 у період 30 квітня - 14 червня 2017 року забезпечить проведення 09.05.2017 - Першого Півфіналу Шоу ПКЄ, 11.05.2017 - Другого Півфіналу та 13.05.2017 - Фіналу Шоу ПКЄ тощо.

У листопаді 2016 року Аласанія З.Г. за власним бажанням звільняється з посади генерального директора НТКУ.

Довідково: З 15 грудня 2016 року Грицак П.І. був призначений заступником гендиректора НТКУ. Він був відповідальним за виробництво музичних, спортивних програм, документальних фільмів, підготовку до пісенного конкурсу «Євробачення-2017», а також за комерційну діяльність НТКУ. До того, Грицак П.І. був виконавчим продюсером «Євробачення-2005», яке проходило в Україні.

У лютому 2017 року частина працівників НСТУ, що готувала проведення ПКЄ-2017, також заявила про вихід із проекту.

УА: ОСВІДЧЕННЯ
 Довідково: «Ми, команда «Євробачення», для яких цей Конкурс став не тільки частиною нашої роботи, але й частиною життя, офіційно повідомляємо, що ми залишаємо цей проект і припиняємо роботу над підготовкою до проведення Конкурсу», - сказано у заяві. Причиною такого рішення, як сказано у заяві, є конфлікт із керівництвом НТКУ. Також вказується, що за цей час, «окрім презентації результатів роботи нашої команди, проведеної за період вересень–грудень 2016 року, нове керівництво Конкурсу не було проведено жодної реальної дії для реалізації проекту в потрібні терміни».

Команда, що йде, заявляє, що «не може прийняти подібне призначення і не вбачає можливості продовжувати свою роботу в проекті з підготовки та проведення «Євробачення» в Україні». «Наша альтернативна та компромісна пропозиція стосовно розподілу повноважень і сфер відповідальності всередині команди «Євробачення», на жаль, не знайшла підтримки в керівництві ПАТ «НСТУ». У зв'язку з цим повідомляємо, що відома вам протягом багатьох місяців роботи команда з підготовки до «Євробачення» не бачить більше можливості продовжувати роботу над Конкурсом на запропонованих нам умовах», - йдеться у заяві [102].

Отже, зволікання з моніторингом цін на товари, роботи та послуги, незабезпеченість дотримання термінів підготовки та незлагодженість у роботі команди ПКЄ-2017 призвели до загрози зриву проведення в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», що як наслідок, відобразилося на реакції ЄМС у вигляді рішення її виконавчої ради щодо накладення штрафних санкцій на ПАТ «НСТУ» як мовника-організатора на суму 150,0 тис. євро за недотримання ним численних строків при підготовці події ПКЄ-2017.

УА: ОСВІДЧЕННЯ
 Довідково: Матеріали листування ПАТ «НСТУ» з ЄМС містять претензії останньої щодо укладання контрактів, пов'язаних із виробництвом події (сцена, технологія ПТС, світло, системи підвису, відео, звук) та затримки із укладанням договорів з іноземними фахівцями, що викликало занепокоєння щодо зриву термінів підготовки ПКЄ-2017.

У листі ЄМС від 18.12.2017 зазначено, що виконавча Рада ЄМС погодилася з оцінкою Наглядової ради ПКЄ та Телевізійного комітету, що НСТУ порушила свої зобов'язання дотримуватися численних строків при підготовці події ПКЄ-2017. Відповідно, Рада погодилася, що санкція за цим пунктом виправдана.

Розмір штрафу на суму 150,0 тис. євро було вираховано ЄМС із суми внеску у виробництво конкурсу (на підтвердження цього на запит Держаудитслужби ПАТ «НСТУ» отримано лист ЄМС від 12.02.2020), що за курсом євро на момент остаточного розрахунку з ПАТ «НСТУ» (на 29.11.2018) становило 4784, 8 тис. гривень.

Отже, через порушення зобов'язань за правилами Пісенного конкурсу Євробачення-2017 та Договору з мовником-організатором щодо забезпечення організації та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» ПАТ «НСТУ» як мовник-організатор не отримало надходжень від внеску на виробництво конкурсу на суму 4784,8 тис. грн, які відповідно до Плану заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 740-р, мали бути спрямовані на фінансування заходів з підготовки та проведення пісенного конкурсу.

Поряд з цим, для реалізації заходів з організації та проведення ПКЄ-2017, а також у зв'язку із проведенням значної кількості закупівель товарів, робіт і послуг у найкоротші терміни відповідно до вимог та строків, встановлених ЄМС, Уряд ухвалив низку нормативних документів.

Довідково: постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 710 «Про ефективне використання державних коштів»^[103] встановлено, що на період підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення» на мовника-організатора не поширюється дія пункту 4 заходів щодо ефективного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету, затверджених цією постановою, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 року № 771^[104].

Під час здійснення витрат на придбання персональних комп'ютерів, ноутбуків, меблів для обладнання робочих місць працівників та утримання мобільних телефонів за рахунок коштів, передбачених на підготовку та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», не застосовуються граничні суми витрат на придбання легкових автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, комп'ютерів, придбання і утримання мобільних телефонів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2001 року № 332^[105].

Відповідно до пункту 4¹ Розділу IX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 року № 922-VIII^[106] ПАТ «НСТУ» мало право здійснювати закупівлю товарів, робіт і послуг, необхідних для забезпечення підготовки та проведення в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», згідно з переліком товарів, робіт і послуг, що затверджується Кабінетом Міністрів України, за переговорною процедурою, встановленою статтею 35 цього Закону.

Також уряд ухвалив постанову від 02 листопада 2016 року № 858 «Деякі питання оплати праці працівників, залучених до підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення»^[107], що дозволило збільшити оплату праці фахівців ПАТ «НСТУ», які забезпечували адміністративну та координаційну роботу з організації та проведення конкурсу, до рівня оплати праці фахівців, які були залучені до роботи за цивільно-правовими договорами.

Граничний розмір виплат (з урахуванням премій) на одного працівника Національної телекомпанії, якому було встановлено додаткову стимулюючу надбавку, дозволяє максимальний рівень заробітної плати у розмірі 150 тис. гривень на місяць.

Натомість, прийняті урядом зміни у законодавстві також не сприяли ефективній роботі команди НТКУ щодо організації ПКЄ-2017.

Проведена у 2017 році Держаудитслужбою ревізія використання коштів, виділених на підготовку та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» (акт від 22.08.2017 № 03-21/9)^[108] засвідчила, що можливість здійснювати закупівлю товарів, робіт і послуг для потреб конкурсу за переговорною процедурою не сприяло ощадливому та ефективному використанню коштів. Зокрема, ПАТ «НСТУ» до реалізації шоу залучила суб'єктів господарювання, які не мали досвіду та матеріальної бази, необхідного штату для надання послуг та виконання робіт тощо. Наслідком цього стало здорожчання вартості послуг, робіт та товарів на суму 9,2 млн гривень.

Крім того, 85 процедур очікуваною вартістю 450,3 млн грн проведено із суттєвими процедурними порушеннями вимог законодавства.

Довідково: За результатами ревізії ПАТ «НСТУ» встановлено порушень загалом на суму 11,4 млн грн, з яких незаконних витрат та недоотримання доходів - 8,6 млн грн та на 2,8 млн грн зменшено вартість наданих послуг, робіт, які були завищені та не оплачені на дату проведення ревізії. Також встановлено порушень при веденні бухгалтерського обліку та при проведенні процедур закупівель на загальну суму 468,7 млн гривень.

Поряд з цим зволікання ПАТ «НСТУ» з прийняттям від окремих підрядників обсягів наданих послуг та, відповідно, їх не оплата, призвели до додаткових витрат Телерадіокомпанії на суму 238,2 тис. гривень.

У 2017 році за порушення термінів оплати за надані послуги згідно з вимогами укладених договорів до ПАТ «НСТУ» у судовому порядку позиваються 4 підприємства – ТОВ «Скан Системс», ТОВ «Спарта – XXI», ДП

«Бориспіль» та ТОВ «Ватек» щодо сплати їм коштів загалом на суму 3201,8 тис. грн, з якої сума основного боргу – 2966,5 тис. грн та 235,3 тис. грн – пеня, 3 % річних, інфляційні та судовий збір.

На підставі рішень суду ПАТ «НСТУ» окрім зазначених витрат сплатив збір за виконавчими провадженнями на суму 2,9 тис. гривень.

ЦАЄ Довідково: Згідно зі статтею 526 Цивільного кодексу України, ⁶³² зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту, або інших вимог, що звичайно ставляться.

За приписами статті 525 Цивільного кодексу України одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом. Статтею 629 Цивільного кодексу України встановлено, що договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Не здійснення своєчасного розгляду та підписання наданих актів на виконанні роботи (послуги) з боку ПАТ «НСТУ» призвело до додаткових витрат Телекомпанії при розрахунках з підрядною організацією на суму 1282,9 тис. гривень.

У 2018 році при відсутності в бухгалтерському обліку за відповідними договорами з ТОВ «Артмакс Інжинірінг» заборгованості, останній у судовому порядку позивається до ПАТ «НСТУ» щодо погашення заборгованості за надані послуги на загальну суму 5112,9 тис. гривень.

Причиною виникнення цієї ситуації є самовільне, без узгодження за взаємною згодою сторін та при відсутності на це обґрунтувань зміна Дирекцією ПКЄ-2017 у бік зменшення ціни та обсягів робіт (наданих послуг) при складанні та підписанні актів виконаних робіт порівняно з умовами договорів, укладених з ТОВ «Артмакс Інжинірінг». Як наслідок, акти виконаних робіт з меншою ніж у договорах вартістю підписано підрядниками із запереченнями.

За рішеннями судів першої інстанції та апеляції через примусове стягнення за виконавчими провадженнями сум невизнаної ПАТ «НСТУ» заборгованості за укладеними договорами, на відшкодування позивача (крім сум основного боргу на суму 5112,9 тис. грн) ПАТ «НСТУ» витрачено коштів від господарської діяльності від ПКЄ-2017 (пеня, інфляційні втрати, 3% річних, витрати по сплаті судового збору та витрат на правничу допомогу) на загальну суму 703,9 тис. грн. Крім того, ПАТ «НСТУ» сплатило виконавчий збір на суму 579,0 тис. грн за цим виконавчими провадженнями.

Аудитом встановлено і прорахунки при формуванні кошторису на подію ПКЄ-2017.

Так, у 2017 році джерелами формування бюджетної програми «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» відповідно до пункту 1 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 29_[109] (далі – Порядок № 29), були кошти загального фонду державного бюджету та кошти субвенції з місцевого бюджету м. Києва державному бюджету на виконання заходів із забезпечення

організації та проведення у м. Києві пісенного конкурсу «Євробачення-2017». Одержувачем бюджетних коштів є ПАТ «НСТУ» як мовник-організатор.

Довідково: Відповідно до Порядку № 29₁₁₀₉ бюджетні кошти спрямовуються ПАТ «НСТУ» на забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» відповідно до кошторису (далі – кошторис ПКЄ-2017), який затверджується ПАТ «НСТУ» та погоджується Держкомтелерадіо.
Відповідно до паспорту бюджетної програми за КПКВК 1701370 «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми є Держкомтелерадіо.

Загальна сума бюджету ПКЄ-2017 на 2017 рік після внесення остаточних змін до кошторису цієї події станом на 31.10.2017 становила 577325,5 тис. гривень.

Натомість упродовж 2017 року кошторисами ПКЄ-2017 тричі вносились зміни, зокрема щодо обсягів коштів від господарської діяльності (рис. 17).

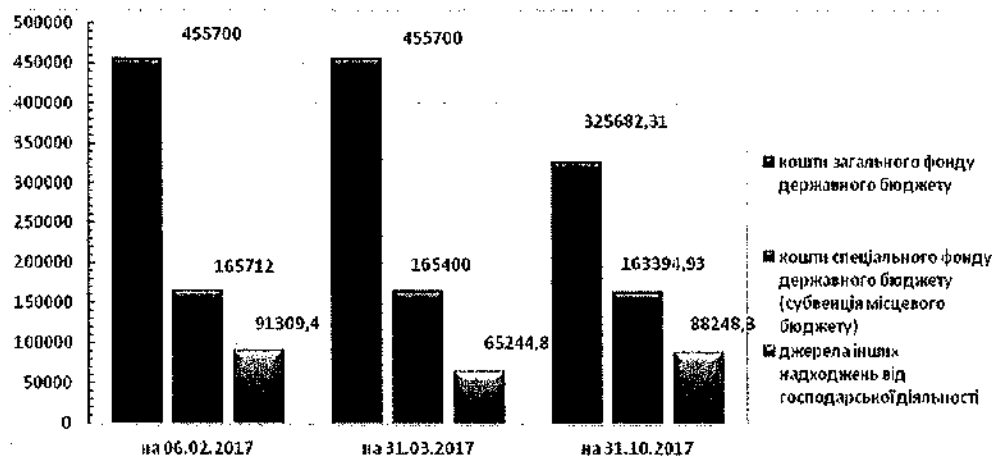

Рис. 17. Зміни у кошторисах на підготовку та проведення ПКЄ-2017

Довідково: У 2017 році плановим кошторисом ПКЄ-2017, затвердженим 06.02.2017 Головою Держкомтелерадіо Наливайко О.І. та підписаним т.в.о. голови правління ПАТ «НСТУ» Бичок Г.І., заступниками генерального директора ПАТ «НСТУ» Грицаком П.І. та Романовою В.О., директором комерційним ПАТ «НСТУ» Асман І.С., директором з виробництва Карякіним О.Е., заступником директора з виробництва - з юридичних питань Клименком Р.В., начальником відділу супроводу з фінансових питань ПКЄ-2017 Кириленко В.В. і провідним економістом цього відділу Даниленко В.Ф., затверджено витрат загалом на суму 855460,2 тис. грн, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 455700,0 тис. грн, коштів місцевого бюджету м. Києва – 165712,4 тис. грн, за кошти від реалізації квитків – на 44137,9 тис. грн, за кошти внеску від ЄМС (за курсом євро на 01.02.2016 – 20,1303 грн) – 142738,5 тис. грн, за спонсорські кошти – на 40000,0 тис. грн та від оренди країнами-учасницями коментаторських кабін – на 7171,5 тис. гривень.
Кошторисом ПКЄ-2017 станом на 31.03.2017, погодженим Головою Держкомтелерадіо Наливайко О.І. та затвердженим т.в.о. голови правління ПАТ «НСТУ» Бичок Г.І., внесено зміни щодо зменшення загальної суми витрат, зокрема щодо значного зменшення розміру надходжень від спонсорів, надходжень від оренди коментаторських кабін та розміру внеску ЄМС. Загальна сума витрат цим кошторисом затверджена на суму 717925,9 тис. грн, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 455700,0 тис. грн, коштів місцевого бюджету м. Києва – 165400,0 тис. грн, за кошти від реалізації квитків – 44137,9 тис. грн, за кошти внеску від ЄМС – 31581,1 тис. грн, за спонсорські кошти – 16000,0 тис. грн та від оренди країнами-учасницями коментаторських кабін – 5106,9 тис. гривень.

Кошторис ПКЄ-2017 з урахуванням змін на 31.10.2017 (далі – остаточний кошторис ПКЄ-2017), погоджений Головою Держкомтелерадіо Наливайко О.І.

та затверджений т.в.о. голови правління ПАТ «НСТУ» Бичок Г.І., який підписали т.в.о. голови правління ПАТ «НСТУ» Бичок Г.І. та працівники дирекції з організації та підготовки ПКЄ-2017.

ЦА: СІС Довідково: У зв'язку з виробничою необхідністю наказом НТКУ від 20.12.2016 № 373 до штатного розпису було введено структурний підрозділ – Дирекцію з організації та підготовки пісенного конкурсу «Євробачення-2017» (далі – дирекція ПКЄ-2017), штатна чисельність якої упродовж 2017 року максимально становила 141 штатну одиницю.

31 березня 2017 року на посаду директора виконавчого дирекції ПКЄ-2017 призначено Біловуса Ю.О., який відповідно до основних завдань та обов'язків, визначених посадовою інструкцією, координував та забезпечував роботу дирекції, організовував роботу працівників дирекції та в межах своєї компетенції надавав письмові та усні розпорядження, доручення, що є обов'язковими для виконання працівниками дирекції, визначав завдання і функції керівників дирекції, структурних підрозділів дирекції та їх керівників і працівників, розподіляв між ними обов'язки з урахуванням взаємозамінності, здійснював контроль за їх роботою, забезпечував взаємодію з іншими структурними підрозділами ПАТ «НСТУ», здійснював контроль та проводив систематичний аналіз стану підготовки до проведення ПКЄ-2017 та вносив пропозиції щодо морального та матеріального стимулювання працівників дирекції, координував роботу структурних підрозділів дирекції ПКЄ-2017 щодо підготовки, укладання та виконання договорів з титань ПКЄ-2017 тощо.

Керівним працівникам дирекції ПКЄ-2017 на підставі довіреностей, виданих головою правління ПАТ «НСТУ» Аласанія З.Г., було надано право представляти та діяти в інтересах ПАТ «НСТУ» та підписувати від імені ПАТ «НСТУ» відповідні документи, пов'язані із Пісенним конкурсом «Євробачення-2017».

За остаточним кошторисом ПКЄ-2017 витрат на проведення ПКЄ-2017 затверджено на загальну суму 577325,5 тис. грн, у тому числі за рахунок коштів загального фонду державного бюджету – 325682,3 тис. грн, за рахунок спеціального фонду (місцевого бюджету м. Києва) – 163394,9 тис. грн, за кошти від реалізації квитків – 72506,4 тис. грн, від оренди коментаторських кабін – 5956,1 тис. грн та від інших надходжень (трансляції реклами, спонсорство, за виконання функцій туроператора, за надання у тимчасове користування частини МВЦ (міжнародний виставковий центр) для розміщення точок харчування, від реалізації карток туриста «Access Pass», від надання піротехнічних послуг тощо) – 9785,8 тис. гривень^[3].

У порівнянні з плановим кошторисом ПКЄ-2017, затвердженим станом на 06.02.2017, загальна сума витрат остаточного кошторису зменшилася на 278134,7 тис. грн, або на 32,5%, в тому числі за рахунок коштів загального фонду державного бюджету – на 130017,7 тис. грн, за рахунок спеціального фонду (коштів місцевого бюджету м. Києва) – на 2317,5 тис. грн, за іншими джерелами фінансування (від реалізації квитків, від оренди коментаторських кабін, спонсорські кошти) на загальну суму 3061,1 тис. грн та виключено таке джерело фінансування як внесок ЄМС, який на початку передбачався кошторисом на суму 142738,5 тис. гривень.

ЦА: СІС Довідково: У примітках до остаточного кошторису ПКЄ-2017 зазначено: оскільки, відповідно до умов договору з мовником-організатором, внески перераховуються ЄМС виключно після проведення конкурсу та надсилання відповідного розрахунку ЄМС, де буде зазначено остаточну суму внеску, який має надійти на розрахунковий рахунок ПАТ «НСТУ». Оскільки такий рахунок станом на 31.10.2017 ще не надійшов, сума внеску буде враховано ПАТ «НСТУ» після отримання інформації від ЄМС.

Отже, незважаючи на те, що на дату складання та затвердження остаточного кошторису ПКЄ-2017 подія завершена п'ять місяців тому та вже були відомі обсяги фактичних надходжень коштів (від трансляції реклами, спонсорства, за виконання функцій туроператора, за надання у

тимчасове користування частини МВЦ для розміщення точок харчування, від реалізації карток туриста «Access Pass» тощо) в остаточному кошторисі не розподілено суму витрат за кожним з джерел надходжень та, відповідно, з джерел фінансування виключено внесок ЄМС.

Довідково: пункт 6 розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 740-р «Про затвердження плану заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні Пісенного конкурсу «Євробачення» (далі – Розпорядження № 740) передбачав підготовку та затвердження кошторису витрат, пов'язаних з підготовкою та проведенням пісенного конкурсу, у жовтні 2016 року, відповідальними виконавцями визначено ПАТ «НСТУ» та Держкомтелерадіо.

Враховуючи зазначене, остаточний кошторис ПКЄ-2017 складено та затверджено через рік. Слід відмітити, що законодавчо не було врегульовано питання щодо потреби у складанні та затвердженні звіту про виконання кошторису ПКЄ-2017, що надало б можливість здійснити контроль за повнотою врахованих видатків, понесених мовником-організатором при організації та проведенні ПКЄ-2017.

Аналіз формування доходної частини кошторису ПКЄ-2017 засвідчив, що ПАТ «НСТУ» проведено недостатньо ефективну роботу щодо залучення інших джерел надходжень від господарської діяльності ПКЄ-2017, які мали бути спрямовані на фінансування заходів пісенного конкурсу.

Зокрема, плановий кошторис 2017 року попередньо передбачав надходження спонсорських коштів на суму 40000,0 тис. грн, розмір яких кошторисом на 31.03.2017 було зменшено до 16000,0 тис. грн, а в остаточному кошторисі враховано у загальній сумі надходжень від господарської діяльності (9785,81 тис. грн) без зазначення конкретної суми надходжень.

Поряд з цим, умовами договору з ЄМС мовник-організатор мав право призначити максимум чотири національних спонсори. Натомість договір про набуття статусу національного спонсора ПКЄ-2017 укладено лише з однією компанією – ТОВ «Сандора» загальною вартістю послуг 3000,0 тис. гривень.

Аналіз роботи щодо залучення національних спонсорів засвідчив, що між ПАТ «НСТУ» та офіційним дистриб'ютором автомобілів ТМ «Hyundai» ТОВ «Хюндай Мотор Україна» з лютого 2017 року велись попередні перемовини щодо набуття цією компанією статусу національного спонсора ПКЄ-2017. Під час перемовин надсилалися для обговорення розрахунки вартості, проекти договорів з пропозиціями набуття компанією статусу Національного спонсора ПКЄ-2017.

ТОВ «Хюндай Мотор Україна» двічі було погоджено проект договору та його умови – зменшення пакету спонсорства з 5500,0 тис. грн до 4000,0 тис. грн. Поряд з цим, 30.03.2017 ПАТ «НСТУ» отримало лист від ТОВ «Хюндай Мотор Україна», в якому останній повідомив про відмову від подальшої участі у перемовинах з метою позиціонування ТМ «Hyundai» як національного спонсора ПКЄ-2017.

Натомість, залученими ПАТ «НСТУ» спеціалістами, яким сплачено за роботу 12,0 тис. грн, було зібрано доказову базу щодо використання ТОВ «Хюндай Мотор Україна» торговельної марки «Eurovision» шляхом розміщення

на рекламних щитах зовнішньої реклами із використанням одночасно торгової марки «Hyundai» та «Eurovision», яку ТОВ «Хюндай Мотор Україна» мав використовувати лише у статусі національного спонсора ПКЄ-2017.

Претензію ПАТ «НСТУ» від 15.08.2017 № 67/3074 на суму 4 000,0 тис. грн з відшкодування завданих збитків від використання логотипу «Eurovision» ТОВ «Хюндай Мотор Україна» залишило без задоволення.

Документальне підтвердження перемовин з іншими компаніями щодо залучення їх як національних спонсорів ПКЄ-2017 до аудиту не надано.

Отже, внаслідок неефективної роботи із залученням до співпраці національного спонсора та через необґрунтоване використання ТОВ «Хюндай Мотор Україна» прав національного спонсора без укладання відповідного договору ПАТ «НСТУ» втратило можливість отримання 4000,0 тис. грн від господарської діяльності ПКЄ-2017, які також відповідно до Розпорядження № 740 мали бути спрямовані на фінансування заходів з підготовки та проведення пісенного конкурсу.

У зв'язку із відсутністю у ПАТ «НСТУ» прав на символіку ПКЄ-2017, в тому числі й на логотип «Eurovision», керівництвом ПАТ «НСТУ» було прийнято рішення не подавати позов до суду про стягнення з ТОВ «Хюндай Мотор Україна» суми заподіяних збитків.

Натомість за ініціативою дирекції ПКЄ-2017 на оплату за договорами надання послуг з проведення ринкових досліджень та складання звіту про оцінку вартості майнової шкоди (збитків, втраченої вигоди) ПАТ «НСТУ» неефективно використано кошти від господарської діяльності ПКЄ-2017 на суму 26,95 тис. гривень.

Також одним із джерел надходжень коштів від господарської діяльності ПКЄ-2017 були надходження від реалізації єдиних карток туриста «Access Pass», які ПАТ «НСТУ» отримало від комунального підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Київський міський туристично-інформаційний центр» (далі – КП ТІЦ).

УА **ДОСЛІДЖЕННЯ**
 Довідково: Між ПАТ «НСТУ», в особі директора виконавчого Дирекції з організації та підготовки Пісенного конкурсу Євробачення-2017 Біловуса Ю.О., та директора КП ТІЦ Злочевського В.М. укладено договір від 08.08.2017 № 330-67/4, предметом якого було розподіл прибутку, отриманого КП ТІЦ в результаті діяльності з реалізації єдиних карток туриста «Access Pass» та укладання додаткової угоди про розподіл між сторонами прибутку у строк до 30 вересня 2017 року.
 Для покупців така картка включала можливість доступу покупця до таких послуг: оглядові екскурсії по місту та туристичним локаціям Києва; відвідування денних заходів в КВЦ «Парковий» (локація «Євроклуб») та участь у автограф-сесії з артистами країн-учасниць ПКЄ-2017; можливість бути присутніми на вечірках в «Євроклубі» в КВЦ «Парковий», що будуть проводитись в період до та під час концертних заходів у межах пісенного конкурсу Євробачення-2017. Єдині картки туриста реалізуються мешканцям та гостям столиці у період проведення ПКЄ-2017. Для забезпечення функціонування локації ПКЄ-2017, на яку мали право доступу особи з картками туриста, ПАТ «НСТУ» витрачено коштів на загальну суму понад 8,1 млн гривень.

Своєю чергою КП ТІЦ задля здійснення Проекту з організації та реалізації карток туриста «Access Pass» залучив фізичну особу-підприємця Ложенко О.А.

Разом з тим, зазначений проект було запропоновано та реалізовано не суб'єктом підприємницької діяльності із залученням агента, яким проводилась

реалізація карток туриста без відповідного узгодження з ПАТ «НСТУ» щодо їх вартості та кількості.

Між тим, на умовах агентського договору агент мав право формувати вартість замовлення (це остаточна сума, за яку продається квиток клієнтові з урахуванням додаткових послуг та сервісного збору), додавати до встановленої організатором номінальної вартості квитка плату за додаткові послуги та сервісний збір, при розрахунках з організатором самостійно утримувати комісійну винагороду (15% від суми реалізованих квитків за їх номінальною вартістю).

ПАТ «НСТУ» для реалізації цього проєкту було надано можливість користування локацією ПКЄ-2017 «Євроклуб», за що отримано лише частину прибутку від реалізації карток туриста, яку визначила на свій розсуд найнята КП ТІЦ аудиторська фірма без відповідних обґрунтувань, правового аналізу договорів, визначення податкових та інших ризиків, що можуть бути наслідками операцій, що здійснювалися під час виконання договорів, пов'язаних з реалізацією єдиних карток туриста «Access Pass», реальності господарських операцій і доцільності понесених витрат та порядку ціноутворення.

Довідково: В аудиторському звіті зазначено: Правовий аналіз договорів, визначення податкових та інших ризиків, що можуть бути наслідками операцій, що здійснювалися під час виконання договорів, пов'язаних з реалізацією єдиних карток туриста «Access Pass», реальність господарських операцій та доцільність понесених витрат, порядок ціноутворення, стан розрахунків між сторонами не є предметом даної перевірки. За підсумками проведеної аудиторами перевірки зроблено наступний висновок: Аудитор вважає, що дохід від виконання договору становив 1450, тис. грн, витрати, підтверджені первинними документами – 783,93 тис. грн, сума прибутку, яка підлягає розподілу між КП ТІЦ та ПАТ «НСТУ» - 667,03 тис. гривень (без витрат агентів)

Отже, від реалізації карток туриста значну суму прибутку в розмірі 275,5 тис. грн отримали агент та посередники, а ПАТ «НСТУ» на умовах укладеного договору отримало лише 36% від загальної суми реалізації карток. При цьому, станом на 01.01.2020 та на дату проведення аудиту КП ТІЦ заборгував 70,0 тис. грн, які наразі не повернуті.

Загалом в рамках підготовки та проведення ПКЄ-2017 на рахунок ПАТ «НСТУ», відкритий у ПАТ АБ «Укргазбанк», на якому акумулюються кошти від усіх джерел надходжень Телерадіокомпанії та усі її фінансові операції під час здійснення фінансово-господарській діяльності, надійшло 86989,5 тис. грн (рис.18).

При цьому, лівову частину усіх надходжень від ПКЄ-2017, або 83,4% становлять надходження від продажу квитків, 6,9% - від оренди коментаторських кабін та музичного обладнання та 6,1% - кошти від спонсорства та реклами.

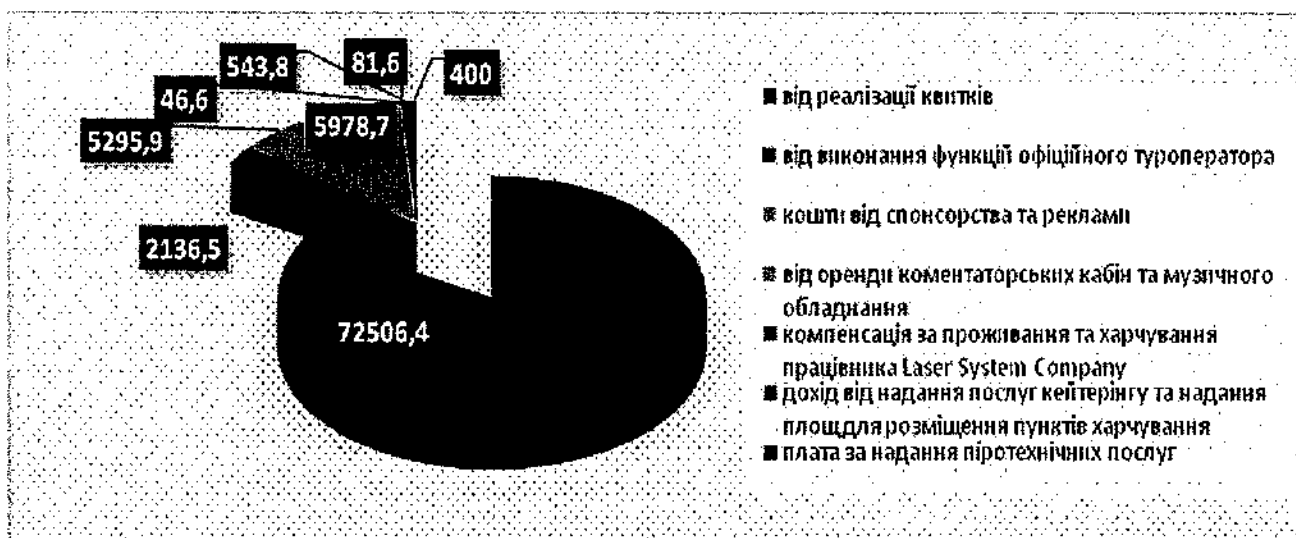

Рис. 18. Надходження коштів від господарської діяльності ПКЄ-2017

Залишок не використаних коштів від господарської діяльності ПКЄ-2017 станом на кінець 2017 року становив 9445,68 тис. гривень.

Довідково: Відповідно до пункту 9 Плану заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», затвердженого Розпорядженням № 740¹¹⁰⁷ Держкомтелерадіо та ПАТ «НСТУ» повинні забезпечити спрямування коштів, отриманих від спонсорів, Європейської мовної спілки, продажу квитків, розповсюдження реклами тощо, на фінансування заходів з підготовки та проведення пісенного конкурсу.

Аудиторським дослідженням встановлено, що дирекція ПКЄ-2017 мала наміри наприкінці 2017 року використати залишки коштів від господарської діяльності ПКЄ-2017 на оплату послуг ТОВ «Президент фільм Україна» та ФОП Нецадим Т.В, тим самим зменшити видатки державного бюджету на оплату зобов'язань по розрахунках за надані в рамках ПКЄ-2017 послуги, та повернути залишки коштів до державного бюджету.

Довідково: З метою виконання вимог пункту 9 Розпорядження № 740 в особі директора виконавчого Біловуса Ю.О. дирекція ПКЄ-2017 надавала виконавчому директору ПАТ «НСТУ» Лісєву О.С. службову записку (вх. № 2767 від 03.10.2017) щодо сплати заборгованості за надані послуги з виробництва відеоролика та короткометражного фільму на загальну суму 2568,8 тис. грн (ТОВ «Президент фільм Україна» - 1796,5 тис. грн та ФОП Нецадим Т.В. - 772,3 тис. грн), зобов'язання по оплаті яких були зареєстровані в органах державного Казначейства за рахунок коштів загального фонду КПКВК 1701370, коштом надходжень від господарської діяльності ПКЄ-2017 шляхом відновлення касових видатків державного бюджету та повернути ці кошти до державного бюджету.

Натомість не зважаючи на пропозиції дирекції ПКЄ-2017 щодо використання залишків коштів від господарської діяльності, оплату за вказані послуги на загальну суму 2568,8 тис. грн ПАТ «НСТУ» у жовтні-грудні 2017 року проведено коштом загального фонду державного бюджету за КПКВК 1701370.

Так само у грудні 2017 року ПАТ «НСТУ» за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету за КПКВК 1701370 сплатило зобов'язання на суму 878,3 тис. грн за договором оренди нежилого приміщення від 04.04.2017 № 90-67/4, укладеним з ТОВ «Амадеус Ко», у тому числі 96,0 тис. грн – за

додатковою угодою до цього договору, укладеною з порушенням вимог частини першої статті 631 Цивільного кодексу України^[63], а саме: 03.11.2017, тобто після закінчення дії основного договору (30 травня 2017 року).

Отже, ПАТ «НСТУ» не забезпечило у 2017 році використання залишку коштів, отриманих від господарської діяльності ПКЄ-2017, на фінансування заходів з підготовки та проведення ПКЄ-2017 на суму 9445,7 тис. грн, що надало б можливість заощадити кошти державного бюджету на вказану суму.

Упродовж 2018-2019 років залишки коштів від господарської діяльності ПКЄ-2017 були використані на суму 6302,6 тис. грн на судові витрати та стягнення за позовами підрядних організацій, з якими було укладено договори в рамках ПКЄ-2017, проте заборгованість по розрахунках з ними в обліку ПАТ «НСТУ» станом на кінець 2017 року не рахувалася.

Крім того, після проведення у 2018 році остаточного розрахунку ЄМС за внесок у виробництво конкурсу, доходу від спонсорства та телеголосування, а також відшкодування ЄМС додаткових послуг, понесених мовником-організатором, ЄМС на рахунок ПАТ «НСТУ» 29.11.2018 перерахувала 201,6 тис. євро, що за курсом валюти на момент зарахування коштів становило 6430,7 тис. гривень.

Отже, загальна сума залишку коштів, які надійшли від господарської діяльності ПКЄ-2017, та не використані на підготовку та проведення ПКЄ-2017 у 2017-2019 роках, станом на 31.12.2019 має становити $(9445,7 - 6302,6 + 6430,7)$ 9573,8 тис. гривень.

Водночас станом на 31.12.2019 на рахунку ПАТ «НСТУ», відкритому у валюті євро, залишок коштів відсутній, на рахунку, відкритому в національній валюті - 732,1 тис. гривень.

За даними бухгалтерського обліку станом на 01.01.2020 кредиторська заборгованість по розрахунках з підприємствами та організаціями за укладеними договорами в рамках організації та проведення ПКЄ-2017 в обліку ПАТ «НСТУ» відсутня.

Остаточним кошторисом ПКЄ-2017 передбачено, що невикористаний залишок надходжень від господарської діяльності, за погодженням головного розпорядника (Держкомтелерадіо), Мінфіну, буде використано на оплату послуг для забезпечення господарської діяльності ПАТ «НСТУ».

Натомість дозвільні документи щодо надання такого погодження в ПАТ «НСТУ» відсутні та під час проведення даного аудиту не надані.

Держкомтелерадіо також не підтвердило надання дозволу на використання залишків коштів від господарської діяльності ПКЄ-2017.

Враховуючи зазначене, кошти, отримані від господарської діяльності ПКЄ-2017 на суму 8841,7 тис. грн (9573,8 - 732,1), використані ПАТ «НСТУ» для забезпечення господарської діяльності без погодження з Держкомтелерадіо та Мінфіном.

В наданій до аудиту інформації ПАТ «НСТУ» повідомило, що кошти, отримані від ПКЄ-2017, у 2018-2019 роках були використані на фінансування

заходів з виробництва проектів «Євробачення-2018» на суму 114,3 тис. грн та «Євробачення-2019» на суму 3225,1 тис. гривень.

Всього для забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» ПАТ «НСТУ» було витрачено 602440,4 тис. грн, в тому числі у 2016 році на підготовчий етап конкурсу з місцевого бюджету м. Києва – 34457,6 тис. грн, у 2017 році – за рахунок коштів загального фонду державного бюджету – 325305,0 тис. грн, за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету (субвенція місцевого бюджету м. Києва – 158342,5 тис. грн), за рахунок надходжень від господарської діяльності ПКЄ-2017 – 84335,3 тис. гривень.

Довідково: У примітках до остаточного кошторису ПКЄ-2017 також зазначено:

- кошти з загального фонду державного бюджету у сумі 128427,0 тис. грн планується перерозподілити, за умови погодження головного розпорядника (Держкомтелерадіо), Мінфіну та відповідного розпорядження Кабінету Міністрів України (лист Держкомтелерадіо від 26.10.2017 № 3315/23/11), на видатки за КПКВК 1701080 «Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України», залишок невикористаних коштів підлягає поверненню до бюджету;
- невикористаний залишок коштів з спеціального фонду (місцевого бюджету м. Києва) підлягає поверненню головному розпоряднику коштів (Держкомтелерадіо), який має до закінчення року повернути кошти до бюджету.

У грудні 2017 року проведено перерозподіл бюджетних асигнувань (зменшено видатки за КПКВК 1701370 та, відповідно, збільшено видатки за КПКВК 1701080 на 128427,0 тис. грн; залишки коштів зі спеціального фонду перераховано Держкомтелерадіо на суму 9025,56 тис. грн.

Натомість з огляду на викладене та зважаючи на результати ревізії, проведеної Держаудитслужбою у 2017 році, наявність залишків не може у повній мірі свідчити про економію затвердженого бюджету ПКЄ-2017.

Слід вказати, що на підготовку та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017» за рахунок загального фонду державного бюджету ПАТ «НСТУ» було використано 35,5 млн грн на придбання обладнання, меблів, конструкцій, спецодягу тощо.

Довідково: За даними Урядового порталу (<https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-doruchiv-derzhkomteleraudio-funkciji-z-upravlinnya-derzhavnim-majnom-pribbanim-dlva-provedennya-jevrobachennya-2017>) «Ухвалення змін до постанови дозволить і надалі ефективно використовувати державне майно, набуте за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», - зазначив Голова Держкомтелерадіо О. Наливайко [11].

З метою забезпечення подальшого ефективного використання майна, придбаного за рахунок бюджетних коштів для проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», Кабінет Міністрів України визначив Держкомтелерадіо органом, що здійснює функції з управлінням цим державним майном. Відповідні зміни було прийнято Урядом у квітні 2018 року, тобто через рік після завершення ПКЄ-2017.

Поряд з цим, рішення щодо використання ПАТ «НСТУ» державного майна, набутого за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», прийнято Держкомтелерадіо майже через два роки після проведення ПКЄ-2017 та через рік від Урядового рішення.

Зокрема, за поданням ПАТ «НСТУ» Держкомтелерадіо наказом від 08.04.2019 № 179 державне майно, набуто за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», закріплено на праві господарського відання за ПАТ «НСТУ» згідно переліків.

Водночас ПАТ «НСТУ» залишок дизельного пального «Євро-5», придбаного в межах ПКЄ-2017, у кількості 9100 літрів на суму *147,1 тис. грн* не включило до цього переліку через його використання у 2017-2018 роках, тобто використало пальне без погодження з Держкомтелерадіо.

За даними Інтернет ресурсів здійснено використання майна, придбаного для організації та проведення ПКЄ-2017, іншими суб'єктами господарювання без оформлення відповідних договорів оренди.

Зокрема, у 2019 році на каналі «1+1» транслювалось шоу «Танці з зірками», учасником якого був Володимир Остапчук (один з ведучих ПКЄ-2017), та виступав у концертному костюмі ведучого конкурсу (рис. 19, 20).

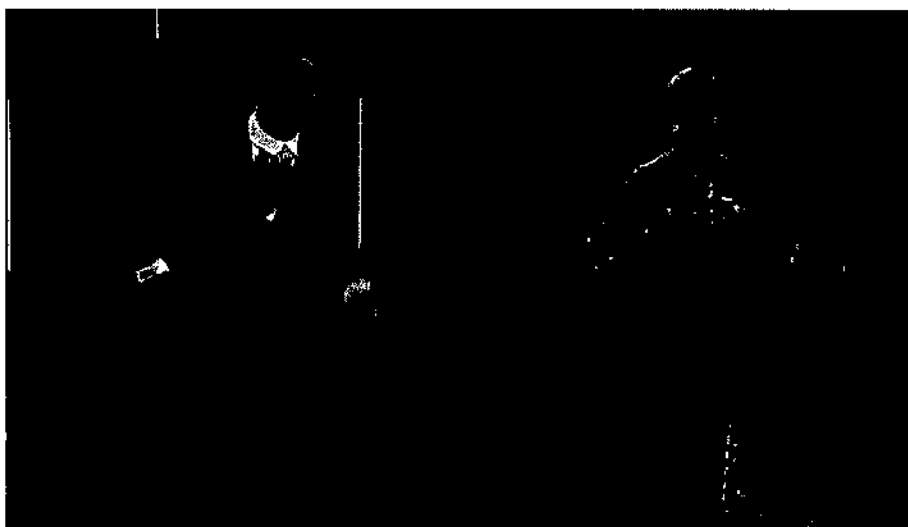

Рис. 19. Виступ на шоу танці із зірками (Джерело: <https://www.youtube.com/watch?v=IPf7xgOrUXc>)

Зазначений концертний костюм придбався для ведучого пісенного конкурсу «Євробачення-2017» Володимира Остапчука, видатки на виготовлення якого проведено коштом державного бюджету.

Костюм вартістю 80,6 тис. грн був виготовлений за окремими ескізами та індивідуальним пошивом для ведучого В. Остапчука, та наразі обліковується за даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ», фактична наявність якого підтверджено інвентаризацією 19.02.2020.

Рис. 20. Виступ на шоу ПКЄ-2017 (Джерело: https://24tv.ua/lifestyle/veduchi_yevrobachennya_2017_vrazili_novimi_vishukanimi_kostyumami_i_pokazali_shho_shhe_vmiyut_n_816424).

Натомість, договір оренди щодо використання костюму до аудиту не надано, кошти за його використання до ПАТ «НСТУ» не надходили.

За інформацією начальника управління з декорацій Чекіна К.Є. та заступника директора департаменту телевиробництва Карякіна О.Є. замовлень на використання зазначеного костюму не надходило, відповідно костюм нікому не видавався та не використовувався у 2019 році.

Слід вказати, що вказаний костюм за замовлення НСТУ виготовлено ТОВ «Лейк Студіо», яким за умовами договору *передано Телерадіокомпанії ескізи одягу* (комплектів) - малюнки (папір формату А4) по кожному комплекту одягу (вид спереду, ззаду й збоку), технічні рисунки комплектів та описи - найменування комплекту одягу; описи моделей; описи особливостей побудови моделей техніки виготовлення (покрокова інструкція) в паперовому вигляді підписані уповноваженим представником Виконавця та скріплені печаткою, та **виключне право на використання ескізів на підставі відповідного Акта приймання-передачі.**

Також під час візуального огляду майна, яке знаходиться на 1 поверсі центральної дирекції, встановлено, що у кафе, приміщення для якого надається в оренду, без оформлення договору на використання майна розташовано меблі ПАТ «НСТУ», придбані для проведення пісенного конкурсу Євробачення-2017 за кошти державного бюджету, зокрема 4 білих м'яких двомісних дивани, 4 м'яких крісла, 2 столика барних круглих, 6 білих барних крісел (рис. 21).

Рис. 21. Фото меблів, придбаних для проведення ПКЄ-2017 та розміщених в орендованих приміщеннях кафе.

Згідно з інформацією, наданої директором департаменту управління активами ПАТ «НСТУ» Семенцем В.В., «Згідно з наказом Держкомтелерадіо від 08.04.2019 № 179, державне майно, набуто за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», закріплене за ПАТ «НСТУ» на праві господарського відання.

Отже, меблі, які закуплені під час проведення пісенного конкурсу, а саме: 4 білих м'яких двомісних дивани, 4 м'яких крісла, 2 столика барних круглих, 6 білих барних крісел, закріплені за ПАТ «НСТУ» на праві господарського відання та використовуються для розміщення співробітників ПАТ «НСТУ» і відвідувачів телецентру «Олівець».

Залежно від потреб ПАТ «НСТУ» на період певних тематичних заходів (художні та фотовиставки, культурно-мистецькі заходи, виступи творчих колективів, інформаційні заходи для співробітників та відвідувачів тощо) меблі періодично переміщують у межах приміщень будівлі.

Для проведення культурно-мистецького заходу Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр. Пам'ять поколінь 1941-1945-2020», присвяченого трагічним подіям масового знищення в Бабиному Яру мирного

населення та військовополонених під час окупації нацистами міста Києва (лист від 10.02.2020 № 360/07), зазначені меблі були тимчасово занесені в приміщення кафе, оскільки виставку розмістили на двох поверхах хабу телецентру.

Станом на 26.02.2020 вказані меблі розміщено в холі на першому та цокольному поверхах будівлі задля більш комфортного перебування співробітників та відвідувачів «Олівця».

Принагідно повідомляємо, що ПАТ «НСТУ» договори оренди майна на вказані меблі з орендарем не підписувало та не надавало їх у користування.

Отже, прорахунки з боку ПАТ «НСТУ» при організації і проведенні пісенного конкурсу «Євробачення-2017» та після його завершення стало наслідком упущених вигод, додаткових витрат ресурсів та незабезпечення ощадливості до майна набутого для конкурсу та залишеного у Телерадіокомпанії загалом на суму 19221,25 тис. гривень.

Гіпотеза 5. Неналежна організація системи внутрішнього контролю в Телерадіокомпанії не сприяє ефективній діяльності ПАТ «НСТУ» та його філій та, як наслідок, прорахунки у діяльності

Держкомтелерадіо наказом від 01.12.2017 № 483 затвердив Кодекс корпоративного управління ПАТ «НСТУ»^[112] (далі – Кодекс), в якому зокрема висвітлені принципи та стандарти корпоративного управління ПАТ «НСТУ» та вимоги до функціонування системи внутрішнього контролю.

Як визначено пунктом 4.8 Кодексу^[112] ПАТ «НСТУ» усвідомлює, що розраховувати на довіру держави, суспільства, акціонера, потенційних інвесторів можна тільки за умови запровадження належної системи контролю за її діяльністю.

Задля забезпечення зовнішнього контролю відповідно до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5], а також Статуту ПАТ «НСТУ»^[10], Телерадіокомпанія щороку проходить **обов'язковий аудит річної фінансової звітності. Аудиторська фірма та розмір оплати її послуг визначаються Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» за результатами проведення конкурсу. Оплата послуг здійснюється коштом Телерадіокомпанії.**

Однак, в ПАТ «НСТУ» умови проведення конкурсу та однозначні прозорі, недискримінаційні критерії відбору щонайменше двох суб'єктів аудиторської діяльності, які подаються на розгляд органів, що призначають суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності, як це передбачено вимогами статті 29 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»^[113], затверджено Правлінням ПАТ «НСТУ» лише 02 грудня 2019 року.

Довідково: відповідно до пункту 3 статті 29 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», у підприємствах, що становлять суспільний інтерес, проводять конкурс з відбору суб'єктів аудиторської діяльності, які можуть бути призначені для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності цього підприємства. Для проведення конкурсу підприємство, що становить суспільний інтерес, має розробити і оприлюднити порядок його проведення і однозначні прозорі та недискримінаційні критерії відбору щонайменше двох суб'єктів аудиторської діяльності, які подаються на розгляд органів, що призначають суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності.

Аудит фінансової звітності ПАТ «НСТУ» за 2017 рік було проведено ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» на замовлення Посольства Швеції за сприяння шведської агенції розвитку SIDA. Послуга була надана як грантова допомога Урядом Швеції задля розвитку суспільного мовника в Україні в межах договору на проведення організаційного та фінансового аудиту від 27.12.2017 № 26-15/5^[114] (далі – Договір № 26-15/5), укладеного між Посольством Швеції в Україні та ПАТ «НСТУ».

Розробку технічного завдання, організацію тендерної процедури та оплату послуг аудитора здійснювало Посольство Швеції за участі агенції SIDA. Переможця тендеру було обрано відповідною тендерною комісією донора.

Довідково: Від імені Посольства Швеції в Україні Договір № 26-15/5 підписано керівником секції співробітництва у сфері реформ Хенріком Вітфельдом, від імені ПАТ «НСТУ» – Головою правління Зурабом Аласанією.

Відповідно до параграфу 2 Договору № 26-15/5 ПАТ «НСТУ» допомагатиме і співпрацюватиме з Посольством і аудитором у проведенні аудиту.

Згідно з параграфом 3 Договору № 26-15/5 ПАТ «НСТУ» повинна надати аудиторю, затвердженому Посольством, інформацію, необхідну для Аудиту та зобов'язується при проведенні перевірки надавати на вимогу аудитора належний доступ до об'єктів та місць, у яких ПАТ «НСТУ» веде діяльність, включаючи свої інформаційні системи, до усіх документів і баз даних щодо технічного та фінансового управління, вживати усіх заходів для сприяння у роботі аудитора.

Пунктом 122 Статуту ПАТ НСТУ^[10] передбачено, що посадові особи Телерадіокомпанії зобов'язані забезпечити доступ аудитора до всіх документів, необхідних для перевірки результатів фінансово-господарської діяльності Телерадіокомпанії.

Поряд з цим, незважаючи на умови договору щодо співпраці при проведенні фінансового аудиту та вимоги пункту 122 Статуту ПАТ «НСТУ», в частині надання Телерадіокомпанією доступу до усіх документів, за результатами проведеного аудиту аудитори ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» не висловили думки про фінансову звітність Телерадіокомпанії через неотримання прийнятних аудиторських доказів в достатньому обсязі для використання їх як основи для думки аудитора щодо цієї фінансової звітності (висновки від 29.06.2018)^[115].

Зокрема, через недоступність до первинних документів аудитори не мали змоги отримати достатні та прийнятні аудиторські докази щодо існування та повноти кредиторської заборгованості, існування потреби в коригуванні балансової вартості нематеріальних активів, основних засобів, капітальних інвестицій та малоцінних необоротних активів.

За результатами проведеного аудиту за рекомендаціями ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» у липні 2018 року Наглядова рада ПАТ «НСТУ»

затвердила Дорожню карту запровадження ініціатив (протокол № 22, далі – Дорожня карта_[116]), в якій були прописані рекомендації задля покращення результатів роботи ПАТ «НСТУ» та створення більш ефективної системи управління.

На цьому ж засіданні для здійснення контролю за впровадженням заходів, визначених Дорожньою картою, Наглядною радою було створено дорадчий орган – Керівний комітет із нагляду за виконанням Дорожньої карти. Проте, незважаючи на прийняті заходи строки виконання окремих завдань не дотримувались, а деякі завдання залишалися невиконаними.

Зокрема, станом на 01.06.2019 необхідно було запровадити функцію управління ризиками та розробити відповідні методологічні документи, натомість з 01.08.2019 лише було внесено зміни до структури ПАТ «НСТУ» та введено Управління ризиками.

При цьому, це управління до кінця року існувало лише на папері: посади працівників Управління залишалися вакантними, а Положення про Управління та посадові інструкції працівників Управління ризиків не розроблялися і не затверджувалися.

Натомість слід наголосити, що до затвердження Дорожньої карти у ПАТ «НСТУ» була спроба ідентифікувати бізнес-процеси в Телерадіокомпанії.

Зокрема, у лютому 2018 року на час проведення вказаного аудиту ПАТ «НСТУ» уклало договір з ФОП Тодоровим А.В. на загальну суму 199,0 тис. грн, за яким передбачалося здійснити повний аналіз усіх бізнес-процесів в структурних підрозділах Телерадіокомпанії, постановку та контроль стратегічних цілей, операційних завдань, визначення механізму формалізації правил, аналіз ефективності виконавців та ресурсної бази, розробку «моделі зрілості» (рівень готовності до змін та рекомендацій щодо вдосконалення), здійснити оцінку очікувань всіх груп стейкхолдерів, впливу на проект, ресурсного забезпечення супроводження, пріоритизації очікувань.

Поряд з цим згідно з Додатком № 1 до цього договору перелік наданих послуг було скорочено, зокрема, виключено здійснення повного аналізу всіх бізнес-процесів в структурних підрозділах ПАТ «НСТУ».

За умовами договору результатом його виконання є передача замовнику (ПАТ «НСТУ») оригінального звіту щодо результатів аналізу бізнес-процесів Замовника. Отже, підлягає сумніву факт виконання послуг із підготовки звіту, оскільки не передбачалося здійснення безпосередньо аналізу таких процесів.

Крім того, на запит Держаудитслужби щодо надання Оригінального звіту щодо результатів бізнес-процесів ПАТ «НСТУ» було надано презентацію у форматі PowerPoint «Проект «Впровадження єдиного інформаційного простору».

Враховуючи викладене, а також результати аудиту, проведеного ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги», залишилась потреба в підготовці переліку бізнес-процесів та їх ідентифікації. *Отже оплата послуг за договором з ФОП Тодоровим А.В. на загальну суму 199,0 тис. грн є неефективним використанням коштів.*

А зволікання з впровадженням заходів, визначених Дорожньою картою, в тому числі системи управління ризиками, не сприяє побудові ефективної системи управління товариством та не надає можливості оперативно реагувати на ризики, що може мати в подальшому негативний вплив на здатність Телерадіокомпанії виконувати завдання і функції, досягати визначеної мети (місії), стратегічних та інших цілей діяльності.

Для здійснення аудиту фінансової звітності за 2018 рік ПАТ «НСТУ» уклало договір про надання аудиторських послуг із ПрАТ «Аудиторська фірма «Аналітик» (далі – ПрАТ «Аналітик»)) на загальну суму 148,0 тис. грн. Поряд з цим, Наглядова рада, як це передбачено вимогами статті 16 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5], статті 52 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14] та Статуту ПАТ «НСТУ»^[10], рішень щодо визначення та затвердження аудиторської фірми на проведення незалежного аудиту не приймала.

На думку ПрАТ «Аналітик», яка викладена у звіті від 24.04.2019^[117], фінансова звітність відображає достовірно в суттєвих аспектах фінансовий стан Телерадіокомпанії станом на 31.12.2018. Отримані аудиторські докази є достатніми та прийнятними для висловлення думки аудиторів із застереженням. Зокрема застереження було надано щодо експертної оцінки майна (будинків та споруд) станом на 31.12.2018, яке входить до статутного капіталу Підприємства.

Відбір цього товариства проведено за результатами відкритих торгів тендерним комітетом ПАТ «НСТУ», оскільки Наглядова рада делегувала у грудні 2018 року ці повноваження Правлінню ПАТ «НСТУ» (протокол № 25).

Водночас на жодному засіданні Правління ПАТ «НСТУ» питання щодо організації проведення аудиту фінансової звітності за 2018 рік не розглядалося. Отже рішення щодо обрання ПрАТ «Аналітик» було прийнято тендерним комітетом ПАТ «НСТУ».

Разом з цим, здійснення відбору аудиторської фірми задля проведення зовнішнього аудиту згідно з вимогами Закону України «про закупівлі» невілжє вимоги статті 16 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5], статті 52 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14] та Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] щодо віднесення до виключної компетенції Наглядової ради питання відбору такої фірми, розміру її оплати за результатами проведення конкурсу.

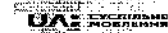
Таким чином, не забезпечення з боку ПАТ «НСТУ» аудиторів належною документацією під час зовнішнього аудиту спростовує його доцільність та викликає недовіру з боку суспільства.

Система внутрішнього контролю Телерадіокомпанії має забезпечувати здійснення стратегічного, оперативного та поточного контролю за її фінансово-господарською діяльністю.

До органів, які здійснюють внутрішній контроль, відповідно до пункту 4.2 Кодексу належать:

- Наглядова рада ПАТ «НСТУ»,

- Ревізійна комісія ПАТ «НСТУ»,
- Служба внутрішнього аудиту ПАТ «НСТУ».

Довідково: відповідно до пункту 4.1 Кодексу^[112] Внутрішній контроль ПАТ «НСТУ» - це сукупність процедур, що спрямовані на попередження, виявлення і виправлення суттєвих помилок, а також забезпечення захисту і збереження активів, повноти і точності облікової документації.

Наглядова рада забезпечує функціонування належної системи контролю, а також здійснення стратегічного контролю за фінансово-господарською діяльністю Телерадіокомпанії через аудиторський комітет ради.

Такий комітет було утворено Наглядовою радою у жовтні 2017 року. Проте її завдання Наглядова рада визначила лише у липні 2018 року під час затвердження Положення про неї. Основним завданням Комітету з питань аудиту є нагляд за системою внутрішнього контролю ПАТ «НСТУ», за достовірністю і повнотою фінансової звітності телерадіокомпанії та за діяльністю підрозділу внутрішнього аудиту.

Довідково: Відповідно до частини першої статті 56 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14] з метою забезпечення діяльності комітету з питань аудиту наглядова рада може прийняти рішення щодо запровадження в товаристві посади внутрішнього аудитора (створення служби внутрішнього аудиту). Внутрішній аудитор (служба внутрішнього аудиту) призначається наглядовою радою і є підпорядкованим та підзвітним безпосередньо члену наглядової ради - голові комітету з питань аудиту.

Одночасно з прийняттям вказаного положення про Комітет з питань аудиту Наглядова рада ПАТ «НСТУ» у новій редакції затвердила Положення про ревізійну комісію. Проте обрання членів та голови цієї комісії здійснила лише три місяці поспіль.

Ревізійна комісія ПАТ «НСТУ» відповідно до Кодексу здійснює оперативний контроль за фінансово-господарською діяльністю Телерадіокомпанії, проте згідно із Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5], Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] та Положенням^[118] - є органом ПАТ «НСТУ», який контролює фінансово-господарську діяльність правління Телерадіокомпанії.

Ревізійна комісія шляхом проведення планових та позапланових перевірок перевіряє **достовірність даних, що містяться у річній фінансовій звітності Телерадіокомпанії**; відповідність ведення бухгалтерського, податкового, статистичного обліку та звітності; своєчасність і правильність відображення у бухгалтерському обліку всіх фінансових операцій відповідно до встановлених правил та порядку; дотримання правлінням повноважень щодо розпорядження майном Телерадіокомпанії та проведення фінансових операцій від імені Телерадіокомпанії; своєчасність та правильність проведення розрахунків за зобов'язаннями Телерадіокомпанії; зберігання коштів та матеріальних цінностей; використання коштів Телерадіокомпанії та фінансовий стан ПАТ «НСТУ».

При цьому, планові перевірки проводяться за підсумками фінансово-господарської діяльності за рік для надання висновків до річного звіту та балансу в термін не пізніше ніж до 1 квітня року, що настає після звітного.

Отже, функція Ревізійної комісії щодо перевірки достовірності даних, що містяться у річній фінансовій звітності Телерадіокомпанії, дублює функцію зовнішнього аудиту, на який у 2018 році витрачено 148,0 тис. грн, та проводиться одночасно з ним.

Слід зазначити, що наглядова рада доручень щодо проведення позапланових ревізій не надавала.

Отже, у 2019 році за дорученням Наглядової ради Ревізійна комісія здійснила лише одну планову перевірку річної фінансової звітності за 2018 рік з наданням висновків для неї до 15 квітня 2019 року, тобто з порушенням термінів, визначених Положенням про Ревізійну комісію.

Слід вказати, що не зважаючи на вказані обставини, дослідження звітності Ревізійною комісією, як зазначено у протоколі Наглядової ради від 25.04.2019 № 31^[119], мало перепони через ненадання окремих документів та різні варіанти фінансової звітності, яка надавалася членам ревізійної комісії працівниками ПАТ «НСТУ». Як наслідок, термін перевірки було продовжено до травня 2019 року.

З огляду на вказане, одночасна наявність різних варіантів звітності свідчить про недоліки організаційної структури ПАТ «НСТУ» та створює ризики для функціонування системи управління в цілому.

Інформацію про результати цієї перевірки Наглядова рада взяла до відома у серпні 2019 року, проте рішень задля впровадження рекомендацій, наданих Ревізійною комісією, не приймала. Тобто для Наглядової ради результати роботи Ревізійної комісії мали лише інформаційний характер.

Довідково: Слід зазначити, що відповідно статті 73 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14] обрання ревізійної комісії передбачено лише для проведення приватного акціонерного товариства.

Суперечності щодо функціонування органів внутрішнього контролю встановлено і щодо діяльності служби внутрішнього аудиту.

Зокрема, відповідно до пунктів 4.2, 4.5 та 4.6 Кодексу^[112] **Служба внутрішнього аудиту Телерадіокомпанії** створюється ПАТ «НСТУ», здійснює поточний контроль за фінансово-господарською діяльністю Телерадіокомпанії та відповідає за своєчасне виявлення та запобігання відхиленням, які перешкоджають законному та ефективному використанню майна та коштів ПАТ «НСТУ». Тобто здійснюється поточний контроль за діяльністю ПАТ «НСТУ».

Зокрема, до компетенції служби внутрішнього аудиту відносяться питання щодо контролю за організацією та функціонуванням системи бухгалтерського обліку, контролю за відповідністю даних бухгалтерського обліку фактичній наявності активів, їх належним збереженням; експертизи фінансової та оперативної діяльності; підготовки оглядів діяльності ПАТ «НСТУ» та розробки рекомендацій щодо підвищення її ефективності.

На виконання вимог Кодексу станом на 01.01.2018 у складі Центральної дирекції ПАТ «НСТУ» функціонувало Управління внутрішнього аудиту і фінансових розслідувань штатною чисельністю 12 посад (проте до серпня 2018 року посади в цьому управлінні залишалися вакантними).

У серпні 2018 року було внесено зміни до штатного розпису ПАТ «НСТУ», відповідно до яких замість зазначеного управління з 31.08.2018 до штату Центральної дирекції ПАТ «НСТУ» введено Службу внутрішнього аудиту, яка функціонально підпорядковується Наглядовій раді, проте, з адміністративних та кадрових питань, підпорядковується Голові Правління ПАТ «НСТУ». Чисельність Служби при перетворенні не змінювалася.

Відповідно до наказу ПАТ «НСТУ» від 27.08.2018 № 390 Службу внутрішнього аудиту з вересня 2018 року виведено зі складу Центральної дирекції.

Рішення про утворення Служби внутрішнього аудиту із чисельністю 12 осіб Наглядовою радою прийнято, як вказувалося вище по тексту, з урахуванням статті 56 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14].

Місія цієї Служби, як зазначено у Статуті Служби внутрішнього аудиту, затвердженого наглядовою радою ПАТ «НСТУ» у вересні 2018 року (протокол № 23) полягає в забезпеченні ефективності системи внутрішнього контролю, управління ризиками та корпоративного управління в ПАТ «НСТУ», у тому числі його відокремлених структурних підрозділах та дочірніх підприємств.

Основним завданням, відповідно до Положення про Службу внутрішнього аудиту ПАТ «НСТУ», затвердженого на засіданні Наглядової ради ПАТ «НСТУ» 18 вересня 2018 року (додаток №3 до Протоколу № 23), є оцінка системи внутрішнього контролю і *операційних процедур* в ПАТ «НСТУ», у тому числі його відокремлених структурних підрозділах та дочірніх підприємствах, *надання Наглядовій раді, Правлінню* висновків і пропозицій щодо її вдосконалення.

Тобто передбачено здійснення поточного контролю за діяльністю ПАТ «НСТУ» з повідомленням результатів Наглядової ради Телерадіокомпанії, а щодо оцінки системи внутрішнього контролю, то її функції дублюються з Ревізійною комісією.

Слід вказати, що абзацом другим частиною другою статті 1 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14] визначено, що діяльність державних акціонерних товариств, єдиним засновником та акціонером яких є держава в особі уповноважених органів, регулюється цим Законом, з урахуванням особливостей, передбачених спеціальними законами.

Відповідно до частини 3 статті 7 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5] та пункту 47 Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] Наглядова рада не може втручатися у поточну господарську діяльність правління Телерадіокомпанії; а повноваження щодо створення структурних підрозділів належать за вказаними нормативними актами до компетенції Правління.

Тобто, враховуючи вимоги Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5] та Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] до повноважень

Наглядової ради ПАТ «НСТУ» не належить створення підрозділу внутрішнього аудиту, зокрема призначення і звільнення його працівників, та прийняття рішень щодо його діяльності.

Крім того, в супереч вимог статті 57 Господарського кодексу України^[20], Наглядовою радою затвердженого Статуту Служби внутрішнього аудиту. Оскільки, статут є установчим документом, на підставі якого здійснюється діяльність окремого підприємства (юридичної особи), якою не є Служба внутрішнього аудиту. В статуті Служби внутрішнього аудиту визначено єдину функцію внутрішнього аудиту, яка повинна забезпечувати надання Наглядовій раді об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо діяльності ПАТ «НСТУ».

Отже, затвердивши статут Служби внутрішнього аудиту, Наглядова рада взяла на себе функції затвердження установчих документів, які належать виключно Держкомтелерадіо (акціонеру).

В подальшому Наглядова рада необґрунтовано приймала рішення щодо Служби внутрішнього аудиту, а саме, внесення змін до штатного розпису, умов трудових договорів, та відповідно надавала доручення Правлінню ПАТ «НСТУ» для їх виконання.

УАС Українська Асоціація Суспільних Телебачення і Радіомовлення

За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Згідно з пунктом 42 Статуту, наглядова рада діє в межах повноважень, визначених Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» (далі – Закон) та цим Статутом.

Відповідно до підпункту 25 пункту 45 Статуту, наглядова рада здійснює права та обов'язки, передбачені Законом, цим Статутом та положенням про наглядову раду.

Пунктом 2 Положення про наглядову раду публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженого наказом Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 10.09.2019 року № 372 (далі – Положення), визначено, що Наглядова рада є органом управління НСТУ, що здійснює нагляд за діяльністю товариства в межах повноважень, визначених законами України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та «Про акціонерні товариства», Статутом публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1039, цим Положенням та іншими актами законодавства. У розділі II Положення закріплено перелік повноважень наглядової ради, до якого, зокрема, віднесено: вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів товариства (підпункт 39 розділу II Положення), затвердження внутрішніх положень, якими регулюється діяльність товариства, крім тих, що віднесені статутом до виключної компетенції акціонера та правління (підпункт 29 розділу II Положення); призначення і звільнення керівника служби внутрішнього аудиту (підпункт 35 розділу II Положення); затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками служби внутрішнього аудиту, встановлення розмірів оплати праці працівників служби внутрішнього аудиту(підпункт 36 розділу II Положення).

Стаття 52 Закону України «Про акціонерні товариства» до виключної компетенції наглядової ради відносить, зокрема: затвердження внутрішніх положень, якими регулюється діяльність товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів цим Законом, та тих, що рішенням наглядової ради передані для затвердження виконавчому органу (п. 1 ч. 2 ст. 52). обрання та припинення повноважень голови і членів інших органів товариства (п. 11 ч. 2 ст. 52); призначення і звільнення керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора) (п. 11-1 ч. 2 ст. 52); затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат (п. 11-2 ч. 2 ст. 52); вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів товариства (п. 16-2 ч. 2 ст. 52).

Слід вказати, що станом на 01.01.2019 штат Служби внутрішнього аудиту був сформований на 33%, на 01.04.2019 - 50%, на 01.07.2019 – 83%, 01.10.2019

– 92%. Станом на 01.12.2019 штат укомплектований у повному обсязі. Фонд оплати праці працівників цієї служби за 2019 рік становив 2588,8 тис. гривень.

Посадовий оклад для керівника служби Наглядова рада визначила у фіксованому розмірі – 60% посадового окладу Голови правління ПАТ «НСТУ», або 46,1 тис. гривень.

Розміри посадових окладів працівників служби коливалися від 16,1 тис. грн (мінімальний оклад для аудитора) до 41,5 тис. грн (максимальний оклад для заступника начальника цього підрозділу.

Служба внутрішнього аудиту організовувала свою роботу відповідно до процедури ризик-орієнтовного планування діяльності.

Практичну діяльність з проведення внутрішніх аудитів Служба внутрішнього аудиту розпочала лише з 2019 року. За цей період проведено 4 внутрішніх аудита на рівні центральної дирекції, або 0,3 перевірки на 1 працівника.

Слід вказати, що 3-х аудиторів було залучено до розгляду скарг громадян, розгляд яких здійснювався спільно з Департаментом безпеки та запобігання корупційним проявам.

Проте, здійснення оцінки системи внутрішнього контролю Службою внутрішнього аудиту лише на центральному рівні не дає комплексної уяви про функціонування системи в цілому, про що свідчать результати аудиторського дослідження здійсненого Держаудитслужбою на рівні регіональних дирекцій та викладені у попередніх розділах цього звіту.

ПАТ «НСТУ» за поясненнями ПАТ «НСТУ»: «В перший рік своєї практичної діяльності Службою внутрішнього аудиту перевірки системи внутрішнього контролю переважно зосереджувались на центральному рівні з метою вивчення основних центрів прийняття управлінських рішень, аналізу контрольного середовища та побудови бізнес-процесів.»

Також, оскільки Служба внутрішнього аудиту функціонально підпорядкована та підзвітна безпосередньо члену Наглядової ради – голові комітету з питань аудиту, висновки за результатами аудитів та аудиторські рекомендації надаються Правлінню ПАТ «НСТУ», тільки після їх розгляду та затвердження Наглядовою радою. Станом на 31.12.2019 Наглядовою радою розглянуто та схвалено рекомендації лише за 2 аудитами.

З огляду на вказане наразі Служба внутрішнього аудиту забезпечує Наглядову раду та Правління висновками щодо функціонування системи внутрішнього контролю, її впливу на стан досягнення мети діяльності ПАТ «НСТУ» та якість виконання завдань, визначених перед Телерадіокомпанією.

Проте, зволікання з боку Наглядової ради із розглядом та схваленням аудиторських рекомендацій свідчить про її незацікавленість у побудові ефективної системи внутрішнього контролю.

Так, результати аудиту ефективності організації процесу закупівлі товарів, робіт і послуг та дотримання вимог законодавства при процедурі закупівель ПАТ «НСТУ» за період з 01.01.2018 по 31.03.2019 засвідчили прогалини в

організації проведенні процедур закупівель. Проте, під час даного аудиту засвідчено інші недоліки в організації та проведенні тендерних процедур, в тому числі після проведеного аудиту Службою внутрішнього аудиту.

Зокрема, у 2018 році укладено договори на прибирання приміщень та території Телерадіокомпанії з приватним підприємцем або ФОП, які ще на стадії проведення тендеру заявляли про відсутність відповідних спеціалістів та можливість укладення договорів ЦПХ для залучення працівників задля надання послуг за умови їх перемоги у закупівлі.

Так, у березні 2018 року ПАТ «НСТУ» з ФОП Вікоброда уклало договір від 12.03.2018 № 51-14/4 на прибирання з березня по грудень 2018 року приміщень та території по вул. Хрещатик, Грінченка, Л. Первомайського загалом на суму 899,98 тис. гривень.

Поряд з цим у тендерній документації підприємець зазначив, що для прибирання приміщень буде залучено за договорами ЦПХ працівників, а для потреби здійснення робіт на висоті – субпідрядника з відповідними дозвільними документами.

Проте, тендерний комітет зафіксував, що тендерна документація ПП Вікоброда відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеним статтю 16 Закону України «Про публічні закупівлі».

Подібний факт було встановлено і при укладенні у серпні 2018 року договору з ФОП Шипко Ю.О. на прибирання приміщень та території по вул. Мельникова, 42. ПАТ «НСТУ» такі послуги коштували 1000,7 тис. гривень.

Укладення таких договорів створює ризик якісного надання послуг з прибирання.

За результатами відкритих торгів задля надання послуг з охорони, які полягають у здійсненні комплексу заходів по охороні власності та території ПАТ «НСТУ», а також забезпечення охорони власності та особистої безпеки фізичних осіб, які перебувають на території ПАТ «НСТУ», з ПП «ШЕРИФ-ЗАХИСТ» було укладено договір від 29.05.2019 № 298-30/4.

За умовами тендерної документації та згідно з дислокацією до цього договору, яка є його невід'ємною частиною, окрім стаціонарних постів надання послуг передбачено постами швидкого реагування та двома кінологічними постами.

При цьому, як зазначала тендерна документація, охорона кінологічним постом повинна здійснюватися у нічний та денний час за допомогою спеціально навчених охоронно-сторожових собак.

Проте, як підтвердження цієї умови усі претенденти, в тому числі і ПП «ШЕРИФ-ЗАХИСТ», надали лише довідки з кінологічних клубів, що їх окремі працівники пройшли навчання з дисципліни караульна служба зі службовими собаками. Водночас тендерний комітет інформацію щодо підтвердження наявності собак не вимагав. Як наслідок, під час зустрічної звірки керівництво ПП «ШЕРИФ-ЗАХИСТ» заявило, що охорона на цих постах здійснювалася із використанням собак ПАТ «НСТУ», яких фактично у НСТУ не має.

Не сприяло ощадливості включення до тендерної документації та, відповідно, до дислокації до договору надання послуг 4-ма денними постами

швидкого реагування (з 08.00 до 20.00), оскільки захід оперативного реагування є непостійним (ситуативним) та включає в себе організацію невідкладного прибуття працівників охорони на місце події з метою припинення правопорушення, установлення особи, затримання ймовірного правопорушника та повідомлення територіального органу Національної поліції.

Довідково: абз. 7 пункту 2 розділу I Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, яку затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 16 лютого 2018 року №111₁₂₀₁ визначено, що оперативне реагування - скоординовані дії чергової служби, нарядів патрульної поліції, груп реагування патрульної поліції та інших нарядів, спрямовані на організацію невідкладного прибуття працівників поліції до заявника або на вказане місце події з метою припинення правопорушення, установлення особи та затримання ймовірного правопорушника, збереження слідів злочину, а також надання допомоги потерпілим особам у межах повноважень поліції.

За поясненнями ПАТ «НСТУ»: «Відповідно до п.2.1. Положення про департамент безпеки центральної дирекції публічного акціонерного товариства «Національної суспільної телерадіокомпанії України» затвердженого Рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 15.10.2019р. № 149, на Департамент безпеки покладено завдання розроблення та реалізація заходів щодо забезпечення охорони телерадіокомпанії.

Для виконання цього завдання, Департаментом безпеки на волонтерських засадах утримувались (забезпечували їжею та ветеринарним супроводженням) охоронно-постові собаки, так як якість поста охорони складів і патрулювання території ПАТ «НСТУ» з використанням цих собак значно більш ефективна, особливо в нічний час. В договорах з ПП «КОМСЕРВІС-БЕЗПЕКА» в 2018 році, та ПП «ШЕРИФ-ЗАХИСТ» в 2019 році, в тендерній документації від претендентів на надання послуг з охорони вимагалось наявність співробітників, що мають досвід роботи зі службовими собаками, для забезпечення охорони складів і патрулювання території телерадіокомпанії з використанням цих собак, але без вимоги забезпечення їх утримування (так як Департамент безпеки забезпечував їх їжею та ветеринарним супроводженням).

Вартість охорони «Постом охорони складів (кінологічний пост)» складав відповідно: 28 грн. 00 коп. в 2018 році, та 35 грн. 70 коп. в 2019 році за одну годину охорони. Звертаємо увагу, що вартість години поста охорони складів (кінологічний пост) не відрізняється від вартості години охорони іншими постами. Також особливо наголошуємо, що згідно умов тендерної документації «Пост охорони складів (кінологічний пост)» – лише один, та поділений на «Денний» (з 08.00 до 20.00) та «Нічний» (з 20.00 до 08.00) і надавався за адресою: м. Київ, вул. Ю.Ілленко, 42.

Щодо наявності 4-х постів оперативного реагування, викликає подив, непорозуміння, і запитання, з якої причини є твердження і посилення аудиторів, на «Інструкцію з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України», яку затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 16 лютого 2018 року № 111, адже у 2018 – 2019 роках ПАТ «НСТУ» охороняли відповідно до договорів комерційні охоронні підприємства ПП «КОМСЕРВІС-БЕЗПЕКА» та ПП «ШЕРИФ-ЗАХИСТ». Наголошуємо, що відповідно до постанови КМУ від 22 травня 2019 № 414 про внесення змін до постанови КМУ від 11 листопада 2015 р. № 937 «Про внесення змін до переліку об'єктів державної та інших форм власності, охорона нерухомого майна яких здійснюється виключно органами поліції охорони на договірних засадах» - об'єкти ПАТ «НСТУ» стали підпадати під дію вищезазначеної постанови КМУ.

Також звертаємо вашу увагу, що «Пост оперативного реагування» постійно знаходились на об'єктах ПАТ «НСТУ» за різними (в тому числі територіально) фактичними адресами, а саме: вул. Ю.Ілленко, 42, вул. Хрещатик, 26, вул. Л.Первомайського 5-В. Введення цих постів не передбачав місце постійної їх дислокації (місце перебування), а виконував завдання які виникали у зв'язку зі специфікою роботи ПАТ «НСТУ», органів державної влади як суспільного мовника на якому відбуваються різноманітні суспільні та політичні події, участь у яких приймають представники органів державної влади. Наявність цих постів дало змогу відмовитись від 24-х годинних цілодобових постів охорони та перейти на «Денні» 12-ти годинні пости, що в свою чергу зекономило витрати на охоронні послуги, шляхом зменшення постів охорони в нічний час.

Отже виконання цього договору, в частині надання послуг постами швидкого реагування та кінологічними постами, на що витрачено 481,18 тис. грн, є сумнівним.

Подібна ситуація із постами оперативного реагування та кінологічними постами виникала у 2018 році під час укладання договору з ПП «КОМСЕРВІС БЕЗПЕКА», на що було витрачено 466,03 тис. гривень.

Поряд з цим відповідно до пункту 3.7 Кодексу^[112] *Правління Телерадіокомпанії створює систему внутрішнього контролю і моніторингу ризиків*, пов'язаних з діяльністю Телерадіокомпанії, з метою завчасного виявлення тенденцій, які можуть мати негативний вплив на поточні результати діяльності та здійснення перспективних планів розвитку Телерадіокомпанії.

А отже, забезпечення належного функціонування усіх ланок цієї системи є запорука ефективного управління ПАТ «НСТУ».

Водночас встановлено, що нечітке розподілення повноважень та відсутність порядків взаємодії між підрозділами призводить до дублювання функцій координації діяльності відокремлених структурних підрозділів та створює ризики невиконання окремих функцій і завдань, зокрема, пов'язаних із складанням фінансового плану та річних виробничих планів.

Зокрема, дослідженням встановлено відсутність у деяких Положеннях про структурні підрозділи і посадових інструкціях працівників чітко визначених функцій щодо ефективного управління коштами.

Довідково: Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 30 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України»^[121] розподіл бюджетних коштів здійснюється Держкомтелерадіо відповідно до поданих ПАТ «НСТУ» обґрунтувань потреби в коштах і детальних розрахунків витрат; ПАТ «НСТУ» використовує бюджетні кошти відповідно до плану використання бюджетних коштів, погодженого з Держкомтелерадіо.

Так, питання забезпечення формування плану використання бюджетних коштів належить до повноважень відділу планування та звітності управління бюджетування департаменту управління бюджетом.

Водночас, відповідальність за підготовку обґрунтувань потреби в коштах і здійснення детальних розрахунків витрат для формування розподілу бюджетних коштів на жодний структурний підрозділ ПАТ «НСТУ» не покладено.

Навпаки, до посадових інструкцій заступника начальника управління бюджетування, завідувача відділу планування та звітності, а також провідного економіста цього відділу управління бюджетування департаменту управління бюджетом віднесено завдання щодо формування пропозицій до паспорту бюджетної програми та звіту про його виконання. Натомість в положеннях про ці структурні підрозділи, такі завдання не закріплені.

Разом з тим, відсутність чітких порядків взаємодії між окремими структурними підрозділами створює ризики невиконання окремих функцій і завдань.

Щодо взаємодії між структурними підрозділами ПАТ «НСТУ» та її відокремленими структурними підрозділами встановлено, що згідно із положеннями про філії ПАТ «НСТУ» філія виконує функції одержувача бюджетних коштів відповідно до бюджетного законодавства України щодо використання коштів із державного бюджету України (п.4.1.3 положення). Крім того, менеджер філії забезпечує складання та виконання фінансового плану в частині показників філії та плану використання бюджетних коштів філії, забезпечує недопущення нераціональних і необґрунтованих витрат, контролює дотримання фінансової дисципліни та вживає заходи з запобігання неефективного використання коштів (п.5.5.3 положення)

Відповідно до завдань і функцій департаменту координації філій належить: участь у розробленні фінансових та інвестиційних планів відокремлених структурних підрозділів; участь у погодженні прогнозних (планових) показників економічного розвитку відокремлених структурних підрозділів; контроль за станом виробничо-господарської діяльності у відокремлених структурних підрозділів.

Водночас до завдань департаменту управління бюджетом також належать повноваження щодо організації взаємодії з філіями з метою формування зведеного фінансового плану ПАТ «НСТУ» та річних виробничих планів.

Слід зазначити, що порядків взаємодії між зазначеними структурними підрозділами ПАТ «НСТУ» та філіями ПАТ «НСТУ» в частині формування та виконання фінансового плану та плану використання бюджетних коштів філії не розроблялося.

Крім того, визначення у ліцензіях на мовлення конкретного надавача телекомунікаційних послуг із використанням конкретних каналів та мережі мовлення невілює процес проведення публічних закупівель послуг з трансляції програм ПАТ «НСТУ» чи підйому сигналу на супутниковий ретранслятор. Як приклад, при відсутності проведених у 2018 році тендерів та, відповідно, укладених договорів на трансляцію телерадіопрограм ПАТ «НСТУ» з найбільшим надавачем телекомунікаційних послуг – Концерном РРТ останнім все рівно упродовж квітня – грудня 2018 року транслювалися програми Телерадіокомпанії.

Разом з тим, ні від Департаменту з організації та розвитку мереж телерадіомовлення центральної дирекції ПАТ «НСТУ», яке відповідальне за взаємодію з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення та виконання розрахунків вартості послуг із трансляції програм ПАТ «НСТУ» з операторами зв'язку, ні від Наглядової ради ПАТ «НСТУ», яка відповідно до Статуту Телерадіокомпанії готує пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання ПАТ «НСТУ» та подає їх відповідним органам державної влади, пропозиції щодо врегулювання зазначеного питання не надходило.

Неналежна організація роботи юридичного департаменту призводить до нездійснення своєчасної та на належному рівні претензійно-позовної роботи, що має наслідком втрату доходів, або забезпечення виконання функцій цього департаменту сторонніми організаціями.

Так, упродовж 2017–2019 років суб'єктами господарювання до ПАТ «НСТУ» подано 23 позови на загальну суму 363090,70 тис. грн, з них судовими рішеннями задоволено 18 позовів на загальну суму 262896,32 тис грн, що становило 72,4% від загальної суми поданих позовів.

Найбільшим за сумою позивачем виступило АТЗОВ «EuroNews» з позовом на суму 251076,18 тис. грн, що становить 69,1% від загальної суми поданих до ПАТ «НСТУ» позовів.

У 2015 році Суд першої інстанції задовольнив позов і вирішив стягнути з НТКУ на користь АТЗОВ «EuroNews» прострочену суму ліцензійного платежу за Ліцензійним договором у розмірі 10591,2 тис. EUR. Відповідач звернувся із зустрічним позовом про визнання договору недійсним, але через те, що Телекомпанією пропущено строк позовної давності із звернення до суду, рішення суду першої інстанції залишились без задоволення.

Своєю чергою, ПАТ «НСТУ» до суб'єктів господарювання подано 24 позови на загальну суму 7613,75 тис грн, з яких задоволено 19 позовів на суму 4 459,83 тис грн, незадоволено 4 позови на суму 2064,7 тис. гривень.

У більшості випадків судових рішень не на користь ПАТ «НСТУ» представниками юридичного департаменту до суду не було надано достатню доказову базу. Зокрема, у судовому рішенні від 25.05.2017 (справа № 910/6890/17) позов ТОВ «Євромедіа компані» щодо стягнення з ПАТ «НСТУ» 1511,9 тис. грн задоволено у повному обсязі оскільки оцінивши докази відповідач – ПАТ «НСТУ» належним чином позовних вимог не спростував.

Не надали достатніх доказів для спростування позову ТОВ «ЕРА-медіа» і по справі 910/2840/19 (рішення Господарського суду м. Києва від 14.06.2019). Як наслідок, з Телерадіокомпанії стягнули 119,07 тис. гривень.

Також до повноважень Юридичного департаменту належать функції сприяння правильному застосуванню актів законодавства про працю. Разом з тим, колишніми працівниками до ПАТ «НСТУ» подано 15 позовів щодо поновлення їх на роботі та відшкодування заробітної плати за час вимушеного прогулу, моральної шкоди, а також судових витрат, з яких задоволено 13 на суму 1188,6 тис. гривень.

Довідково: загальна сума видатків ПАТ «НСТУ» на оплату праці працівників Управління з юридичних питань та Юридичного департаменту упродовж 2017-2019 років становила 12112,72 тис гривень.

Поряд з цим, дослідженням установлено, надання юридичних послуг сторонніми організаціями, які фактично дублюють функції юридичного департаменту є неефективним використанням коштів на суму укладених договорів.

Так, упродовж 2017 – 2019 років ПАТ «НСТУ» укладено 7 договорів на надання послуг з юридичного консультування та юридичного представництва.

Два договори було укладено з товариством з обмеженою відповідальністю юридичною фірмою «САЛКОМ» на надання юридичних послуг, необхідних для забезпечення підготовки та проведення у 2017 році в Україні Пісенного конкурсу Євробачення-2017 на загальну суму 978 тис. гривень.

Слід зазначити, що у загальній кількості позовів щодо суб'єктів господарювання, рішення суду за якими прийнято не на користь ПАТ «НСТУ», 9 позовів на суму 9010,9 тис. грн стосувались розрахунків з проведення ПКЄ-2017.

Враховуючи викладене, а також результати цього аудиту, викладені в інших розділах аудиторського звіту (щодо стану збереження та використання майна, правильності відображення операцій та здійснення інвентаризацій тощо), можна зробити висновки, що *система внутрішнього контролю не відповідає критеріям, визначеним Кодексом, тобто неспроможна забезпечити достатніх гарантій щодо досягнення Телерадіокомпанією поставлених цілей, ефективності і результативності її діяльності.*

Зазначене також не відповідає основним принципам корпоративного управління, які регламентуються Кодексом, що не сприяє збільшенню довіри з боку громадян та побудові довгострокової співпраці з інвесторами та партнерами ПАТ «НСТУ», органами державної влади, засобами масової інформації та суспільства в цілому.

III. Висновки

Реформування медійного середовища та утворення на його теренах суспільного мовлення стало однією із пріоритетних задач розбудови України, як демократичного суспільства.

Важливим кроком на цьому шляху є створення потужної організації, яка б мала відповідну сучасну матеріально-технічну базу та висококваліфікованих працівників задля створення сучасного та затребуваного контенту.

Такою організацією повинна була стати Телерадіокомпанія, утворена на базі НТКУ, НРК, Державної телерадіокомпанії «Культура», обласних державних телерадіокомпаній та Київської державної телерадіокомпанії.

Поряд з цим, результати аудиторського дослідження діяльності ПАТ «НСТУ», як єдиного на Україні суспільного мовника, засвідчили про наявність низки проблем як зовнішнього, так і внутрішнього характеру, в тому числі щодо ефективного управління фінансовими ресурсами та корпоративними правами держави, 100% акцій яких передано до його статутного капіталу.

Зокрема, за результатами оцінки майна, проведеної станом на 30.09.2016 під час перетворення НТКУ в ПАТ «НСТУ», сформовано статутний капітал, розмір якого визначено на суму 2544273,0 тис. грн та який поділяється на 2544273 прості іменні акції. Зміни до нього з дати утворення й дотепер не вносилися.

Поряд з цим, при формуванні його величини допущено прорахунки та, як наслідок, його розмір завищено на *417766,59 тис. грн*¹⁸, що створює ризик знецінення вартості акцій, якими володіє держава.

Зокрема, не зважила комісія з перетворення на зауваження одного з її членів та включила до статутного капіталу безнадійну дебіторську заборгованість на суму 4867,59 тис. грн. Поряд з цим, не врахувала фактичну заборгованість по розрахунках з ЄМС на суму 37751,19 тис. грн та АТЗОВ «EuroNews» - 251076,2 тис. грн, через її не відображення в обліку бухгалтерською службою НТКУ.

Не звернула увагу комісія з перетворення й на той факт, що об'єкт незавершеного будівництва по пр. Ушакова, 38 у м. Херсоні (чотириповерхова будівля, гараж та електропідстанція будівництво яких припинено з 1997 року та який обліковувався у Філії «Херсонська РД»), ще з 2012 року є спільною власністю територіальних громад Херсонської області, в особі Херсонської обласної ради, та, зарахувала цей комплекс до об'єктів з яких сформовано статутний капітал за вартістю, яка перевищила реальну у 10 разів (із 745,45 тис. грн до 7518,0 тис. грн).

Загалом до складу статутного капіталу увійшло майно вартістю 182674,31 тис. грн, яке було непридатним до використання, зношеним та морально застарілим і на дату формування статутного капіталу не використовувалося у виробничому процесі, за вартістю, яка значно перевищила реальну через проведену при перетворенні дооцінку, та включення майна, яке перебувало у спільній власності. Наразі відбулися крадіжки окремого майна, а подекуди не має можливості провести його ідентифікацію.

Врахувала комісія і вартість нематеріальних активів на суму 4058,6 тис. грн, строк корисного використання яких завершувався у грудні 2016 року, а отже на дату утворення ПАТ «НСТУ» вони втратили властивості активу.

Водночас навпаки при формуванні статутного капіталу не враховано наявні у 3-х філій права користування земельними ділянками і реальна вартість таких прав та, як наслідок, занижено статутний капітал загалом на суму 62661,3 тис. гривень.

Аудитом також встановлено, що ПАТ «НСТУ» задля забезпечення величини статутного капіталу чистими активами, які станом на 31.12.2018 покривали лише на 31% (785695,0 тис. грн) його розмір, провело у 2019 році переоцінку нерухомого майна. Разом з тим, проведення такої переоцінки суперечить моделі оцінки основних засобів після первинного визнання, яку обрала НСТУ при визначенні облікової політики, та, відповідно, її застосування є необґрунтованим.

Поряд з цим, не забезпечило ПАТ «НСТУ» дієвий контроль і за використанням майна, яке не увійшло до статутного капіталу.

¹⁸ Сума завищення є розрахунковою величиною, встановленою за результатами цього аудиту

Зокрема в обліку НТКУ та після перетворення ПАТ «НСТУ» обліковувалися службові приміщення (квартира) вартістю *1992,9 тис. грн*, які вже понад 10 років є приватною власністю.

Незабезпечення контролю з боку ПАТ «НСТУ» та бездіяльність колишнього керівництва Одеської ОДТРК і наразі менеджера Філії «Одеська РД» призвело до заволодіння сторонніми фізичними особами будівлею гуртожитку Філії «Одеська РД» вартістю *3617,0 тис. грн*. При цьому, Телерадіокомпанія понесла витрати зі сплати податку на землю на суму *295,0 тис. грн* без проведення його відшкодування цими особами та нарахувала у досліджуваному періоді амортизацію на цю будівлю загалом на суму *1456,68 тис. грн*, що своєю чергою вплинуло на результат роботи ПАТ «НСТУ» та її філій.

Крім того, на баланс трьох філій зараховано у складі нематеріальних активів вартість земельних ділянок загалом на суму *74876,7 тис. грн* без наявності оформлених документів на право їх користування. Як наслідок, завищено вартість активів на вказану суму.

Також за громадські місця і місця загального користування, за земельні ділянки, що використовувалися сторонніми юридичними особами без відшкодування таких витрат, та через застосування при обрахунку податку на землю завищеного коефіцієнта, що характеризує функціональне використання земельної ділянки ПАТ «НСТУ» додатково сплатило земельний податок загалом на суму *17603,6 тис. грн*, що негативно вплинуло на результат діяльності ПАТ «НСТУ» та його філій.

Крім того, діяльність будь-якої компанії спрямована на розвиток та отримання прибутків. Водночас Телерадіокомпанія упродовж всього досліджуваного періоду за результатами фінансово-господарської діяльності не лише була збитковою, а й передбачала збитки на етапі планування своєї діяльності.

Основним плановим документом суб'єкта господарювання, відповідно до якого він отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій упродовж року відповідно до установчих документів є фінансовий план. Поряд з цим, *процесу складання, затвердження та виконання власного фінансового плану Телерадіокомпанія приділяла неналежну увагу.*

Так, при складанні проекту фінансового плану на 2017 рік та його поданні на затвердження у вересні 2017 року ПАТ «НСТУ» не врахувало реальну суму доходів та витрат від проведеного ним у травні пісенного конкурсу «Євробачення 2017» та відповідно не відобразила у планових доходах та витратах *17547,3 тис. грн* та *86939,32 тис. грн* відповідно. З таким же підходом було сформовано і Звіт про виконання фінансового плану за 2017 рік, через що занижено загальну суму доходів на *323880,3 тис. грн* та завищено суму видатків на *10650,94 тис. грн*, що спричинило завищення фактичного розміру збитку на *21737,36 тис. гривень*.

Не зважило ПАТ «НСТУ» і на наявність у 2017 році потреби в погашенні пені за самоокупною частиною за Японським кредитом, отриманим НТКУ у

2010 році, на суму **7858,9 тис. грн** та не відобразило відповідні витрати у проекті фінансового плану на 2017 рік.

При складанні фінансового плану на 2018 рік незважаючи на фактичні видатки минулого року на утримання приміщень, інженерних мереж та прилеглої території (охорона, поточні ремонти приміщень та інженерних мереж, ліфти, вивіз сміття, дезинфекція, миючі, тощо) у складі собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та адміністративних витрат на суму 4527,9 тис. грн та 141,7 тис. грн відповідно не запланувало такі витрати. Як наслідок, провело видатки на вказані цілі у 2018 році на суму 98,0 тис. грн (собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)) та 508,3 тис. грн (адміністративні витрати) при відсутності планових витрат, про що Телерадіокомпанія зазначила у Звіті про виконання фінансового плану за 2018 рік.

До проекту фінансового плану на 2019 рік окрім коштів фінансової підтримки у розмірі, визначеному Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік», ПАТ «НСТУ» додатково та необґрунтовано включило доходи від збільшення суми такої підтримки у розмірі **555000,0 тис. гривень**.

Поряд з цим, задля збалансування фінансового плану відповідно було збільшено витрати на трансляцію телерадіопрограм загалом на суму **101150,71 тис. грн** через включення годин мовлення в аналоговому форматі по усій Україні, незважаючи на те, що законодавством для окремих територій передбачалося зупинення такого мовлення з травня 2019 року, та годин на мовлення радіоканалу при відсутності ліцензії на його мовлення.

Не зважило ПАТ «НСТУ» і на вимоги законодавства щодо термінів подання до органу управління проектів фінансових планів та на заборону здійснення окремих витрат на період їх не затвердження.

Як наслідок, у 2018-2019 роках замість року, що передує плановому, Телерадіокомпанія надала проекти на затвердження до Держкомтелерадіо у плановому році, яке відповідно їх затвердило 23.03.2018 та 28.02.2019.

Недотримуючись законодавства за відсутності затверджених фінансових планів у 2017-2019 роках ПАТ «НСТУ» здійснило витрати на капітальні інвестиції та інформаційні послуги загалом на суму **26909,0 тис. гривень**.

Через незабезпечення внесення змін до фінансових планів ПАТ «НСТУ» упродовж 2017-2019 років загалом здійснила витрат, не передбачених фінансовими планами, або витрат, які перевищили заплановані та затверджені фінансовим планом відповідні показники, на суму **113014,74 тис. гривень**.

Системність прорахунків при плануванні своєї діяльності призвело до низки факторів, які негативно вплинули на рівень отриманих доходів та, відповідно, не сприяли ощадливості при витрачанні коштів на господарську діяльність Телерадіокомпанії.

Зокрема, більше 58% респондентів, опитаних під час аудиту, зазначали про відсутність інтересу до програм ПАТ «НСТУ» через їх не цікавість. Поряд з цим, переважна частина таких респондентів слідкує за перебігом відбору представника України для участі у музичному конкурсі «Євробачення» та самим конкурсом. Тобто у ПАТ «НСТУ», як єдиної мовної організації на

території України, що є членом ЄМС, є можливість виробляти ексклюзивний контент та залучати до перегляду своїх програм більшу кількість глядачів.

Натомість, щороку статус інформаційного партнера отримує приватний мовник – ТОВ «Телеканал «СТБ», який безпосередньо і проводить шоу з відбору представника України на Пісенному конкурсі «Євробачення», перераховуючи Телерадіокомпанії винагороду (роялті) за одержання прав на трансляцію програм ПКЄ, 50% від вартості технічних послуг з доставки супутникового сигналу на трансляцію програм ПКЄ та за надання послуг з реклами і спонсорської інформації в ефірі телеканалу «UA: Перший» під час трансляції Національного відбору та безпосередньо Конкурсу ПКЄ. Рівень відшкодування інформаційним партнером понесених ПАТ «НСТУ» витрат становить лише 33,3%.

Рішення щодо залучення інформаційного партнера призвело, що 68,8% опитаних респондентів спостерігають за перебігом подій саме на каналах ТОВ «Телеканал «СТБ», підвищуючи рейтинг цього каналу. Зокрема, в години трансляції півфіналів і фіналів Національних відборів ПКЄ рейтинг «UA:Перший» збільшується в 2,1-5,2 рази в порівнянні з середнім рейтингом каналу. Водночас, рейтинг ТОВ «Телеканал «СТБ» за аналогічних умов, зростає від 1,75 до 10,63. Тобто це рішення ПАТ «НСТУ» впливає на зниження іміджу і престижу каналу «UA:Перший» та спричиняє відтік аудиторії від Суспільного мовника.

Зміна редакційної політики у 2018 році із застосуванням рекламних обмежень та відмови від платних програм на рівні регіонів, які були основним джерелом надходжень окремих філій, спричинило втрату надходжень від комерційної діяльності та поставило в залежність діяльність філій від державних коштів.

Зокрема, доходи Філії «Волинська РД» у 2018 році знизилися на 85% і навіть надходження від політичної реклами у 2019 році не перекрыли рівень надходжень 2017 року. Філія «Херсонська РД» у 2018 році отримала лише 47,95 тис. грн від реклами при надходженнях 2017 року – 814,16 тис. грн, а в 2019 році завдяки політичній рекламі отримано на 16% більше за доходи 2017 року. Аналогічні ситуації спостерігалися і в інших філіях.

Також, запроваджена система знижок, в тому числі застосування розцінки у розмірі меншому за мінімально установлену, не сприяла в отриманні доходів від розміщення реклами. Такі управлінські рішення упродовж 2-х років коштували ПАТ «НСТУ» недоотриманням коштів лише по одному замовнику **17530,5 тис. гривень.**

Упущені вигоди Телекомпанія мала і від не виваженої політики щодо орендних відносин: упродовж 2017-2018 років через незабезпечення переукладення договорів оренди на майно, укладених за діяльність НТКУ; відсутність чіткої умови у договорах оренди з відшкодування орендарями сплаченого ПАТ «НСТУ» податку на землю та не проведення контролю площ, які фактично використовують орендарі, втрачено можливість отримати доходи на суму **779,8 тис. грн** та, відповідно, відшкодувати понесені Телекомпанією витрати на суму **274,7 тис. гривень.**

Залишається проблемним питання і щодо надання в оренду вільних площ, які не задіяні у виробничому процесі, та використання 5-х службових приміщень (квартир), 4-ма з яких наразі безоплатно користуються сторонні мешканці (колишні працівники НТКУ та ПАТ «НСТУ») та одна залишається вільною понад два роки. Вирішення такої проблеми з вільними площами надало б можливість лише на рівні 3-х філій отримати додатково **6121,7 тис. грн**, а здача в довгострокове платне користування квартир - **785,0 тис. гривень**.

Поряд з цим, витрати з амортизації цих квартир, становили **2805,6 тис. гривень**.

А отже, прорахунки мали місце і щодо витрат Телерадіокомпанії.

Зокрема, перше рішення про унормування собівартості власної продукції було прийнято лише через рік після утворення ПАТ «НСТУ», а Методика розрахунку та формування собівартості виробництва контенту ПАТ «НСТУ» - через два роки. Поряд з цим, і наразі його вимоги щодо калькулювання виробництва творчих проєктів є декларативними. У 2018 році лише 26% від розроблених проєктів мали кошториси витрат. У 2019 році хоч і склалися такі кошториси, проте зміни до них через додаткові витрати або їх зменшення за окремими проєктами не вносилися.

Поряд з цим, облік витрат в розрізі проєктів не ведеться та, як наслідок, дотримання витрат, визначених кошторисом, не контролюється. При цьому, обрахунок витрат, проведений щодо проєктів, виготовлених у січні – жовтні 2019 року, засвідчив, що рівень накладних витрат у виробництві становив 123,05%.

Відсутність калькулювання затрат на виготовлення проєкту призвело до відсутності в обліку вартості готової продукції власного виробництва. Як наслідок, при наявній потребі споживачів у використанні продукту ПАТ «НСТУ», - втрата можливості отримання доходу від реалізації цього продукту.

Отже, неналежна організація процесу обліку собівартості власного виробництва не дає можливість виявляти резерви її зниження і поліпшення фінансового стану ПАТ «НСТУ» та здійснювати належне виробничо-господарське управління, як у поточній ситуації, так і на перспективу.

Одним з основних джерел поміж витрат ПАТ «НСТУ» є витрати на оплату праці.

Водночас і щодо таких витрат Телерадіокомпанія не забезпечила ощадливість.

Зокрема, результати аудиту засвідчили залежність Телерадіокомпанії від фінансової підтримки, оскільки при її розрахунку, розмір якої визначено у Паспортах бюджетних програм за КПКВК 1701080 на відповідні роки, враховано усю наявну чисельність працівників центральної дирекції (за винятком працівників, задіяних до комерційної діяльності) та філій ПАТ «НСТУ».

Поряд з цим, упродовж 2017-2018 років задля проведення оптимізації штатної чисельності у «м'якому» режимі Телерадіокомпанія запропонувала працівникам не передбачені законодавством заохочувальні виплати від 2-х до

3-х розмірів посадових окладів за умови їх вільного бажання на звільнення, що коштувало державі **2676,98 тис. гривень**.

При цьому, незважаючи на загальне скорочення працівників НСТУ у 2018-2019 роках порівняно з 2017 роком на 36% фонд їх оплати праці щороку залишався майже незмінним (у 2017 році – 560608,6 тис. грн, у 2019 році – 559792,5 тис. грн).

Крім того, упродовж трьох років Правління НСТУ так і не змогло остаточно визначитися, яка структура потрібна Телерадіокомпанії. Правління постійно вносило зміни, які стосувалися як введення додаткових посад, так і їх виведення – у 2017 році такі зміни Правління зробило 29 разів, у 2018 році – 5 разів; у 2019 році – 24 рази.

Через такі зміни наразі утримання корпункту м. Кривий Ріг з чисельністю 15 осіб не забезпечує ефективну діяльність Філії «Дніпровська РД», як наслідок не виконуються планові показники з теле та радіовиробництва. Скорочення працівників цього пункту з 15 до 9 осіб задля ефективної його діяльності надало б змогу заощадити **3889,9 тис. гривень**.

Також скорочення чисельності працівників, що забезпечували виробництво, та обслуговування працівників Телерадіокомпанії спричинило часткове їх залучення на умовах ЦПХ, за що їм виплачено у 2018-2019 роках **22814,5 тис. грн**.

Поряд з цим, допускалися факти залучення сторонніх осіб на умовах ЦПХ до виробництва телерадіопрограм при наявності аналогічних посад у штаті Телерадіокомпанії. На що було витрачено фінансової підтримки загалом на суму **1391,3 тис. гривень**.

В той же час прийняття рішення із запровадження аутсорсингу ставить під сумнів щодо отримання послуг. Зокрема, комплексні послуги із прибирання у 2019 році доручені товариству, яке не мало достатньої кількості працівників задля надання таких послуг. Згідно із встановленими законодавчими нормами площу, заявлену до щоденного прибирання, повинні забезпечувати понад 100 прибиральників, в той час як заявлено товариством про наявність у штаті лише 6 осіб. За калькуляцією послуг, що надається до договору, витрати на заробітну плату становили 2598,0 тис. гривень.

Застосування умов оплати праці журналістів упродовж 2017 року та у січні – квітні 2018 року за законодавством, яке регулювало оплату праці журналістів державних установ та на дату проведення таких виплат було скасовано, призвело до додаткового витрачання коштів фінансової підтримки на суму **657,53 тис. гривень**.

Прийняття на посади у центральній дирекції та Філії «Запорізька РД» працівників, які не відповідали кваліфікаційним вимогам, та у Філії «Львівська РД» - понад штат коштувало ПАТ «НСТУ» та його філіям **3327,13 тис. гривень**.

Відсутнє у Телерадіокомпанії однозначне рішення і щодо укладення договорів на трансляцію телерадіопрограм. Зокрема, у 2018 році при потребі у витратах на трансляцію на суму 121680,5 тис. грн фактично укладено договорів з урахуванням проведених упродовж року змін на суму 92554,24 тис. грн, які

оплачено коштом фінансової підтримки – 55288,83 тис. грн та господарської діяльності – 9044,96 тис. грн. Заборгованість на суму 28220,46 тис. грн було погашено у 2019 році за рахунок власних коштів.

Поряд з цим, укладання договорів з надавачами телекомунікаційних послуг мало не системний характер. З одними на весь рік, з іншими за окремою трансляцією – лише на січень-березень 2018 року. Як наслідок, відсутність договорів на трансляцію телерадіопрограм у квітні-грудні 2018 року з основним провайдером телекомунікаційних послуг – Концерном РРТ, спонукала його до запровадження заходів із призупинення у червні – вересні 2018 року трансляції програм «UA: ПЕРШИЙ» у 9 областях та зупинки з вересня 2018 року трансляції програм цього ж каналу на всій території України окрім територій з особливим режимом мовлення. За надані без договорів послуги наразі Концерн РРТ в судовому порядку намагається стягнути з ПАТ «НСТУ» кошти на суму 90873,32 тис. гривень.

Однією із знаменних подій в діяльності суспільного мовника стала організація та проведення ПКЄ-2017, забезпечення проведення якої було покладено на ПАТ «НСТУ», як єдиної мовної організації на території України, що є членом ЄМС, та вже мала досвід організації такого конкурсу у 2005 році. Поряд з цим, як засвідчили результати аудиту, *прорахунки з боку ПАТ «НСТУ» під час організації, проведення ПКЄ-2017 та після його завершення мало негативні наслідки для діяльності Телерадіокомпанії.*

Зокрема, зволікання спочатку НТКУ, а після перетворення ПАТ «НСТУ» з прийняттям рішень щодо організації цієї події призвело до накладання штрафу з боку організатора на суму 150,0 тис. євро, які він вирахував із свого внеску, що не надало змогу отримати додатково кошти від проведення конкурсу на суму *4784,8 тис. гривень.*

Несвоєчасне прийняття ПАТ «НСТУ» рішень з оплати наданих під час конкурсу робіт та послуг спонукало виконавців до погашення заборгованості в судовому порядку, що додатково коштувало Телерадіокомпанії *1521,1 тис. гривень.*

Відсторонення ПАТ «НСТУ» від реалізації карток туристів з можливістю відвідування однієї з локацій під час конкурсу призвело до залучення надавачем послуг стороннього реалізатора, який своєю чергою залучив агента, котрий самостійно визначав кількість карток та їх вартість. При цьому агент за договором з реалізатором отримав винагороду у розмірі 15% від суми реалізованих квитків. Результат такої схеми – відсутність точної кількості проданих квитків та отримання ПАТ «НСТУ» коштів від надавача послуг у розмірі 36% (*520,3 тис. грн*) від суми реалізованих квитків за версією агента. При цьому, й до тепер надавач послуг заборгував ПАТ «НСТУ» *70,0 тис. гривень.*

Водночас знехтувало ПАТ «НСТУ» розпорядженням Кабінету Міністрів України щодо використання коштів, отриманих товариством від власної діяльності під час конкурсу, на заходи з ПКЄ-2017, що надало б змогу заощадити державі *9445,7 тис. грн.* В подальшому частково ці кошти використано Телерадіокомпанією на погашення її боргів перед виконавцями

заходів з ПКЄ-2017, які ними стягнуто в судовому порядку через самовільне та неузгоджене зменшення ПАТ «НСТУ» вартості фактично наданих йому робіт та послуг.

Поряд з цим, не забезпечено контроль і щодо витрачання майна, залишеного за результатами конкурсу. Так, один із костюмів ведучого, який коштував державі 80,6 тис. грн та переданий на збереження до ПАТ «НСТУ», нагадує костюм, використаний колишнім ведучим ПКЄ-2017 для шоу «Танці з зірками», що відбулося у 2019 році. При цьому, за свідченням працівників Телерадіокомпанії, оскільки замовлень на використання костюму не надходило, той і костюм нікому не надавався.

Крім того, під час аудиту засвідчено факт безкоштовного користування одним з орендарів, який орендує кафе, меблями, придбаними для ПКЄ-2017 та залишеними у ПАТ «НСТУ» для здійснення власної господарської діяльності. За свідченнями співробітників меблі розміщено у холі задля користування ними працівниками ПАТ «НСТУ» та відвідувачами телецентру і можуть переміщатися при нагоді через проведення різноманітних заходів по території Телерадіокомпанії.

Не сприяє ефективній роботі ПАТ «НСТУ» і запроваджена система внутрішнього контролю. Адже наявна наразі система та її слабкість не спроможні забезпечити дієвий контроль за діяльністю товариства, що призводить до втрати довіри з боку суспільства.

Так, дублюються функції ревізійної комісії та зовнішнього аудитора під час аудиту фінансової звітності, ревізійної комісії та служби внутрішнього аудиту щодо проведення оперативного контролю фінансово-господарської діяльності Телерадіокомпанії. При цьому як ревізійна комісія, так і служба внутрішнього аудиту підпорядковані Наглядовій раді ПАТ «НСТУ» та працюють за її завданнями.

Незважаючи на створення служби внутрішнього аудиту з вересня 2018 року нею не здійснено жодної перевірки діяльності філій.

Поряд з цим, наглядова рада зволікає з прийняттям рішень щодо впровадження аудиторських рекомендацій, наданих за результатами проведених перевірок задля підвищення ефективності роботи ПАТ «НСТУ».

Водночас, з боку ПАТ «НСТУ» постійно здійснюється опір обом цим службам при наданні первинних документів та фінансової звітності.

Нечітке розподілення повноважень та відсутність порядків взаємодії між підрозділами призводить до дублювання функцій координації діяльності відокремлених структурних підрозділів та до невиконання окремих функцій і завдань цими підрозділами.

Зокрема, такий дубляж у 2018 році дозволив обрати виконавців для прибирання приміщень Телерадіокомпанії, у яких на дату проведення тендеру відсутній персонал для надання таких послуг. Коштувало це Телерадіокомпанії **1900,68 тис. гривень.**

В іншому випадку – включення до послуг охорони постів пavidкого реагування, місце розташування яких дублюється з місцями стаціонарної

охорони, та кінологічних постів при відсутності у охоронних фірм службових собак, коштувало ПАТ «НСТУ» додатково **884,21 тис. гривень**.

Неналежна організація роботи юридичного департаменту призвела до нездійснення своєчасної та на належному рівні претензійно-позовної роботи та залучення сторонніх організацій до виконання функцій департаменту. Такі прорахунки коштували ПАТ «НСТУ» **11297,7 тис. гривень**.

Негативно впливала на результати діяльності ПАТ «НСТУ» політика з приховування усієї наявної кредиторської заборгованості, що своєю чергою спричинила ризик зупинки роботи Телерадіокомпанії та не дозволила здійснити розвиток матеріально-технічної бази суспільного мовника.

Зокрема, таке приховування наявної кредиторської заборгованості перед компанією Euronews S.A. на суму 10591,1 тис. євро, що еквівалентно 251076,2 тис. грн, призвело до завищення розміру статутного капіталу та арешту фінансової гарантії на суму 15,0 млн євро, перерахованої ПАТ «НСТУ» як мовником організатором ПКЄ-2017 на рахунок ЄМС. Крім того, такі дії коштували ПАТ «НСТУ» та державі понад 7,3 млн грн, сплачених за послуги з юридичного представництва у Женеві (56,2 тис. швейцарських франків - власні кошти Телерадіокомпанії та 275,4 тис. доларів США - витрати Міністерства юстиції України).

Крім того, залишається наразі не вирішеним питання щодо статусу ПАТ «НСТУ», як акціонера компанії Euronews S.A, що володіє його акціями у кількості 2590 штук на загальну суму 1236,7 тис. грн, та не відображення в обліку заборгованості на суму 197,4 тис. євро, яку заборгувало ще НТКУ як щорічний внесок акціонера за 2013-2014 роки за договором, який наразі не припинено. При цьому, ПАТ «НСТУ» не володіє інформацією щодо інших заборгованостей як акціонера перед Euronews S.A. Означена ситуація у майбутньому створює ризик нового позову компанії Euronews S.A.

Стабільна тенденція щодо приховування в обліку фактичної заборгованості по розрахунках з ЄМС. Зокрема, станом на 01.01.2017 не обліковувалася заборгованість на суму 33 427,56 тис. грн, на 01.01.2018 - 85336,4 тис. грн, на 01.01.2019 - 5832,8 тис. грн, на 31.12.2019 - 25581,3 тис. гривень.

Таким чином, система організації в цілому діяльності ПАТ «НСТУ» унеможлиблює своєчасне попередження виникненню недоліків та порушень норм законодавства, а отже негативно впливає на результат його роботи.

IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

З огляду на вказане та з метою покращення ефективності діяльності ПАТ «НСТУ» Держаудитслужба рекомендує здійснити заходи щодо підвищення ефективності управління коштами і майном товариства та управління корпоративними правами, 100% акцій яких передано до статутного капіталу Телерадіокомпанії; впровадження дієвої системи внутрішнього контролю, зокрема:

на рівні Міністерства культури та інформаційної політики України:

1. Задля усунення щорічної ситуації виникнення заборгованості перед Концерном радіомовлення, радіозв'язку та телебачення та іншими надавачами телекомунікаційних послуг та можливістю здійснювати моніторинг запроваджених ними тарифів ініціювати внесення змін до статті 66 Закону України «Про телекомунікації» в частині державного регулювання тарифів на телекомунікаційні послуги з трансляції телерадіопрограм.

2. Задля усунення суперечностей з відбору аудиторської фірми для здійснення зовнішнього аудиту публічних акціонерних товариств, 100 відсотків акцій якого належать державі, ініціювати питання внесення змін до статті 16 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України», статі 52 Закону України «Про акціонерні товариства» та Статуту ПАТ «НСТУ» з урахуванням вимог Закону України «Про закупівлі».

3. З метою усунення дублювання функцій ревізійної комісії ПАТ «НСТУ», зовнішнього аудиту та служби внутрішнього контролю ініціювати внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статуту ПАТ «НСТУ».

4. Забезпечити формування результативних показників паспорта бюджетної програми за КПКВК 1701080 «Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України» з урахуванням їх об'єктивності та реалістичності.

На рівні Держкомтелерадіо:

1. Забезпечити проведення інвентаризації необоротних активів ПАТ «НСТУ», які не увійшли до статутного капіталу товариства, та прийняти управлінські рішення щодо його подальшого використання.

На рівні ПАТ «НСТУ»

1. З урахуванням вимог підпункту 19 пункту 45 Статуту ПАТ «НСТУ» Наглядовій раді спільно з Правлінням Телерадіокомпанії підготувати пропозиції щодо внесення змін до статуту ПАТ «НСТУ» задля його приведення до норм Закону України «Про акціонерні товариства» в частині перетворення його в приватне акціонерне товариство та подати їх Держкомтелерадіо.

2. З урахуванням вимог Статуту ПАТ «НСТУ» Наглядовій раді спільно з Правлінням Телерадіокомпанії переглянути діючу структуру, положення про структурні підрозділи та посадові інструкції працівників цих структурних підрозділів щодо належного закріплення усіх завдань, функцій та відповідальності, в тому числі задля усунення дублювання функцій між підрозділами.

3. Правлінню ПАТ «НСТУ» запровадити ведення обліку собівартості проектів власного виробництва.

4. Оскільки фонд оплати праці залежить від виділеної з державного бюджету фінансової підтримки Наглядовій раді при встановленні умов та

розмірів оплати праці працівників Телерадіокомпанії, а Правлінню при формуванні фонду оплати праці та поданні на затвердження Наглядовій раді штатних розписів, враховувати фактично виділені кошти з державного бюджету та наявні власні фінансові ресурси з урахуванням потреби в проведенні інших витрат, в тому числі й на оновлення матеріально-технічної бази.

5. З урахуванням вимог пункту 66 Статуту ПАТ «НСТУ» Правлінню ПАТ «НСТУ» переглянути встановлені ціни на рекламну продукцію.

6. Для приведення у відповідність даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності провести інвентаризацію розрахунків за всіма видами кредиторської заборгованості з документальним підтвердженням її виникнення шляхом проведення звірки розрахунків та зобов'язань.

7. Розробити механізм повного погашення пені на суму 7 587,2 тис. грн за кредитною угодою від 16.10.96 № 18/06-134, укладеної на виконання угоди про позику від 28.12.95 між Ексімбанком Японії та Україною, та заборгованості за розрахунками з АТЗОВ «EURONEWS».

8. З метою зменшення збиткового результату діяльності ПАТ «НСТУ» провести суцільну інвентаризацію наявного майна та з урахуванням вимог законодавства та Статуту ПАТ «НСТУ» провести його списання.

9. Провести інвентаризацію активів, що не увійшли до статутного капіталу ПАТ «НСТУ» за результатами якої надати пропозиції Держкомтелерадіо щодо можливості подальшого використання майна.

10. Рекомендуємо переглянути укладені із суб'єктами господарювання договори оренди приміщень, відшкодування комунальних послуг та експлуатаційних витрат на предмет включення до них відшкодування плати за землю та податку на нерухоме майно в частині орендованих площ задля отримання додаткових коштів.

11. З метою усунення суперечностей щодо складу орендної плати та відшкодування інших витрат, що безпосередньо пов'язані із орендованим майном, рекомендуємо переглянути Порядок передачі в оренду нерухомого майна публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затверджений правлінням ПАТ «НСТУ» (протокол від 17.10.2017 № 21).

12. Здійснити звірку даних з реєстром речових прав на нерухоме майно та за отриманими результатами привести у відповідність дані бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ».

13. Вирішити питання щодо подальшого статусу акціонера компанії АТЗОВ «EURONEWS» та дії договору від 08.09.2005 № 602-25.

14. При організації та проведенні закупівель дотримуватись вимог Закону України «Про публічні закупівлі» та не допускати надалі порушень вимог цього закону.

Джерела використаної інформації:

1. Чи потрібні Суспільному рейтинги та чого чекає від держави комерційне ТБ?//https://stv.detector.media/kontent/movlennya/chi_potribni_suspilnomu_reytingi_ta_chogo_chekae_vid_derzhavi_komertsiyne_tb/.
2. Закон України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/485/97-%D0%B2%D1%80>.
3. Постанова Верховної Ради України від 21.11.1997 № 667/97-ВР «Про створення телерадіоорганізації Суспільного мовлення України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/667/97-%D0%B2%D1%80>.
4. Постанова Верховної Ради України від 15 січня 1998 року № 21/98-ВР «Про створення Громадської ради телерадіоорганізації», Електронний ресурс: https://zakononline.com.ua/documents/show/197874_197939.
5. Закон України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України», від 17 квітня 2014 року № 1227-VII, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.
6. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Суспільного телебачення і радіомовлення України» від 19 березня 2015 року № 271-VIII, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/271-19>.
7. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» щодо порядку приєднання державного підприємства «Українська студія телевізійних фільмів «Укртелефільм» від 17 травня 2016 року № 1363-VIII, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-19>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2014 року № 693 «Про утворення публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/693-2014-%D0%BF>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року № 567 «Деякі питання утворення публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/567-2015-%D0%BF#n36>.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1039 «Про затвердження Статуту акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-2016-%D0%BF>.
11. Наказ Держкомтелерадіо від 28 серпня 2015 року № 205 «Про заходи НТКУ щодо приєднання юридичних осіб та здійснення оцінки майна, на базі якого утворюватиметься ПАТ «НСТУ», Електронний ресурс: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=123574.
12. Наказ Держкомтелерадіо від 15 вересня 2015 року № 185 «Про створення філій (регіональних дирекцій) Національної телерадіокомпанії України».
13. Наказ Держкомтелерадіо від 30 вересня 2016 року № 177 «Про реорганізацію Національної телекомпанії України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0177603-16?lang=uk>.

14. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року № 514-VI, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
15. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів» від 16 листопада 2017 року № 2210-VIII, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-19>.
16. Наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 18 лютого 2019 року № 83 «Про визначення типу публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», Електронний ресурс: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=154069&cat_id=94566.
17. Закон України «Про телебачення і радіомовлення України» від 21 грудня 1993 року № 3759-XII, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.
18. Наказ Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 18 січня 2017 року № 6 «Про затвердження положень про наглядову раду та правління публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія», Електронний ресурс: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=132622&cat_id=94566.
19. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Питання управління майном публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» від 16 січня 2017 року № 18-р, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2017-%D1%80>.
20. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
21. Положення про філії ПАТ «НСТУ», Електронний ресурс: <https://corp.suspilne.media/documents>.
22. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
23. Загальні вимоги до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10 грудня 2010 року № 1536 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15 червня 2015 року № 553), Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10>.
24. Довідка про дослідження окремих питань при проведенні державного фінансового аудиту Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, а з окремих питань з 01.01.2014 по 31.12.2019, складена головним державним аудитором Чумак Ю.П.
25. Довідка збору інформації у Концерні радіомовлення, радіозв'язку та телебачення під час державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за 2014-2019 роки від 06.03.2020 № 03-21/3-13-з.
26. Довідка зустрічної звірки у товаристві з обмеженою відповідальністю «ЗЕОНБУД» проведеної з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх

реальності та повноти відображення в обліку Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період 01.01.2017 по 30.09.2019 від 24.02.2020 № 03-21/3-9-з.

27. Матеріали анкетування, проведеного під час державного фінансового аудиту Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2014 по 31.12.2019.

28. Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 341, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341-2014-%D0%BF>.

29. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 року № 185-V, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16>.

30. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженим наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 02 березня 2015 року № 205, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15/ed20151127>.

31. Матеріали зустрічної звірки, проведеної у Державному комітетові телебачення і радіомовлення України від 05.03.2020 № 03-21/3-21-з.

32. Постанова Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2012 року № 899 «Про порядок здійснення витрат суб'єктами господарювання державного сектору економіки у разі незатвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-2012-%D0%BF>.

33. Постанова Кабінету Міністрів України від 09 червня 2006 року № 815 «Про затвердження Плану використання радіочастотного ресурсу України», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/815-2006-%D0%BF>.

34. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 14 лютого 2006 року № 170, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06>.

35. Наказ Держкомтелерадіо від 13 серпня 2015 року № 169 «Про затвердження персонального складу комісії з реорганізації», Електронний ресурс: <http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art id=122641&cat id=94566>.

36. Наказ Держкомтелерадіо від 29 серпня 2016 року № 161 «Деякі питання утворення публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», Електронний ресурс: <http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable article?art id=130868>.

37. Наказ Держкомтелерадіо від 25 листопада 2016 року № 213 «Про внесення змін до наказу Держкомтелерадіо від 30.09.2016 № 177», Електронний ресурс: https://zakononline.com.ua/documents/show/83262_83262.

38. Довідка зустрічної звірки в Державному комітеті телебачення і радіомовлення України з метою підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків з публічним акціонерним товариством «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період 01.01.2014 по 31.12.2019 від 05.03.2020 № 03-21/3-12.

39. Довідка за результатами збору інформації у філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Вінницька регіональна дирекція «ВІНТЕРА» для державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2014 по 31.12.2019 від 12.3.2020.
40. Довідка про результати досліджень, проведених у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Волинська регіональна дирекція» в межах державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 03.03.2020.
41. Довідка про результати збору інформації у філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Дніпровська регіональна дирекція» в рамках державного фінансового аудиту діяльності Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 30.12.2019, а з окремих питань фінансово-господарської діяльності за період 2014-2019 роки та розгляд заяви Товариства з обмеженою відповідальністю «СМАРТ СІТІ ГРУП» щодо порушення вимог законодавства про публічні закупівлі від 03.03.2020.
42. Довідка збору інформації у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Житомирська регіональна дирекція» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 року, а з окремих питань фінансово-господарської діяльності за період 2014-2019 роки від 03.03.2020.
43. Довідка збору інформації в рамках участі у проведенні державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 03.03.2020 № 13-07-03/6з.
44. Довідка збору інформації в Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Запорізька регіональна дирекція» в рамках проведення державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, а з окремих питань фінансово-господарської діяльності за період з 2014-2019 роки від 03.03.2020 № 08.03-22/ззб.
45. Довідка збору інформації у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Івано-Франківська регіональна дирекція «Карпати» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, а з окремих питань фінансово-господарської діяльності за період 2014-2019 роки від 11.03.2020.
46. Довідка збирання інформації, відомостей, даних щодо бюджетної програми за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 філія ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Кропивницька регіональна дирекція» б/д та б/н.
47. Довідка участі у зборі інформації в межах державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» Філії публічного акціонерного товариства

«Національна суспільна телерадіокомпанія України» Регіональна дирекція UA: ДОНБАС» від 03.03.2020 № 1.

48. Довідка про результати збору інформації в Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Львівська регіональна дирекція», в рамках державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, а з окремих питань фінансово-господарської діяльності за період 2014-2019 роки від 04.03.2020.

49. Довідка збору інформації з окремих питань у філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Миколаївська регіональна дирекція» під час проведення державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 03.03.2020 № 15-1412/5-у.

50. Довідка про збір інформації у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Одеська регіональна дирекція» за період з 01 січня 2017 року по 31 грудня 2019 року та з окремих питань фінансово-господарської діяльності за 2014-2019 роки.

51. Довідка про результати збору інформації у філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Полтавська регіональна дирекція «ЛТАВА» в рамках державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 05.03.2020 № 03-23/21-з.

52. Довідка збору інформації в рамках державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Рівненська регіональна дирекція» за період з 01.01.2017 по 30.09.2019 від 03.03.2020 № 13-17-03-08/27.

53. Довідка збору інформації під час проведення державного фінансового аудиту діяльності Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Сумська регіональна дирекція» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 року від 03.03.2020 № 18.3-31/1.

54. Довідка збору інформації у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Тернопільська регіональна дирекція» в межах державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» від 03.03.2020.

55. Довідка про результати збору інформації з окремих питань в Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Харківська регіональна дирекція» за період з 01.01.2014 по 31.12.2019 року від 03.03.2020 № 03-10/1-у.

56. Довідка збору інформації в Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Херсонська регіональна

дирекція «СКІФІЯ» в рамках державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період 01.01.2017 по 01.01.2020 від 03.03.2020.

57. Довідка збору інформації в Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Хмельницька регіональна дирекція «Поділля-Центр» з метою проведення аналізу та перевірки дотримання законодавства за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, а з окремих питань фінансово - господарської діяльності за період 2014-2019 роки від 03.03.2020

58. Довідка про збір інформації у філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Черкаська регіональна дирекція» в межах проведення державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 03.03.2020 № 3-33/17.

59. Довідка збору інформації у Філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Чернівецька регіональна дирекція» в рамках проведення державного фінансового аудиту діяльності Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 року по 31.12.2019 року від 03.03.2020 № 03-29/27з.

60. Довідка про збір інформації у філії публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Чернігівська регіональна дирекція» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, а з окремих питань фінансово-господарської діяльності за період 2014-2019 роки від 28.02.2020 № 03-01.

61. Методика оцінки майна, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 року № 1891, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF>.

62. Довідка про результати аналізу використання земель Публічним акціонерним товариством «Національна суспільна телерадіокомпанія України» в межах проведення аудиту діяльності Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, складена заступником начальника відділу Департаменту контролю в аграрній галузі, екології та природокористування Озімчуком Д.І.

63. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

64. Методичні рекомендації щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств, схвалених рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17 листопада 2004 року № 485, Електронний ресурс: <https://ips.ligazakon.net/document/view/kl040055?an=95>.

65. Положення про департамент управління активами центральної дирекції публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затверджене рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 02.10.2017 № 19.

66. Положення про департамент управління активами центральної дирекції публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія

України», затверджене рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 10.06.2019 № 125.

67. Довідка участі в проведенні державного фінансового аудиту публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» від 12.03.2020, складена головним державним аудитором Величко Л.В.

68. Закон України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» від 03 березня 1998 року № 147/98-ВР, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/147/98-%D0%B2%D1%80>.

69. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби», Електронний ресурс: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014.

70. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 (МСБО 38) «Нематеріальні активи», Електронний ресурс: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050.

71. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

72. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

73. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01 липня 2004 року № 1952-IV, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.

74. Порядок державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1127 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 553), Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-2015-%D0%BF>.

75. Довідка зустрічної звірки з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку державного підприємства «Укркосмос» за період 01.01.2017 по 31.12.2019 від 25.02.2020 № 03-21/3-10-з.

76. Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів, затверджений наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 листопада 2016 року № 489, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1647-16>.

77. Класифікація видів цільового призначення земель, затверджена наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року № 548, Електронний ресурс: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/RE18306.html.

78. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 11, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15>.

79. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12 жовтня 2010 року № 1202, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.

- 80.** Закон України «Про рекламу» від 03 липня 1996 року № 270/96-ВР, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>.
- 81.** Довідка дослідження питання щодо надання рекламних послуг в ефірі телерадіоканалів публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» під час проведення державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019, складена Головним державним фінансовим інспектором Держаудитслужби Чорнобудовим І.В.
- 82.** Порядок передачі в оренду нерухомого майна ПАТ «НСТУ», затверджений Правлінням ПАТ «НСТУ» (протокол від 17.10.2017 № 21).
- 83.** Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 10 квітня 1992 року № 2269-ХІІ, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-12>.
- 84.** Методика розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 1995 року № 786, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/786-95-%D0%BE>.
- 85.** Кодекс законів про працю України, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
- 86.** Інструкція зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 13 січня 2004 року № 5, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>.
- 87.** Довідка зустрічної звірки в товаристві з обмеженою відповідальністю «Сервіс менеджмент інтернешнл» від 13.03.2020 № 03-21/3-14-з.
- 88.** Тимчасовий порядок преміювання працівників департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ», затверджений рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 27.04.2018 № 53.
- 89.** Порядок преміювання працівників департаменту з комерційної діяльності ПАТ «НСТУ», затверджений рішенням правління ПАТ «НСТУ» від 5.11.2018 № 84.
- 90.** Перелік посад журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, які прирівнюються до посад керівних працівників, спеціалістів секретаріату (апарату) відповідного органу державної влади або органу місцевого самоврядування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1038, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1038-2016-%D0%BE>.
- 91.** Порядок оплати праці журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.03.1999 № 377, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/377-99-%D0%BE>.
- 92.** Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01 липня 1993 року № 3356-ХІІ, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
- 93.** Довідка окремих питань державного фінансового аудиту Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України»

за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 11.03.2020, складена головним державним аудитором Піддубною Г.І.

94. Довідка дослідження окремих питань державного фінансового аудиту Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за 2017-2019 роки від 02.03.2020, складена головним державним аудитором Багатиренко О.Б.

95. Довідка про дослідження окремих питань при проведенні державного фінансового аудиту Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 30.10.2019 від 14.02.2020, складена головним державним фінансовим інспектором Стадним В.І.

96. Методика розрахунку та формування собівартості виробництва контенту публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», яка затверджена рішенням правління ПАТ «НСТУ» 20.05.2019 № 121.

97. Довідка державного фінансового аудиту Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» з окремих питань за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 від 27.02.2020, складена головним державним аудитором Власенко Л.В.

98. Розпорядження Кабінету Міністрів від 08 серпня 2016 року № 571-р «Про здійснення заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2016-%D1%80>.

99. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 року № 568-р «Деякі питання підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/568-2016-%D1%80>.

100. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08 серпня 2016 № 571-р «Зміни, що вносяться до пункту 1 розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 року № 568», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2016-%D1%80>.

101. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 червня 2016 року № 411-р «Про утворення Організаційного комітету з підготовки та проведення в Україні у 2017 році пісенного конкурсу «Євробачення», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2016-%D1%80>.

102. Романова, Харєбін і частина команди залишили проект «Євробачення-2017» (ДОПОВНЕНО)// https://stv.detector.media/kontent/movlennya/romanova_kharebin_i_chastina_komandi_zalishila_proekt_evrobachennya2017.

103. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 710 «Про ефективне використання державних коштів», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2016-%D0%BF>.

104. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 року № 771 «Деякі питання забезпечення проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771-2016-%D0%BF>.

- 105.** Постанова Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2001 року № 332 «Про граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-2001-%D0%BF>.
- 106.** Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII «Про публічні закупівлі», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.
- 107.** Постанова Кабінету Міністрів України від 02 листопада 2016 року № 858 «Деякі питання оплати праці працівників, залучених до підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-2016-%D0%BF>.
- 108.** Акт ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», у тому числі щодо використання бюджетних та інших коштів, виділених на підготовку та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», за період з 01.10.2016 по 01.08.2017 від 22.08.2017 № 03-21/9.
- 109.** Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення підготовки та проведення пісенного конкурсу «Євробачення-2017», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 29, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/29-2017-%D0%BF>.
- 110.** Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 740-р «Про затвердження план заходів з підготовки та проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу «Євробачення», Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/740-2016-%D1%80>.
- 111.** Уряд доручив Держкомтелерадіо функції з управління державним майном, придбаним для проведення «Євробачення-2017»// <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-doruchiv-derzhkomteleradio-funkciyi-z-upravlinnya-derzhavnim-majnom-pridbanim-dlya-provedennya-yevrobachennya-2017>.
- 112.** Наказ Держкомтелерадіо наказом від 01 грудня 2017 року № 483 «Про затвердження кодексу корпоративного управління публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», Електронний ресурс: https://tv.suspilne.media/uploads/assets/files/PBC/kodeks_korporatyvnogo_upravlinnia.pdf.
- 113.** Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.
- 114.** Довідка ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» від 12.03.2020, складена начальником відділу Держаудитслужби Ільківом П.А.
- 115.** Звіт незалежного аудитора від 29.06.2018, складений ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги».
- 116.** Протокол засідання Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 26.07.2018 № 22, Електронний ресурс: <https://corp.suspilne.media/document/131>.
- 117.** Аудиторський звіт (висновок) Приватного акціонерного товариства «Аудиторська фірма «Аналітик» щодо фінансової звітності Публічного

акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (станом на 31.12.2018) від 24.04.2019 № 1037, Електронний ресурс: <https://corp.suspilne.media/media/cdn/1/files/2019/04/26/0f9caca2eaa1743eca73046558ee834.pdf>.

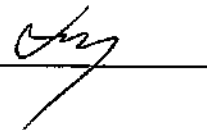
118. Положення про Ревізійну комісію Наглядової ради публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», що є Додатком № 2 до Протоколу № 13 засідання Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 19 липня 2017 року, Електронний ресурс: https://tv.suspilne.media/uploads/assets/files/nagliadova_rada/dodatok_2_protokol_13.pdf.

119. Протокол Наглядової ради від 25.04.2019 № 31, Електронний ресурс: <https://corp.suspilne.media/document/246>.

120. Інструкція з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України», затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 16 лютого 2018 року № 111, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0371-18>.

121. Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 року № 30, Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/30-2017-%D0%BF>.

Аудиторський звіт складено на 160 аркушах.

ПРОТОКОЛ
узгодження звіту про результати державного
фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання

13 травня 2020 р.

(дата)

державний фінансовий аудит діяльності публічного акціонерного товариства
«Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2014 по 31.12.2019

(найменування об'єкта аудиту)

Член правління публічного акціонерного товариства «Національна суспільна
телерадіокомпанія України» Чернотицький М. М.

(посада, прізвище та ініціали керівника об'єкта аудиту)

з однієї сторони, та заступник директора Департаменту Держаудитслужби Нетреба Н.П.

(посада, прізвище та ініціали керівника аудиту)

з іншої сторони, розглянули та обговорили проект звіту про результати державного
фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання

«державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства
«Національна суспільна Телерадіокомпанія України»

(назва теми аудиту)

за період з 01.01.2014 р. по 31.12.2019 р.

ЗВІТ ПОГОДЖЕНО:

без коментарів

із коментарями (у формі, що додається)

*Заступник директора
Департаменту*

(посада керівника аудиту органу
Держаудитслужби)

(підпис)

Нетреба Н.П.

(ініціали та прізвище)

Член правління

(посада керівника об'єкта аудиту)

(підпис)

Чернотицький М.М.

(ініціали та прізвище)

ОБГРУНТУВАННЯ

неврахованих коментарів до звіту про результати державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання

18 травня 2020 р.

«Національна суспільна телерадіокомпанія України»

Зміст положень викладених у звіті	Коментарі	Обґрунтування
<p>Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2014 по 31.12.2019</p>	<p>Так, відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.</p> <p>Правові та організаційні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні визначено Законом України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26 січня 1993 року (далі - Закон № 2939).</p> <p>Частиною першою статті 1 Закону № 2939 визначено, що здійснення державного фінансового контролю забезпечує центральний орган виконавчої влади, уповноважений Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю (далі - орган державного фінансового контролю).</p> <p>Відповідно до приписів статті 2 Закону № 2939 головними завданнями органу державного фінансового контролю є: здійснення державного фінансового контролю за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, неотборотних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань, ефективним використанням</p>	<p>Частиною другою та третьою статті 2 Закону України від 26 січня 1993 року № 2939-ХІІ «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» визначено, що державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівлі. Порядок проведення органом державного фінансового контролю державного фінансового аудиту, інспектування устанавлюється Кабінетом Міністрів України.</p> <p>Одним із основних завдань Держаудитслужби відповідно до Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43, є здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, неотборотних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів.</p> <p>Реалізує державний фінансовий контроль Держаудитслужба, в тому числі і через</p>

	<p>коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно (далі - підконтрольні установи), за дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про державні закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні.</p> <p>Державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, перевірки державних закупівель та інспектування. Згідно зі статтею 3 Закону № 2939 державний фінансовий аудит є різновидом державного фінансового контролю і полягає у перевірці та аналізі органом державного фінансового контролю фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю. Результати державного фінансового аудиту та їх оцінка викладаються у звіті.</p> <p>Постановою Кабінету Міністрів України від 28</p>	<p>здійснення державного фінансового аудиту.</p> <p>Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 252 (далі – Порядок № 252).</p> <p>Цей Порядок визначає механізм проведення Держаудитслужбою державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>Зокрема, пунктом 9 Порядку № 252 визначено, що аудит проводиться згідно із затвердженням у встановленому порядку та погодженням із Міністром фінансів (до 20.11.2019 – з Міністром Кабінету Міністрів України) планом проведення заходів державного фінансового контролю, що розміщується на офіційному веб-сайті Держаудитслужби.</p> <p>Аудит діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (далі – ПАТ «НСТУ», Телерадіокомпанія) за період з 01.01.2014 по 31.12.2019 проведено згідно з пунктом 4.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на ІV квартал 2019 року, затвердженого наказом Держаудитслужби від 23.09.2019 № 271 та погодженого 23.09.2019 Міністром Кабінету Міністрів України Дмитром Дублетом.</p> <p>Пунктом 10 Порядку № 252 визначено, що для проведення аудиту такої збору інформації за місцезнаходженням об'єкта аудиту такою учасника аудиту на кожного державного аудитора</p>
--	--	---

	<p>жовтня 2015 року № 868 «Про утворення Державної аудиторської служби України» утворено Державну аудиторську службу України як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів, реорганізувавши Державну фінансову інспекцію шляхом перетворення.</p> <p>Згідно з підпунктами 1, 3 пункту 3 Положення про Державну аудиторську службу України (далі - Положення), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43, основними завданнями Держаудитслужби є: забезпечення формування і реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю; здійснення державного фінансового контролю, спрямованого на оцінку ефективного, законного, цільового, результативного використання та збереження державних фінансових ресурсів, оборотних та інших активів, досягнення економії бюджетних коштів.</p> <p>За змістом підпункту 3 пункту 4 Положення Держаудитслужба відповідно до покладених на неї завдань реалізує державний фінансовий контроль через здійснення, зокрема, державного фінансового аудиту. Держаудитслужба здійснює свої повноваження безпосередньо і через утворені в установленому порядку міжрегіональні територіальні органи (пункт 7 Положення).</p> <p>Механізм проведення Держаудитслужбою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту, що полягає у перевірці та аналізі стану справ щодо законного та ефективного використання державних та/або комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової</p>	<p>оформляється у двох примірниках направлення за встановленими Держаудитслужбою зразками, яке підписує керівник органу Держаудитслужби.</p> <p>Направлення на проведення аудиту було вручено ПАТ «НСТУ», про що зроблено відповідні записи у книзі реєстрації Телерадіокомпанії.</p> <p>Пунктом 12 Порядку № 252 визначено, що загальний строк проведення першого та другого етапу процесу аудиту становить не більш як 90 робочих днів.</p> <p>При цьому, як зазначено у пункті 6 Порядку № 252, перший етап процесу аудиту - планування та організація аудиту (попереднє вивчення об'єкта аудиту, складення та затвердження робочого плану та програми аудиту), другий - проведення аудиторських процедур, формування і оформлення аудиторських доказів, підготовка аудиторських висновків, пропозицій та рекомендацій.</p> <p>Терміни проведення першого та другого етапу аудиту визначено наказом Держаудитслужби від 23.09.2019 № 271 (з урахуванням змін), а саме: з 11.11.2019 по 18.03.2020.</p> <p>Під час першого етапу проведення аудиту складено та 13.02.2020 Заступником Голови Державної аудиторської служби України Олександром Шкуропатом затверджено програму державного фінансового аудиту діяльності ПАТ «НСТУ», яку вручено для ознайомлення Телерадіокомпанії у день її затвердження (вх. ПАТ «НСТУ» № 481/10 від 13.02.2020).</p> <p>На другому етапі із застосуванням аудиторських процедур здійснено формування і оформлення аудиторських доказів та з метою</p>
--	---	--

	<p>звітності, стану внутрішнього контролю у суб'єкті господарювання, визначас Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання (далі - Порядок), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 252.</p> <p>Згідно абзацами 1 та 2 пункту 7 Порядку, методи і способи планування та організації аудиту, проведення аудиторських процедур, критерії, індикатори оцінювання та методи дослідження, що використовуються на кожному етапі проведення аудиту, звітування за результатами аудиту, оформлення матеріалів аудиту, моніторинг виконання поданих за результатами аудиту пропозицій та рекомендацій і результатів їх впровадження, механізм та підходи до організації, здійснення збору інформації, оформлення і використання отриманих результатів визначаються методикою проведення аудиту.</p> <p>Методика проведення аудиту затверджується наказом Держаудитслужби. Пункт 19 Порядку встановлює, що керівник аудиту відповідно до методики проведення аудиту формує проєкт звіту та подає його об'єкту аудиту для ознайомлення не пізніше ніж в останній робочий день завершення строку проведення аудиту.</p> <p>Листом від 09.04.2020 № 1.2-8/987 ПАТ «НСТУ» направлено запит до Держаудитслужби щодо надання належним чином завірену методику на підставі якої було проведено аудит ПАТ НСТУ за відповідний період.</p> <p>Проте, станом на сьогодні, на неодноразові звернення ПАТ «НСТУ» щодо надання методики проведення аудиту відповідно до якої згідно</p>	<p>дослідження гіпотез аудиту і отримання аудиторських доказів здійснено збір інформації у Концерні РРТ та товаристві з обмеженою відповідальністю «КТ».</p> <p>Визначення понять «аудиторські процедури», «аудиторські докази» та «гіпотези аудиту» викладено у пункті 4 Порядку № 252.</p> <p>Таким чином, з урахуванням вимог Порядку № 252 було заплановано та проведено державний фінансовий аудит діяльності суб'єкта господарювання – ПАТ «НСТУ».</p> <p>Поряд з цим повідомляємо, що при проведенні цього державного фінансового аудиту не використовувалася Методика проведення Державного фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 26 червня 2014 року № 728.</p> <p>Щодо оформлення матеріалів аудиту діяльності ПАТ «НСТУ» повідомляємо. Оскільки наразі Держаудитслужба не затвердила порядок викладення результатів державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання в аудиторському звіті, з урахуванням вимог Порядку № 252, зазначено дані про об'єкт аудиту, які отримано під час першого та другого етапу аудиту, сформувано гіпотези аудиту щодо причин та наявності проблем, утисень, ризиків, які негативно впливають або можуть вплинути на законність та ефективність провадження фінансово-господарської діяльності ПАТ «НСТУ», викладено висновки за результатами цього аудиту та надано пропозиції задля</p>
--	--	---

	<p>законодавчих документів готується проєкт звіту до ПАТ «НСТУ» не надано, а також відсутня запитувана методика проведення аудиту, як на офіційному порталі Держаудитслужби так і в інших законодавчих базах України.</p> <p>Однак, за результатами попереднього розгляду проєкту аудиторського звіту, наданого Держаудитслужбою України в якому відсутні посилення на методику проведення аудиту було встановлено, що він містить гіпотези, висновки, констатуючу частину та інше, в якій наведена інформація, що не відповідає документам та інформації, наданої під час проведення аудиту посадовими особами ПАТ «НСТУ».</p> <p>Таким чином, наголошуємо на тому, що оскільки станом на сьогодні відсутні методи і способи планування та організації аудиту, проведення аудиторських процедур, критерії, індикатори оцінювання та методи дослідження, що використовуються на кожному етапі проведення аудиту, звітування за результатами аудиту, оформлення матеріалів аудиту, моніторинг виконання поданих за результатами аудиту пропозицій та рекомендацій і результатів їх впровадження, механізм та підходи до організації, здійснення збору інформації, оформлення і використання отриманих результатів, які затвержені відповідною методикою Держаудитслужби, тобто наданий проєкт аудиторського звіту за результатами державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01.01.2017 по 31.12.2019 не відповідає вимогам чинного законодавства України, через відсутність</p>	<p>покращення діяльності ПАТ «НСТУ».</p>
--	--	--

	<p>затверджених вимог щодо його формування, вигляду, що повинно бути в ньому зазначено та відображено, в зв'язку з чим не може бути прийнятий до уваги ПАТ «НСТУ», як належний та допустимий доказ щодо проведення аудиту в ПАТ «НСТУ», який відповідає всім вимогам Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 252 та інших чинних нормативно-правових актів України.</p> <p>Принагідно повідомляємо, що використання під час проведення Держаудитслужбою фінансового аудиту Методики проведення Державною фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, яка затвердженої наказом Міністерством фінансів України від 26 червня 2014 року № 728, є невиправданим, оскільки 27.04.2018 вказаний наказ втратив чинності, на підставі наказу Міністерства фінансів України № 457.</p>	
<p>Таким чином, проведене анкетування засвідчило, що більша частина опитаних не дивиться/не слухає теле- та радіопрограми ПАТ «НСТУ», місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: через не цікавість теле- та радіопередач. Водночас глядачі/слухачі теле- та радіопрограм ПАТ «НСТУ»</p>	<p>Такий висновок зроблено на підставі проведеного дослідження. Проте, щоб можна було використовувати будь-яке дослідження як підставу для висновків таке дослідження має бути проведене відповідно до правил та вимог, які існують для проведення соціологічних досліджень, всі інші дослідження є не чим іншим як маніпуляцією. Очевидно, що державний аудит не може будуватися на маніпуляціях та нерелевантних висновках. мабуть, якби соціологи здійснювали фінансовий аудит, то теж було б не правильно.</p>	<p>В урахуванням викладеного у аудиторському звіті викласти у наступній редакції:</p> <p>Поряд з цим, в період проведення аудиту проведено анкетування, яким охоплено 541 особу, з них: респонденти чотирьох вікових категорій (від 14-20, 20-30, 30-40, 40-50, 50 років і вище) щодо популярності серед глядачів м. Києва та Черкаської, Миколаївської та Чернігівської областях суспільного телерадіомовлення^[27].</p> <p>На питання «Чи відомо Вам про суспільне</p>

<p>відмітили, що в основному вони дивляться/слухають новини та улюблені передачі, іноді – усі програми, заявлені на день.....</p>	<p><u>Щоб коротко показати нерепрезентативність вибірки і висновків, зазначимо таке.</u></p> <p>З урахуванням вибірки 76 респондентів, похибка дослідження становить 11%. Таким чином результати, що суспільне знають 24% є у діапазоні від 13% до 35%. В цілому вибірка дослідження репрезентує мешканців Києва, а канал UA:Перший мовить на всю країну, тому дослідження покриває лише 8% потенційної аудиторії каналу. З методологічної сторони вибірка дослідження побудована не правильно, тому що вона стратифікована лише за віком і не відображає інший розподіл за ВАЖЛИВИМИ характеристиками. Соціологи рекомендують, що для коректності відображення результатів потрібна ймовірнісна вибірка не менше 400 чоловік, яка буде відображати основні соціально-демографічні показники аудиторії, котра досліджується. Від формулювання запитань залежить відповідь респондента, тому є сумніви в коректності поставлених питань.</p> <p>Для даної вибірки регіональним мовником виступає канал UA:Київ, але тут аналогічні коментарі, оскільки UA:Київ мовить на всю область, тому вибірка є не повноцінною.</p>	<p>телерадіомовлення» – 62% респондентів відповіли «так». Проте відповіді опитуваних про знання того, що ПАТ «НСТУ» є єдиним суспільним мовником, який створено з метою задоволення інформаційних потреб суспільства у більшості відповіли «ні», тобто «не відомо» – 71% (308 осіб), «відомо» – 29% (123 особи).</p> <p>Переважна частина респондентів не дивиться телепередачі ПАТ «НСТУ» UA:Перший, UA:Культура (58% або 249 осіб) та не слухає радіопередачі UA:Українське радіо, UA:радіо Культура, UA:Радо Промінь (69% або 299 осіб). Щодо теле – та радіопередач, які виробляються на регіональному рівні (місцевий телерадіоканал із логотипом UA:), то 72% опитаних його не дивляться/не слухають; 21%, частково дивляться/слухають.</p> <p>Серед причин відсутності інтересу до теле – та радіопрограм ПАТ «НСТУ», місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: у більшості зазначено «не цікаві радіопередачі» – 53%, «не цікаві телепередачі» – 26%.</p>
	<p>Опитані глядачі та слухачі з числа тих хто частково дивляться (слухають) теле та радіо передачі зазначили, що в основному дивляться (слухають) кожен день – 12%, 1-2 рази на тиждень просто контент взагалі – 26%, лише новини (23%) та дивляться (слухають) улюблені передачі – 10%. Крім того, деякі респонденти (по 17%) зазначили, що переглядають/прослуховують лише улюблені передачі та 2-3 рази на тиждень дивляться (слухають) контент.</p> <p>Більшість респондентів зазначили, що дивляться («слухають») частково («окремі теле та радіопередачі») на каналі UA:Перший – 16%;</p>	

(особливо враховуючи непрофесійний підхід до організації та проведення дослідження), пропонуємо виключити все те, що пов'язане з таким "дослідженням" і зроблені на його основі висновки.

через мережу Internet та на YouTube – 28%. Найменшою популярністю для перегляду (прослуховування) користуються – радіоканал UA: радіо Культура, twitter, instagram.

При цьому більша частина опитуваних відмітила, що не звертають увагу на наявність логотипу UA (65%) при перегляді.

За розміщення соціальної реклами на суспільному, яка спрямована на досягнення суспільно корисних цілей, популяризацію загальнолюдських цінностей і розповсюдження якої не має на меті отримання матеріального прибутку висловились 54% респондентів.

Опитуваним встановлено, що переважна частина респондентів слідує за перебігом відбору представника України для участі у музичному конкурсі «Євробачення» та самим конкурсом – 55%.

Респонденти, що дивляться відбір представника України для участі у музичному конкурсі «Євробачення» та сам музичний конкурс сліdkують за його перебігом на каналі UA:Перший (18%, що спостерігають за відбором та конкурсом); СТБ – (37%). При цьому третина респондентів давали декілька відповідей, тобто сліdkують за відбором та конкурсом одночасно на декількох каналах (наприклад: телеканал СТБ та мережа Internet або ж і телеканал UA:Перший, і СТБ і мережа Internet).

Що ж до дитячого музичного конкурсу «Євробачення», то 72% відповіли, що його не дивляться (не слухають). Основною причиною є відсутність інтересу та не цікавість передачі.

Таким чином, проведене анкетування засвідчило, що більша частина опитаних не

<p>Станом на 31.12.2019 включно розрахункова вартість чистих активів ПАТ «НСТУ» становила 2893545 тис. грн, або на 349272 тис. грн більше розміру статутного капіталу.</p> <p>Поряд з цим, таке перевищення відбулося завдяки відображенню за даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» результатів переоцінки нерухомого майна, які враховані при складанні фінансової звітності за 2019 рік.</p> <p>Так, станом на 31.12.2019 додатковий капітал від дооцінки становив 1941685 тис. гривень.</p> <p>Водночас за вимогами параграфів 29-30 МСБО 16 «Основні засоби», суб'єкт господарювання має обирати свою облікову політику або модель собівартості або модель переоцінки щодо оцінки основних засобів після первинного визнання.</p> <p>Обліковою політикою ПАТ «НСТУ» обрало модель оцінки основних засобів після первинного визнання - модель собівартості, за якою після</p>	<p>Висновок є хибним і непрофесійним. В судженні навіть не враховано суму уцінки, яка в результаті відображена у статті балансу «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» у сумі 162 млн грн, що також вплинуло на капітал підприємства.</p> <p>Переоцінка необоротних активів ПАТ «НСТУ» здійснювалась на виконання вимог МСФЗ 1 Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. Облікова політика та МСБО 16 визначає принципи та методи обліку необоротних активів вже після переходу підприємства на міжнародні стандарти фінансової звітності.</p> <p>Крім того, відповідно до параграфу 15 МСФЗ 1 Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності суб'єкт господарювання може отримати інформацію після дати переходу на МСФЗ щодо попередніх оцінок, зроблених ним за попередніми ЗПБО і розглядає отримання такої інформації таким самим чином, як і події, які не коригують після звітного періоду.</p> <p>Таким чином, переоцінка нерухомого майна ПАТ «НСТУ» у 2019 році була доцільною і необхідною, так як первісна вартість нерухомого майна станом на 01.01.2019 складала майже 90% всіх основних засобів і за результатами оцінки професійними спеціалістами було визначено суттєву різницю справедливої вартості нерухомого майна компанії від балансової вартості станом на 01.01.2019.</p> <p>Таким чином, переоцінка здійснена правомірно і крім того, результати позитивно вплинули на капітал підприємства.</p>	<p>дисципліна слухає теле- та радіопрограми ПАТ «НСТУ», місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: через не цікавість теле- та радіопередач.</p>
<p>Поряд з цим, таке перевищення відбулося завдяки відображенню за даними бухгалтерського обліку ПАТ «НСТУ» результатів переоцінки нерухомого майна, які враховані при складанні фінансової звітності за 2019 рік.</p> <p>Так, станом на 31.12.2019 додатковий капітал від дооцінки становив 1941685 тис. гривень.</p> <p>Водночас за вимогами параграфів 29-30 МСБО 16 «Основні засоби», суб'єкт господарювання має обирати свою облікову політику або модель собівартості або модель переоцінки щодо оцінки основних засобів після первинного визнання.</p> <p>Обліковою політикою ПАТ «НСТУ» обрало модель оцінки основних засобів після первинного визнання - модель собівартості, за якою після</p>	<p>Коментар не приймається.</p> <p>По-перше, згідно з параграфом 5 МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки», облікові політики – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. Також, МСБО 8 містить конкретні вимоги щодо дотримання ієрархії вибору облікових політик, які підприємству потрібно врахувати, а саме, при виборі облікової політики слід керуватись положеннями МСФЗ та МСБО. Внесення змін до облікової політики можливе лише у випадку, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – змінюється стандарт; – підприємство вирішить, що зміна облікової політики призведе до того, що фінансова звітність надасть достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки суб'єкта господарювання. <p>Потреба у перегляді попередньої облікової оцінки, може виникнути, якщо відбуваються зміни обставин, на яких базувалася оцінка, або внаслідок нової інформації чи більшого досвіду. За своїм характером перегляд оцінок не стосується попередніх періодів та не є виправленням помилок.</p> <p>Існують певні правила відображення змін та доповнень облікових політик та облікових оцінок.</p>	<p>дисципліна слухає теле- та радіопрограми ПАТ «НСТУ», місцевих телерадіоканалів із логотипом UA: через не цікавість теле- та радіопередач.</p>

<p>визнання основних засобів за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.</p> <p>Відповідно до методу обліку основних засобів за собівартістю, основні засоби не дооцінюються в разі збільшення їх справедливої вартості.</p>	<p>Зміни облікових політик відображаються ретроспективно, за окремими виключеннями:</p> <p>- згідно з параграфом 17 МСБО 8 окремим виключенням при ретроспективному застосуванні зміни облікових політик є перше застосування переоцінки активів відповідно до МСБО 16 «Основні засоби», яка хоч і є зміною облікової політики, але розглядається як переоцінка відповідно до МСБО 16 та відображається перспективно.</p>
	<p>Фактично, Обліковою політикою ПАТ «НСТУ» за МСБО 16 обрано модель оцінки основних засобів після первинного визнання - модель собівартості, за якою після визнання активом, об'єкт основних засобів слід обліковувати за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Відповідно до методу обліку основних засобів за собівартістю, основні засоби не дооцінюються в разі збільшення їх справедливої вартості.</p> <p>При цьому, зміни або доповнення до Облікової політики ПАТ «НСТУ» в частині обліку основних засобів у 2018-2019 роках, та облікові оцінки щодо активів, які б мали обґрунтовані підстави для проведення переоцінки та відображення її результатів перспективним методом (у 2019 році), не вносились і не переглядались.</p> <p><i>Отже, переоцінка основних засобів у 2019 році проведена в суверені вимог МСБО 16 «Основні засоби» та Облікової політики ПАТ «НСТУ».</i></p> <p><u>Що-друге</u>, за вимогами Додатків Г5, Г6 до параграфу 18 МСФЗ 1 «Перше застосування</p>

Міжнародних стандартів фінансової звітності» суб'єкт господарювання може вибрати оцінити об'єкт основних засобів на дату переходу на МСФЗ за його справедливою вартістю та використати цю справедливу вартість як доцільну собівартість на цю дату. Суб'єкт господарювання, який уперше застосував МСФЗ, може вибрати використати переоцінку об'єкта основних засобів за попередніми ЗПБО на дату переходу на МСФЗ (або до цієї дати) як доцільну собівартість на дату переоцінки.

Параграф 14 МСФЗ 1 передбачає, що попередні оцінки суб'єкта господарювання відповідно до МСФЗ на дату переходу на МСФЗ повинні узгоджуватися з попередніми оцінками, зробленими на цю саму дату за попередніми ЗПБО (після коригувань для відображення будь-якої різниці в облікових політиках), якщо немає об'єктивного свідчення, що ці попередні оцінки були помилкові.

Бухгалтерський облік ПАТ «НСТУ» з 17.02.2017 (затвердження Облікової політики) ведеться за вимогами МСБО та МСФЗ. Проте, станом на 31.12.2017 було зроблено погоджені процедури (не аудит!) стосовно фінансової звітності, включаючи філії. Зокрема здійснено трансформацію фінансової звітності шляхом коригування статей балансу на вказану дату.

Проте, датою першого застосування МСФЗ ПАТ «НСТУ» визначено 01.01.2018, фінансова звітність станом на 31.12.2018 є першою звітністю за МСФЗ.

За даними аудиту ТОВ «Ернет енд Янг Аудиторські послуги» станом на 19.01.2017 ПАТ «НСТУ» визначила справедливу вартість

нематеріальних активів та основних засобів, включаючи незавершені капітальні інвестиції.

Тобто, на дату переходу на МСФЗ (Додаток А МСФЗ 1 - початок першого періоду, за який суб'єкт господарювання подає повну порівняльну інформацію згідно з МСФЗ у своїй першій фінансовій звітності за МСФЗ) ПАТ «НСТУ» визнає справедливую вартість основних засобів як доцільну собівартість, за переоцінкою об'єктів основних засобів за попередніми ЗПБО. Також, не встановлено об'єктивних свідчень, що ці попередні оцінки були помилкові.

Слід зазначити, що ПАТ «НСТУ» намагалось скористатися правом проведення переоцінки майна за вимогами МСФЗ 1, з цією метою було укладено договір з ТОВ «Самсон» від 05.04.2018 № 74-17/4 з проведення незалежної оцінки майна, проте її результати не були відображені за даними бухгалтерського обліку.

По-третє, дійсно параграфом 15 МСФЗ 1 передбачено, що суб'єкт господарювання може отримати інформацію після дати переходу на МСФЗ щодо попередніх оцінок, зроблених ним за попередніми ЗПБО. Відповідно до параграфу 14, суб'єкт господарювання розглядає отримання такої інформації таким самим чином, як і події, які не коригують після звітного періоду, відповідно до МСБО 10 «Події після звітного періоду».

При цьому, параграф 17 МСФЗ визначає, що параграфи 14 - 16 МСФЗ 1 застосовуються до звіту про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду. Вони також застосовуються до порівняльного періоду, представленого у першій фінансовій звітності суб'єкта

господарювання згідно з МСФЗ, і в цьому випадку посилення на дату переходу на МСФЗ замінюються посиленнями на дату кінця порівняльного періоду.

Отже, перша звітність за МСФЗ складена станом на 31.12.2018, відповідно період, за яким ПАТ «НСТУ» мало право отримати інформацію після дати переходу на МСФЗ щодо попередніх оцінок, зроблених ним за попередніми ЗПБО, був обмежений 2018 роком.

До-четверге, фактично господарська операція за результатами проведеної у 2019 році переоцінки нерухомого майна, здійснена ПАТ «НСТУ» відповідно до вимог параграфа 31 МСБО 16 за моделлю переоцінки, що не відповідає моделі, обраної Обліковою політикою. Зокрема, із врахуванням параграфів: 36 щодо переоцінки всього класу основних засобів, до якого належить нерухоме майно (рахунки 100, 103), 39 щодо відображення результатів переоцінки (Д-т 131 К-т 103 збільшена первісна вартість основних засобів на суму зносу – 11074,5 млн грн, Д-т 100, 103 К-т 411 – сума дооцінки основних засобів, яка віднесена на збільшення капіталу в дооцінках – 1944,2 млн грн; Д-т 131 К-т 103 - зменшена первісна вартість основних засобів на суму уцінки зносу 577,6 млн грн, Д-т 975 К-т 103,100 - уцінено основні засоби – 162,7 млн грн).

Відповідно до частини шостої статті 12 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» підприємства, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність та консолідовану фінансову

<p>Відповідальність за майно на праві господарського відання – це зона відповідальності Держкомтелерадіо. З такою відповіддю працює департамент управління активами. В той час як відповідно до Положень про департамент саме цей підрозділ несе відповідальність за ефективне управління та розпорядження майном []</p>		<p>звітність за міжнародними стандартами, зобов'язані забезпечити ведення бухгалтерського обліку відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами після подання першої фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності за міжнародними стандартами, що визнається такою у порядку, визначеному міжнародними стандартами.</p> <p><i>Отже, переоцінка основних засобів, проведена ПАТ «НСТУ» у 2019 році та відображення її результатів за даними бухгалтерського обліку суперечить вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», МСФЗ, МСБО та Обліковій політиці ПАТ «НСТУ».</i></p>
<p>Службові приміщення є державним майном, орган управління - Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Згідно Закону України «Про управління об'єктами державної власності», Державний комітет телебачення і радіомовлення України приймає рішення щодо подальшого використання та розпорядження майном, переданим ПАТ «НСТУ» на праві господарського відання. <i>Отже, зауваження є некоректним.</i></p>		<p>Коментар не приймається.</p> <p>Відповідно до пункту 24 Статуту за Телерадіокомпанією закріплено на праві господарського відання державне майно, що передане їй відповідно до законодавства. Телерадіокомпанія володіє, користується та розпоряджається майном відповідно до мети своєї діяльності з урахуванням обмежень, встановлених законодавством та цим Статутом.</p> <p>Частиною першою та другою статті 136 Господарського кодексу України передбачено, що право господарського відання є речовим правом суб'єкта підприємництва, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою власника у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими</p>

законами. Власник майна, закріпленого на праві господарського відання за суб'єктом підприємництва, здійснює контроль за використанням та збереженням належного йому майна безпосередньо або через уповноважений ним орган, не втручаючись в оперативно-господарську діяльність підприємства.

Держкомтелерадіо, як орган управління майном, відповідно до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» здійснює управління державним майном, що не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі корпоратизації або перетворення державних підприємств у державні акціонерні товариства, 100 відсотків акцій яких належать державі, приймає рішення про подальше використання цього майна (крім матеріальних носіїв секретної інформації), у тому числі об'єктів, що не підлягають приватизації.

З огляду на вказане, рішення щодо використання майна, закріпленого за ПАТ «НСТУ» на праві господарського відання, приймає Держкомтелерадіо. Проте, ініціювання задля прийняття таких рішень здійснює Телерадіокомпанія, яка володіє, користується і розпоряджається таким майном з урахуванням рішення Держкомтелерадіо.

<p>Водночас, слід зазначити, що упродовж 2017-2019 років за даною квартирою, при фактичному вибутті об'єкту основних засобів, в сувереч МСБО 16 «Основні засоби» нараховано зносу на суму 314,4 тис. грн, що вплинуло на збільшення витрат ПАТ «НСТУ» у вказаних періодах.</p>	<p>Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» та Облікової політики ПАТ «НСТУ» амортизація нараховується, навіть якщо основні засоби тимчасово виведені з активної експлуатації у зв'язку з ремонтом, переміщенням, модернізацією, консервацією тощо.</p> <p>Нарахування амортизації припиняється на одну із зазначених нижче дат, що сталася раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваній для продажу; на дату, з якої припиняють визнання активу; на дату, коли балансова вартість дорівнює ліквідаційній вартості.</p> <p>Амортизація нараховувалась, оскільки щодо квартири відсутні умови для припинення нарахування амортизації, визначені обліковою політикою ПАТ «НСТУ».</p> <p>Пропонуємо вилучити безпідставні твердження.</p>	<p>Коментар не приймається.</p> <p>За вимогами параграфа 7 МСБО 16 «Основні засоби» та Облікової політики ПАТ «НСТУ»: «Собівартість об'єкта основних засобів слід визнавати активом, <u>якщо і тільки якщо</u>:</p> <p>а) є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до суб'єкта господарювання;</p> <p>б) собівартість об'єкта можна достовірно оцінити»,</p> <p>тобто, новинні виконуватись дві умови.</p> <p>В даному випадку, жодна умова з наведеного не може бути достовірно визначено. Оскільки:</p> <p>1. Ймовірність майбутніх економічних вигод, пов'язаних з квартирою, із врахуванням її цільового призначення - врахувати не можливо;</p> <p>2. Для достовірності оцінки собівартості квартири, як об'єкта основних засобів, необхідно здійснити її оцінку, яка в свою чергу неможлива, оскільки відсутні правостановлюючі документи, як цього вимагає постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року № 1440 «Про затвердження Національного стандарту N 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав».</p> <p>Відповідно, якщо є сумніви щодо визнання квартири основними засобом, то і нарахування амортизації на квартиру є необґрунтованою.</p> <p>Крім того, за визначенням параграфа 6 МСБО 16 «Амортизація - це систематичний розподіл суми активу, <u>що амортизується, протягом строку його корисної експлуатації</u>».</p>
<p>Слід зазначити, що по 4-х квартирах, які ПАТ «НСТУ» не використовувало та в яких безоплатно мешкають особи, які не є його працівниками, упродовж 2017-2019 років сума нарахованого зносу становила 1034,5 тис. гривень.</p>	<p>Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» та Облікової політики ПАТ «НСТУ» амортизація нараховується, навіть якщо основні засоби тимчасово виведені з активної експлуатації у зв'язку з ремонтом, переміщенням, модернізацією, консервацією тощо.</p> <p>Нарахування амортизації припиняється на одну із зазначених нижче дат, що сталася раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваній для продажу; на дату, з якої припиняють визнання активу; на дату, коли балансова вартість дорівнює ліквідаційній вартості.</p> <p>Амортизація нараховувалась, оскільки щодо квартири відсутні умови для припинення нарахування амортизації, визначені обліковою політикою ПАТ «НСТУ».</p> <p>Пропонуємо вилучити безпідставні твердження.</p>	<p>3. Урахуванням коментаря та наведено далі по тексту висновок викладено в наступній редакції:</p>
<p>Таким чином, не забезпечення здійснення ефективного управління та</p>	<p>Твердження аудитора щодо незабезпечення здійснення ефективного управління та розпорядження житловим фондом, що спричинило втрату можливих</p>	

<p>ропорядження житловим фондом, не надамо можливості ПАТ «НСТУ» отримати додатково розрахунково коштів на суму 785,0 тис. грн. Крім того, пасивна діяльність щодо втраченого ще НПКУ майна на суму 1992,9 тис. грн, призвела до необґрунтованих витрат на суму 314,4 тис. грн, що негативно вплинуло на фінансовий результат діяльності ПАТ «НСТУ».</p>	<p>доходів на 785 тис. грн. є необґрунтованим. У своїй мотивувальній частині аудитор робить висновок, що ПАТ «НСТУ» мало можливість передати в оренду службові квартири і заробити 785 тис. грн, але не використало таку можливість.</p> <p>ПАТ «НСТУ» згідно із Законом про суспільне мовлення України та Статуту немає таких повноважень, оскільки Службові приміщення є державним майном. Передача в оренду державного майна здійснюється відповідно до Закону України Про оренду державного та комунального майна.</p> <p>Згідно закону України Про управління об'єктами державної власності, виключно Державний комітет телебачення і радіомовлення України приймає рішення щодо подальшого використання та розпорядження майном, переданим ПАТ «НСТУ» на праві господарського відання.</p> <p>Отже, розрахунок суми втрати можливого доходу проведено не вірно, оскільки він повинен бути проведений з урахуванням Постанови КМУ Про Методику розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу.</p> <p><i>Наполягаємо на видаленні зауваження щодо розрахунку суми втрати можливого доходу у розмірі 785,0 тис. грн.</i></p>	<p>Відповідно до пункту 24 Статуту за Телерадіокомпанією закріплено на праві господарського відання державне майно, що передане їй відповідно до законодавства. Телерадіокомпанія володіє, користується та розпоряджається майном відповідно до мети своєї діяльності з урахуванням обмежень, встановлених законодавством та цим Статутом.</p> <p>Частиною першою та другою статті 136 Господарського кодексу України передбачено, що право господарського відання є речовим правом суб'єкта підприємництва, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою власника у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими законами. Власник майна, закріпленого на праві господарського відання за суб'єктом підприємництва, здійснює контроль за використанням та збереженням належного йому майна безпосередньо або через уповноважений ним орган, не втручаючись в оперативно-господарську діяльність підприємства.</p> <p>Держкомелерадіо, як орган управління майном, відповідно до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» здійснює управління державним майном, що не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі корпоративізації або перетворення державних підприємств у державні акціонерні товариства, 100 відсотків акцій яких належать державі, приймає рішення про подальше</p>
--	---	--

<p>Отже, бездіяльність колишнього керівництва Одеської ОДТРК та наразі менеджера Філії «Одеська РД» призвела до втрати майна на користь третіх осіб загальною сумою 3617,0 тис. грн (за результатами переоцінки 2016 року, до переоцінки вартість будівлі становила 507,66 тис. гривень).</p>	<p>Зауваження аудитора в частині бездіяльності менеджера Філії «Одеська РД», що призвела до втрати майна на користь третіх осіб загальною сумою 3617,0 тис. грн. є некоректним.</p> <p>У своїй мотивувальній частині аудитор робить висновок, що приватизація гуртожитку балансовою вартістю 3617,0 тис. грн площею 211,8 м2 була незаконно проведена ще у 1995 році, отже майно фактично було втрачене існуючою на той час Одеською ОДТРК ще задовго до створення Філії «Одеська РД».</p> <p>Сьогодні ПАТ «НСТУ» проводить необхідні заходи щодо захисту своїх майнових інтересів. Пропонуємо викласти зауваження в наступній редакції, а саме: <i>«Отже, бездіяльність колишнього керівництва Одеської ОДТРК призвела до втрати майна на користь третіх осіб загальною сумою 3617,0 тис. грн (за результатами переоцінки 2016 року, до переоцінки вартість будівлі становила 507,66 тис. гривень)».</i></p>	<p>використання цього майна (крім матеріальних носіїв секретної інформації), у тому числі об'єктів, що не підлягають приватизації.</p> <p>З огляду на вказане, рішення щодо використання майна, закріпленого за ПАТ «НСТУ» на праві господарського відання, приймас Держкомтелерадіо. Проте, ініціювання задля прийняття таких рішень здійснює Телерадіокомпанія, яка володіє, користується і розпоряджається таким майном з урахуванням рішення Держкомтелерадіо.</p>
<p>Під час аудиту також установлено, зарахування на баланс ПАТ «НСТУ» земельних ділянок без наявності оформлених документів на право користування, призвело до</p>	<p>Коментар не приймається, бо не спростовує викладеного в аудиторському звіті.</p> <p>Крім того, як до аудиту, так і під час надання коментарів не надано підтвердження щодо вжиття заходів з повернення цього майна у державну власність, в тому числі і щодо повідомлення Держкомтелерадіо як органу з управління цим майном.</p>	<p>Коментар не приймається.</p> <p>За вимогами параграфа 8 МСБО 38 «Нематеріальні активи» та Облікової політики ПАТ «НСТУ» нематеріальний актив має бути ідентифікований. За вимогами параграфа 12 МСБО 38 «Актив є ідентифікованим, якщо він:</p>

<p>викривлення даних фінансової звітності товариства.</p> <p>Так, у 2018 році під час проведення рекласифікації ПАТ «НСТУ» без наявності документів щодо права користування земельними ділянками Філії «Одеська РД» площею 1,78 га, вартістю 68 136,1 тис. грн, Філії «Запорізької РД» площею 1,16 га та 0,29 га, загальною вартістю 5252,8 тис. грн, Філії «Луганської РД» без визначення площі земельної ділянки вартістю 1487,8 тис. грн було оприбутковано права користування на них.</p> <p>Отже в супереч вимог параграфу 18 МСБО 38 «Нематеріальні активи»[70] за даними обліку ПАТ «НСТУ» не обліковувалися матеріальні активи на суму 74876,7 тис. грн та як наслідок, вартість активів завищена на вказану суму.</p>	<p>здійснено рекласифікацію (перенесення з рахунку 101 «Земельні ділянки» на рахунок 122 «Права користування»).</p> <p><i>Судження аудитора щодо завищення активів хибне, не доведене аудиторськими доказами, отже не може бути включене до аудиторського звіту та підлягає видаленню.</i></p>	<p>а) може бути відокремлений, тобто його можна відокремити або відділити від суб'єкта господарювання і продати, передати, ліцензувати, здати в оренду або обміняти індивідуально або разом з пов'язаним з ним контрактом, ідентифікованим активом чи зобов'язанням, незалежно від того, чи має суб'єкт господарювання намір зробити це, або</p> <p>б) виникає внаслідок договірних або інших юридичних прав, незалежно від того, чи можуть вони бути передані або відокремлені від суб'єкта господарювання або ж від інших прав та зобов'язань».</p> <p>За жодною з наведених умов, зазначені в аудиторському звіту земельні ділянки, на яких відсутні правостановлюючі документи, не можливо ідентифікувати.</p> <p>Отже, не ідентифікований актив за вимогами параграфу 18 МСБО 38 не може бути визнаним нематеріальним активом. Тобто вартість активів завищена на 74876,7 тис. гривень.</p>
<p><i>Щодо спортивних прав на трансляцію зимових ігор 2014 (Сочі) та літніх 2016 (Ріо-де-Жанейро) та літніх параолімпійських ігор 2016 (Ріо-де-Жанейро).</i></p> <p>В подальшому (2017-2019 роки) на об'єкти нематеріальних</p>	<p>Зазначені права були внесені в акт приймання передачі з НТКУ до ПАТ «НСТУ» і з залишковою вартістю.</p> <p>Надалі знос нараховувався прямолінійним методом. Причини щодо включення до акту наразі не відомі.</p> <p>Висновки не забезпечені аудиторськими доказами.</p>	<p>Коментар не приймається.</p> <p>Згідно з параграфом 5 МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки», облікові політики – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. Також, МСБО 8 містить конкретні вимоги щодо</p>

<p>активів, що фактично втратили властивості активу, продовжувалося нарахування амортизації, що суперечить вимогам пункту 97 МСБО 38 «Нематеріальні активи», в частині припинення нарахування амортизації починаючи (в даному випадку) з дати припинення визнання цього активу, а саме 31.12.2016.</p>	<p>дотримання ієрархії вибору облікових політик, які підприємству потрібно врахувати, а саме, при виборі облікової політики слід керуватись положеннями МСФЗ та МСБО. Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, управлінський персонал має застосовувати судження під час розробки та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів з прийняття економічних рішень; достовірною та повними в усіх суттєвих аспектах.</p>
<p>Оскільки, вупереч вимог параграфу 104 МСБО № 38 «Нематеріальні активи» період і метод амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації не переглядався на кінець кожного фінансового року, сума амортизації за 2017 рік на суму 3720,4 тис. грн необґрунтовано нарахована та віднесена до складу витрат ПАТ «НСТУ», що в свою чергу негативно вплинуло на фінансовий результат за 2017 рік.</p>	<p>Наприклад: метод списання запасів – це облікова політика, а метод нарахування амортизації, ліквідаційна вартість – облікові оцінки.</p> <p>І як що для зміни облікової політики чітко визначені критерії, то потреба у перегляді попередньої облікової оцінки, може виникнути, якщо відбуваються зміни обставин, на яких базувалася оцінка, або внаслідок нової інформації чи більшого досвіду. За своїм характером перегляд оцінок не стосується попередніх періодів та не є виправленням помилок.</p> <p>Фактично, ПАТ «НСТУ» при розробці <i>Облікової політики не було враховано специфічність спортивних прав, як об'єктів нематеріальних активів, що в свою чергу призвело до витрат, які суперечать вимогам МСБО 38.</i></p> <p>Крім того, за параграфом 104 МСБО 38 «Період і метод амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації слід переглядати принаймні на кінець кожного</p>

<p>Як приклад, упродовж лютого-квітня 2017 року ПАТ «НСТУ» в недотримання графіку було сплачено решту платежів прав на трансляцію на території України етапів Кубка Світу та Чемпіонату Світу з Біатлону сезон 2016/2017 з терміном дії прав відповідно до договору - до 30.04.2018, на загальну суму 1584,8 тис. гривень.</p> <p>Аналогічно, при придбанні прав на трансляцію Етапів Кубка Світу та Чемпіонату Світу з біатлону сезону 2017/2018, умовами договору визначено термін дії вказаних прав до 31.12.2018.</p> <p>Проте, в недотримання графіку оплати спортивні права вартістю 2475,1 тис. грн оплачені 26.12.2017.</p>		<p>фінансового року. Якщо очікуваний строк корисної експлуатації активу відрізняється від попередніх оцінок, період амортизації слід відповідно змінити. Якщо відбулася зміна в очікуваній формі споживання майбутніх економічних вигід, утілених в активі, метод амортизації слід змінити для відображення зміненої форми. Такі зміни слід обліковувати як зміни в облікових оцінках згідно з МСБО 8».</p>
<p>ПАТ «НСТУ» є одержувачем бюджетних коштів. Відповідно оплата платежів здійснювалась за рахунок коштів фінансової підтримки, з врахуванням напрямів використання коштів, передбачених паспортом бюджетної програми на відповідний бюджетний рік.</p> <p>Твердження є надуманими.</p>		<p>Коментар не спростовує факт недотримання графіків оплати спортивних прав, визначених угодами на їх придбання.</p>
<p>Крім того, на вказані об'єкти нематеріальних активів нараховувалось амортизування амортизації, що суперечить вимогам параграфу 97 МСБО 38</p>	<p>Зазначені права обліковувались у складі нематеріальних активів (актив не був припинений), амортизація нараховувалась прямолінійним методом, відповідно до визначених строків нарахування амортизації та даних акту приймання — передачі від</p>	<p>Коментар не приймається. ПАТ «НСТУ» при розробці Облікової політики не було враховано специфічність спортивних прав, як об'єктів нематеріальних активів, а недостатність контролю з боку бухгалтерської</p>

<p>«Нематеріальні активи»[70], в частині припинення нарахування амортизації починаючи (в даному випадку) з дати припинення визнання цього активу.</p>	<p>НТКУ до ПАТ «НСТУ».</p>	<p>служби і формальний підхід, при первинному визнанні спортивних прав, як об'єктів нематеріальних активів, зокрема в частині строків їх корисного використання без врахування умов договорів на придбання прав, призвело до витрат, які суперечать вимогам МСБО 38.</p>
<p>Отже, в період з 01.09.2018 необґрунтовано нарахувано амортизації за 2018-2019 роки на суму 30177,3 тис. грн (2018 рік - 9285,3 тис. грн, 2019 рік - 20891,9 тис. грн), яка віднесена до складу витрат ПАТ «НСТУ», що в свою чергу негативно вплинуло на фінансовий результат за 2018-2019 роки.</p>	<p>Амортизація нараховувалась прямолінійним методом відповідно встановлених строків корисної експлуатації. Твердження не враховує особливості облікової політики.</p>	<p>Відповідно до вимог параграфу 94 МСБО 38 «Нематеріальні активи» строк корисної експлуатації нематеріального активу, який походить від договорів чи інших юридичних прав, не повинен перевищувати період чинності договорів або інших юридичних прав.</p> <p>Майже на всі нематеріальні активи (виключенням є невиключні права на фільми, з чітко визначеним угодами терміном використання) при первинному визнанні, встановлюється строк корисного використання 2 роки, без врахування реальних (визначених угодами, в даному випадку на придбання спортивних прав) термінів дії таких активів.</p> <p>Крім того, за параграфом 104 МСБО 38 «Період і метод амортизації нематеріального активу з визначеним строком корисної експлуатації слід переглядати принаймні на кінець кожного фінансового року. Якщо очікуваний строк корисної експлуатації активу відрізняється від попередніх оцінок, період амортизації слід відповідно змінити. Якщо відбулася зміна в очікуваній формі споживання майбутніх економічних вигід, утілених в активі, метод амортизації слід змінити для відображення зміненої форми. Такі зміни слід обліковувати як зміни в облікових оцінках згідно з МСБО 8».</p>
<p>Для Департаменту комерційної діяльності, який безпосередньо</p>	<p>Нарахування премій працівникам департаменту при виконанні плану грошових надходжень від комерційної</p>	<p>Коментарі не спростовують викладене в аудиторському звіті та є пояснення по факту,</p>

<p>здійснює діяльність ПАТ «НСТУ» з розміщення реклами, телепродажу, повідомлень про спонсорів, розроблено окремий від Телерадіокомпанії порядок преміювання за результатами роботи. Загальні положення цього порядку передбачають нараховування премій працівникам департаменту при виконанні плану грошових надходжень від комерційної діяльності не менш ніж 20% та її розрахунок залежить від конкретного відсотку виконання плану.</p>	<p>діяльності за 2019 рік складає 21% від загальних обсягів надходжень від комерційної діяльності, що є середнім показником для телекомпанії. Виконання плану грошових надходжень працівниками департаменту з комерційної діяльності навіпаки мотивує працівників виконувати плани, при виконанні планів, працівники отримують найвищий відсоток премії.</p>	<p>викладеного у звіті.</p>
<p>За інформацією Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, що наведена в мережі Інтернет (https://issuu.com/svetlanastepanenko4/docs/reiutgdik_3kvart2018), телеканал під логотипом «UA: Перший» відноситься до розважально-інформаційного телеканалу, основними конкурентами якого є телеканали України, 1+1, ICTV, Інтер, НТН.</p> <p>За наданими до аудиту показниками рейтингів AVR% та shг% за період 2017 – 2019 роки, телеканал «UA: Перший» мав рейтингі протягом нижче, ніж канал 1+1 в 8 – 15 разів, ніж канал ICTV в 5 – 13 разів.</p> <p>З урахуванням моніторингу</p>	<p>Пояснення: Розміщення реклами, спонсорської інформації програм телепродажу в ефірі телеканалів ПАТ «НСТУ» здійснюється відповідно до розцінок, які затверджені протоколом Правління від 20.08.2018 р. № 70.</p> <p>Розрахунок зазначених розцінок та система знижок базується на обсягу та системі продажу реклами на ТБ-ринку України.</p> <p>Продаж рекламного часу здійснюється по пунктам рейтингу по комерційної аудиторії та вартості одного пункту рейтингу.</p> <p>Rat% (Rating) — рейтинг:</p> <p>Показник визначає розмір глядацької аудиторії програму / ТБ каналу кожну секунду, як середній відсоток глядачів, які дивились кожну секунду програму / ТБ канал від загальної кількості осіб в цільовій групі.</p> <p>Gpr% (Gross Rating Point)</p> <p>Сума рейтингів набору подій. Розраховується в відсотках, но може бути більше 100%. Для розрахунку</p>	<p>Пояснення не враховано оскільки, за методом СРР перерахування вартості реклами до одного пункту рейтингу визначається шляхом ділення вартості реклами на рейтинг, а не множитись, як зазначено у поясненні.</p> <p>Крім того, у поясненні не вказано яким чином враховано середню вартість реклами за 1 секунду (лише за розміщення на телеканалі під логотипом «UA: Перший», чи з урахуванням інших телеканалів.</p>

<p>враховуючи наведені прайсові розцінки та рейтинги телеканалів початкова прайсова ціна реклами протягом періоду з 01.01.2017 по 31.12.2019 на телеканалі UA:Перший могла коливатися від 3,5 тис. грн до 6,3 тис. грн за хвилину з урахуванням ПДВ (розрахунок проведений шляхом зменшення прайсових цін каналів 1+1 та ICTV на відповідний рейтинг).</p>	<p>комерційних Gpr%, пост аналізу цінової ефективності рекламних кампаній, плануванню бюджетів — Gpr% приводять до 30 секундної стандартної тривалості (WGpr%, EqGpr%). Один пункт рейтингу дорівнює одному проценту аудиторії вибраної цільової групи.</p> <p>Cost per Point (CPR) - вартість одного пункту рейтингу 30 сек. Рекламного роликів для цільової аудиторії.</p> <p>Рейтинг телеканалу UA:Перший у 2019 р. склав 0,06 та частка 0,45 за комерційною аудиторією 18-54, в 2018 - 0,08 та 0,57 відповідно. Місце телеканалу серед телеканалів (40 телеканалів знаходяться в моніторингу телеперегляду України) складе 23 місце (2019 р.) та 20 (2018 р.)</p> <p>Зазначена в протоколі вартість 2400 грн. з ПДВ за 30 сек. є прайсовою, та при перерахуванні до вартості одного пункту рейтингу буде складати: 2400 x 0,06 = 144 грн. за 30 сек., або 4,8 грн. за 1 сек. з ПДВ – 2019 рік, 2400 x 0,08 = 192 грн. за 30 сек., або 6,4 грн. за 1 сек. з ПДВ – 2019 рік</p> <p>Враховуючи зазначене, комерційна вартість 30 сек. роликів для рекламодавців на телеканалі Перший має складати 144 грн. та 192 грн. (відповідно 2019 та 2018 рр.) з ПДВ.</p>														
	<p>Частка та рейтинг телеканалів в 2018 та 2019 рр.:</p> <table border="1" data-bbox="1114 828 1340 1541"> <tr> <td rowspan="3">Канал</td> <td>2018</td> <td></td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>18-54</td> <td></td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>rat</td> <td>shr%</td> <td>rat</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Канал	2018		20	18-54		18	rat	shr%	rat				
Канал	2018			20											
	18-54			18											
	rat	shr%	rat												

	Total TV	14,5 3	100,0 0	Total TV	13,67	100,0 0
1	CHANNEL UKRAINE	1,76	12,08	CHANNEL UKRAINE	1,57	11,46
2	1+1	1,49	10,27	1+1	1,47	10,78
3	ICTV	1,34	9,25	ICTV	1,27	9,26
4	STB	1,20	8,26	NEW CHANNEL	1,02	7,44
5	NEW CHANNEL	1,01	6,98	STB	1,01	7,41
6	INTER	0,96	6,60	INTER	0,70	5,10
7	2+2	0,64	4,39	2+2	0,66	4,86
8	TET	0,58	3,97	TET	0,60	4,39
9	NTN	0,44	3,06	NTN	0,33	2,45
10	K1	0,30	2,08	NLO-TV	0,31	2,24
11	NLO-TV	0,27	1,84	PIXEL	0,24	1,77
12	PIXEL	0,26	1,76	K1	0,22	1,61
13	M1	0,23	1,60	MEGA	0,19	1,36
14	PIXEL	0,22	1,56	ENTER FIT M	0,18	1,32

4							4							
1	ENTER FILM	0,19	1,28	1	MI	0,18	1	1,34						
5				5										
1	MEGA	0,19	1,30	1	PLUSPLUS	0,17	1	1,24						
6				6										
1	CHANNEL 112	0,11	0,78	1	CHANNEL 112	0,15	1	1,09						
7				7										
1	BIGUDI	0,10	0,68	1	INDIGO TV	0,13	1	0,97						
8				8										
1	INDIGO TV	0,10	0,72	1	PRIAMYI	0,11	1	0,78						
9				9										
2	UA:PERSH 0 IX	0,08	0,57	2	BIGUDI	0,09	2	0,66						
0				0										
2	K2	0,08	0,52	2	K2	0,08	2	0,58						
1				1										
2	24 CHANNEL	0,07	0,48	2	SONTSE	0,07	2	0,50						
2				2										
2	SONTSE	0,07	0,51	2	UA:PERSHIY	0,06	2	0,45						
3				3										
2	OCE	0,06	0,43	2	24 CHANNEL	0,06	2	0,42						
4				4										
2	ZOOM	0,06	0,40	2	NEWS ONE	0,06	2	0,47						
5				5										
2	NEWS ONE	0,05	0,37	2	OCE	0,06	2	0,43						

6						6							
2	MUSIC BOX	0,05	0,36	0,05	MUSIC BOX	2	0,05	0,40					
2	M2	0,04	0,25	0,05	ZOOM	2	0,05	0,37					
2	5 CHANNEL	0,04	0,25	0,04	CHANNEL Z(ZIK)	2	0,04	0,32					
3	CHANNEL Z(ZIK)	0,04	0,26	0,04	ESPRESSO TV	3	0,04	0,26					
3	PRIAMYI	0,04	0,29	0,04	XSPORT	3	0,04	0,32					
3	O-TV	0,03	0,18	0,03	M2	3	0,03	0,23					
3	ESPRESSO TV	0,03	0,22	0,03	5 CHANNEL	3	0,03	0,22					
3	XSPORT	0,03	0,19	0,03	O-TV	3	0,02	0,18					
3	MALYATK O TV	0,02	0,11	0,02	UNIAN	3	0,02	0,17					
3	EU MUSIC	0,01	0,06	0,01	EU MUSIC	3	0,01	0,04					
3	KYIV	0,01	0,05	0,01	KYIV	3	0,01	0,05					
3	PARAMOIT	0,01	0,07	0,01	MALYATKO	3	0,01	0,08					

	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="178 1534 280 1594">8</td> <td data-bbox="178 1335 280 1534">NT COMEDY</td> <td data-bbox="178 1155 280 1335"></td> <td data-bbox="178 1099 280 1155">8</td> <td data-bbox="178 869 280 1099">TV</td> <td data-bbox="178 757 280 869"></td> <td data-bbox="178 645 280 757"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="280 1534 383 1594"></td> <td data-bbox="280 1335 383 1534"></td> <td data-bbox="280 1155 383 1335"></td> <td data-bbox="280 1099 383 1155">3</td> <td data-bbox="280 869 383 1099">PARAMOUNT COMEDY</td> <td data-bbox="280 757 383 869">0,01</td> <td data-bbox="280 645 383 757">0,11</td> </tr> </table> <p>В 2019 році середня вартість 1 сек. реклами складала 12,27 грн. (368 грн. за 30 сек.), тобто в 2,5 разів вище, ніж ринкова вартість 1 сек. реклами телеканалу.</p> <p>В 2018 році середня вартість 1 сек. реклами складала 12,92 грн. (387 грн. за 30 сек.), тобто в 2 рази вище, ніж ринкова вартість 1 сек. реклами телеканалу.</p> <p><i>Просимо врахувати пояснення</i></p>	8	NT COMEDY		8	TV						3	PARAMOUNT COMEDY	0,01	0,11	<p>Коментарі не спростовують викладене в аудиторському звіті та є пояснення по факту, викладеного у звіті.</p> <p>Чинники, які впливають на розцінки з різними замовниками: формування розцінок для різних замовників здійснюється виходячи з різних обсягів реклами та період розміщення реклами. Такі замовники, як ТОВ «Глобал Медіа Груп», ТОВ «Рекітт Бенкізер», ТОВ «Студіо Модерна», ПП «ТЮСО» є довготривалими партнерами з значними обсягами реклами, тому до цих замовників застосовуються максимальні знижки при визначенні вартості реклами.</p>
8	NT COMEDY		8	TV												
			3	PARAMOUNT COMEDY	0,01	0,11										
<p>Крім того, протоколом ПАТ «НСТУ» від 20.08.2018 № 70 затверджені знижки та надбавки, які поділяються на: агентські (-25%), пакетні знижки (-10%), сезонні знижки, об'ємні знижки на бюджет (19,0 тис. грн - (-5%), 19 000,0 тис. грн - (-37%), об'ємна додаткова знижка, граничний розмір якої становить до - 85% (конкретний розмір зазначеної знижки визначається директором департаменту з комерційної діяльності за погодженням з виконавчим директором ПАТ «НСТУ» та надається за умови укладення договорів з одним контрагентом на розміщення реклами, спонсорської інформації, програм телепродажу на суму</p>																

<p>більшу ніж 1,5 млн грн з ПДВ протягом року).</p>	<p>Отже, не врахування в договорах оренди нерухомого майна та в договорах про відшкодування витрат на утримання орендованого нерухомого майна умов щодо відшкодування усіх фактичних витрат, пов'язаних з його утриманням, призвело до незабезпечення покриття витрати по сплаті податку на нерухоме майно на суму 371,6 тис. гривень.</p>	<p>Коментарі не враховуються. Під час аудиту досліджено умови 54 діючих договорів, укладених на оренду нерухомого майна, розташованого у м. Києві, про що зазначено в аудиторського звіту. За результатами дослідження встановлено, що 50 договорів оренди, укладених у період з листопада 2017 року по листопад 2019 року, за формою та умовами відповідають примірній формі договору, наведеній у додатку 1 до Порядку передачі в оренду нерухомого майна публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (далі - Порядок), затвердженого правлінням ПАТ «НСТУ» у жовтні 2017 року (протокол від 17.10.2017 № 21), а саме: включають вимоги щодо предмету договору, розміру орендної плати та умов її сплати тощо. Зокрема, пунктом 4.5 договорів оренди передбачено, що орендна плата не включає вартість комунальних послуг, експлуатаційних та інших витрат, що безпосередньо пов'язані із Орендованим майном. Крім того, пунктом 5.2 Порядку передбачено, що нарахування орендної плати та інших платежів, пов'язаних з орендою майна, починається від дати підписання акта приймання-передачі об'єкта оренди, який підписується орендодавцем та орендарем. Пунктом 5.7 Порядку визначено, що витрати пов'язані з утриманням орендованого майна відшкодовуються орендодавцю на підставі договору про відшкодування витрат орендодавця на утримання орендованого</p>
<p>Зуваження щодо незабезпечення покриття орендарями витрат по сплаті податку на нерухоме майно на суму 371,6 тис. грн є неаргументованими та некоректним. У висновку аудитора не є зрозумілим: - які саме умови Порядку та пункти яких саме договорів оренди нежитлових приміщень та договорів про відшкодування витрат на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг не дотримано; - якими нормативними актами/законами передбачений обов'язок власника майна компенсувати за рахунок орендарів податок на нерухомість. Звертаю увагу, що кожне подання на Правління, кожне рішення Правління та кожне оголошення на Ргозого. Продажі містить вичерпані істотні умови, а саме: - номер та назву приміщень; - площу оренди; - цілове використання; - мінімальний початковий розмір орендної плати; - індексацію (перегляд ціни); - термін дії договору та розмір гарантійного внеску; - інформацію щодо додаткових платежів орендаря – комунальних та експлуатаційних послуг та порядку їх оплати, а саме: «оплачуються окремо згідно з показниками фактичного використання, та/або відповідно до показників загальних лічильників будівлі, якими здійснюється облік споживання конкретного виду комунальних послуг, пропорційно площі орендованого майна до площі всієї будівлі». Податок на нерухомість не відноситься до переліку комунальних та експлуатаційних послуг, а отже згідно з рішенням Правління та умов Ргозого. Продажі не</p>	<p>Коментарі не враховуються. Під час аудиту досліджено умови 54 діючих договорів, укладених на оренду нерухомого майна, розташованого у м. Києві, про що зазначено в аудиторського звіту. За результатами дослідження встановлено, що 50 договорів оренди, укладених у період з листопада 2017 року по листопад 2019 року, за формою та умовами відповідають примірній формі договору, наведеній у додатку 1 до Порядку передачі в оренду нерухомого майна публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (далі - Порядок), затвердженого правлінням ПАТ «НСТУ» у жовтні 2017 року (протокол від 17.10.2017 № 21), а саме: включають вимоги щодо предмету договору, розміру орендної плати та умов її сплати тощо. Зокрема, пунктом 4.5 договорів оренди передбачено, що орендна плата не включає вартість комунальних послуг, експлуатаційних та інших витрат, що безпосередньо пов'язані із Орендованим майном. Крім того, пунктом 5.2 Порядку передбачено, що нарахування орендної плати та інших платежів, пов'язаних з орендою майна, починається від дати підписання акта приймання-передачі об'єкта оренди, який підписується орендодавцем та орендарем. Пунктом 5.7 Порядку визначено, що витрати пов'язані з утриманням орендованого майна відшкодовуються орендодавцю на підставі договору про відшкодування витрат орендодавця на утримання орендованого</p>	

	<p>підлягає відшкодуванню орендарем.</p> <p>Звертаю увагу, що додаткове витребування компенсації податку на нерухомість з орендарів при сплаті ними ринкової вартості оренди робить пропозицію ПАТ «НІСТУ» не ринковою (вище ринкової), а значить менш або взагалі нецікавою потенційним орендарям, що несе ризик неефективної здачі приміщень в оренду, недоотримання коштів та порушує умови, що були оприлюднені на Prozorro. Продажі згідно з рішенням Правління.</p> <p>Згідно ст. 266 Податкового кодексу України платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості. Жодним нормативно-правовим актом, що регулює суспільні відносини у сфері оренди, не визначено обов'язку відшкодування орендарем податку на нерухомість власнику майна.</p> <p>Наполягасмо на видаленні цього зауваження.</p>	<p>майна та надання комунальних послуг орендарю. Прямірною форма договору на відшкодування витрат визначена у додатку 2 до Порядку.</p> <p>Пунктом 1.1 Договору про відшкодування витрат на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг, що є додатком 2 Порядку, передбачено, що Балансоутримувач забезпечує обслуговування, експлуатацію та ремонт будівлі, а також утримання прибудинкової території, а Орендар відшкодовує витрати Балансоутримувача на утримання будівлі пропорційно до займаної ним площі та надання комунальних послуг відповідно до умов цього договору.</p> <p>Пунктом 2.2 Договору про відшкодування витрат на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг визначено, що оплата вартості витрат Балансоутримувача на утримання об'єкта оренди (в тому числі включаючи, але не обмежуючись, відшкодування податку на землю з урахуванням площі оренди) та комунальних послуг, що надаються Орендарю, здійснюється орендарем щомісячно шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок Балансоутримувача на підставі рахунків Балансоутримувача.</p> <p>Щодо договорів, укладених до жовтня 2017 року слід вказати, що пунктом 5.8 Договорів оренди нерухомого майна, що належить до державної власності, передбачено укладання з Балансоутримувачем орендованого майна договору про відшкодування витрат Балансоутримувача на утримання орендованого</p>
--	---	--

		<p>майна та надання комунальних послуг Орендарю.</p> <p>Потрібно вказати, що за Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 17 «Оренда» (далі - МСБО 17), метою якого є визначення для орендарів і орендодавців відповідних облікових політик та розкриття інформації, що їх слід застосовувати до угод про оренду, термін мінімальні орендні платежі - це платежі протягом строку оренди, які потрібно (або може бути потрібно) здійснити орендареві (за винятком непередбаченої орендної плати, витрат на послуги та податки, що мають бути сплаченими орендодавцем та відшкодовані йому).</p> <p>Отже, як Порядком так і укладеними договорами передбачено відшкодування усіх витрат, понесених Балансоутримувачем на утримання об'єкту оренди.</p> <p>Проте до рахунків-фактур, які виставлялися орендарям до оплати для відшкодування витрат по утриманню орендованого майна, витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті податку на нерухоме майно не включалися, чим не дотримувалися вимоги Порядку, договорів оренди нежитлових приміщень та договорів про відшкодування витрат на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг.</p>
<p>Неузгодженість в документах, які регулюють внутрішні організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, не забезпечили відшкодування витрат ПАТ «НСТУ» зі сплати земельного податку.</p>	<p>Твердження є необґрунтованим.</p> <p>Додаток 1 (договір оренди нерухомого майна) до Порядку передачі в оренду нерухомого майна публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» є примірним договором (п. 4.3. Порядку), а не типовим. Згідно статті 179 Господарського Кодексу України примірні договори мають рекомендаційний характер, оскільки визначають бажану, з точки зору умов, договірну</p>	<p>Коментар не приймається оскільки неузгодженість полягала між умовами 49 договорів оренди нерухомого майна, в яких пункт 4.8 визначав, що до складу орендної плати входить плата за користування частиною земельної ділянки, разом із прибудинковою територією, на якій знаходиться Будівля, розмір якої пропорційний розміру Орендованого майна у Будівлі, та пунктом 2.2 Договорів про</p>

	<p>модель.</p> <p>Договір оренди нерухомого майна та договір про відшкодування витрат на утримання орендованого майна та надання комунальних послуг підписуються із орендарями після затвердження Правлінням істотних умов надання приміщення в оренду та проведення конкурсу на Prozoro Продажі на базі примірних форм договорів відповідно до заявлених умов.</p> <p>Отже, зауваження щодо неузгодженості в документах, які регулюють внутрішні організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна є некоректним та безпідставним, оскільки договір оренди укладається після проведення конкурсу та визначення переможця.</p> <p>Окремо звертаю увагу, що кожне подання на Правління, кожне рішення Правління та кожне оголошення на Prozoro. Продажі містить вичерпані істотні умови, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - номер та назву приміщень; - площу оренди; - цільове використання; - мінімальний початковий розмір орендної плати; - індексацію (перегляд ціни); - термін дії договору та розмір гарантійного внеску; - інформацію щодо додаткових платежів орендаря – комунальних та експлуатаційних послуг та порядку їх оплати, а саме: «оплачуються окремо згідно з показниками фактичного використання, та/або відповідно до показників загальних лічильників будівлі, якими здійснюється облік споживання конкретного виду комунальних послуг, пропорційно площі орендованого майна до площі всієї будівлі». <p>Податок на землю не відноситься до переліку комунальних та експлуатаційних послуг, а отже згідно рішення Правління та умов Prozoro. Продажі не</p>	<p>відшкодування витрат на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг, які уклалися одночасно із договорами оренди, який визначав що оплата вартості витрат Балансоутримувача на утримання об'єкта оренди (в тому числі включаючи, але не обмежуючись, відшкодування податку на землю з урахуванням площі оренди) та комунальних послуг, що надаються Орендарю, здійснюється орендарем щомісячно шляхом перерахування коштів на розрахунковий рахунок Балансоутримувача на підставі рахунків Балансоутримувача.</p> <p>Крім того, статтею 797 Цивільного кодексу України передбачено, що плата, яка справляється з наймача будівлі або іншої капітальної споруди (їх окремої частини), складається з плати за користування нею і плати за користування земельною ділянкою.</p> <p>Проте, до рахунків-фактур, які виставлялися орендарям до оплати для відшкодування витрат по утриманню орендованого майна, <i>витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті земельного податку не відшкодовувалися орендарями</i>. При цьому витрати ПАТ «НСТУ» по сплаті земельного податку в частині приміщень, переданих в оренду за 49 договорами оренди нерухомого майна, розташованого у м. Київ, упродовж 2018-2019 років становили <i>274,74 тис. гривень</i>.</p>
--	---	---

<p>Проте ПАТ «НСТУ» не забезпечено внесення до договору оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 відповідних змін в частині зобов'язання орендаря сплатити орендну плату за використання збільшеної внаслідок реконструкції площі приміщень, починаючи з дати готовності об'єкта до експлуатації, та сплати орендної плати. Як наслідок, ПАТ «НСТУ» упродовж періоду з 01.02.2019 по 31.01.2020 втратив можливість отримати дохід від орендної плати на суму 251,6 тис. грн, у т.ч. за період з 01.02.2019 по 31.12.2019 – на суму 230,5 тис.</p>	<p>підлягає відшкодуванню орендарем. Крім того, згідно з статтею 797 Цивільного кодексу України плата, яка справляється з наймача будівлі чи іншої капітальної споруди (їх окремої частини), складається з плати за користування нею та плати за користування земельною ділянкою.</p> <p>Звертаємо увагу, що додаткове витребування компенсації податку на землю з орендарів при сплаті ними ринкової вартості оренди робить пропозицію ПАТ «НСТУ» не ринковою (вище ринкової), а значить менш або взагалі нецікавою потенційним орендарям, що несе ризик неефективної здачі приміщень в оренду, недоотримання коштів та порушує умови, що були оприлюднені на Pгоzоgо. Продажі згідно з рішенням Правління.</p> <p>Наполягаємо на видавленні цього твердження.</p>	
<p>Забезпечення аудитора щодо незабезпечення внесення до договору оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 відповідних змін та втрати можливості отримати дохід від оренди на суму 251,6 тис. грн є некоректним на безпідставним.</p> <p>Оскільки 18.03.2020 між ПАТ «НСТУ» та ТОВ «Ресторан 500» була підписана додаткова угода № 4 щодо внесення змін до договору оренди у частині площі, розміру оренди та графіку погашення доплати у сумі 272854,24 грн за оренду за період з 01.02.2019 по 29.02.202 у зв'язку із збільшенням площі оренди.</p> <p>Додатково звертаю увагу, що для внесення відповідних змін до договору оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 в частині збільшення площі оренди та відображення актуальної нумерації приміщень ПАТ «НСТУ» 17.04.2018 ПАТ «НСТУ» підписало з КП «Київське міське бюро технічної інвентаризації» договір щодо виготовлення нового технічного паспорту на будівлю за адресою: м. Київ, вул. Грінченка, 9.</p>	<p>Коментар не приймається.</p> <p>Комісійним обстеженням станом на 29.01.2020 орендованих ТОВ «Ресторан 500» нежитлових приміщень в будівлі по вул. Б. Грінченка, 9, м. Київ встановлено, що фактично орендар використовує площу, яка за даними Технічного паспорту, виготовленого Комунальним підприємством Київської міської ради «Київське бюро технічної інвентаризації» станом на 14.06.2019 складає 522,2 м², що на 51,2 м² більше площі, яка була передана йому ПАТ «НСТУ» по договору оренди нерухомого майна від 28.02.2018 № 25-17/4.</p> <p>Встановлено, що площа приміщень орендаря збільшилася внаслідок реконструкції частини нежитлових приміщень 1-го поверху будівлі.</p> <p>Згідно з даними реєстру на офіційному сайті Державної архітектурно-будівельної інспекції декларацію про готовність об'єкта до експлуатації</p>	

гривень.	<p>Згідно наданої раніше інформації аудитору (із відповідними підтверджуючими документами), новий технічний паспорт ПАТ «НСТУ» отримало лише 03.01.2020. Одразу після його отримання, питання щодо приведення договору оренди у відповідність до актуального технічного паспорта було винесено на Правління та прийняте відповідне рішення. Після чого було офіційно повідомлено орендаря про необхідність внесення відповідних змін до договору оренди у т.ч. в частині доплати різниці у зв'язку із збільшенням орендної плати.</p> <p>Листом від 10.03.2020 ТОВ «Ресторан 500» повідомило ПАТ «НСТУ» про готовність доплатити вказану різницю в орендній платі та запропонувало відповідний графік погашення. Найближчим часом департамент управління активами винесе пропозицію орендаря на розгляд Правління ПАТ «НСТУ» та у разі його схвалення буде підписана відповідна додаткова угода до договору оренди з орендарем на підставі якої буде здійснюватися доплата вказаної суми.</p> <p>Згідно із загальними положеннями інструкції про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, затвердженої наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України 24 травня 2001 року № 127, технічний паспорт це - документ, що складається на основі матеріалів технічної інвентаризації об'єкта нерухомого майна, містить основні відомості про нього (місцезнаходження (адреса), склад, технічні характеристики, план та опис об'єкта, ім'я/найменування власника/замовника, відомості щодо права власності на об'єкт нерухомого майна, відомості щодо суб'єкта господарювання, який виготовив технічний паспорт тощо) та видається замовнику; суб'єкт господарювання - фізична особа - підприємець</p>	<p>за № КВ 141190301569 зареєстровано ще в січні 2019 року. Замовником реконструкції частини нежитлових приміщень 1-го поверху по вул. Б. Грінченка, 9 під заклад громадського харчування є ТОВ «Ресторан 500».</p> <p>Слід вказати, що реконструкція була завершена в січні 2019 року, а ПАТ «НСТУ» укладено з комунальним підприємством «Київське міське бюро технічної інвентаризації» (далі – КП «КМБТІ») договір-замовлення лише від 17.04.2019 № 593 (НЖ 2019)/227-7/4 про надання послуг з технічної інвентаризації і паспортизації об'єкта нерухомого майна за адресою: м. Київ, вул. Б. Грінченка, 9.</p> <p>ПАТ «НСТУ» під час аудиту поінформувало (службові записки директора департаменту управління активами Семенця В.В. від 22.01.2020 № 171 та від 28.01.2020 № 253), що у жовтні 2018 року на запит ТОВ «Ресторан 500» Телерадіокомпанія надала згоду на проведення робіт з реконструкції орендованих приміщень під заклад громадського харчування.</p> <p>Водночас вказали, що наразі здійснюються перемовини з орендарем щодо приведення договору оренди в частині орендованих площ до технічного паспорта.</p> <p>Поряд з цим, лише 30.01.2020, тобто на наступний день після обстеження площ, які використовує орендар – ТОВ «Ресторан-500» станом на 29.01.2020, під час якого зафіксовано використання орендарем більшої площі, ніж було передано йому в оренду за договором на 51,2 м² починаючи з лютого 2019 року (врахувавши дані офіційного сайту ДАБІ про реєстрацію в січні 2019 року декларації про</p>
----------	--	--

<p>Отже, не виважена політика щодо орендних відносин має наслідком неефективного використання наявних приміщень, як наслідок</p>	<p>або юридична особа, у складі якої працюють один або більше відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, які пройшли професійну атестацію та отримали кваліфікаційний сертифікат на право виконання робіт із технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна відповідно до Закону України «Про архітектурну діяльність»; Згідно з п. 5, інструкція про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна визначає механізм проведення технічної інвентаризації збудованих (реконструйованих) будинків, господарських будівель та споруд з метою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) встановлення їх наявності; 2) визначення їх фактичної площі та об'єму; 3) огляду та опису наявних конструктивних елементів об'єктів; 4) встановлення наявності змін у їх плануванні та складі; 5) визначення фізичного зносу конструктивних елементів об'єктів. <p>З наведеного вище випливає, що без технічної інвентаризації, яку повинен проводити сертифікований спеціаліст та результатом якої стає виготовлення технічного паспорта ПАТ «НСТУ» не мала ні можливості, ні права самостійно встановити інформацію визначену у п.5. інструкції.</p> <p>Наполягаємо на коректності викладення з врахуванням пояснень або видаленні цього висновку.</p>	<p>готовність об'єкта до експлуатації за № КВ 141190301569 після їх реконструкції), ПАТ «НСТУ» вживає заходи задля забезпечення стягнення з орендаря ТОВ «Ресторан 500» орендної плати за використання ним додаткових площ нежитлових приміщень (51,2 м²) за період з 01.02.2019 по 31.01.2020 на суму 251,59 тис. грн.</p> <p>Отже, ПАТ «НСТУ» не забезпечено внесення до договору оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 відповідних змін в частині зобов'язання орендаря сплатити орендну плату за використання збільшеної внаслідок реконструкції площі нежитлових приміщень, починаючи з дати готовності об'єкта до експлуатації, та сплати орендної плати.</p> <p>З огляду на вказане у звіті зроблено висновок про те, що ПАТ «НСТУ» не забезпечено внесення до договору оренди від 28.02.2018 № 25-17/4 відповідних змін в частині зобов'язання орендаря сплатити орендну плату за використання збільшеної внаслідок реконструкції площі нежитлових приміщень, починаючи з дати готовності об'єкта до експлуатації, та сплати орендної плати. Як наслідок, ПАТ «НСТУ» упродовж періоду з 01.02.2019 по 31.01.2020 втратив можливість отримати дохід від орендної плати на суму 251,6 тис. грн, у т.ч. за період з 01.02.2019 по 31.12.2019 – на суму 230,5 тис. гривень.</p>
<p>Отже, не виважена політика щодо орендних відносин має наслідком неефективного використання наявних приміщень, як наслідок</p>	<p>Висновки аудитора щодо неефективного використання наявних приміщень та упущення вигоди і понесення непродуктивних витрат загалом на суму 6712,0 тис грн є безпідставними та необґрунтованими.</p> <p>У своєму висновку аудитор посилається на наявність</p>	<p>Коментар не приймається оскільки не спростовує викладеного в аудиторському звіті та є поясненням щодо цих фактів, в тому числі за інформацією, наведеною в довідках збору інформації флій.</p>

<p>спричиняє упуцнені вигоди та понесення непродуктивних витрат загальною сумою 11419,3 тис. гривень</p>	<p>вільних і незадіяних у власній діяльності приміщень у Дніпровської (2052,8 м²), Тернопільської (688 м²) але не доводить до відома інформацію про вкрай незадовільний стан вказаних приміщень.</p> <p>Отже, розрахунок щодо недотриманої вигоди є недоцільним та некоректним, так як більшість з приміщень, які віднесені до вільних, потребують проведення ремонту, що відповідно призведе до значних витрат товариства. Попит на дані приміщення відсутній, як результат можливість передачі в оренду на сьогодні відсутня.</p> <p>Наполягаємо на видаленні цього висновку.</p> <p><u>2. Зауваження аудитора щодо втрати можливості додатково отримати доходи від передачі вказаних приміщень філій в оренду є некоректним. Така можливість не втрачена, але потребує значних капіталовкладень, проведення яких є нераціональним на сьогоднішній день.</u></p> <p>Додатково повідомляємо факт підтверджений аудитором: «у структурі чистого доходу від реалізації дохід від оренди приміщень та майна становив 41578,7 тис. грн, або 18,7% та має чітку тенденцію до зростання від 4850,6 тис. грн у 2017 році до 24 475,7 тис. грн у 2019 році».</p> <p>ПАТ «НСТУ» продовжує здійснювати всі необхідні заходи для ефективної здачі вільних приміщень в оренду.</p> <p>Наполягаємо на видаленні цього зауваження.</p>	<p>Коментар не спростовує викладеного в аудиторському звіті та є поясненням по факту, зазначеного у ньому.</p> <p>Статтею 7 Закону України «Про колективні договори і угоди» встановлено, що зміст колективного договору визначається сторонами в межах їх компетенції, до Колективного договору.</p> <p>У колективному договорі встановлюються взаємні зобов'язання сторін щодо регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин, в тому</p>
<p>Задля проведення «м'якого» звільнення за результатами спільного рішення представницького органу профспілок та представників колективів філій ПАТ «НСТУ» і адміністрації</p>	<p>вільних і незадіяних у власній діяльності приміщень у Дніпровської (2052,8 м²), Тернопільської (688 м²) але не доводить до відома інформацію про вкрай незадовільний стан вказаних приміщень.</p> <p>Отже, розрахунок щодо недотриманої вигоди є недоцільним та некоректним, так як більшість з приміщень, які віднесені до вільних, потребують проведення ремонту, що відповідно призведе до значних витрат товариства. Попит на дані приміщення відсутній, як результат можливість передачі в оренду на сьогодні відсутня.</p> <p>Наполягаємо на видаленні цього висновку.</p> <p><u>2. Зауваження аудитора щодо втрати можливості додатково отримати доходи від передачі вказаних приміщень філій в оренду є некоректним. Така можливість не втрачена, але потребує значних капіталовкладень, проведення яких є нераціональним на сьогоднішній день.</u></p> <p>Додатково повідомляємо факт підтверджений аудитором: «у структурі чистого доходу від реалізації дохід від оренди приміщень та майна становив 41578,7 тис. грн, або 18,7% та має чітку тенденцію до зростання від 4850,6 тис. грн у 2017 році до 24 475,7 тис. грн у 2019 році».</p> <p>ПАТ «НСТУ» продовжує здійснювати всі необхідні заходи для ефективної здачі вільних приміщень в оренду.</p> <p>Наполягаємо на видаленні цього зауваження.</p>	<p>Коментар не спростовує викладеного в аудиторському звіті та є поясненням по факту, зазначеного у ньому.</p> <p>Статтею 7 Закону України «Про колективні договори і угоди» встановлено, що зміст колективного договору визначається сторонами в межах їх компетенції, до Колективного договору.</p> <p>У колективному договорі встановлюються взаємні зобов'язання сторін щодо регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин, в тому</p>

<p>ПАТ «НСТУ» внесли зміни до положення про преміювання та умов Колективних договорів, де передбачили заохочувальні виплати для працівників, що забажають припинити трудові відносини, а саме: з 20.02.2017 по 20.08.2017 - у розмірі трьох посадових окладів; з 21.08.2017 по 20.09.2017 - у розмірі одного посадового окладу. Разом з тим, такі заохочення тривали і у 2018 році. Загалом на такі виплати ПАТ «НСТУ» спрямувало кошти фінансової підтримки загалом на суму 2676,98 тис. гривень.</p>	<p>числі нормування і оплати праці, встановлення форми, системи, розмірів заробітної плати та інших видів трудових виплат (доплат, надбавок, премій та ін.).</p> <p>Частиною третьою статті 13 Кодексу законів про працю передбачено, що Колективний договір може передбачати додаткові порівняно з чинним законодавством і угодами гарантії, соціально-побутові пільги.</p> <p>Також, частиною третьою статті 22 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» встановлено обов'язок роботодавця провести консультації з профспілками про заходи щодо запобігання звільненням чи зведенню їх кількості до мінімуму або пом'якшення несприятливих наслідків будь-яких звільнень.</p> <p>Відтак, з метою дотримання вимог, передбачених законодавством, ПАТ «НСТУ» було проведено спільні консультації з профспілкою, за результатами яких сторонами було прийнято відповідні Заходи щодо пом'якшення умов скорочення штату та чисельності працівників при реформуванні ПАТ «НСТУ», якими окрім іншого було передбачено здійснення заохочувальних виплат працівникам, які звільнялись під час проведення скорочення.</p>	
<p>Слід зазначити, що надбавка за інтенсивність праці, за високі творчі досягнення у розмірі до 50% нараховувалася з урахуванням надбавки за вислугу років відповідно до Порядку оплати праці журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, затвердженого постановою Кабінетів Міністрів України від</p>	<p>Необхідно зазначити, що статтею 7 Закону України «Про колективні договори і угоди» встановлено, що зміст колективного договору визначається сторонами в межах їх компетенції, до Колективного договору. У колективному договорі встановлюються взаємні зобов'язання сторін щодо регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин, в тому числі нормування і оплати праці, встановлення форми, системи, розмірів заробітної плати та інших видів трудових виплат (доплат, надбавок, премій та ін.).</p> <p>Частиною третьою статті 13 Кодексу законів про працю</p>	<p>Коментар не спростовує викладеного в аудиторському звіті та є поясненням по факту, зазначеного у ньому.</p> <p>Поряд з цим, в аудиторському звіті наведено результати прийняття ПАТ «НСТУ» управлінського рішення щодо застосування умов оплати праці журналістів товариства за умовами оплати праці журналістів Національної телерадіокомпанії України.</p> <p>При цьому, умова нарахування надбавки за інтенсивність з урахуванням надбавки за вислугу</p>

<p>15 березня 1999 року № 377 (далі - Постанова № 377), розділу III Додатку 8 до Колективного договору за 2012-2013 роки. У грудні 2016 року Постанова № 377 на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 1038 втратила чинність, проте нарахування журналістам надбавки за інтенсивність праці проводилося з урахуванням надбавки за вислугу років. ...</p> <p>Таким чином, у зв'язку з тим, що керівництвом ПАТ «НСТУ» не були внесені зміни у Додаток 8 до колективного договору на 2012-2013 роки внаслідок змін у законодавчих та нормативних актах стосовно нарахування надбавки за інтенсивність праці «журналістам», ПАТ «НСТУ» упродовж 2017 року, січня - травня 2018 року здійснювало нарахування журналістам дирекції ПАТ «НСТУ» надбавки за інтенсивність праці у розмірі до 50 відсотків посадового окладу з урахуванням надбавки за вислугу років.</p>	<p>передбачено, що Колективний договір може передбачати додаткові порівняно з чинним законодавством і угодами гарантії, соціально-побутові пільги.</p> <p>Отже, втрата чинності постанови Кабінету Міністрів України від 15 березня 1999 року № 377, не є підставою для скасування виплат, оскільки статтею 13 Кодексу законів про працю України передбачено, що сторонами, які укладають колективний договір, може бути передбачено додаткові порівняно з чинним законодавством і угодами гарантії, соціально-побутові пільги.</p> <p>Колективним договором Національної телекомпанії України на 2012-2013 роки, а саме додатком 8 «Перелік доплат і надбавок до тарифних ставок та окладів, які можуть встановлюватися працівникам ПАТ «НСТУ» встановлено, що розрахунок має провадитись до 50% посадового окладу з урахування надбавки за вислугу років. Ця умова була дотримана при розрахунку надбавки за інтенсивність праці журналістів у запитуваний період.</p>	<p>років була передбачена лише Порядком оплати праці журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, затвердженим постановою Кабінетів Міністрів України від 15 березня 1999 року № 377, який втратив чинність з 31.12.2016. Отже, на дату утворення ПАТ «НСТУ» умови, визначені колективним договором Національної телекомпанії України на 2012-2013 роки, схвалені конференцією трудового колективу НТКУ 27.12.2011 (протокол № 57), в частині нарахування надбавки за інтенсивність журналістам з урахуванням надбавки за вислугу років суперечить вимогам чинного законодавства.</p>
<p>Закон України «Про колективні договори» встановлює, що після закінчення строку дії колективного договору, угода продовжує діяти до того часу, поки сторони не укладуть новий або не переглянуть чинний, якщо інше не передбачено договором, угодою. Колективний договір, угода зберігають чинність у разі зміни складу, структури, найменування роботодавця, від імені якого укладено цей договір, угоду. У разі реорганізації підприємства колективний договір зберігає чинність протягом строку, на який його укладено, або може бути переглянутий за згодою сторін.</p> <p>Відповідно до Статуту ПАТ «НСТУ» телерадіокомпанія є правонаступником майна, прав та</p>	<p>Закон України «Про колективні договори» встановлює, що після закінчення строку дії колективного договору, угода продовжує діяти до того часу, поки сторони не укладуть новий або не переглянуть чинний, якщо інше не передбачено договором, угодою. Колективний договір, угода зберігають чинність у разі зміни складу, структури, найменування роботодавця, від імені якого укладено цей договір, угоду. У разі реорганізації підприємства колективний договір зберігає чинність протягом строку, на який його укладено, або може бути переглянутий за згодою сторін.</p> <p>Відповідно до Статуту ПАТ «НСТУ» телерадіокомпанія є правонаступником майна, прав та</p>	<p>років була передбачена лише Порядком оплати праці журналістів державних і комунальних засобів масової інформації, затвердженим постановою Кабінетів Міністрів України від 15 березня 1999 року № 377, який втратив чинність з 31.12.2016. Отже, на дату утворення ПАТ «НСТУ» умови, визначені колективним договором Національної телекомпанії України на 2012-2013 роки, схвалені конференцією трудового колективу НТКУ 27.12.2011 (протокол № 57), в частині нарахування надбавки за інтенсивність журналістам з урахуванням надбавки за вислугу років суперечить вимогам чинного законодавства.</p>

<p><i>різниця між нарахованою надбавкою «журналістам» у розмірі до 50 відсотків посадового окладу з урахуванням надбавки за вислугу років та надбавки у розмірі до 50 відсотків посадового окладу без урахування надбавки за вислугу років становила – 557,07 тис. грн, у тому числі нарахування єдиного соціального внеску на загальну суму 100,46 тис. гривень.</i></p>	<p>обов'язків Національної телекомпанії України, що припинила свою діяльність. Тобто, Колективний договір НТУ був чинний у запитуваний період. Крім того, відповідно до рішення Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 22.02.2017 № 6 – орган управління до повноважень якого відноситься питання встановлення умов та розмірів оплати праці прийняв рішення «Встановити умови та розмір оплати праці працівників ПАТ «НСТУ» зокрема журналістів.</p> <p><i>Враховуючи вищевикладене, пропонуємо вилучити необґрунтований висновок.</i></p>	
<p>Упродовж 2017 – 2019 років через прорахунки та порушення з боку роботодавця (ПАТ «НСТУ») процедури звільнення працівників, скорочення штатної чисельності Телерадіокомпанія несе додаткові витрати із відшкодуванням заробітної плати працівникам поновленим на роботі за час їх «вимушеного прогулу», штрафних санкцій за порушення трудового законодавства та судових витрат.</p> <p>Внаслідок порушення законодавства під час вивільнення працівників ПАТ «НСТУ» та її філіями понесено додаткових витрат на загальну суму 1435,9 тис. грн, у тому числі видатки по заробітній платі 1348,9 тис. гривень.</p>	<p>Вказані твердження є безпідставними, надуманими, поверхневими, такими, що не відображають в повній мірі всю картину щодо скорочення у 2017 році відповідних працівників.</p> <p>Так, у 2017 році ПАТ «НСТУ» разом із відповідними Профспілками було розроблено план дій, який був нацелений на оптимізацію штатної структури шляхом ліквідації непотрібних штатних одиниць, переведення вагової частини програмного продукту та допоміжних служб на аутсорсинг на конкурсних засадах.</p> <p>Внаслідок вказаного «м'якого» скорочення в 2018 було звільнено – 1632 особи, з яких в 2018 році лише 35 осіб подали до суду відповідні позови про поновлення на роботі. В 20-ти справах було здобуто перемогу ПАТ «НСТУ», в 11-ти судових справах, відповідні рішення суду були ухвалені не на користь ПАТ «НСТУ» та 4 справи досі слухаються. Окремо слід зазначити, що за результатом проведення змін в організації виробництва і праці (в частині скорочення чисельності та штату працівників) у 2018 році лише 35 скорочених працівника подали позови до ПАТ «НСТУ», що</p>	<p>Коментар не приймається оскільки не спростовує викладене в аудиторському звіті.</p>

<p>Зазначене свідчить про неналежне дотримання норм чинного законодавства про працю, яке призвело до прийняття неефективних управлінських рішень, внаслідок яких в подальшому були додатково понесені витрати.</p>	<p>становить 1,68 % від загальної кількості звільнених працівників за процедурою скорочення, що свідчить про дієвість комплексу заходів щодо пом'якшення умов скорочення штату та чисельності працівників при реформуванні ПАТ «НСТУ» та професійне, з юридичної точки зору, проведення процедури звільнення.</p> <p>В зв'язку з чим можливо зробити висновок, що прийняття ефективних управлінських рішень керівництва ПАТ «НСТУ» та розробки робочої стратегії під час масового звільнення з дотриманням норм чинного законодавства про працю, призвело до збереження коштів телекомпанії та розвитку у майбутньому Суспільного мовника.</p> <p><i>А тому, посилення аудиторського звіту на неналежне дотримання норм чинного законодавства про працю ПАТ НСТУ, яке призвело до прийняття неефективних управлінських рішень, внаслідок яких в подальшому були додатково понесені витрати є надуманим та підлягає виключенню.</i></p>	
<p>прийняття рішення щодо укладання ЦПХ на виробництво проекту По-обіді шоу при наявності посади головного оператора у ШР</p>	<p>Наприкінці лютого командою суспільно-політичного мовлення розпочато роботу над виробництвом проекту «По - обіді шоу». Наказ на запуск у виробництво підписано 02.03.2018. №112.</p> <p>До роботи над проектом, як головний оператор, був залучений Вікентій Клаунінг. Саме така експертиза як у нього, була необхідна для втілення режисерського задуму багатокамерної зйомки цього проекту. Для виробництва проекту було орендовано спеціальне освітлення і для здійснення навчання штатних операторів по роботі на ній і керування операторами, необхідний був головний оператор з досвідом роботи саме з такою технікою та відповідними кваліфікаційними навичками. Цей самий оператор брав участь у розробці світлової схеми студії і успішно</p>	<p>Коментар ПАТ «НСТУ» не спростовує тверджень в аудиторському звіті та є додатковим поясненням щодо залучення кандидатури головного оператора до програми «По - обіді шоу».</p>

	<p>реалізував в ній проект «Вечірне шоу з Юрієм Марченком», отже, він якнайшвидше міг включитися в роботу над проектом і мав найбільш релевантний досвід.</p> <p>На момент початку роботи над проектом «По обіді шоу», в штатному розписі ТОВ суспільно-політичних програм не було передбачено посади головного оператора з відповідними кваліфікаційними вимогами. Рішенням правління від 16.04.2018 №51 було введено вищезазначену посаду у ШР з 23.04.2018. Після введення до ШР ставки головного оператора В. Клаунінг був прийнятий на цю посаду з 04.05.2018 по 01.11.2018.</p> <p><i>Отже, висновок щодо неефективного використання коштів на оплату послуг, щодо забезпечення творчовиробничого процесу підготовки і створення складних постановочних телевізійних програм, реалізуючи засобами операторського мистецтва втілення авторського і режисерського задумів, керування операторською групою, керування установкою спеціального освітлення є необґрунтованим та не доведеним аудиторськими доказами. Тому потребує видалення.</i></p>	
<p>прийняття рішення щодо укладання ЦПХ з фізичною особою на виробництво проекту Світло призвело до неефективного використання коштів фін.підтримки у сумі 123,8 тис.грн</p>	<p>Після юридичної реєстрації ПАТ «НСТУ» у 2017-му році усі програми Суспільного мовника пройшли кілька етапів реформування, пересмислення, істотних змін. Програма «Світло» до того часу, хоч і запрошувала до дискусій духовних осіб - представників ВРЦіРО, власне конкретних релігійних питань, а головне, участі духовних осіб у житті соціуму майже не торкалась. Концептуальні зміни передачі «Світло» якраз передбачали приклад, відтворення взаємодії Церков і релігійних організацій не лише між собою, а й з державою та суспільством, осмислення їхнього взаємовпливу, налагодження діалогу між, так би</p>	<p>Коментар ПАТ «НСТУ» не спростовує тверджень в аудиторському звіті та є додатковим поясненням щодо залучення кандидатури ведучого до програми «Світло».</p>

мовити, консервативним і прогресивним світоглядами громадян України.

Саме тому для ведення передачі потрібна була людина не лише з високо професійними якостями телевізійного ведучого, а, по-перше, обізнана із богословськими тонкощами різних віросповідань, і, по-друге, яка володіла б політологічними знаннями. У штатному розписі телевізійного ведучого, що б відповідав таким вимогам не було!!!!

Андрій Андрушків - випускник Українського Католицького університету, магістр богослів'я, на той час мав досвід публічних виступів, лекторіїв, ведення блогів на релігійні тематики, зокрема, популярну серед молоді «Біблію для чайників». Базова консервативна богословська освіта Андрія Андрушківа з одного боку стала підґрунтям для донесення і тлумачення духовних законів, церковного устрою сучасному глядачу у доступній формі, а з іншого дозволила грамотно, впевнено і гостро обговорювати суспільну проблематику із представниками Церков і релігійних організацій. Також Андрій Андрушків мав досвід в якості експерта з політології, працюючи в ГО «Центр.ца», що дозволяло влучно модерувати обговорення/дискусії актуальних законів і законопроектів, нагальних державотворчих змін між політиками, громадськими діячами та священнослужителями. Поєднання вкрай важливих для ведення програми «Світло» якостей - досвід публічних виступів і дискусій, богословська освіта, обізнаність із політичними реаліями - стали аргументами на користь Андрія Андрушківа в якості ведучого програми «Світло».

Висновок, що кожен ведучий може забезпечити ведення будь-якої програми, будь-якої тематики це не вірно. Рішення, щодо залучення А. Андрушківа

<p>При цьому встановлено випадки укладання договорів ЦПХ на послуги, які за своїми посадовими обов'язками виконують штатні працівники ПАТ «НСТУ».</p> <p>Зокрема, при наявності у штаті ТО освітнього мовлення 2-х провідних ведучих програми з посадовим окладом 12,0 тис. грн та одного провідного ведучого програми з посадовим окладом 24,0 тис. грн, у 2019 році укладено по три цивільно-правові угоди з фізичними особами про надання послуг з підготовки і роботи у кадрі прямоєфірного телевізійного спецпроекту «Зворотній відлік» на загальну суму 1057,5 тис. грн, які фактично були її постійними телеведучими.</p>	<p>до ведення програми «Світло» є зв'язаним і обгрунтованим.</p> <p>Отже висновок, щодо неефективного використання коштів фінансової підтримки на виробництво у сумі 123,8 тис. грн є безпідставним. Крім того, наведений аудитором розрахунок не відповідає вимогам чинного законодавства щодо оплати праці працівника, його соціального захисту за вимогами Колективного договору, а отже не може бути визнаний в якості аудиторського доказу.</p> <p><i>Відповідно висновок аудитора є таким, що не підтверджений і не доведений, та не може бути включений до аудиторського звіту.</i></p>	
<p>За задумом редакційної групи, обличчями суспільно-політичного ток-шоу «Зворотній відлік» мали стати телеведучі, які би уособлювали в собі одразу кілька важливих факторів:- Беззаперечна впізнаваність серед глядачів- Високий рівень довіри до них- Бездоганна професійна репутація- Досвід ведення прямих ефірів- Орієнтація у сучасних політичних реаліях- Рівновіддаленість від усіх політичних сил- Особиста харизма- Багаторічний особистий життєвий та професійний досвід Кандидатури більшості телеведучих ТО Новини НСТУ були відкинута творчою групою через невисокий рівень впізнаваності та переважно юний вік, що на думку творчої групи ускладнювало би рівень довіри до них серед аудиторії телеканалу.</p> <p>В результаті тривалих пошуків та обговорень було визначено шорт-ліст претендентів (серед яких були, зокрема, Ганна Безулик). Було проведено ряд переговорів. Частина претендентів не погодилася на участь у проекті. Таким чином, сформувалася єдина прийнятна для творчої групи пара ведучих – Мирослава Барчук та Павло Казарін. В результаті ток-шоу</p>	<p>Коментар ПАТ «НСТУ» не спростовує тверджень в аудиторському звіті та є додатковими поясненнями щодо залучення кандидатур ведучих до ведення програми «Зворотній відлік».</p>	

Тобто, внаслідок прийняття рішення про залучення до ведення програми «Зворотній відлік» сторонніх осіб ПАТ «НСТУ» додатково понесені витрати (кошти гранту) на оплату праці щонайменше у сумі 850,95 тис. гривень.

Загалом прийняття рішення щодо укладання у 2019 році договорів ЦПХ зі сторонніми особами на надання послуг при виробництві проекту «Зворотній відлік» за наявності штатних посад, до посадових обов'язків яких входить виконання цих робіт, спрямовано коштів гранту на суму 1026,6 тис. гривень.

Таким чином прийняття управлінських рішень щодо залучення до власного виробництва проектів сторонніх осіб на виконання послуг, які передбачені посадовими обов'язками штатних працівників, Телерадіокомпанією на що використано коштів фінансової підтримки на суму 364,7 тис. грн та грантових коштів на суму 1026,6 тис. гривень негативно вплинуло на результат фінансово-господарської діяльності

"Зворотній відлік" переглянуло 9 381 813 чол., з яких 7 775 712 чол. в період президентських виборів та 5 108 166 в період парламентарських). Отже, рішення, щодо залучення до ведення програми "Зворотній відлік" М. Барчук та П. Казаріна за кошти гранту є зваженим, обґрунтованим. Підтвердження цього є залучення аудиторії до перегляду 9,3 млн.чол. Висновок, щодо негативного впливу на результат фінансово-господарської діяльності необґрунтований.

Відповідно висновок аудитора є таким, що не підтверджений і не доведений, та не може бути включений до аудиторського звіту

<p><i>По-друге, недотримання вимог статті 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в частині визначення власного продукту призводить до завищення обсягів власного мовлення та, як наслідок, збільшує собівартість однієї години виробництва порівняно з плановими показниками, включеними до паспорту бюджетної програми.</i></p>	<p>Відповідно до роз'яснення Національної Ради з питань ТБ і РМ України до власного продукту телерадіоорганізації відносяться: - передачі як такі, що створені за ініціативою самої телерадіоорганізації власними коштами з використанням власних виробничих можливостей. - передачі замовлення на виробництво яких було зроблено незалежній продюсерській компанії за ініціативи телерадіоорганізації та при її змістовному контролі.</p>	<p>Коментар не приймається, оскільки проект не вироблявся коштом Телерадіокомпанії. Зазначені проекти були передані ПАТ «НСТУ» як благодійна допомога та включені до Деталізованого переліку програм власного виробництва за 2018 рік, що розміщені прем'єрним показом на UA Перший. Обсяги власного виробництва враховані у загальних обсягів виробництва ПАТ «НСТУ».</p>
	<p>- спільне виробництво- це проект декількох організацій в рамках попередньо складеної угоди. Участь може виявитися суспільному у фінансуванні, наданні виробничих коштів та/чи змістовному контролі. До загальних обсягів виробництва ПАТ НСТУ внесено проекти, які виробляються за кошти фінансової підтримки, господарської діяльності та з залученням грантових коштів і регулюються Законом України «Про телебачення та радіомовлення».</p>	
	<p>Висновок, щодо збільшення собівартості однієї години виробництва порівняно з плановими показниками, включеними до паспорту бюджетної програми взагалі безпідставне, адже: до результативних показників продукту, що характеризують виконання бюджетної програми віднесено ЗАГАЛЬНИЙ обсяг виробництва телерадіопрограм ПАТ НСТУ, а не лише прем'єрний показ аналізуючого періоду. Відповідно розрахунок результативних показників ефективності здійснюється як співвідношення всього витрат на виробництво до загального обсягу виробництва, а не всього витрат на прем'єрний показ. Отже, обсяги, що зазначені в деталізованих переліках програм власного виробництва, що розміщені прем'єрним показом на каналі ЮА</p>	

<p>Водночас, за аналітичною довідкою вартості виробництва творчих проєктів за січень-жовтень 2019 року, встановлено, що внутрішні витрати Телерадіокомпанії (оплата праці штатних працівників творчих об'єднань, оплата праці працівників департаменту телевиробництва та нарахування</p>	<p>Перший, не застосовуються при розрахунку результативних показників виконання бюджетної програми, та ніяким чином не впливають на показники результативності, а <i>отже висновок є некомпетентним та потребує видалення.</i></p> <p>Поряд з цим, ПАТ «НСТУ» надавали статут, концепцію та картки проєктів, в яких визначено обсяг роботи штатними співробітниками (зокрема генеральних продюсерів та виконавчих продюсерів до виробництва проєктів).</p> <p>А саме, запуск проєкту «Шахтарська зміна» ухвалено п. 4 рішення ради генеральних продюсерів від 03.07.2018 № 46, яким затверджено пітчінг, захист та запуск проєкту під робочою назвою «Шахтарська зміна».</p> <p>Призначено керівником та виконавчим продюсером проєкту генерального продюсера суспільно-політичного мовлення. Статутом проєкту «Шахтарська зміна» визначено обсяги робіт, які проводяться генеральним продюсером, зокрема забезпечення відповідності кінцевого продукту редакційному статусу НСТУ та цінностям суспільного. Запуск проєкту «Своя земля» ухвалено п. 5 рішення ради генеральних продюсерів від 24.04.2018 року № 33. Призначено виконавчим продюсером проєкту штатного працівника ПАТ НСТУ.</p>	<p>Коментар не спростовує викладене в аудиторському звіті.</p> <p>Розмір накладних витрат наведено на підставі даних ПАТ «НСТУ», які були надані колишнім директором департаменту управління бюджетом була Горецькою І.А. на усний запит Держаудитслужби.</p>
<p>Творчих проєктів за січень-жовтень 2019 року, встановлено, що внутрішні витрати Телерадіокомпанії (оплата праці штатних працівників творчих об'єднань, оплата праці працівників департаменту телевиробництва та нарахування</p>	<p>1. Облік фактичного робочого часу штатних працівників на виробництво кожного окремого творчого проєкту за існуючих умов є неможливим. Тому, як штатний розпис розроблено за принципом забезпечення виробництва за напрямками, а не конкретними проєктами.</p> <p>2. Затверджені накладні витрати, що застосовуються в ПАТ «НСТУ» для розрахунків складають 82,7%.</p> <p>Застосування у висновках зазначеного розміру накладних витрат 123,05% є некоректним, так як не</p>	

<p>на оплату праці) відносяться на виробництво без розподілу в межах конкретних проектів. При цьому накладні витрати на виробництво становлять 123,05%.</p>	<p>Гіпотеза 4. Прорахунки з боку ПАТ «НСТУ» при організації і проведенні пісенного конкурсу «Євробачення-2017» та після його завершення стало наслідком улучшених вигод, додаткових витрат ресурсів та незабезпечення оцядливості до майна набутого для конкурсу та залишеного у Телерадіокомпанії.</p>	<p>мають розрахунок! <i>Викладене безпідставно, що не підтверджено аудиторськими доказами, відповідно не має бути включені до аудиторського звіту.</i></p>	<p>Згідно, згідно п. 6 та 7 Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 252, процес аудиту складається планування та організація аудиту (попереднє вивчення об'єкта аудиту, складення та затвердження робочого плану та програми аудиту).</p> <p><i>Робочий план та програму аудиту складає керівник аудиту та подає на затвердження керівникові органу Держаудитслужби або одному з його заступників. Керівник аудиту подає для ознайомлення програму аудиту об'єкту аудиту одним із способів, визначених у пункті 16 цього Порядку.</i></p> <p><i>Аудит проводиться згідно із затвердженим у встановленому порядку та погодженим із Міністром фінансів планом проведення заходів державного фінансового контролю, що розміщується на офіційному веб-сайті Держаудитслужби.</i></p> <p>Наказом Державної аудиторської служби України 23 вересня 2019 року № 71 було затверджено План проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України на IV квартал 2019 року (в частині державних фінансових аудитів).</p> <p>Згідно п. 4.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України (Держаудитслужби) на IV квартал 2019 року</p>		<p>Коментарі не приймаються оскільки у гіпотезі 4 викладено окремі результати досліджень питань «неефективність управлінських рішень щодо управління необоротними активами може мати негативний вплив на результати фінансово-господарської діяльності Телерадіокомпанії та його філій» та «Прийняття неефективних управлінських рішень щодо формування доходів від усіх видів діяльності та здійснення витрат може призвести до зниження доходів, завищення витрат і, як наслідок, мати негативний вплив на результати його фінансово-господарської діяльності ПАТ «НСТУ» з урахуванням філій», які включені до Програми державного фінансового аудиту ПАТ «НСТУ».</p>
---	---	--	--	--	--

заплановано Державний фінансовий аудит діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» за період з 01 січня 2014 року по 31 грудня 2019 року (гр. 2 зі змінами внесеними згідно з наказом Держаудитслужби від 16.01.2020 № 11).

Відповідно до Програми державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», яка затверджена на виконання вказаного заступником голови Держаудитслужби Шкуролатом О. від 13.02.2020, під час аудиту передбачалося дослідити аспекти діяльності, які негативно вплинули, або можуть вплинути на рівень управління та стан фінансово-господарської діяльності Телекомпанії, а саме:

1. Недостатність належного контролю з боку Держкомтелерадіо як органу управління корпоративними правами держави не сприяє фінансовій стабільності ПАТ «НСТУ» та його філій.

2. Прийняття неефективних управлінських рішень Наглядової ради не сприяє покращенню фінансових результатів ПАТ «НСТУ» та його філій.

3. Недоліки при формуванні статутного капіталу не гарантують дотримання інтересів акціонера та кредиторів.

4. Неефективність управлінських рішень щодо управління оборотними активами може мати негативний вплив на результати фінансово-господарської діяльності Телерадіокомпанії та його філій.

5. Прийняття неефективних управлінських рішень щодо формування доходів від усіх видів діяльності та здійснення витрат може призвести до заниження доходів, завищення витрат і, як наслідок, мати негативний вплив на результати його фінансово-

	<p>господарської діяльності ПАТ «НСТУ» з урахуванням філій.</p> <p>б. Неналежна організація системи внутрішнього контролю та стану збереження державного майна не дозволяють своєчасно і в повній мірі виявити всі недоліки в діяльності ПАТ «НСТУ» і його філій та можуть призвести до надання уповноваженим користувачам недостовірної інформації.</p> <p>Проте, наголошуємо, що оскільки до вказаної програми не були включені питання дослідження аудитором прорахунків з боку ПАТ «НСТУ» при організації і проведенні пісенного конкурсу «Євробачення-2017» і після його завершення та не були затверджені Планом проведення заходів державного фінансового контролю Державної аудиторської служби України (Держаудитслужби) на IV квартал 2019 року, а тому проведення аудиту в цій частині є порушенням вимог чинного законодавства України та вказаних вимог Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p><i>На підставі вищевикладеного, Гіпотеза № 4 повинна бути виключена з аудиторського звіту як така, що не відповідає Програмі державного фінансового аудиту діяльності публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», яка затверджена на виконання вказаного заступником голови Держаудитслужби Шкуронатом О. від 13.02.2020.</i></p>	<p>Коментарі не приймаються.</p> <p>Відповідно до статті 7 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» Наглядова рада ПАТ «НСТУ» здійснює інші передбачені цим Законом і Статутом НСТУ права</p>
<p>Для здійснення аудиту фінансової звітності за 2018 рік ПАТ «НСТУ» уклало договір про надання аудиторських послуг із ПрАТ «Аудиторська фірма</p>	<p>Висновок щодо відсутності в ПАТ «НСТУ» умов та критеріїв відбору суб'єкта аудиторської діяльності для проведення аудиту фінансової звітності ПАТ «НСТУ» створює ризики порушення принципів прозорості та недискримінаційності здійснення такого відбору, а не</p>	

<p>«Аналітик» (далі – ПрАТ «Аналітик») на загальну суму 148,0 тис. грн. Поряд з цим, Наглядова рада, як це передбачено вимогами статті 16 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»⁵⁷ статі 52 Закону України «Про акціонерні товариства»⁴ та Статуту ПАТ «НСТУ»¹⁰ рішень щодо визначення та затвердження аудиторської фірми на проведення незалежного аудиту не приймала.</p>	<p>забезпечення аудиторів належною документацією під час зовнішнього аудиту спростовує його доцільність та викликає недовіру з боку суспільства, не відповідає дійсності з огляду на наступне.</p> <p>Так, пунктом 20 Статуту ПАТ НСТУ визначено, що Телерадіокомпанія у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, актами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції України і законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, цим Статутом.</p> <p>Закон України «Про публічні закупівлі» встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади.</p>	<p>та обов'язки.</p> <p>Частиною другою статті 16 вказаного закону передбачено, що аудиторська фірма визначається Наглядовою радою НСТУ за результатами проведення конкурсу.</p>
<p>На думку ПрАТ «Аналітик», яка викладена у звіті від 24.04.2019¹¹, фінансова звітність відображає достовірно в суттєвих аспектах фінансовий стан Телерадіокомпанії станом на 31.12.2018. Отримані аудиторські докази є достатніми та прийнятними для висловлення думки аудиторів із застереженням. Зокрема застереження було надано щодо експертної оцінки майна (будинків та споруд) станом на 31.12.2018, яке входить до статутного капіталу Підприємства.</p> <p>Відбір цього товариства проведено за результатами відкритих торгів тендерним</p>	<p>Відповідно до пункту 9 частини 1 ст. 1 Закону України «Про публічні закупівлі» замовниками є органи державної влади, органи місцевого самоврядування та органи соціального страхування, створені відповідно до закону, а також юридичні особи (підприємства, установи, організації) та їх об'єднання, які забезпечують потреби держави або територіальної громади, якщо така діяльність не здійснюється на промисловій чи комерційній основі, за наявності однієї з таких ознак: юридична особа є розпорядником, одержувачем бюджетних коштів; органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або інші замовники володіють більшістю голосів у вищому органі управління юридичної особи; у статутному капіталі юридичної особи державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків.</p> <p>Відповідно до абзацу 4 частини 1 статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» цей Закон застосовується у разі здійснення закупівель товарів, робіт і послуг без використання електронної системи</p>	<p>Отже, наявність вимоги щодо визначення Наглядовою радою аудиторської фірми на підставі конкурсу не супереч відбору цієї фірми з урахуванням вимог Закону «Про публічні закупівлі». В аудиторському звіті зазначено, що рішення Наглядової ради про затвердження аудиторської фірми, яка буде здійснювати обов'язковий аудит річної фінансової звітності у 2019 році не приймалося.</p> <p>Крім того, на підтвердження інформації, викладеній в аудиторському звіті, свідчить виступ Вадима Мінського на засіданні Наглядової ради 20.12.2018 (протокол № 25), а саме «Вадим Миський уточнив, що кінцеве рішення про обрання аудиторської фірми, відповідно до закону, має ухвалити не тендерний комітет, а Наглядова рада, тому необхідно так розраховувати строки, щоб дане питання щодо проведення тендерних процедур було вирішене на засіданні Наглядової ради».</p>

<p>комітетом ПАТ «НСТУ», оскільки Наглядова рада делегувала у грудні 2018 року ці повноваження Правлінню ПАТ «НСТУ» (протокол № 25).</p> <p>Водночас на жодному засіданні Правління ПАТ «НСТУ» питання щодо організації проведення аудиту фінансової звітності за 2018 рік не розглядалося. Отже рішення щодо обрання ПрАТ «Аналітик» було прийнято тендерним комітетом ПАТ «НСТУ».</p> <p>Разом з цим, здійснення відбору аудиторської фірми задля проведення зовнішнього аудиту згідно з вимогами Закону України «про закупівлі» невілне вимоги статті 16 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[3], статті 52 Закону України «Про акціонерні товариства»^[14] та Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] щодо віднесення до виключної компетенції Наглядової ради питання відбору такої фірми, розміру її оплати за результатами проведення конкурсу.</p> <p>Таким чином, <i>не</i> забезпечення з боку ПАТ «НСТУ» аудиторів належною документацією під час зовнішнього аудиту</p>	<p>закупівель, за умови, що вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень та є меншою за вартість, що встановлена в абзацах другого і третьому цієї частини, замовники обов'язково оприлюднюють звіт про укладені договори в системі електронних закупівель відповідно до статті 10 цього Закону.</p> <p>Разом з цим, за приписами статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі» договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом. Забороняється укладання договорів, що передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель, крім випадків, передбачених цим Законом.</p>	<p>Згідно частиною 8 пункту 101 Статуту відповідача, майно Телерадіокомпанії формується за рахунок надходжень з державного та місцевих бюджетів, а відповідно до пункту 102 Статуту відповідача, Держава забезпечує належне фінансування Телерадіокомпанії.</p> <p>Пунктом 2 частини 2 статті 14 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення» визначено, що ПАТ НСТУ може фінансуватися за рахунок державного і місцевих бюджетів.</p>	<p>Тобто, оскільки ПАТ «НСТУ» є розпорядником, одержувачем бюджетних коштів, а тому під час своєї діяльності Телекомпанія обов'язково повинна керуватися положеннями Закону України «Про публічні закупівлі» під час закупівель будь-яких послуг для власних потреб.</p>	<p>Звертаємо увагу на те, що орієнтовна вартість закупівлі предмета послуги на момент оголошення торгів складала 1000,0 тис. грн. Після проведення аукціону (брали участь 9 аудиторських фірм) найнижчу</p>
---	---	--	--	---

вартість запропонувало ПрАТ «Аудиторська фірма «Аналітик». Після проведення усіх відповідних процедур було укладено договір про надання аудиторських послуг на суму 184 000 гривень.

Укладання вказаного Договору повністю підпадало під регулювання Закону України «Про публічні закупівлі».

Таким чином, з урахуванням вказаних вище положень, та на підставі Закону України «Про публічні закупівлі» відбір ПрАТ «Аудиторська фірма «Аналітик» було проведено за результатами відкритих торгів, тендерним комітетом ПАТ «НСТУ» в обов'язки якого входить саме проведення тендерної процедури та визначення переможця, а також до вказаної процедури якої були залучені член Правління ПАТ НСТУ Никоненко Родіон Юрійович та Член Наглядової ради ПАТ НСТУ, Голова комітету з питань аудиту Наглядової Ради ПАТ НСТУ Хохлич Ігор Михайлович, що підтверджується *Протоколом розгляду тендерного комітету ПАТ НСТУ від 18.02.2019.*

Крім того, положення пункту 3 статті 29 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» передбачає, що на підприємствах, що становлять суспільний інтерес, проводять конкурс з відбору суб'єктів аудиторської діяльності, які можуть бути призначені для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності цього підприємства. Для проведення конкурсу підприємство, що становить суспільний інтерес, має розробити і оприлюднити порядок його проведення і однозначні прозори та недискримінаційні критерії відбору щонайменше двох суб'єктів аудиторської діяльності, які подаються на розгляд органів, що призначають суб'єктів аудиторської діяльності для надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової

звітності.

Згідно із статтею 16 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» аудиторська фірма визначається Наглядною радою НСТУ за результатами проведення конкурсу. Видатки на проведення аудиту здійснюються за рахунок НСТУ.

Відповідно до пункту 13) частини 2 статті 52 Закону України «Про акціонерні товариства» до виключної компетенції наглядової ради належить обрання аудитора (аудиторської фірми) приватного акціонерного товариства для проведення аудиторської перевірки за результатами поточного та/або минулого (минулих) року (років); надання рекомендацій загальним зборам щодо підбору, призначення, перепризначення та звільнення зовнішнього аудитора (аудиторської фірми) публічного акціонерного товариства; визначення умов договору, що укладатиметься з аудитором (аудиторською фірмою) товариства, встановлення розміру оплати його (її) послуг.

Враховуючи вищевикладене повідомляємо, що укладення договору про закупівлю, предметом якого є надання аудиторських послуг на суму 148000 грн для Телекомпанії, як бюджетного розпорядника коштів здійснюється виключно на підставі Закону України «Про публічні закупівлі», який є спеціальним. Тобто, Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Закон України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Закон України «Про акціонерні товариства» є лише загальними нормами, які застосовується виключно з урахуванням спеціальних норм, що регулюють виникнення правовідносин між сторонами, на підставі Закону України «Про публічні закупівлі». І

<p>Слід вказати, що абзацом другим частиною другою статті 1 Закону України «Про акціонерні товариства»^[4] визначено, що діяльність державних акціонерних товариств, єдиним засновником та акціонером яких є держава в особі уповноважених органів, регулюється цим Законом, з урахуванням особливостей, передбачених спеціальним законодавством.</p> <p>Відповідно до частини 3 статті 7 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України»^[5] та пункту 47 Статуту ПАТ «НСТУ»^[10] Наглядова рада не може втручатися у поточну господарську діяльність правління Телерадіокомпанії; а повноваження щодо створення структурних підрозділів належать за вказаними</p>	<p>саме склад тендерного комітету ПАТ НСТУ, до якого увійшли члени Наглядової Ради ПАТ НСТУ, наділений повноваженнями обирати умови та здійснювати критерії відбору суб'єкта аудиторської діяльності для проведення аудиту фінансової звітності ПАТ «НСТУ», як це і було зроблено на підставі Закону України «Про публічні закупівлі».</p> <p><i>Аудиторами зроблені поверхневі та хибні висновки.</i></p> <p><i>Виходячи з викладеного, просимо виключити даний висновок з аудиторського звіту.</i></p> <p>Висновки аудиторів Держаудитслужби відносно того, що створення підрозділу внутрішнього аудиту, призначення і звільнення його працівників, та прийняття рішень щодо його діяльності не належить до функцій наглядової ради є помилковими з огляду на наступне:</p> <p>Згідно з пунктом 42 Статуту публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1039 (далі – Статут), наглядова рада діє в межах повноважень, визначених Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» (далі – Закон) та цим Статутом.</p> <p>Відповідно до підпункту 25 пункту 45 Статуту, наглядова рада здійснює права та обов'язки, передбачені Законом, цим Статутом та <u>положенням про наглядову раду.</u></p> <p>Пунктом 2 Положення про наглядову раду публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженого наказом Державного комітету телебачення і радіомовлення України від 10.09.2019 року № 372 (далі – Положення), визначено, що Наглядова рада є органом</p>	<p>Коментар не враховується.</p> <p>Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» нагляд за діяльністю НСТУ здійснює Наглядова рада, що діє в межах повноважень, визначених цим Законом та Статутом НСТУ.</p> <p>Аналогічна норма визначена пунктом 42 Статуту ПАТ «НСТУ».</p> <p>Повноваження наглядової ради визначено частиною другою статті 7 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та пунктом 45 Статуту ПАТ «НСТУ».</p> <p>До повноважень Наглядової ради, визначених Законом та Статутом не належать повноваження щодо створення, реорганізації та ліквідації структурних підрозділів Телерадіокомпанії.</p> <p>Поряд з цим, пунктами 15 та 18 Статуту ПАТ «НСТУ» визначено, що Правління Телерадіокомпанії затверджує структуру та штатний розпис ПАТ «НСТУ», організовує та здійснює поточний контроль за діяльністю структурних підрозділів Телерадіокомпанії, затверджує положення, що регламентують їх</p>
--	---	--

<p>нормативними актами до компетенції Правління.</p> <p>Тобто, враховуючи вимоги Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статуту ПАТ «НСТУ» до повноважень Наглядової ради ПАТ «НСТУ» не належить створення підрозділу внутрішнього аудиту, зокрема призначення і звільнення його працівників, та прийняття рішень щодо його діяльності.</p>	<p>управління НСТУ, що здійснює нагляд за діяльністю товариства в межах повноважень, визначених законами України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та «Про акціонерні товариства», Статутом публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1039, цим Положенням та іншими актами законодавства.</p> <p>У розділі II <u>Положення</u> закріплено перелік повноважень наглядової ради, до якого, зокрема, віднесено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирішення питань <u>про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів товариства</u> (підпункт 39 розділу II Положення); - затвердження внутрішніх положень, якими регулюється діяльність товариства, крім тих, що віднесені статутом до виключної компетенції акціонера та правління (підпункт 29 розділу II Положення); - призначення і звільнення керівника служби внутрішнього аудиту (підпункт 35 розділу II Положення); - затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками служби внутрішнього аудиту, встановлення розмірів оплати праці працівників служби внутрішнього аудиту (підпункт 36 розділу II Положення). 	<p>діяльність.</p> <p>Також, частиною третьою статті 7 Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» передбачено, що Наглядова рада НСТУ не може втручатися у поточну господарську діяльність правління НСТУ.</p> <p>Отже, створення структурних підрозділів Телерадіокомпанії згідно із Законом України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статутом є виключно повноваженнями Правління ПАТ «НСТУ».</p> <p>Разом з цим, слід наголосити, що Закон України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статут ПАТ «НСТУ», затверджений постановою Кабінету Міністрів України, мають вищу юридичну силу ніж наказ Держкомтелерадіо</p>
<p>В подальшому Наглядова рада не обґрунтовано приймала рішення щодо Служби внутрішнього аудиту, а саме, внесення змін до штатного розпису, умов трудових договорів, та відповідно надавала доручення Правлінню ПАТ «НСТУ» для їх виконання.</p>	<p>Стаття 52 Закону України «Про акціонерні товариства» до виключної компетенції наглядової ради відносить, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - затвердження внутрішніх положень, якими регулюється діяльність товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції загальних зборів 	

	<p>цим Законом, та тих, що рішенням наглядової ради передані для затвердження виконавчому органу (п. 1 ч. 2 ст. 52).</p> <ul style="list-style-type: none"> - обрання та припинення повноважень голови і членів інших органів товариства (п. 11 ч. 2 ст. 52); - призначення і звільнення керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора) (п. 11-1 ч. 2 ст. 52); - затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат (п. 11-2 ч. 2 ст. 52); - вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів товариства (п. 16-2 ч. 2 ст. 52). <p>У зв'язку з викладеним, пропонуємо <u>викласти в новій редакції абзаци 8, 9 на стор. 7 та виключити абзаци 1, 4 на стор. 8</u>, як такі, що некоректно висвітлюють повноваження Наглядової ради ПАТ «НСТУ».</p>	
<p>Крім того, в супереч вимог статті 57 Господарського кодексу України, Наглядовою радою затверджено Статут Служби внутрішнього аудиту. Оскільки, статут є установчим документом, на підставі якого здійснюється діяльність окремого підприємства (юридичної особи), якою не є Служба внутрішнього аудиту. В статуті Служби внутрішнього аудиту визначено єдину функцію внутрішнього аудиту, яка</p>	<p><u>Пропонуємо виключити абзаци 2, 3 на стор. 8</u> оскільки затвердження Наглядовою радою ПАТ «НСТУ» локального документа з назвою «Статут Служби внутрішнього аудиту ПАТ «НСТУ» не суперечить чинному законодавству України та повноваженням Наглядової ради, визначеним у законах України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та «Про акціонерні товариства», Статуті публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1039 та Положенні про Наглядову раду ПАТ «НСТУ». Крім того, твердження щодо того, що</p>	<p><u>3</u> урахуванням наданим коментарів пропонуємо викласти у наступній редакції. Крім того, в супереч вимог Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статуту ПАТ «НСТУ» Наглядовою радою затверджено Статут Служби внутрішнього аудиту. В статуті Служби внутрішнього аудиту визначено єдину функцію внутрішнього аудиту, яка повинна забезпечувати надання Наглядовій раді об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо діяльності ПАТ «НСТУ». <i>Отже, затвердження статуту Служби внутрішнього аудиту із підпорядкуванням</i></p>

<p>повинна забезпечувати надання Наглядовій раді об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо діяльності ПАТ «НСТУ».</p> <p>Отже, затвердивши статут Служби внутрішнього аудиту, Наглядова рада взяла на себе функції затвердження установчих документів, які належать виключно Держкомтелерадіо (акціонеру).</p>	<p>затвердження статуту Служби внутрішнього аудиту належить до компетенції акціонера, суперечить положенням Статуту ПАТ «НСТУ», у пункті 37 якого закріплено виключний перелік повноважень акціонера.</p> <p>При цьому зазначаємо, що тлумачення слова «статут» виключно у контексті вимог статті 57 Господарського кодексу України, пункт 1 якої визначає, що «установчими документами суб'єкта господарювання є рішення про його утворення або засновницький договір, а у випадках, передбачених законом, <u>статут</u> <u>(положення)</u> суб'єкта господарювання...», суттєво звужує право щодо його застосування.</p> <p>Прикладами вживання слова «статут» у назвах документів, що не відносяться до установчих, натомість визначають професійні норми та правила щодо відповідних сфер діяльності суб'єктів господарювання в Україні, є: «Статут внутрішньої служби Збройних сил України», «Строювий статут», «Статут залізниць України», «Статут автомобільного транспорту», «Статут внутрішнього водного транспорту», «Редакційний статут» тощо.</p> <p>Так, редакційний статут ПАТ «НСТУ», відповідно до п. 8 пункту 45 Статуту, також затверджується наглядовою радою телерадіокомпанії.</p> <p>Отже, положення, статуту, інструкції – це документи, що закріплюють функції, обов'язки та права органів/суб'єктів на тривалий час.</p> <p>У Методологічних вказівках з внутрішнього аудиту в державному секторі України, які у 2019 році випустило Міністерство фінансів України, на стор.16 розтлумачено, що: Відповідно до Міжнародних стандартів внутрішнього аудиту (ІІА) цілі, повноваження та обов'язки функції внутрішнього</p>	<p>Наглядовій раді не відповідає вимогам Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та Статуту ПАТ «НСТУ».</p>
--	---	--

аудиту визначаються у Статуті внутрішнього аудиту (Стандарт ІА 1000), який є збірником професійних норм та правил для функції внутрішнього аудиту ... У цьому документі визначаються мета і завдання внутрішнього аудиту, його роль та межі внутрішнього аудиту, встановлюються обмеження їх діяльності.

Контекст застосування «статуту внутрішнього аудиту» також широко висвітлюється і в підручниках та навчальних посібниках.

Зокрема, у навчальному посібнику «Внутрішній аудит: теоретичні основи, організація та методика» (автор Лозовицький С.П. 2015.- 339 с.) для студентів, що вивчають дисципліни «Внутрішній аудит», «Аудит», «Організація і методика аудиту» визначено, що:

«Статут внутрішнього аудиту – це офіційний документ, що визначає цілі повноваження та обов'язки функції внутрішнього аудиту. Статут внутрішнього аудиту встановлює роль функції внутрішнього аудиту в організації, включаючи характер функціональної підзвітності керівника внутрішнього аудиту раді; санкціонує доступ до документів, персоналу та майна, необхідного для виконання завдань, та визначає обсяг діяльності внутрішнього аудиту. Право остаточного затвердження статуту внутрішнього аудиту належить раді.»

Внутрішні аудитори повинні мати незалежність і мають бути об'єктивними при виконанні своєї роботи. Ефективний спосіб досягнення організаційної незалежності полягає в організації функціональної підзвітності керівника внутрішнього аудиту раді. Приклади функціональної підзвітності раді:

- затвердження радою статуту внутрішнього аудиту;
- затвердження радою ризик-орієнтованого

	<p>річного аудиторського плану;</p> <ul style="list-style-type: none"> - затвердження планування ресурсів та бюджету внутрішнього аудиту; - отримання радою звітувань від керівника внутрішнього аудиту стосовно діяльності внутрішнього аудиту, пов'язаної з планом, та з інших питань; - затвердження радою рішень стосовно призначення та усунення з посади керівника внутрішнього аудиту; - затвердження заробітної плати керівника внутрішнього аудиту та направлення радою відповідних запитів виконавчому керівництву та керівнику внутрішнього аудиту для виявлення неприйнятних обмежень в обсязі робіт та ресурсах.» <p>Також звертаємо увагу, що Статут служби внутрішнього аудиту ПАТ «НСТУ» розроблено та затверджено на виконання пункту А.2.1.2.2.1 Дорожньої карти запровадження ініціатив, за результатами проведеного у 2018 році організаційного аудиту ПАТ «НСТУ» компанією ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» (протокольне рішення Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 26.07.2018 № 22), яким було рекомендовано розробити, погодити та затвердити <u>статут СВА</u>.</p>	<p>Коментар не спростовує викладене в аудиторському звіті та є поясненням до даних аудиторського звіту.</p>
<p>Розміри посадових окладів працівників служби коливалися від 16,1 тис. грн (мінімальний оклад для аудитора) до 41,5 тис. грн (максимальний оклад для заступника начальника цього підрозділу.</p>	<p>Абзац 7 на стор. 8 пропонуємо викласти у наступній редакції: Розміри посадових окладів працівників служби встановлено в межах затверджених Наглядовою радою Умов і розмірів оплати праці працівників, функціонально підпорядкованих Наглядовій раді ПАТ «НСТУ», що передбачають межі посадового окладу від мінімального до максимального рівня за категоріями посад і коливаються від 16,1 тис. грн (мінімальний оклад аудитора) до 41,5 тис. грн (максимальний оклад заступника начальника цього</p>	

<p>Практичну діяльність з проведення внутрішніх аудитів Служба внутрішнього аудиту розпочала лише з 2019 року. За цей період проведено 4 внутрішніх аудита на рівні центральної дирекції, або 0,3 перевірки на 1 працівника.</p>	<p>підрозділу). Конкретний розмір посадового окладу працівників Служби внутрішнього аудиту встановлюється Наглядовою радою за поданням начальника Служби.</p> <p>В абзаці 9 на стор. 8 пропонуємо виключити відносний показник перевірок на одного працівника Служби внутрішнього аудиту, оскільки його розраховано на підставі штатної чисельності працівників Служби у кількості 12 осіб, тоді як з наведеної в абзаці 5 на стор. 8 інформації з укомплектування штату Служби внутрішнього аудиту вбачається, що лише на 01.12.2019 штат Служби укомплектовано у повному обсязі.</p>	<p>Коментар не приймається, оскільки не спростовує викладене в аудиторському звіті.</p>
<p>Зокрема, у 2018 році укладено договори на прибирання приміщень та території Телерадіокомпанії з приватним підприємцем або ФОП, які ще на стадії проведення тендеру заявляли про відсутність відповідних спеціалістів та можливість укладення договорів ЦПХ для залучення працівників задля надання послуг за умови їх перемоги у закупівлі.</p> <p>Так, у березні 2018 року ПАТ «НСТУ» з ФОП Вікоброта уклало договір від 12.03.2018 № 51-14/4 на прибирання з березня по грудень 2018 року приміщень та території по вул. Хрещатик, Грінченка, Л. Первомайського загалом на суму 899,98 тис. гривень.</p>	<p>Висновок щодо «Укладення таких договорів ставить під сумнів можливість якісного надання послуг з прибирання», не відповідає дійсності.</p> <p>Відповідно до вимог тендерної документації, складеної відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», передбачено, що учасник процедури для підтвердження виконання вимог надає довідку у довільній формі про підтвердження виконання послуг згідно вимог технічної документації. На виконання вказаної вимоги Учасником надано всі необхідні документи для виконання послуг Замовника, відповідно до законодавства України.</p> <p>За результатами, розгляду тендерним комітетом прийнято рішення про визначення переможців торгів з послуг прибирання приміщень. Про правильність та законність прийнятих рішень тендерного комітету є підтвердження відсутності скарг та порушень при перевірці фахівцями Держаудитслужби проведення процедури закупівель ПАТ «НСТУ» щодо послуг прибирання приміщень.</p> <p>Крім цього, повідомляємо, що послуги по прибиранню приміщень та прибудинкової території</p>	<p>Коментар не спростовує викладене в аудиторському звіті.</p> <p>Поряд з цим повідомляємо, що до функцій Департаменту господарського та інженерного забезпечення центральної дирекції ПАТ «НСТУ» належить не лише супроводження процедур закупівель товарів, робіт і послуг, що проводяться тендерним комітетом ПАТ «НСТУ», вартість яких дорівнює або є більшою за вартість, що встановлена в абзацах другому і третьому частини першої статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі»; а й здійснення закупівель для ПАТ «НСТУ», вартість яких є меншою за вартість, що встановлена в абзацах другому і третьому частини першої статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі».</p> <p>Водночас у Телерадіокомпанії діє спеціально створене управління – Управління тендерних процедур центральної дирекції ПАТ «НСТУ», до завдань якого належить організація роботи зі здійснення публічних закупівель у ПАТ «НСТУ».</p> <p>А отже, між цими структурними підрозділами</p>

<p>Поряд з цим у тендерній документації підприємець зазначив, що для прибирання приміщень буде залучено за договорами ЦПХ працівників, а для потреби здійснення робіт на висоті – субпідрядника з відповідними дозвільними документами.</p> <p>Проте, тендерний комітет зафіксував, що тендерна документація ПП Вікорода відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеним статтю 16 Закону України «Про публічні закупівлі».</p> <p>Подібний факт було встановлено і при укладенні у серпні 2018 року договору з ФОП Шипко Ю.О. на прибирання приміщень та території по вул. Мельникова, 42. ПАТ «НСТУ» такі послуги коштували 1000,7 тис. гривень.</p> <p>Укладення таких договорів створює ризик якісного надання послуг з прибирання.</p>	<p>ПАТ «НСТУ» надавалися вчасно, в повному обсязі та достатньою для цього кількістю працівників.</p> <p>Також повідомляємо, що під час проведення аудиту жодних питань щодо ненадання послуг з прибирання приміщень та території не встановлено.</p> <p>Враховуючи викладене, просимо виключити даний розділ з аудиторського звіту, як такий, що не відповідає дійсності. Крім цього, в даному розділі зазначено взагалі з незрозумілих причин щодо дубляжу функцій тендерного комітету з Департаментом господарського та інженерного забезпечення центральної дирекції ПАТ «НСТУ» в частині супроводу закупівель, адже відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», будь-яке рішення за результатами процедур закупівель приймає ВИКЛЮЧНО тендерний комітет.</p> <p>Виходячи з викладеного просимо виключити дане припущення з аудиторського звіту.</p>	<p>є дублювання функцій щодо закупівель товарів, робіт та послуг.</p> <p>Крім того, включення до тендерної документації умови, що у разі, якщо при закупівлі робіт/послуг учасником передбачається залучення субпідрядників – у тендерній документації надається інформація (повне найменування та місцезнаходження) щодо кожного суб'єкта господарювання, якого учасник планує залучати як субпідрядника, надало можливість прийняти участь у відкритих торгах учасників, які на час подання документів про участь у торгах не мали відповідних ресурсів для надання послуг.</p> <p>Зокрема, ФОП Вікорода Л.М. повідомила про наявність 16 прибиральниць для прибирання площ 16529,4 м кв.</p> <p>Водночас таку площу з урахуванням Міжгалузевих норм чисельності робітників, що обслуговують громадські будівлі (будівлі управління, конструкторські і проектні організації), затверджених наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 11 травня 2004 року № 105, повинні забезпечувати 38 осіб.</p>
<p>Неналежна організація роботи юридичного департаменту призводить до нездійснення своєчасної та на належному рівні претензійно-позовної роботи, що має наслідком втрату доходів, або забезпечення виконання функцій цього департаменту</p>	<p>Щодо абзацу 2 повідомляємо, що відповідно до частини першої статті 81 ЦПК України кожна сторона зобов'язана довести ті обставини на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, тобто обов'язок доказування покладений на сторони. Проте, з аудиторського звіту не вбачається, чому саме неналежна організація роботи юридичного департаменту призводить до нездійснення своєчасної та</p>	<p>Коментар надано як пояснення фактів, викладених в аудиторському звіті.</p> <p>Поряд з цим, абзац 7 викладено у наступній редакції «У більшості випадків судових рішень не на користь ПАТ «НСТУ» представниками юридичного департаменту до суду не було надано достатню доказову базу.</p> <p>Зокрема, у судовому рішенні від 25.05.2017</p>

<p>сторонніми організаціями.</p> <p>Відповідач звернувся із зустрічним позовом про визнання договору недійсним, але через те, що Телекомпанією пропущено строк позовної давності із звернення до суду, рішення суду першої інстанції залишились без задоволення.</p> <p>У більшості випадків судових рішень не на користь ПАТ «НСТУ» представниками юридичного департаменту до суду не було надано достатньо доказову базу (первинні документи).</p>	<p>на належному рівні претензійно-позовної роботи, відсутні жодні докази цьому, відсутня описова та мотивувальна частина вказаного твердження з посиланням на відповідні докази, відсутні фактичні твердження щодо цього. Посилання у звіті на 18 задоволених не на користь НСТУ позовів на загальну суму 262896,32 тис. грн, не може слугувати підставою для здійснення висновку неналежної претензійно-позовної роботи юридичного департаменту, оскільки вказані спори стосувалися контрагентів під час надання послуг для проведення пісенного конкурсу Євробачення 2017, яким повністю займалася Дирекція ПКЕ, і до якої не мав жодного відношення юридичний департамент ПАТ «НСТУ» та не ніс жодної відповідальності. Саме робота Дирекції ПКЕ під час проведення конкурсу, слугувала основною причиною появи даних спорів, які отримав юридичний департамент у спадок після розформування Дирекції ПКЕ та звільнення всіх працівників цієї дирекції.</p> <p>В зв'язку з чим твердження аудиторського звіту в цій частині є надуманим та необґрунтованим.</p> <p>Щодо абзацу 5, то зазначаємо що заборгованість ПАТ «НСТУ» перед АТЗОВ «EuroNews» за ліцензійним договором утворилась внаслідок недофінансування НТКУ, правонаступником якої є ПАТ «НСТУ», з державного бюджету України, що призвело до несплати ліцензійного платежу. Звернення із зустрічним позовом було способом захисту від позову АТЗОВ «EuroNews», що свідчить про намагання юридичного департаменту в той час НТКУ зробити все можливе в межах правового поля з метою захисту інтересів компанії. Відмовою у задоволенні зустрічного позову слугувало не лише те, що НТКУ було пропущений строк позовної давності із звернення до суду, а в рішенні господарського суду міста Києва від 17.10.2016 описано на 10 аркушів все</p>	<p>(справа № 910/6890/17) позов ТОВ «Євромедіа компані» щодо стягнення з ПАТ «НСТУ» 1511,9 тис. грн задоволено у повному обсязі оскільки оцінивши докази відповідач – ПАТ «НСТУ» належним чином позовних вимог не спростував.</p> <p>Не надали достатніх доказів для спростування позову ТОВ «ЕРА-медіа» і по справі 910/2840/19 (рішення Господарського суду м. Києва від 14.06.2019). Як наслідок, з Телерадіокомпанії стягнули 119,07 тис. гривень.</p>
--	---	--

обґрунтування та мотивування причин такої відмови зустрічного позову, а саме: Так, Телекомпанія мотивувала свої зустрічні позовні вимоги тим, що: - Договір було укладено без відповідних кошторисних призначень, що є грубим порушенням статей 23 і 48 Бюджетного кодексу України (далі - БК України); - спірний правочин укладено більш ніж на бюджетний період, що не відповідає вимог пункту 7 частини першої статті 2, частини першої статті 3 і статті 48 Бюджетного кодексу України; - згідно із статтею 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель» Телекомпанія з метою укладення Договору зобов'язана була провести процедуру закупівлі послуг; - Договір від імені Телекомпанії було підписано генеральним директором Єгором Бенкендорфом та заступником генерального директора Валідом Арфушом, проте останній не мав достатньої дієздатності для підписання зовнішньоекономічного контракту, яким є Договір; - таким чином, у відповідності до вимог статті 207 Господарського кодексу України та статті 203 ЦК України Договір є недійсним. Проте, з огляду на доводи Телекомпанії щодо не передбачення відповідних кошторисних призначень на оплату ліцензійних платежів за Договором суд в своєму рішенні визнав безпідставними та необґрунтованими такі обґрунтування, оскільки бюджетом України впродовж шести років були передбачені такі видатки. Також судом було зроблено висновок про те, що в матеріалах справи відсутні докази, які б підтверджували наявність або відсутність у заступника генерального директора Телекомпанії Валіда Арфуша необхідних повноважень для підписання Договору. Разом з тим, Договір від імені Телекомпанії був також підписаний і генеральним директором Телекомпанії Єгором Бенкендорфом, якій

діяв від імені Телекомпанії на підставі наданих йому повноважень згідно із статутом Телекомпанії. Крім того, Телекомпанією впродовж 2010-2012 років здійснювалася оплата ліцензійних платежів, передбачених Договором, тобто відбулося наступне схвалення юридичною особою правочину, який, на думку Телекомпанії, вчинений від її імені представником з перевищенням повноважень. Також, судом було зроблено висновок про те, що оскільки Телекомпанією було укладено Договір із Товариством у зв'язку із набуттям Телекомпанією статусу акціонера Товариства, а укладення такого договору було обов'язковим для акціонерів Товариства, у відповідності до статуту Товариства і законодавства Франції, тому до даних відносин не можуть застосовуватись положення Закону України "Про здійснення державних закупівель". В зв'язку з чим, зустрічні позовні вимоги визнані судом безпідставними, необґрунтованими та такими, що не підлягали задоволенню. І останньою причиною відмови у задоволенні зустрічного позову було те, що АТ «Євроньюз» заперечуючи проти задоволення зустрічних позовних вимог Телекомпанії, просило суд застосувати наслідники спливу строку позовної давності до вказаних вимог. Судом було встановлено, що строк позовної давності для звернення до суду з зустрічними позовними вимогами до АТ «Євроньюз» закінчився 21.10.2013, тоді як зустрічна позовна заява підписана Телекомпанією 08.06.2015, а подана до суду 14.07.2015 (штамп відділу діловодства на першому аркуші зустрічної позовної заяви). Отже, Телекомпанією було пропущено строк позовної давності із звернення до суду із зустрічними позовними вимогами до Товариства щодо визнання Договору недійсним. Враховуючи вищевикладене, даний

	<p>висновок аудиторського звіту вирваний з контексту всього рішення не відображає всієї картини, є маніпулятивним та не професійним. Жоден експерт з судового процесу не міг би підтвердити такий висновок, оскільки рішення суду було винесено не на користь НТКУ не тому, що строк позовної давності був пропущений, а тому що заборгованість виникла через невиконання державою своїх зобов'язань. Крім цього, ще одним підтвердженням маніпулятивності та невідповідності зазначених висновків про неналежну діяльність юридичного департаменту НСТУ є той факт, що рішення суду було винесено ще навіть до виникнення НСТУ. Тому такий висновок не те, що не відповідає дійсності і конкретним фактам, він не відповідає елементарним законам логіки та правилам причинно-наслідкового зв'язку. <i>З огляду на зазначене будь-яке врахування в аналізі цього розділу на рішення щодо Європьюз повинно бути виключене.</i></p> <p>Щодо абзацу 7 повідомляємо, що у відповідності до частини 1 статті 81 ЦПК України не було надано жодного посилення та обґрунтування щодо цього з посиланням на відповідні докази, а тому вказане <i>твердження є безпідставним.</i></p>	<p>Коментар надано у вигляді пояснення щодо фактів, викладених в аудиторському звіті.</p>
<p>Поряд з цим, дослідженням надання юридичних послуг сторонніми організаціями, які фактично дублюють функції юридичного департаменту є неефективним використанням коштів на суму укладених договорів.</p>	<p>1. Щодо договору з товариством з обмеженою відповідальністю юридичною фірмою «САЛКОМ» повідомляємо, що вказаний договір був укладений за ініціативою Дирекції ПКС для надання юридичних послуг, необхідних для забезпечення підготовки та проведення у 2017 році в Україні Пісенного конкурсу Євробачення-2017. За рішенням керівництва юридичний департамент ПАТ «НСТУ» у вказаний період не забезпечував юридичні послуги підготовки та проведення цього конкурсу. Крім того наголошуємо, що для проведення Пісенного конкурсу Євробачення-2017 в ПАТ «НСТУ» було створено відповідну</p>	

Дирекцію ПКЄ, яка повністю займалася проведенням конкурсу, до якої юридичний департамент не входив, дії яких не контролював і не перевіряв.

2. Щодо договору із юридичною фірмою «Шелленберг Вітмер Лімітед» повідомляємо, що вказаний договір було укладено для захисту інтересів як ПАТ «НСТУ» так і держави в рамках опрацювання доручення, яке отримало ПАТ «НСТУ» від Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 08.06.2017 № 20835/1/1-17, та з врахуванням Закону України «Про публічні закупівлі» ПАТ «НСТУ» для захисту інтересів ПАТ «НСТУ» у швейцарській судовій системі в справі щодо повернення фін гарантії Юридичний департамент ПАТ «НСТУ» не міг надавати вказані послуги в Швейцарії, оскільки не мав ні прав, ні повноважень, ні дозвільних документів для здійснення юридичної практики на території іншої держави. Крім того, спірні правовідносини регулюються правом інших країн. Це свідчить про необхідність отримання ПАТ «НСТУ» юридичних послуг від осіб, які мають відповідну кваліфікацію.

Твердження про те, що захист інтересів в Швейцарії міг здійснити юридичний департамент НСТУ є підтвердженням непрофесійності висновків аудиторів, тому має бути виключене.

3. Щодо договору із ФОП Дроздовським М. Г. повідомляємо, Потреба в укладанні договору з ФОП Дроздовським М.Г. було обумовлено необхідністю забезпечення юридичного консультування Наглядової ради та відсутністю на той час попереднього юридичного аналізу приймачем Наглядовою радою управлінських рішень. Грошові кошти для юридичного консультування Наглядової ради було передбачено в умовах грантової угоди від 05 березня 2019 року № SG-R-UA1854-24, укладеної з компанією «Інтерньос

	<p>Нетворк». Відповідно до завдання № 4 розділу 3 грантової угоди від 05 березня 2019 року № SG-R-UA1854-24: «Медійна програма в Україні» допоможе Наглядовій Раді виконувати свої обов'язки, надаючи можливість оплачувати професійні послуги юридичного консультування. Залучення на договірних засадах незалежного фахового юриста забезпечило сталу та ефективну роботу комітетів Наглядової ради та прийняття Наглядового радою юридично обґрунтованих управлінських рішень.</p> <p>В зв'язку з чим вказаний висновок аудиту не підтверджує, що надання юридичних послуг сторонніми організаціями, фактично дублюють функції юридичного департаменту. Дане твердження має бути виключене.</p>	<p>Коментар не спростовує викладеного в аудиторському звіті.</p> <p>Крім того, дані Ризик-орієнтованого річного плану аудиту на 2020 рік виходять за межі досліджуваного періоду.</p>
<p>Незважаючи на створення служби внутрішнього аудиту з вересня 2018 року нею не здійснено жодної перевірки діяльності філій.</p>	<p>Пропонуємо висласти у наступній редакції, оскільки в межах питань окремих аудитів СВА досліджувались питання діяльності філій ПАТ «НСТУ»: Служба внутрішнього аудиту організовує свою роботу у відповідності до завдань, визначених у стратегічному та річному планах аудиту. Відповідно до Стратегічного плану аудиту ПАТ «НСТУ» на 2019-2021 роки, затвердженого протокольним рішенням Наглядової ради ПАТ «НСТУ» від 26.02.2019 № 28, та Ризик-орієнтованого річного плану аудиту на 2020 рік, проведення перевірки діяльності філій службою внутрішнього аудиту заплановано у II півріччі 2020 року в межах проведення аудиту управління відокремленими структурними підрозділами ПАТ «НСТУ». Поряд з цим, діяльність філій ПАТ «НСТУ» є предметом дослідження службою внутрішнього аудиту в межах окремих аудитів. Зокрема, під час проведення аудиту ефективності організації процесу закупівлі товарів, робіт і послуг та дотримання вимог законодавства ПАТ «НСТУ» при процедурі закупівель</p>	

	<p>СВА здійснено аналіз процесу закупівель філіями ПАТ «НСТУ» послуг з охорони і прибирання приміщень, а в межах аудиту організації та управління людськими ресурсами – формування штатного розпису (у тому числі філій) та встановлених посадових окладів працівників філій ПАТ «НСТУ». На початку 2020 року працівниками Служби для аналізу виконання грантових проєктів здійснено відрядження до 7 філій ПАТ «НСТУ» в межах перехідного з 2019 року аудиту проєктів ПАТ «НСТУ», що виконуються за грантові кошти.</p>
--	--

Заступник директора Департаменту

_____ НЕТРЕБА Н.П.